

Το έγγραφο αυτό συνιστά βοήθημα τεκμηρίωσης και δεν δεσμεύει τα κοινοτικά όργανα

► **B**

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ, ΕΥΡΑΤΟΜ) αριθ. 2342/2002 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 23ης Δεκεμβρίου 2002

για τη θέσπιση των κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, για τη θέσπιση του Δημοσιονομικού Κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

(ΕΕ L 357 της 31.12.2002, σ. 1)

Τροποποιείται από:

Επίσημη Εφημερίδα
αριθ. σελίδα ημερομηνία

► **M1** Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1261/2005 της Επιτροπής της 20ής Ιουλίου 2005 L 201 3 2.8.2005



ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ, ΕΥΡΑΤΟΜ) αριθ. 2342/2002 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 23ης Δεκεμβρίου 2002

για τη θέσπιση των κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, για τη θέσπιση του Δημοσιονομικού Κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Ι	ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΤΙΤΛΟΣ Ι	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ	ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
Κεφάλαιο 1	Αρχή της ενότητας και της αυθεντικότητας του προϋπολογισμού
Κεφάλαιο 2	Αρχή της ετήσιας διάρκειας
Κεφάλαιο 3	(Κεφάλαιο 4 του Δημοσιονομικού Κανονισμού) Αρχή της ενιαίας νομισματικής μονάδας
Κεφάλαιο 4	(Κεφάλαιο 5 Δημοσιονομικού Κανονισμού) Αρχή της καθολικότητας
Κεφάλαιο 5	(Κεφάλαιο 6 Δημοσιονομικού Κανονισμού) Αρχή της ειδικότητας
Κεφάλαιο 6	(Κεφάλαιο 7 Δημοσιονομικού Κανονισμού) Αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης
Κεφάλαιο 7	(Κεφάλαιο 8 Δημοσιονομικού Κανονισμού) Αρχή της διαφάνειας
ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
Κεφάλαιο 1	Κατάρτιση του προϋπολογισμού
Κεφάλαιο 2	Διάρθρωση και παρουσίαση του προϋπολογισμού
ΤΙΤΛΟΣ ΙV	ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
Κεφάλαιο 1	Γενικές διατάξεις
Κεφάλαιο 2	Τρόποι εκτέλεσης
Τμήμα 1	Γενικές διατάξεις
Τμήμα 2	Ειδικές διατάξεις
Κεφάλαιο 3	Δημοσιονομικοί παράγοντες
Τμήμα 1	Δικαιώματα και υποχρεώσεις των δημοσιονομικών παραγόντων
Τμήμα 2	Διατάκτης
Τμήμα 3	Υπόλογος
Τμήμα 4	Υπόλογος παγίων προκαταβολών
Κεφάλαιο 4	Ευθύνη των δημοσιονομικών παραγόντων
Τμήμα 1	Γενικοί κανόνες
Τμήμα 2	Κανόνες που εφαρμόζονται για τους κύριους και τους δευτερεύοντες διατάκτες
Κεφάλαιο 5	Πράξεις εσόδων
Τμήμα 1	Ίδιοι πόροι
Τμήμα 2	Πρόβλεψη απαιτήσεων
Τμήμα 3	Βεβαίωση των απαιτήσεων

▼B

Τμήμα 4	Εντολή είσπραξης
Τμήμα 5	Είσπραξη
Κεφάλαιο 6	Πράξεις δαπανών
Τμήμα 1	Ανάληψη των δαπανών
Τμήμα 2	Εκκαθάριση των δαπανών
Τμήμα 3	Εντολή πληρωμής
Τμήμα 4	Πληρωμή των δαπανών
Τμήμα 5	Προθεσμίες των πράξεων δαπανών
Κεφάλαιο 7	Συστήματα πληροφορικής
Κεφάλαιο 8	Εσωτερικός ελεγκτής
ΤΙΤΛΟΣ V	ΑΝΑΘΕΣΗ/ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
Κεφάλαιο 1	Γενικές διατάξεις
Τμήμα 1	Πεδίο εφαρμογής και αρχές ανάθεσης
Τμήμα 2	Δημοσιότητα
Τμήμα 3	Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων
Τμήμα 4	Εγγυήσεις και έλεγχος
Κεφάλαιο 2	Διατάξεις εφαρμοζόμενες στις συμβάσεις που συνάπτονται από τα κοινοτικά θεσμικά όργανα για ίδιο λογαριασμό
ΤΙΤΛΟΣ VI	ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ
Κεφάλαιο 1	Πεδίο εφαρμογής
Κεφάλαιο 2	Αρχές χορήγησης
Κεφάλαιο 3	Διαδικασία χορήγησης
Κεφάλαιο 4	Πληρωμή και έλεγχος
Κεφάλαιο 5	Υλοποίηση
ΤΙΤΛΟΣ VII	ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ
Κεφάλαιο 1	Απόδοση των λογαριασμών
Κεφάλαιο 2	(Κεφάλαιο 3 του Δημοσιονομικού Κανονισμού) Λογιστική
Τμήμα 1	Οργάνωση της λογιστικής
Τμήμα 2	Λογιστικά βιβλία
Τμήμα 3	Λογιστικό σχέδιο
Τμήμα 4	Καταχώρηση
Τμήμα 5	Συμφωνία και επαλήθευση
Τμήμα 6	Λογιστική του προϋπολογισμού
Κεφάλαιο 3	(Κεφάλαιο 4 του Δημοσιονομικού Κανονισμού) Απογραφή των ακινητοποιήσεων
ΜΕΡΟΣ II	ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΤΙΤΛΟΣ I	(ΤΙΤΛΟΣ II ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ) ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ
ΤΙΤΛΟΣ II	(ΤΙΤΛΟΣ III ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ) ΕΡΕΥΝΑ
ΤΙΤΛΟΣ III	(ΤΙΤΛΟΣ IV ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ) ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ
Κεφάλαιο 1	Γενικές διατάξεις

▼B

Κεφάλαιο 2	Υλοποίηση των ενεργειών
Κεφάλαιο 3	Σύναψη/Ανάθεση των συμβάσεων
Κεφάλαιο 4	Χορήγηση επιδοτήσεων
Κεφάλαιο 5	Πάγιες προκαταβολές και βιβλία απογραφής
ΤΙΤΛΟΣ IV	(ΤΙΤΛΟΣ V ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ) ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΤΙΤΛΟΣ V	(ΤΙΤΛΟΣ VI ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ) ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΜΕΡΟΣ III	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΤΙΤΛΟΣ I	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΤΙΤΛΟΣ II	ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας,

τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του Δημοσιονομικού Κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 183,

μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το Ελεγκτικό Συνέδριο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών, το Διαμεσολαβητή και τον Ευρωπαίο Επόπτη Προστασίας Δεδομένων,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 (εφεξής: «Δημοσιονομικός Κανονισμός») απλουστεύθηκαν και περιορίζονται στις ουσιώδεις αρχές και ορισμούς που αφορούν την κατάρτιση, την εκτέλεση και τον έλεγχο του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής: «προϋπολογισμός»).
- (2) Οι παρόντες κανόνες εφαρμογής πρέπει συνεπώς όχι μόνο να συμπληρώσουν το Δημοσιονομικό Κανονισμό σχετικά με τις διατάξεις του που παραπέμπουν ρητά σε κανόνες εφαρμογής αλλά επίσης και σχετικά με τις διατάξεις των οποίων η εφαρμογή απαιτεί τον εκ των προτέρων ορισμό μέτρων εφαρμογής. Για λόγους σαφήνειας, είναι σκόπιμο να αντικατασταθεί ο κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΚ) αριθ. 3418/93, της Επιτροπής της 9ης Δεκεμβρίου 1993 περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του Δημοσιονομικού Κανονισμού της 21ης Δεκεμβρίου 1977 ⁽²⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1687/2001 ⁽³⁾.
- (3) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση της τομεακής ρύθμισης με τις αρχές του προϋπολογισμού που ορίζονται στον Δημοσιονομικό Κανονισμό, είναι σκόπιμο να καταγραφούν όλες οι κανονιστικές πράξεις που αφορούν την εκτέλεση του προϋπολογισμού και να προβλεφθεί ότι αυτή η καταγραφή θα καταρτιστεί από την Επιτροπή και θα διαβιβαστεί στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.
- (4) Όσον αφορά τις αρχές του προϋπολογισμού, και ειδικότερα την αρχή της ενότητας, η υποχρέωση εντοπισμού των τόκων επί των

⁽¹⁾ ΕΕ L 248 της 16.9.2002, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 315 της 16.12.1993, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 228 της 24.8.2001, σ. 8.

▼B

προχρηματοδοτήσεων που πρέπει να επανακαταβληθούν στον προϋπολογισμό επιβάλλει τον εντοπισμό των προχρηματοδοτήσεων που εξακολουθούν να ανήκουν στην κυριότητα των Κοινοτήτων. Αυτές οι προχρηματοδοτήσεις παραμένουν στην κυριότητα του οργάνου εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στη βασική πράξη κατά την έννοια του άρθρου 49 του Δημοσιονομικού Κανονισμού και εκτός αν πρόκειται για προχρηματοδοτήσεις καταβαλλόμενες για την εκτέλεση σύμβασης, ή καταβαλλόμενες στο προσωπικό, στα μέλη των οργάνων ή στα κράτη μέλη. Ο κανόνας αυτός πρέπει να διευκρινιστεί ανάλογα με τους διάφορους τύπους διαχείρισης (κεντρική, απευθείας και έμμεση, και επιμερισμένη). Ο κανόνας δεν εφαρμόζεται στην από κοινού διαχείριση, εφόσον στην περίπτωση αυτή οι κοινοτικοί πόροι αναμειγνύονται με τους πόρους του διεθνούς οργανισμού. Όταν οι προχρηματοδοτήσεις που παραμένουν στην κυριότητα των Κοινοτήτων παράγουν τόκους, οι τόκοι καταβάλλονται στον προϋπολογισμό ως διάφορα έσοδα.

- (5) Όσον αφορά την αρχή της ετήσιας διάρκειας, πρέπει να διευκρινιστεί η έννοια των πιστώσεων του οικονομικού έτους καθώς και η έννοια των προπαρασκευαστικών σταδίων της πράξης δέσμευσης τα οποία, εφόσον έχουν ολοκληρωθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου, μπορούν να παρέχουν δικαίωμα μεταφοράς των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων οι οποίες πρέπει να χρησιμοποιούνται πριν από τις 31 Μαρτίου του επόμενου οικονομικού έτους.
- (6) Όσον αφορά την αρχή της ενιαίας νομισματικής μονάδας, πρέπει να διευκρινιστούν οι ισοτιμίες και τιμές που πρέπει να χρησιμοποιούνται για την μετατροπή μεταξύ ευρώ και άλλων νομισμάτων για τις ανάγκες της ταμειακής διαχείρισης και της λογιστικής.
- (7) Όσον αφορά τις παρεκκλίσεις από την αρχή της καθολικότητας, πρέπει να διευκρινιστούν, αφενός, η δημοσιονομική μεταχείριση που πρέπει να εφαρμόζεται στα έσοδα για ειδικό προορισμό και ειδικότερα στις συνεισφορές κρατών μελών ή τρίτων χωρών σε ορισμένα κοινοτικά προγράμματα και, αφετέρου, τα όρια που υπάρχουν όσον αφορά τον συμψηφισμό μεταξύ δαπανών και εσόδων.
- (8) Όσον αφορά την αρχή της ειδικότητας, πρέπει να οριστεί επακριβώς ο υπολογισμός των ποσοστών πιστώσεων τα οποία επιτρέπεται να μεταφέρουν τα όργανα δυνάμει της αυτονομίας τους και να εξασφαλιστεί η πλήρης ενημέρωση της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής με την λεπτομερή αιτιολόγηση των αιτήσεων μεταφοράς πιστώσεων οι οποίες πρέπει να της υποβάλλονται.
- (9) Όσον αφορά τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, πρέπει να εντοπιστούν οι στόχοι και η ελάχιστη περιοδικότητα των εκ των προτέρων, των ενδιάμεσων και των εκ των υστέρων αξιολογήσεων των προγραμμάτων και δραστηριοτήτων, καθώς και οι πληροφορίες που πρέπει να εμφανίζονται στο νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο.
- (10) Όσον αφορά την κατάρτιση και την παρουσίαση του προϋπολογισμού, πρέπει να διευκρινιστεί το περιεχόμενο της γενικής εισαγωγής του προϋπολογισμού, των εγγράφων εργασίας που πρέπει να προσκομίζονται προς στήριξη του προϋπολογισμού και των παρατηρήσεων του προϋπολογισμού προκειμένου να εξασφαλιστεί η πλήρης ενημέρωση της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής. Στο πλαίσιο της νέας παρουσίασης του προϋπολογισμού βάσει δραστηριοτήτων (ΠΒΔ), διευκρινίζονται εξάλλου ο ορισμός και η κατάταξη των διοικητικών πιστώσεων.
- (11) Όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού, πρέπει καταρχήν να διευκρινιστούν οι δυνατοί τύποι της βασικής πράξης στον κοινοτικό τομέα και άλλους τομείς που υπάγονται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρέπει επίσης να καθοριστούν τα ανώτατα ποσά των πιστώσεων που μπορούν να εκτελούνται χωρίς προηγούμενη βασική πράξη για τις προπαρα-

▼B

σκευαστικές ενέργειες και τα δοκιμαστικά σχέδια, καθώς και ο κατάλογος των διατάξεων των συνθηκών που αναθέτουν απευθείας στην Επιτροπή συγκεκριμένες αρμοδιότητες.

- (12) Πρέπει εξάλλου να οριστούν οι πράξεις που ενδέχεται να συνιστούν σύγκρουση συμφερόντων, καθώς και η διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται στην περίπτωση αυτή.
- (13) Όσον αφορά τους διάφορους τρόπους εκτέλεσης του προϋπολογισμού, πρέπει να διευκρινιστεί ότι, όταν η Επιτροπή δεν εκτελεί απευθείας τον προϋπολογισμό στις υπηρεσίες της, πρέπει να βεβαιώνεται προηγουμένως ότι οι οντότητες στις οποίες προτίθεται να αναθέσει καθήκοντα εκτέλεσης διαθέτουν κατάλληλες και ενδεδειγμένες, σε σχέση με τις απαιτήσεις της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, διαδικασίες διαχείρισης και συστήματα ελέγχου και λογιστικής.
- (14) Όσον αφορά την έμμεση κεντρική διαχείριση, δηλαδή αυτήν που αναθέτει η Επιτροπή είτε σε εκτελεστικούς οργανισμούς ή σε οργανισμούς κοινοτικού δικαίου, είτε σε δημόσιους εθνικούς οργανισμούς ή επιφορτισμένους με δημόσια υπηρεσία, πρέπει να διευκρινιστούν επιπλέον η πλαισίωση και οι λεπτομέρειες υλοποίησης αυτής της μεταβίβασης αρμοδιοτήτων, μέσω πράξης μεταβίβασης ή σύμβασης. Στους εκτελεστικούς οργανισμούς, τον έλεγχο των οποίων διατηρεί η Επιτροπή, πρέπει να αναγνωρίζεται η ιδιότητα των κύριων διατακτών αυτού του οργάνου για τον κοινοτικό προϋπολογισμό. Οι εθνικοί οργανισμοί, στο μέτρο που πραγματοποιούν πράξεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού, πρέπει να παρέχουν επαρκείς χρηματικές εγγυήσεις και να επιλέγονται με διαφάνεια, μετά από ανάλυση κόστους-αποτελεσματικότητας που δικαιολογεί την επιλογή της μεταβιβαζόμενης σε παρόμοιο οργανισμό διαχείρισης. Η Επιτροπή ζητεί τη γνώμη της αρμόδιας επιτροπής, σύμφωνα με τη βασική πράξη για την εκτέλεση των οικείων πιστώσεων, πριν να προβεί στην υλοποίηση της μεταβίβασης αρμοδιοτήτων σε εθνικούς οργανισμούς. Όσον αφορά τις οντότητες ιδιωτικού δικαίου που εκτελούν προπαρασκευαστικές ή δευτερεύουσες εργασίες για λογαριασμό της Επιτροπής, πρέπει να επιλέγονται σύμφωνα με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων.
- (15) Όσον αφορά την επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη ή την αποκεντρωμένη διαχείριση με τρίτες χώρες, πρέπει να διευκρινιστούν τα στάδια και οι στόχοι της διαδικασίας εκκαθάρισης λογαριασμών, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που περιλαμβάνονται στους οικείους τομεακούς κανονισμούς.
- (16) Όσον αφορά, τέλος, την από κοινού διαχείριση, πρέπει να διευκρινιστεί ότι, στην περίπτωση διαχείρισης αυτού του είδους, το μερίδιο συνεισφοράς κάθε δωρητή σε κάθε είδος δαπάνης δεν είναι προσδιορισμένο και ότι ωστόσο οι επιδοτούμενες ενέργειες πρέπει να ελέγχονται συνολικά· πρέπει να προσδιοριστούν οι διεθνείς οργανισμοί που είναι επιλέξιμοι γι' αυτό τον τύπο διαχείρισης.
- (17) Όσον αφορά το ρόλο των δημοσιονομικών παραγόντων, η μεταρρύθμιση της δημοσιονομικής διαχείρισης, συνοδευόμενη από την κατάργηση των εκ των προτέρων κεντρικών ελέγχων, ενισχύει τις ευθύνες των διατακτών σχετικά με όλες τις πράξεις εσόδων και δαπανών, συμπεριλαμβανομένων και των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου. Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή θα ενημερώνεται στο εξής για τα μέτρα διορισμού ή παύσης των καθηκόντων που αφορούν τους κύριους διατάκτες. Επιπλέον πρέπει να οριστούν οι αποστολές, οι ευθύνες και οι αρχές των προς τήρηση διαδικασιών. Η ενδοϋπηρεσιακή διεξαγωγή των εκ των προτέρων ελέγχων προϋποθέτει ειδικότερα σαφή διαχωρισμό μεταξύ καθηκόντων έναρξης και επαλήθευσης των πράξεων εκτέλεσης του προϋπολογισμού, ενώ κάθε όργανο πρέπει επιπλέον να θεσπίζει κώδικα επαγγελματικών προτύπων εφαρμόζόμενο στους υπαλλήλους που είναι επιφορτισμένοι με τις εκ των προτέρων και εκ των υστέρων επαλήθευσεις. Στη συνέχεια πρέπει να προβλέπεται λογοδοσία σχετικά με τις αναληφθείσες ευθύνες μέσω ετήσιας έκθεσης προς το οικείο

▼B

όργανο η οποία πρέπει ιδίως να περιλαμβάνει τα αποτελέσματα των εκ των υστέρων επαληθεύσεων· επίσης πρέπει να οργανωθεί η διατήρηση των δικαιολογητικών εγγράφων που αφορούν τις εκτελεσθείσες πράξεις. Τέλος, δεδομένου ότι αποτελούν παρέκκλιση, όλοι οι τύποι διαδικασιών με διαπραγμάτευση για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων θα πρέπει να αποτελούν αντικείμενο ιδιαίτερης έκθεσης προς το οικείο όργανο και διαβίβασης στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.

- (18) Με την προοπτική διευκρίνισης των ευθυνών, θα πρέπει επίσης να οριστούν επακριβώς οι αποστολές και ευθύνες του υπόλογου που αφορούν τα λογιστικά συστήματα, την ταμειακή διαχείριση και τους τραπεζικούς λογαριασμούς καθώς και τα αρχεία τρίτων. Επίσης θα πρέπει να διευκρινιστούν οι λεπτομέρειες παύσης των καθηκόντων του υπόλογου.
- (19) Οι όροι προσφυγής στις πάγιες προκαταβολές, κατά παρέκκλιση σύστημα διαχείρισης σε σχέση με τις συνήθεις διαδικασίες, πλαισιώνονται ενώ θα πρέπει να διευκρινιστούν επίσης οι αποστολές και οι ευθύνες των υπολόγων παγίων προκαταβολών, αλλά και των διατακτών και των υπολόγων όσον αφορά τον έλεγχο των παγίων προκαταβολών η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή θα πρέπει να ενημερώνεται για κάθε μέτρο διορισμού ή παύσης των καθηκόντων.
- (20) Αφού ορίστηκαν οι αποστολές και οι ευθύνες κάθε δημοσιονομικού παράγοντα, η επίκληση της ευθύνης τους μπορεί πάντως να γίνεται μόνο υπό τους όρους που προβλέπονται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και στο καθεστώς που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των εν λόγω Κοινοτήτων. Ωστόσο πρέπει να συσταθεί μία νέα ειδικευμένη υπηρεσία, υπό τους όρους που ορίζει κάθε όργανο, προκειμένου να αποφαινεται σχετικά με την ύπαρξη παρατυπίας δημοσιονομικής φύσης. Επιπλέον θα πρέπει να διευκρινιστούν οι λεπτομέρειες σύμφωνα με τις οποίες ένας διατάκτης μπορεί να ζητήσει την επικύρωση μιας εντολής και κατ' αυτόν τον τρόπο να απαλλαγεί από την ευθύνη του.
- (21) Όσον αφορά τα έσοδα, εκτός από την ιδιαίτερη περίπτωση των ιδίων πόρων που διέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2000 για την εφαρμογή της απόφασης 94/728/ΕΚ Ευρατόμ, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων⁽¹⁾, θα πρέπει να διευκρινιστούν τα καθήκοντα και οι έλεγχοι που υπάγονται στην ευθύνη των διατακτών κατά τα διάφορα στάδια της διαδικασίας: κατάρτιση της πρόβλεψης απαίτησης, στη συνέχεια κατάρτιση του εντάλματος είσπραξης και αποστολή του χρεωστικού σημειώματος που ενημερώνει τον οφειλέτη για τη βεβαίωση των απαιτήσεων, υπολογισμός των ενδεχόμενων τόκων υπερημερίας και τέλος, εφόσον συντρέχει περίπτωση, απόφαση παραίτησης από την απαίτηση, με τήρηση των κριτηρίων που διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση. Ο ρόλος του υπόλογου στην είσπραξη των εσόδων και την πιθανή χορήγηση προθεσμιών πληρωμής πρέπει επίσης να διευκρινιστεί.
- (22) Όσον αφορά τις δαπάνες, πρέπει καταρχήν να οριστεί ο συσχετισμός μεταξύ απόφασης χρηματοδότησης, συνολικής δέσμευσης και ατομικής δέσμευσης, καθώς και τα χαρακτηριστικά των διαφόρων αυτών σταδίων. Η διάκριση μεταξύ συνολικής δέσμευσης και ατομικής δέσμευσης εξαρτάται από το βαθμό προσδιορισμού των δικαιούχων και των οικείων ποσών. Οι προσωρινές δεσμεύσεις προορίζονται αποκλειστικά για τις τρέχουσες διοικητικές δαπάνες και τις δαπάνες του ΕΓΤΠΕ. Προκειμένου να περιοριστεί το ποσό των αδρανών δεσμεύσεων, προβλέπεται η αποδέσμευση των πιστώσεων που αντιστοιχούν σε δεσμεύσεις οι οποίες δεν οδήγησαν σε καμία πληρωμή επί τριετία.

(¹) ΕΕ L 130 της 31.5.2000, σ. 1.

▼B

- (23) Πρέπει στη συνέχεια να διευκρινιστεί ο συσχετισμός μεταξύ των πράξεων εκκαθάρισης, εντολής πληρωμής και πληρωμής και οι έλεγχοι τους οποίους πρέπει να πραγματοποιούν οι διατάκτες, κατά την εκκαθάριση των δαπανών, με την επίθεση της ένδειξης «έγκριση πληρωμής», και, κατά την εντολή πληρωμής, με την επαλήθευση της εξοφλητικής ισχύος, για την οποία ο διατάκτης είναι πλέον ο μόνος υπεύθυνος. Πρέπει να αναφερθούν τα δικαιολογητικά έγγραφα προς στήριξη των πληρωμών καθώς και οι κανόνες εκκαθάρισης των προχρηματοδοτήσεων και των ενδιάμεσων πληρωμών. Τέλος πρέπει να διευκρινιστούν οι προθεσμίες σχετικά με τις πράξεις εκκαθάρισης και πληρωμής, λαμβάνοντας υπόψη την οδηγία 2000/35/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 2000 για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές⁽¹⁾.
- (24) Όσον αφορά τον εσωτερικό έλεγχο, θα πρέπει να προσδιοριστούν οι κανόνες διορισμού του ελεγκτή και διασφάλισης της ανεξαρτησίας του στο πλαίσιο του οικείου οργάνου, το οποίο τον διόρισε και στο οποίο πρέπει να λογοδοτεί για τις εργασίες του· η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή θα ενημερώνεται για κάθε μέτρο διορισμού ή παύσης των καθηκόντων.
- (25) Ως προς τις δημόσιες συμβάσεις, επελέγη η ενσωμάτωση στον παρόντα κανονισμό των οδηγιών 92/50/EOK⁽²⁾, 93/36/EOK⁽³⁾ και 93/37/EOK⁽⁴⁾ του Συμβουλίου, όπως αυτές τροποποιήθηκαν τελευταία με την οδηγία 2001/78/EK της Επιτροπής⁽⁵⁾, σχετικά με τις διαδικασίες ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, προμηθειών και έργων, αντίστοιχα. Τούτο προϋποθέτει πρωτίστως τον ορισμό των διαφόρων κατηγοριών συμβάσεων, των μέτρων δημοσιότητας που τους αντιστοιχούν, των περιπτώσεων προσφυγής στις ισχύουσες διαδικασίες και των κυριότερων χαρακτηριστικών τους, τον προσδιορισμό των κριτηρίων επιλογής και των πιθανών λεπτομερειών ανάθεσης, των λεπτομερειών πρόσβασης στα έγγραφα του διαγωνισμού και επικοινωνίας με τους προσφέροντες ή υποψήφιους, καθώς και, οσάκις η Επιτροπή αναθέτει συμβάσεις για δικό της λογαριασμό, των διαφόρων εφαρμοστέων κατώτατων ορίων και των λεπτομερειών εκτίμησης του ύψους των προς ανάθεση συμβάσεων.
- (26) Οι διαδικασίες ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων έχουν ως στόχο να ικανοποιούν, με τους καλύτερους δυνατούς όρους, τις ανάγκες των οργάνων με τήρηση της ίσης πρόσβασης στις δημόσιες συμβάσεις, καθώς και των αρχών της διαφάνειας και της απαγόρευσης των διακρίσεων. Με μέλημα τη διαφάνεια και την ίση μεταχείριση των υποψηφίων, αλλά και την πλήρη ευθύνη των διατακτών κατά την τελική επιλογή, θα πρέπει να γίνεται η έναρξη της διαδικασίας και στη συνέχεια η αξιολόγηση των αιτήσεων συμμετοχής και των προσφορών, καλύπτοντας όλο το φάσμα από τον διορισμό της επιτροπής αξιολόγησης μέχρι την απόφαση κατακύρωσης, η οποία, αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη, ανήκει σε κάθε περίπτωση στην αναθέτουσα αρχή. Οι χρηματικές εγγυήσεις που απαιτούνται με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Κοινοτήτων θα πρέπει να αποσαφηνισθούν επίσης.
- (27) Τέλος, οι εξουσίες επιβολής διοικητικών κυρώσεων της αναθέτουσας αρχής πρέπει να οριοθετούνται, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο ανάλογος και αποτρεπτικός χαρακτήρας της κύρωσης, καθώς και η ίση μεταχείριση μεταξύ των διαφόρων θεσμικών οργάνων και υπηρεσιών.
- (28) Το πεδίο εφαρμογής του τίτλου που αναφέρεται στις επιδοτήσεις πρέπει επίσης να αποσαφηνισθεί, ιδίως ως προς τους διάφορους

(1) ΕΕ L 200 της 8.8.2000, σ. 35.

(2) ΕΕ L 209 της 24.7.1992, σ. 1.

(3) ΕΕ L 199 της 9.8.1993, σ. 1.

(4) ΕΕ L 199 της 9.8.1993, σ. 54.

(5) ΕΕ L 285 της 29.10.2001, σ. 1.

▼B

τρόπους εκτέλεσης του προϋπολογισμού αλλά και ως προς το είδος της ενέργειας ή του ευρωπαϊκού οργανισμού γενικού συμφέροντος που είναι δυνατόν να τύχει επιδότησης. Τα χαρακτηριστικά του ετήσιου προγράμματος εργασίας και των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων πρέπει να αποσαφηνισθούν, όπως και οι πιθανές εξαιρέσεις σχετικά με το σημείο αυτό και με την αναδρομικότητα, ιδίως στους τομείς της ανθρωπιστικής βοήθειας και της διαχείρισης καταστάσεων κρίσης, όπου οι περιορισμοί είναι έντονα ιδιάζοντες.

- (29) Πάντοτε με γνώμονα τις απαιτήσεις διαφάνειας, ίσης μεταχείρισης των αιτούντων και υπευθυνότητας των διατακτών, η διαδικασία χορήγησης πρέπει να διεξάγεται, από την υποβολή της αίτησης επιδότησης μέχρι την αξιολόγησή της, από αρμόδια επιτροπή, με γνώμονα εκ των προτέρων καθορισμένα κριτήρια επιλογής και χορήγησης, πριν ο διατάκτης εκδώσει την τελική του απόφαση, δεόντως τεκμηριωμένη.
- (30) Μετά, η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση επιβάλλει, η Επιτροπή να εξασφαλίζει εγγυήσεις, κατ' αρχάς στη φάση των αιτήσεων επιδότησης, με την παρουσίαση χρηματοοικονομικών ελέγχων για τις αιτήσεις που αφορούν τα μεγαλύτερα ποσά, στη συνέχεια, κατά την καταβολή των προχρηματοδοτήσεων, με την απαίτηση εκ των προτέρων χρηματικών εγγυήσεων, και, τέλος, κατά την τελική πληρωμή, με την παρουσίαση χρηματοοικονομικών ελέγχων για τις αιτήσεις που αφορούν τα μεγαλύτερα ποσά και που παρουσιάζουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο. Η χρηστή διαχείριση και η επαλήθευση των αρχών της μη παροχής κέρδους και της συγχρηματοδότησης προϋποθέτουν, επιπλέον, την πλαισίωση των δυνατοτήτων προσφυγής σε πληρωμές κατ' αποκοπή. Τέλος, η χρηστή διαχείριση των κοινοτικών κονδυλίων απαιτεί την τήρηση, από τους ίδιους τους δικαιούχους των επιδοτήσεων, των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των δυνητικών αντισυμβαλλομένων, καθώς και της αρχής της κατακύρωσης στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά σε περίπτωση μερικής υπεργοληπτικής εκτέλεσης της ενέργειας.
- (31) Τέλος, οι εξουσίες επιβολής κυρώσεων πρέπει να ευθυγραμμίζονται με εκείνες που υφίστανται ήδη στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.
- (32) Όσον αφορά τη λογιστική και την απόδοση των λογαριασμών, ενδείκνυται να οριστεί καθεμία από τις γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές βάσει των οποίων πρέπει να συντάσσονται οι δημοσιονομικές καταστάσεις. Ακόμη, ενδείκνυται να διευκρινισθούν οι όροι που είναι αναγκαίοι για τον καταλογισμό μιας πράξης, καθώς και οι κανόνες αποτίμησης των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, και σύστασης των προβλέψεων.
- (33) Θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι οι λογαριασμοί των θεσμικών οργάνων πρέπει να συνοδεύονται από έκθεση επί της δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης, καθώς και να εξειδικευθεί το περιεχόμενο και η παρουσίαση των στοιχείων που συνθέτουν αφενός τις δημοσιονομικές καταστάσεις (ισολογισμός, λογαριασμός οικονομικού αποτελέσματος, πίνακας ταμειακών ροών, παράρτημα) και αφετέρου τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού (λογαριασμός αποτελέσματος εκτέλεσης του προϋπολογισμού και παράρτημά του).
- (34) Όσον αφορά τη λογιστική, πρέπει να διευκρινισθεί ότι ο υπόλογος κάθε θεσμικού οργάνου οφείλει να τεκμηριώνει τη λογιστική οργάνωση και διαδικασία του οργάνου του και να καθορίζει τους όρους που πρέπει να τηρούνται από τα μηχανογραφικά συστήματα λογιστικής, ειδικότερα όσον αφορά την ασφάλεια των προσβάσεων και τη διαδρομή του ελέγχου σχετικά με τις τροποποιήσεις που διενεργούνται στα συστήματα.
- (35) Ως προς την τήρηση της λογιστικής, θα πρέπει να αποσαφηνισθούν οι αρχές οι εφαρμοστέες στην τήρηση των λογιστικών βιβλίων, του ισοζυγίου καθολικού, της περιοδικής συμφωνίας των υπολοίπων του ισοζυγίου αυτού, καθώς και του βιβλίου

▼B

απογραφής, να καθορισθούν δε και τα στοιχεία του λογιστικού σχεδίου που εκδίδει ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες που εφαρμόζονται ως προς την καταχώρηση των πράξεων, ιδίως η μέθοδος της διπλής εγγραφής, οι κανόνες μετατροπής των πράξεων που δεν αναγράφουν τα ποσά σε ευρώ και τα δικαιολογητικά των λογιστικών εγγραφών πρέπει να διευκρινισθούν και αυτά, όπως και το περιεχόμενο των καταχωρήσεων της λογιστικής του προϋπολογισμού.

- (36) Τέλος, θα πρέπει να καθοριστούν οι κανόνες που αφορούν το βιβλίο απογραφής των ακινητοποιήσεων και αποσαφηνίζονται οι ευθύνες των διατακτών και των υπολόγων στον τομέα αυτόν, όπως και οι κανόνες που ισχύουν για τη μεταπώληση των αγαθών των εγγεγραμμένων στο βιβλίο απογραφής.
- (37) Ως προς το διαρθρωτικά ταμεία, ενδείκνυται να διευκρινισθεί ότι η επιστροφή των προπληρωμών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο μιας παρέμβασης δεν έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της συμμετοχής των εν λόγω ταμείων στην παρέμβαση αυτή.
- (38) Η τυπολογία των ενεργειών, άμεσων και έμμεσων, που μπορούν να χρηματοδοτηθούν στον τομέα της έρευνας πρέπει να αποσαφηνισθεί.
- (39) Στον τομέα των εξωτερικών ενεργειών, οι κανόνες εφαρμογής, όπως και ο ίδιος ο Δημοσιονομικός Κανονισμός, σκοπό έχουν να θεσπίσουν διατάξεις περί παρεκκλίσεων που να λαμβάνουν υπόψη τις επιχειρησιακές ιδιαιτερότητες του εν λόγω τομέα, ιδίως ως προς την ανάθεση των συμβάσεων και τη χορήγηση των επιδοτήσεων.
- (40) Όσον αφορά την ανάθεση των συμβάσεων, οι παρόντες κανόνες εφαρμογής επαναλαμβάνουν κατ' ουσίαν τις διατάξεις της απόφασης της Επιτροπής, της 10ης Νοεμβρίου 1999, για την απλοποίηση των συστημάτων διαχείρισης των συμβάσεων που ανατίθενται στο πλαίσιο των προγραμμάτων συνεργασίας που υλοποιούνται από τις γενικές διευθύνσεις που εμπλέκονται στις εξωτερικές σχέσεις ⁽¹⁾, με αποτέλεσμα την πρόβλεψη κανόνων που διακρίνονται από το κοινό δίκαιο, ιδίως με τα διαφορετικά κατώτατα όρια καθώς και με τρόπους διαχείρισης που είναι προσαρμοσμένοι στις εξωτερικές ενέργειες.
- (41) Στον τομέα των επιδοτήσεων, οι παρόντες κανόνες εφαρμογής θα πρέπει να απαριθμούν τα είδη ενεργειών για τα οποία είναι δυνατόν να υπάρξει παρέκκλιση από την υποχρέωση συγχρηματοδότησης του άρθρου 109 του Δημοσιονομικού Κανονισμού. Πρόκειται, πιο συγκεκριμένα, για την ανθρωπιστική βοήθεια και τη βοήθεια σε καταστάσεις κρίσης, καθώς και για τις ενέργειες που αποσκοπούν στην προστασία της υγείας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πληθυσμών.
- (42) Για να εξασφαλίζεται η χρηστή διαχείριση των κοινοτικών πιστώσεων, θα πρέπει επίσης να αποσαφηνισθούν οι προκαταρκτικοί όροι και η συμβατική πλαισίωση που πρέπει να δημιουργείται στην περίπτωση της αποκεντρωμένης διαχείρισης των πιστώσεων αυτών, όπως και στην περίπτωση των αγίων προκαταβολών.
- (43) Οι διατάξεις του Δημοσιονομικού Κανονισμού που αφορούν τις ευρωπαϊκές υπηρεσίες πρέπει να αποσαφηνισθούν με συγκεκριμένους κανόνες για την Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθώς και με διατάξεις επιτρέπουσες στον υπόλογο της Επιτροπής να μεταβιβάζει ορισμένες από τις αρμοδιότητές του σε υπαλλήλους των εν λόγω υπηρεσιών. Ακόμη, ενδείκνυται να αποσαφηνισθούν οι λεπτομέρειες λειτουργίας των τραπεζικών λογαριασμών που οι ευρωπαϊκές υπηρεσίες είναι δυνατόν να εξουσιοδοτούνται να ανοίγουν στο όνομα της Επιτροπής.

⁽¹⁾ SEC(1999) 1801.

▼B

- (44) Όσον αφορά τις πιστώσεις διοικητικής λειτουργίας, κάθε θεσμικό όργανο οφείλει να ενημερώνει την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή για τις διενεργούμενες σημαντικές πράξεις ακινήτων, δηλαδή για εκείνες που συνεπάγονται αύξηση της ακίνητης περιουσίας.
- (45) Ενδείκνυται να προσδιορισθούν οι οργανισμοί που είναι δυνατόν να τύχουν επιδοτήσεων από τον προϋπολογισμό και οι οποίοι θα πρέπει να αποτελέσουν το αντικείμενο κανονιστικού πλαισίου υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 185 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.
- (46) Θα πρέπει τα διάφορα κατώτατα όρια και ποσά που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό να αναπροσαρμόζονται σε τακτά διαστήματα, και τούτο μέσω τιμαριθμικής αναπροσαρμογής βάσει του πληθωρισμού που σημειώνεται στην Κοινότητα, εκτός από τα κατώτατα όρια που εφαρμόζονται στις δημόσιες συμβάσεις,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΜΕΡΟΣ Ι

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

(Άρθρο 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Ο παρών κανονισμός ορίζει τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 (εφεξής «Δημοσιονομικός Κανονισμός»).

Τα όργανα στα οποία αναφέρεται ο παρών κανονισμός είναι τα θεσμικά όργανα κατά την έννοια Δημοσιονομικού Κανονισμού.

Άρθρο 2

Κατάλογος των κανονιστικών πράξεων που αφορούν την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

(Άρθρο 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Η Επιτροπή τηρεί κατάλογο των πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού. Αναπροσαρμόζει αυτόν τον κατάλογο κάθε έτος και ενημερώνει σχετικά την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Αρχή της ενότητας και της αυθεντικότητας του προϋπολογισμού

Άρθρο 3

Πεδίο των προχρηματοδοτήσεων κυριότητας των Κοινοτήτων

(Άρθρο 5 παράγραφος 4 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι προχρηματοδοτήσεις κατά την έννοια του άρθρου 105 παραμένουν στην κυριότητα των Κοινοτήτων, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στη βασική πράξη κατά την έννοια του άρθρου 49 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού. Η παρούσα διάταξη δεν αφορά τις προχρηματοδοτήσεις που καταβάλλονται για την εκτέλεση σύμβασης, κατά την έννοια του άρθρου 88 του Δημοσιονο-

▼B

μικού Κανονισμού, στα κράτη μέλη ή βάσει της προενταξιακής βοήθειας, και τις προκαταβολές που αναφέρονται στο άρθρο 265, δεν εφαρμόζεται στην από κοινού διαχείριση κατά την έννοια του άρθρου 53 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

2. Στις περιπτώσεις της απευθείας κεντρικής διαχείρισης, κατά την έννοια του άρθρου 53 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, η οποία συνεπάγεται πολλαπλούς εταίρους, ο κανόνας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται αποκλειστικά στον κύριο αντισυμβαλλόμενο.

3. Στις περιπτώσεις της αποκεντρωμένης διαχείρισης, καθώς και στην περίπτωση της έμμεσης κεντρικής διαχείρισης κατά την έννοια του άρθρου 53 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, ο κανόνας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται αποκλειστικά στην οντότητα που λαμβάνει απευθείας τις καταβαλλόμενες από την Επιτροπή προχρηματοδοτήσεις.

4. Ο κανόνας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 εφαρμόζεται στις προχρηματοδοτήσεις που καταβάλλονται στο πλαίσιο συμβάσεων ή συμφωνιών που συνάφθηκαν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

5. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 4 δεν θίγουν την εγγραφή των προχρηματοδοτήσεων στο ενεργητικό των δημοσιονομικών καταστάσεων, που θα καθοριστεί με τους λογιστικούς κανόνες που αναφέρονται στο άρθρο 133 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

Οι διατάξεις παρέχουν στον υπόλογο τις ενδείξεις που του επιτρέπουν να εντοπίζει τις προχρηματοδοτήσεις οι οποίες παραμένουν στην κυριότητα των Κοινοτήτων.

Άρθρο 4

Εγγραφή στον προϋπολογισμό των τόκων που παράγονται από τα κοινοτικά χρηματικά ποσά

(Άρθρο 5 παράγραφος 4 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Όταν οι προχρηματοδοτήσεις που παραμένουν στην κυριότητα των Κοινοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγουν τόκους ή ισοδύναμα προνόμια, αυτά καταβάλλονται στον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής «ο προϋπολογισμός») ως διάφορα έσοδα.

2. ►M1 Οι διατάξεις μεριμνούν, στις συμβάσεις και συμφωνίες που συνάπτονται με τους δικαιούχους και τους διαμεσολαβητές, ώστε:

α) οι προχρηματοδοτήσεις αυτές να καταβάλλονται σε λογαριασμούς ή σε υπο-λογαριασμούς οι οποίοι επιτρέπουν τον προσδιορισμό των κεφαλαίων και των αντίστοιχων τόκων. Ελλείψει τέτοιων λογαριασμών, τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από την Κοινότητα και οι τόκοι ή άλλα οφέλη που γεννώνται από τα ποσά αυτά μπορούν να προσδιορίζονται με τις λογιστικές μεθόδους των δικαιούχων ή των διαμεσολαβητών· ◄

β) οι δικαιούχοι να κοινοποιούν στον αρμόδιο διατάκτη το ποσό των τόκων ή ισοδυνάμων προνομίων, που παράγονται ενδεχομένως από αυτά τα χρηματικά ποσά, τουλάχιστον μία φορά κάθε έτος, εφόσον οι τόκοι αντιπροσωπεύουν σημαντικά ποσά, και οπωσδήποτε κατά την υποβολή της αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής ή πληρωμής του υπολοίπου που εκκαθαρίζει την προχρηματοδότηση.

3. Σύμφωνα με τις διατάξεις του τίτλου IV Κεφάλαιο 5, ο αρμόδιος διατάκτης καταρτίζει, κατά την καταβολή της προχρηματοδότησης, πρόβλεψη απαιτήσεων που αφορούν τους τόκους ή τα ισοδύναμα προνόμια που παράγονται ενδεχομένως από αυτή την προχρηματοδότηση.

Ο αρμόδιος διατάκτης καταρτίζει ένταλμα είσπραξης που αντιστοιχεί στο ποσό των τόκων που αναφέρεται στην παράγραφο 1 σύμφωνα με τις προθεσμίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2, στοιχείο β).

▼B

4. Όταν πρόκειται για προχρηματοδοτήσεις καταβαλλόμενες για την εκτέλεση της ίδιας γραμμής του προϋπολογισμού, κατ' εφαρμογή της ίδιας βασικής πράξης και σε δικαιούχους που αποτέλεσαν αντικείμενο της ίδιας διαδικασίας ανάθεσης, ο διατάκτης μπορεί να καταρτίσει μία κοινή πρόβλεψη απαίτησης για πολλούς οφειλότες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Αρχή της ετήσιας διάρκειας

Άρθρο 5

Πιστώσεις του οικονομικού έτους

(Άρθρο 8 παράγραφος 3 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών, που εγγράφονται στον προϋπολογισμό του οικονομικού έτους και πρέπει να χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια του εν λόγω οικονομικού έτους, αποτελούνται από τις εγκεκριμένες πιστώσεις για το οικονομικό έτος. Είναι εγκεκριμένες για το οικονομικό έτος:

- α) οι πιστώσεις που ανοίγονται στον προϋπολογισμό, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που ανοίγονται μέσω διορθωτικού προϋπολογισμού·
- β) οι μεταφερθείσες πιστώσεις μεταξύ ετών·
- γ) οι ανασυστάσεις πιστώσεων σύμφωνα με τα άρθρα 157 και 181, παράγραφος 5, του Δημοσιονομικού Κανονισμού·
- δ) οι πιστώσεις που προέρχονται από επιστροφές των προκαταβολών σύμφωνα με το άρθρο 228·
- ε) οι πιστώσεις που ανοίγονται λόγω της είσπραξης εσόδων για ειδικό προορισμό κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους ή κατά τη διάρκεια προηγούμενων οικονομικών ετών και που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί.

Άρθρο 6

Μεταφορές πιστώσεων μεταξύ ετών

(Άρθρο 9 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο α) του Δημοσιονομικού Κανονισμού μπορούν να μεταφερθούν μόνον αν οι δεσμεύσεις δεν ήταν δυνατόν να πραγματοποιηθούν πριν από τις 31 Δεκεμβρίου του οικονομικού έτους για λόγους που δεν μπορούν να καταλογιστούν στο διατάκτη και αν τα προπαρασκευαστικά στάδια έχουν προχωρήσει μέχρι σημείου που επιτρέπει να εκτιμηθεί ευλόγως ότι η δέσμευση μπορεί να πραγματοποιηθεί το αργότερο στις 31 Μαρτίου του επόμενου έτους.

2. Τα προπαρασκευαστικά στάδια που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο α) του Δημοσιονομικού Κανονισμού, τα οποία θα έπρεπε να έχουν ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου του οικονομικού έτους με σκοπό τη μεταφορά στο επόμενο οικονομικό έτος, είναι ειδικότερα τα εξής:

- α) για τις συνολικές δεσμεύσεις, κατά την έννοια του άρθρου 76 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, η έκδοση απόφασης χρηματοδότησης ή η περάτωση, πριν από την ημερομηνία αυτή, της διαβούλευσης με τις ενδιαφερόμενες υπηρεσίες στο πλαίσιο κάθε οργάνου με σκοπό την έκδοση αυτής της απόφασης·
- β) για τις ατομικές δεσμεύσεις, κατά την έννοια του άρθρου 76 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, η προετοιμασία σε προχωρημένο στάδιο των συμβάσεων ή συμφωνιών. Αυτό το στάδιο προόδου των συμβάσεων ή συμφωνιών συνεπάγεται την περάτωση της φάσης επιλογής των πιθανών αντισυμβαλλομένων ή δικαιούχων.

3. Οι μεταφερθείσες πιστώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο α) του Δημοσιονομικού Κανονισμού, οι οποίες δεν έχουν

▼B

δεσμευθεί έως τις 31 Μαρτίου του επόμενου οικονομικού έτους, ακυρώνονται αυτόματα.

Η Επιτροπή ενημερώνει πριν από τις 15 Απριλίου την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή για τις πιστώσεις που ακυρώθηκαν με αυτό τον τρόπο.

4. Οι πιστώσεις που μεταφέρονται, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο β) του Δημοσιονομικού Κανονισμού, μπορούν να χρησιμοποιηθούν έως τις 31 Δεκεμβρίου του επόμενου οικονομικού έτους.

5. Η λογιστική επιτρέπει τη διάκριση των πιστώσεων που έχουν μεταφερθεί με αυτό τον τρόπο.

6. Οι πιστώσεις που αφορούν δαπάνες προσωπικού, οι αναφερόμενες στο άρθρο 9 παράγραφος 6 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, έχουν ως αντικείμενο τις αποδοχές και τις αποζημιώσεις των μελών και του προσωπικού των οργάνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

(Κεφάλαιο 4 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Αρχή της ενιαίας νομισματικής μονάδας

Άρθρο 7

Τιμές μετατροπής μεταξύ ευρώ και άλλου νομίσματος

(Άρθρο 16 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που απορρέουν από την εφαρμογή της τομεακής ρύθμισης, η μετατροπή μεταξύ ευρώ και άλλου νομίσματος πραγματοποιείται βάσει της ημερήσιας ισοτιμίας του ευρώ που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, σειρά C.

2. Ελλείψει ημερήσιας ισοτιμίας του ευρώ που να δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* για το εν λόγω νόμισμα, η Επιτροπή χρησιμοποιεί τη λογιστική ισοτιμία που αναφέρεται στην παράγραφο 3.

3. Για τις ανάγκες της λογιστικής που προβλέπεται στα άρθρα 132 έως 137 του Δημοσιονομικού Κανονισμού και με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 213, η μετατροπή μεταξύ ευρώ και άλλου νομίσματος πραγματοποιείται βάσει της μηνιαίας λογιστικής ισοτιμίας του ευρώ. Αυτή η λογιστική ισοτιμία καθορίζεται από την Επιτροπή μέσω κάθε κατά τη γνώμη της αξιόπιστης πηγής πληροφοριών βάσει της ισοτιμίας της προτελευταίας εργάσιμης ημέρας του μήνα που προηγείται εκείνου για τον οποίο προσδιορίζεται η ισοτιμία.

Άρθρο 8

Ισοτιμία που πρέπει να χρησιμοποιείται για τη μετατροπή μεταξύ ευρώ και άλλων νομισμάτων

(Άρθρο 16 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που απορρέουν από την εφαρμογή της τομεακής ρύθμισης, η ισοτιμία που πρέπει να χρησιμοποιείται για τη μετατροπή μεταξύ ευρώ και άλλου νομίσματος είναι αυτή της ημέρας κατάρτισης του εντάλματος πληρωμής ή του εντάλματος είσπραξης από τη διατάκτρια υπηρεσία.

2. Στην περίπτωση των παγίων προκαταβολών σε ευρώ, η ημερομηνία της πληρωμής από την τράπεζα καθορίζει την ισοτιμία που θα χρησιμοποιηθεί.

3. Στην περίπτωση των παγίων προκαταβολών σε εθνικά νομίσματα που αναφέρονται στο άρθρο 16 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, η ισοτιμία που θα χρησιμοποιηθεί είναι αυτή του μήνα της δαπάνης που διενεργήθηκε με την πάγια προκαταβολή.

4. Για τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα

▼B

Εγγυήσεων, η ισοτιμία που θα χρησιμοποιηθεί για το μήνα «N», για τον οποίο δηλώθηκαν αυτές οι δαπάνες σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 296/96 της Επιτροπής⁽¹⁾, είναι η ισοτιμία της 10ης του μηνός «N + 1» ή της πρώτης ημέρας που προηγείται εκείνης για την οποία υπάρχει διαθέσιμη γενική επίσημη ισοτιμία.

Η ισοτιμία αυτή χρησιμοποιείται επίσης για τις αντίστοιχες προκαταβολές που προβλέπονται στα άρθρα 4 και 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 296/96.

Άρθρο 9

Ενημέρωση σχετική με τις μεταφορές ταμειακών διαθεσίμων που πραγματοποιήθηκαν από την Επιτροπή μεταξύ των διαφόρων νομισμάτων

(Άρθρο 16 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Η Επιτροπή διαβιβάζει ανά τρίμηνο στα κράτη μέλη κατάσταση των μεταφορών που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ των διαφόρων νομισμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

(Κεφάλαιο 5 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Αρχή της καθολικότητας

Άρθρο 10

Δομή υποδοχής των εσόδων για ειδικό προορισμό και άνοιγμα των αντίστοιχων πιστώσεων

(Άρθρο 18 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 12 και 13, η δομή υποδοχής στον προϋπολογισμό των εσόδων για ειδικό προορισμό περιλαμβάνει:

- α) στην κατάσταση εσόδων του τμήματος κάθε οργάνου μια γραμμή που προορίζεται για την εγγραφή του ποσού αυτών των εσόδων·
- β) στην κατάσταση δαπανών, οι παρατηρήσεις αναφέρουν τις γραμμές στις οποίες θα εγγραφούν οι ανοιγόμενες πιστώσεις που αντιστοιχούν στα έσοδα για ειδικό προορισμό.

Στην περίπτωση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, στοιχείο α) αν το ποσό αυτών των εσόδων είναι προβλέψιμο, εγγράφεται στη γραμμή. Αν δεν είναι προβλέψιμο, η γραμμή φέρει την ένδειξη «p.m.» («προς υπόμνηση») και τα εκτιμώμενα έσοδα αναγράφονται προς ενημέρωση στις παρατηρήσεις.

2. Οι πιστώσεις που αντιστοιχούν στα έσοδα για ειδικό προορισμό μπορούν να ανοιχθούν, τόσο σε πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων όσο και σε πιστώσεις πληρωμών, όταν το έσοδο εισπράχθηκε από το όργανο, εκτός από την περίπτωση που προβλέπεται στο άρθρο 161 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού. Οι πιστώσεις ανοίγονται αυτόματα, εκτός από την περίπτωση των επιστροφών προκαταβολών που αναφέρονται στο άρθρο 156 του Δημοσιονομικού Κανονισμού και την περίπτωση των δημοσιονομικών διορθώσεων στον τομέα των διαρθρωτικών ταμείων.

Άρθρο 11

Συνεισφορές των κρατών μελών για ερευνητικά προγράμματα

(Άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο α) του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι συνεισφορές των κρατών μελών για τη χρηματοδότηση ορισμένων συμπληρωματικών ερευνητικών προγραμμάτων, που προβλέπονται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000, καταβάλλονται ως εξής:

⁽¹⁾ ΕΕ L 39 της 17.2.1996, σ. 5.

▼B

- α) επτά δωδεκατημόρια του ποσού το οποίο εμφανίζεται στον προϋπολογισμό, το αργότερο έως τις 31 Ιανουαρίου του τρέχοντος οικονομικού έτους,
 - β) τα υπόλοιπα πέντε δωδεκατημόρια που οφείλονται, το αργότερο έως τις 15 Ιουλίου του τρέχοντος οικονομικού έτους.
2. Όταν ο προϋπολογισμός δεν έχει εγκριθεί οριστικά πριν από την αρχή του οικονομικού έτους, οι συνεισφορές που προβλέπονται στην παράγραφο 1 πραγματοποιούνται βάσει του ποσού που εμφανίζεται στον προϋπολογισμό του προηγούμενου οικονομικού έτους.
3. Κάθε συνεισφορά ή κάθε συμπληρωματική καταβολή που οφείλεται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του προϋπολογισμού πρέπει να εγγράφεται στον ή στους λογαριασμούς της Επιτροπής εντός τριάντα ημερολογιακών ημερών από την πρόσκληση προς καταβολή.
4. Οι πραγματοποιούμενες καταβολές εγγράφονται στο λογαριασμό που προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 και υπόκεινται στους όρους που διατυπώνονται στον εν λόγω κανονισμό.

*Άρθρο 12***Έσοδα για ειδικό προορισμό που προκύπτουν από τη συμμετοχή των χωρών ΕΖΕΣ σε ορισμένα κοινοτικά προγράμματα**

(Άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η δομή υποδοχής στον προϋπολογισμό της συμμετοχής των κρατών ΕΖΕΣ σε ορισμένα κοινοτικά προγράμματα είναι η ακόλουθη:
- α) στην κατάσταση εσόδων, ανοίγεται γραμμή «προς υπόμνηση» που προορίζεται για την εγγραφή του συνολικού ποσού της συμμετοχής των κρατών ΕΖΕΣ για το οικείο οικονομικό έτος. Το προβλεπόμενο ποσό αναγράφεται στις παρατηρήσεις του προϋπολογισμού·
 - β) στην κατάσταση δαπανών:
 - i) η παρατήρηση για κάθε γραμμή που αφορά τις κοινοτικές δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχουν τα κράτη ΕΖΕΣ αναφέρει «προς ενημέρωση» το ποσό της προβλεπόμενης συμμετοχής,
 - ii) ένα παράρτημα, που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του προϋπολογισμού, περιλαμβάνει το σύνολο των γραμμών που αφορούν τις κοινοτικές δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχουν τα κράτη ΕΖΕΣ.

Το παράρτημα που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, στοιχείο β), σημείο ii) αντιπροσωπεύει και συμπληρώνει τη δομή υποδοχής για το άνοιγμα των πιστώσεων που αντιστοιχούν σε αυτές τις συμμετοχές, όπως αυτό προβλέπεται στην παράγραφο 2, καθώς και για την εκτέλεση των δαπανών.

2. Δυνάμει του άρθρου 82 της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, τα σχετικά με την ετήσια συμμετοχή των κρατών ΕΖΕΣ ποσά —όπως αυτά επιβεβαιώνονται στην Επιτροπή από τη Μικτή Επιτροπή ΕΟΧ σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 5 του πρωτοκόλλου 32 που προσαρτάται στην προαναφερθείσα συμφωνία— οδηγούν στο πλήρες άνοιγμα, από την αρχή του οικονομικού έτους, τόσο των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων όσο και των αντίστοιχων πιστώσεων πληρωμών.

3. Αν, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, οι πιστώσεις των γραμμών του προϋπολογισμού στις οποίες συμμετέχουν τα κράτη ΕΖΕΣ ενισχύονται χωρίς να μπορούν τα κράτη ΕΖΕΣ να προσαρμόσουν ανάλογα, κατά τη διάρκεια του εν λόγω οικονομικού έτους, τη συμμετοχή τους προκειμένου να τηρήσουν τη «σχέση αναλογικότητας» που προβλέπεται στο άρθρο 82 της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, η Επιτροπή μπορεί να εξασφαλίζει, προσωρινά και κατ' εξαίρεση, βάσει των ταμειακών διαθεσίμων, την προχρηματοδότηση του μεριδίου των κρατών ΕΖΕΣ. Στη συνέχεια της ενίσχυσης

▼B

αυτής, η Επιτροπή προβαίνει το συντομότερο δυνατό σε πρόσκληση καταβολής των αντίστοιχων συνεισφορών των κρατών ΕΖΕΣ. Η Επιτροπή ενημερώνει κάθε έτος την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή για τις αποφάσεις που έλαβε κατ' αυτό τον τρόπο.

Η προχρηματοδότηση τακτοποιείται το συντομότερο δυνατό στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του επόμενου οικονομικού έτους.

4. Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του Δημοσιονομικού Κανονισμού, οι χρηματοδοτικές συμμετοχές των κρατών ΕΖΕΣ αποτελούν έσοδα για ειδικό προορισμό. Ο υπόλογος λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσει τη χωριστή παρακολούθηση της χρησιμοποίησης τόσο των εσόδων που προέρχονται από τις συμμετοχές αυτές όσο και των αντίστοιχων πιστώσεων.

Η Επιτροπή, στο πλαίσιο της έκθεσης που προβλέπεται στο άρθρο 131 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, παρουσιάζει χωριστά την κατάσταση εκτέλεσης που αντιστοιχεί στη συμμετοχή των κρατών ΕΖΕΣ, τόσο ως προς τα έσοδα όσο και ως προς τις δαπάνες.

Άρθρο 13

Προϊόν των κυρώσεων που επιβάλλονται στα κράτη μέλη τα οποία κηρύσσονται σε κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος

(Άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο β) του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Η δομή υποδοχής στον προϋπολογισμό του προϊόντος των κυρώσεων που αναφέρονται στο τμήμα 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου ⁽¹⁾ είναι η ακόλουθη:

- α) στην κατάσταση εσόδων, ανοίγεται γραμμή «προς υπόμνηση» που προορίζεται για την εγγραφή των τόκων από τα ποσά αυτά·
- β) παράλληλα, και με την επιφύλαξη του άρθρου 74 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, η εγγραφή αυτών των ποσών στην κατάσταση εσόδων οδηγεί στο άνοιγμα, σε γραμμή της κατάστασης δαπανών, πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών. Οι πιστώσεις αυτές εκτελούνται σύμφωνα με το άρθρο 17 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

Άρθρο 14

Εντολή πληρωμής του καθαρού ποσού

(Άρθρο 20 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 20, παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, από το ποσό των αιτήσεων πληρωμής, των τιμολογίων ή των εκκαθαριστικών καταστάσεων μπορούν να εκπέσουν, οπότε και εκδίδονται εντάλματα πληρωμής για το καθαρό ποσό:

- α) οι ποινικές ρήτρες που καταπίπτουν εις βάρος των δικαιούχων των συμβάσεων ή των δημοσίων συμβάσεων·
- β) οι διακανονισμοί ποσών αχρεωστήτως καταβληθέντων που μπορούν να διενεργηθούν με συμψηφισμό επ' ευκαιρία νέας εκκαθάρισης της ίδιας φύσης υπέρ του ίδιου δικαιούχου, πραγματοποιούμενης στο πλαίσιο του κεφαλαίου, του άρθρου και του οικονομικού έτους που επιβαρύνθηκαν με το επί πλέον καταβληθέν και που οδηγούν σε ενδιάμεσες πληρωμές ή σε πληρωμές υπολοίπων.

Οι εκπτώσεις, επιστροφές και μειώσεις που εκπίπτουν από κάθε τιμολόγιο και αίτηση πληρωμής δεν εγγράφονται ως έσοδα των Κοινοτήτων.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6.

▼B

*Άρθρο 15***Λογαριασμοί «Φορολογικές επιβαρύνσεις προς είσπραξη»**

(Άρθρο 20 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι φορολογικές επιβαρύνσεις, τις οποίες ενδεχομένως καλύπτουν οι Κοινότητες κατ' εφαρμογή του άρθρου 20 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, εγγράφονται σε εκκρεμή λογαριασμό μέχρι την επιστροφή τους από τα οικεία κράτη.

*ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5***(Κεφάλαιο 6 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)****Αρχή της ειδικότητας***Άρθρο 16***Διαδικασίες μεταφοράς πιστώσεων**

(Άρθρο 22 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Κάθε όργανο μπορεί να προτείνει στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, στο πλαίσιο του τμήματός του στον προϋπολογισμό, μεταφορές πιστώσεων από τίτλο σε τίτλο καθ' υπέρβαση του ορίου του 10 % των πιστώσεων του οικονομικού έτους επί της γραμμής από την οποία πραγματοποιείται η μεταφορά. Τα υπόλοιπα όργανα ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή.

Οι μεταφορές αυτές ακολουθούν τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 24 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

2. Κάθε όργανο μπορεί να προβαίνει, στο πλαίσιο του τμήματός του στον προϋπολογισμό, σε μεταφορές πιστώσεων στο εσωτερικό των άρθρων.

*Άρθρο 17***Κανόνες υπολογισμού των ορίων των μεταφορών πιστώσεων**

(Άρθρο 23 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Ο υπολογισμός των ποσοστών που αναφέρονται στο άρθρο 22 παράγραφος 1 και στο άρθρο 23 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο, στοιχεία β) και γ) του Δημοσιονομικού Κανονισμού διενεργείται κατά την αίτηση μεταφοράς πιστώσεων.

2. Για το όριο που αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφος 1 και στο άρθρο 23 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία β) και γ) του Δημοσιονομικού Κανονισμού, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το άθροισμα των μεταφορών πιστώσεων προς διενέργεια στη γραμμή από την οποία πραγματοποιείται η μεταφορά και το ποσό της οποίας διορθώνεται βάσει των προγενέστερων μεταφορών.

*Άρθρο 18***Διοικητικές δαπάνες**

(Άρθρο 23 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 23 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του Δημοσιονομικού Κανονισμού καλύπτουν, για κάθε τομέα πολιτικής, τους τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 27.

*Άρθρο 19***Αιτιολόγηση των αιτήσεων μεταφοράς πιστώσεων**

(Άρθρα 22 και 23 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι προτάσεις μεταφοράς πιστώσεων και όλες οι πληροφορίες που προορίζονται για την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή και αφορούν τις μεταφορές πιστώσεων που διενεργούνται σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 23 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, συνοδεύονται από τις ενδεδειγμένες και λεπτομερείς αιτιολογήσεις οι οποίες παρουσιάζουν

▼B

την εκτέλεση των πιστώσεων και τις προβλέψεις αναγκών μέχρι το τέλος του οικονομικού έτους, τόσο για τις γραμμές που θα ενισχυθούν όσο και για τις γραμμές από τις οποίες γίνεται ανάληψη πιστώσεων.

*Άρθρο 20***Αιτιολόγηση των αιτήσεων μεταφοράς πιστώσεων από το αποθεματικό επείγουσας βοήθειας**

(Άρθρο 26 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι προτάσεις μεταφοράς πιστώσεων προς χρησιμοποίηση του αποθεματικού επείγουσας βοήθειας που αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο του Δημοσιονομικού Κανονισμού, συνοδεύονται από τις ενδεδειγμένες και λεπτομερείς αιτιολογήσεις οι οποίες παρουσιάζουν:

- α) για τη γραμμή που πρόκειται να ενισχυθεί με τη μεταφορά, τις κατά το δυνατόν πιο πρόσφατες πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση των πιστώσεων καθώς και τις προβλέψεις αναγκών μέχρι το τέλος του οικονομικού έτους·
- β) για το σύνολο των γραμμών που αφορούν τις εξωτερικές ενέργειες, την εκτέλεση των πιστώσεων μέχρι το τέλος του μηνός που προηγείται της αίτησης μεταφοράς πιστώσεων, καθώς και τις προβλέψεις αναγκών μέχρι το τέλος του οικονομικού έτους, συνοδευόμενες από σύγκριση με τις αρχικές προβλέψεις·
- γ) την εξέταση των δυνατοτήτων επαναδιάθεσης των πιστώσεων.

*ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6***(Κεφάλαιο 7 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)****Αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης***Άρθρο 21***Αξιολόγηση**

(Άρθρο 27 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Κάθε πρόταση προγράμματος ή δραστηριότητας που συνεπάγεται δαπάνες ή μείωση των εσόδων του προϋπολογισμού αποτελεί αντικείμενο εκ των προτέρων αξιολόγησης. Αυτή η αξιολόγηση προσδιορίζει:

- α) την ανάγκη που πρέπει να ικανοποιηθεί βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα·
- β) τους προς επίτευξη στόχους·
- γ) τα αναμενόμενα αποτελέσματα και τους αναγκαίους για την αξιολόγησή τους δείκτες·
- δ) την προστιθέμενη αξία της κοινοτικής παρέμβασης·
- ε) τους κινδύνους, συμπεριλαμβανομένης της απάτης, που συνδέονται με τις προτάσεις και τις διαφαινόμενες εναλλακτικές λύσεις·
- στ) τα διδάγματα που αντλούνται από ανάλογες εμπειρίες στο παρελθόν·
- ζ) τον όγκο των πιστώσεων, των ανθρώπινων πόρων και των λοιπών διοικητικών δαπανών που πρέπει να διατεθούν με γνώμονα την αρχή του κόστους/αποτελεσματικότητας·
- η) και το σύστημα παρακολούθησης που θα θεσπιστεί.

2. Κατόπιν, κάθε πρόγραμμα ή δραστηριότητα αποτελεί το αντικείμενο ενδιάμεσης ή/και εκ των υστέρων αξιολόγησης όσον αφορά τους ανθρώπινους και δημοσιονομικούς πόρους που διατέθηκαν και τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν, ώστε να επαληθεύεται η συμμόρφωσή τους με τους καθορισθέντες στόχους, υπό τους ακόλουθους όρους:

- α) πραγματοποιείται περιοδική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται κατά την υλοποίηση πολυετούς προγράμματος,

▼B

σύμφωνα με χρονοδιάγραμμα που επιτρέπει τη συνεκτίμηση των συμπερασμάτων των αξιολογήσεων αυτών στο πλαίσιο κάθε απόφασης για την παράταση, τροποποίηση ή διακοπή του προγράμματος αυτού·

- β) οι δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται σε ετήσια βάση αποτελούν το αντικείμενο αξιολόγησης ως προς τα επιτευχθέντα αποτελέσματά τους τουλάχιστον μία φορά ανά έξι έτη.

Η υποχρέωση που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, στοιχείο β) δεν εφαρμόζεται σε καθένα από τα σχέδια ή τις ενέργειες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο αυτών των δραστηριοτήτων, για τα οποία η υποχρέωση αυτή μπορεί να εκπληρώνεται με τις τελικές εκθέσεις που διαβιβάζονται από τους οργανισμούς οι οποίοι εκτέλεσαν την ενέργεια.

*Άρθρο 22***Δημοσιονομικό δελτίο**

(Άρθρο 28 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Κάθε πρόταση πράξης υποβαλλόμενη στη νομοθετική αρχή και δυνάμενη να έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων και των μεταβολών στον αριθμό των θέσεων απασχόλησης, συνοδεύεται από δημοσιονομικό δελτίο.

Το δημοσιονομικό δελτίο περιλαμβάνει τα δημοσιονομικά και οικονομικά στοιχεία ενόψει της εκτίμησης, από τη νομοθετική αρχή, της ανάγκης παρέμβασης εκ μέρους της Κοινότητας. Το δημοσιονομικό δελτίο παρέχει χρήσιμες πληροφορίες για την ενδεχόμενη συνοχή και συνέργεια με άλλα χρηματοδοτικά μέσα.

Όταν πρόκειται για πολυετείς ενέργειες, το δημοσιονομικό δελτίο περιλαμβάνει το προβλέψιμο χρονοδιάγραμμα των ετήσιων αναγκών σε πιστώσεις και σε προσωπικό, καθώς και αξιολόγηση των επιπτώσεών τους στο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πεδίο.

2. Για την πρόληψη του κινδύνου απάτης και παρατυπιών, ικανών να θίξουν την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Κοινοτήτων, το δημοσιονομικό δελτίο περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τα υπάρχοντα ή προγραμματιζόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας.

*ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7***(Κεφάλαιο 8 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)****Αρχή της διαφάνειας***Άρθρο 23***Προσωρινή δημοσίευση της συνοπτικής παρουσίασης του προϋπολογισμού**

(Άρθρο 29 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Το συντομότερο δυνατό μετά την οριστική έγκριση του προϋπολογισμού, και το αργότερο εντός προθεσμίας τεσσάρων εβδομάδων, δημοσιεύεται, κατόπιν πρωτοβουλίας της Επιτροπής, περίληψη των αριθμητικών δεδομένων του προϋπολογισμού στην ιστοθέση των οργάνων, εν αναμονή της επίσημης δημοσίευσης στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.



ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

*Κατάρτιση του προϋπολογισμού**Άρθρο 24***Γενική εισαγωγή του προσχεδίου προϋπολογισμού**

(Άρθρο 33 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Η Επιτροπή συντάσσει τη γενική εισαγωγή του προσχεδίου προϋπολογισμού.

Πριν από κάθε τμήμα του προσχεδίου προϋπολογισμού παρατίθεται εισαγωγή συντασσόμενη από το ενδιαφερόμενο όργανο.

Η γενική εισαγωγή περιλαμβάνει:

- α) δημοσιονομικούς πίνακες του συνόλου του προϋπολογισμού·
- β) όσον αφορά τους τίτλους του τμήματος της Επιτροπής:
 - i) τον ορισμό των πολιτικών που δικαιολογούν τις αιτήσεις πιστώσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές και τις απαιτήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 27 και 33, παράγραφος 2, στοιχείο δ) του Δημοσιονομικού Κανονισμού,
 - ii) την αιτιολόγηση των μεταβολών πιστώσεων από το ένα οικονομικό έτος στο άλλο.

*Άρθρο 25***Έγγραφα εργασίας προς στήριξη του προσχεδίου προϋπολογισμού**

(Άρθρα 30 και 33 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Προς στήριξη του προσχεδίου προϋπολογισμού, παρουσιάζονται ως έγγραφα εργασίας:

- α) όσον αφορά το προσωπικό των οργάνων:
 - i) έκθεση για την πολιτική μόνιμου και έκτακτου προσωπικού,
 - ii) για κάθε κατηγορία προσωπικού, οργανόγραμμα των θέσεων απασχόλησης του προϋπολογισμού και του υφιστάμενου προσωπικού κατά την ημερομηνία παρουσίασης του προσχεδίου προϋπολογισμού, με αναφορά της κατανομής του ανά βαθμό και ανά διοικητική μονάδα,
 - iii) σε περίπτωση μεταβολών στον αριθμό του προσωπικού, κατάσταση που δικαιολογεί αυτές τις μεταβολές,
 - iv) κατανομή του προσωπικού ανά τομέα πολιτικής·
- β) λεπτομερής έκθεση για την πολιτική σύνταξης και χορήγησης δανείων·
- γ) όσον αφορά τις επιδοτήσεις που προορίζονται για τους οργανισμούς οι οποίοι αναφέρονται στο άρθρο 32 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, κατάσταση προβλέψεων των εσόδων και των δαπανών, της οποίας προηγείται αιτιολογική έκθεση καταρτιζόμενη από τους ενδιαφερόμενους οργανισμούς, και όσον αφορά τα ευρωπαϊκά σχολεία, κατάσταση που περιλαμβάνει τα έσοδα και τις δαπάνες, της οποίας προηγείται αιτιολογική έκθεση.

*Άρθρο 26***Προσχέδια διορθωτικών προϋπολογισμών**

(Άρθρο 37 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Τα προσχέδια διορθωτικών προϋπολογισμών συνοδεύονται από αιτιολογήσεις και από τις πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους και του

▼B

τρέχοντος οικονομικού έτους οι οποίες είναι διαθέσιμες κατά το χρόνο κατάρτισής τους.

*Κεφάλαιο 2***Διάρθρωση και παρουσίαση του προϋπολογισμού***Άρθρο 27***Διοικητικές πιστώσεις**

(Άρθρο 41 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Όταν η κατάσταση δαπανών τμήματος του προϋπολογισμού παρουσιάζεται σύμφωνα με ονοματολογία που περιλαμβάνει ταξινόμηση ανά προορισμό, οι διοικητικές πιστώσεις αποτελούν αντικείμενο χωριστών τομέων, ανά τίτλο, σε συνάρτηση ιδίως με την ακόλουθη ταξινόμηση:

- α) δαπάνες σχετικές με το προσωπικό που είναι εγκεκριμένο στον πίνακα προσωπικού: σε αυτές τις ενδείξεις αντιστοιχεί ένα ποσό πιστώσεων και ένας αριθμός θέσεων·
- β) δαπάνες σχετικές με το εξωτερικό προσωπικό (συμπεριλαμβανομένων των επικουρικών υπαλλήλων και του προσωρινού προσωπικού) και άλλες δαπάνες διαχείρισης (συμπεριλαμβανομένων των εξόδων παράστασης και συνεδριάσεων)·
- γ) δαπάνες σχετικές με τα κτίρια και άλλες συναφείς δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων του καθαρισμού και της συντήρησης, των μισθώσεων, των τηλεπικοινωνιών, του νερού, του φωταερίου και του ηλεκτρικού ρεύματος·
- δ) δαπάνες στήριξης.

Οι διοικητικές δαπάνες της Επιτροπής, των οποίων η φύση είναι κοινή για όλους τους τίτλους, περιλαμβάνονται επίσης σε χωριστή συνοπτική κατάσταση ταξινομούμενη ανά φύση.

*Άρθρο 28***Πραγματικές δαπάνες του τελευταίου οικονομικού έτους που έκλεισε**

(Άρθρο 46 παράγραφος 1 στοιχείο 1 ε) του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Για την κατάρτιση του προϋπολογισμού, οι πραγματικές δαπάνες του τελευταίου οικονομικού έτους που έκλεισε καθορίζονται με τον ακόλουθο τρόπο:

- α) σε αναλήψεις υποχρεώσεων: αναλήψεις υποχρεώσεων που καταχωρήθηκαν στη λογιστική κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους από τις πιστώσεις του οικονομικού έτους, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 5·
- β) σε πληρωμές: πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, δηλαδή των οποίων το ένταλμα εκτέλεσης διαβιβάστηκε στην τράπεζα, από τις πιστώσεις του οικονομικού έτους, όπως αυτές ορίζονται στο ίδιο άρθρο.

*Άρθρο 29***Παρατηρήσεις του προϋπολογισμού**

(Άρθρο 46 παράγραφος 1 στοιχείο 1 ζ) του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι παρατηρήσεις του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν ιδίως τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) τα στοιχεία αναφοράς της βασικής πράξης, εφόσον υπάρχει,
- β) τις ενδεδειγμένες επεξηγήσεις σχετικά με τη φύση και τον προορισμό των πιστώσεων.

▼B*Άρθρο 30***Πίνακας προσωπικού**

(Άρθρο 46 παράγραφος 1 στοιχείο 3 α) του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Το προσωπικό του Οργανισμού Εφοδιασμού εμφανίζεται χωριστά στο πλαίσιο του πίνακα προσωπικού της Επιτροπής.

ΤΙΤΛΟΣ IV**ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ***ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1**Γενικές διατάξεις**Άρθρο 31***Δυνατοί τύποι των βασικών πράξεων**

(Άρθρο 49 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Στον κοινοτικό τομέα, η «βασική πράξη», όπως ορίζεται στο άρθρο 49 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, μπορεί να έχει τον τύπο κανονισμού, οδηγίας ή απόφασης, κατά την έννοια του άρθρου 249 της συνθήκης ΕΚ ή μιας απόφασης *sui generis* ⁽¹⁾.

▼M1

2. Στον τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας μια βασική πράξη μπορεί να έχει μία από τις μορφές που απαριθμούνται στο άρθρο 13 παράγραφος 2, στο άρθρο 14, στο άρθρο 23 παράγραφος 2, και στο άρθρο 24 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στις περιπτώσεις κρίσης, που αναφέρονται στο άρθρο 168 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού, και για τις αναλαμβανόμενες ενέργειες μικρής διάρκειας, μια βασική πράξη μπορεί να έχει και τη μορφή που μνημονεύεται στο άρθρο 13 παράγραφος 3 και στο άρθρο 23 παράγραφος 1 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

▼B

3. Στον τομέα της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, η «βασική πράξη» μπορεί να έχει έναν από τους τύπους που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

*Άρθρο 32***Ανώτατα ποσά για τα δοκιμαστικά σχέδια και τις προπαρασκευαστικές ενέργειες**

(Άρθρο 49 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Το συνολικό ποσό των πιστώσεων που αφορούν τα δοκιμαστικά σχέδια τα αναφερόμενα στο άρθρο 49 παράγραφος 2 στοιχείο α) του Δημοσιονομικού Κανονισμού δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 32 εκατομμύρια ευρώ ανά οικονομικό έτος.

2. Το συνολικό ποσό των πιστώσεων που αφορούν τις νέες προπαρασκευαστικές ενέργειες τις αναφερόμενες στο άρθρο 49 παράγραφος 2 στοιχείο β) του Δημοσιονομικού Κανονισμού δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 30 εκατομμύρια ευρώ ανά οικονομικό έτος και το συνολικό ποσό των πιστώσεων που δεσμεύονται πράγματι για τις προπαρασκευαστικές ενέργειες δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 75 εκατομμύρια ευρώ.

⁽¹⁾ Entscheidung o Beschluss.

▼B

*Άρθρο 33***Συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Επιτροπής δυνάμει των Συνθηκών**

(Άρθρο 49 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Τα άρθρα της συνθήκης ΕΚ που αναθέτουν απευθείας στην Επιτροπή συγκεκριμένες αρμοδιότητες είναι τα εξής:

- α) άρθρο 138 (κοινωνικός διάλογος)·
- β) άρθρο 140 (μελέτες, γνώμες, διαβουλεύσεις σε κοινωνικά ζητήματα)·
- γ) άρθρα 143 και 145 (ειδικές εκθέσεις στον κοινωνικό τομέα)·
- δ) άρθρο 152 παράγραφος 2 (πρωτοβουλίες για την προώθηση του συντονισμού στον τομέα της δημόσιας υγείας)·
- ε) άρθρο 155 παράγραφος 2 (πρωτοβουλίες για την προώθηση του συντονισμού στον τομέα των διευρωπαϊκών δικτύων)·
- στ) άρθρο 157 παράγραφος 2 (πρωτοβουλίες για την προώθηση του συντονισμού στον τομέα της βιομηχανίας)·
- ζ) άρθρο 159 δεύτερο εδάφιο (έκθεση σχετικά με τη σημειωθείσα πρόοδο για την υλοποίηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής)·
- η) άρθρο 165 παράγραφος 2 (πρωτοβουλίες για την προώθηση του συντονισμού στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης)·
- θ) άρθρο 173 (έκθεση στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης)·
- ι) άρθρο 180 παράγραφος 2 (πρωτοβουλίες για την προώθηση του συντονισμού των πολιτικών στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη).

2. Τα άρθρα της συνθήκης Ευρατόμ που αναθέτουν απευθείας στην Επιτροπή συγκεκριμένες αρμοδιότητες είναι τα εξής:

- α) άρθρο 70 (οικονομικές παρεμβάσεις, εντός των ορίων που προβλέπονται στον προϋπολογισμό, στα προγράμματα μεταλλευτικής έρευνας στα εδάφη των κρατών μελών)·
- β) άρθρα 77 και επόμενα (έλεγχος διασφαλίσεων).

3. Ο κατάλογος που παρατίθεται στις παραγράφους 1 και 2 μπορεί ενδεχομένως να συμπληρώνεται κατά την παρουσίαση του προσχεδίου προϋπολογισμού με την ένδειξη των οικείων άρθρων και ποσών.

*Άρθρο 34***Ορισμός της σύγκρουσης συμφερόντων**

(Άρθρο 52 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η πράξη που ενδέχεται να επηρεάζεται από σύγκρουση συμφερόντων, κατά την έννοια του άρθρου 52 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, μπορεί να λαμβάνει ιδίως μία από τις ακόλουθες μορφές:

- α) τη χορήγηση στον ίδιο ή σε τρίτο αδικαιολόγητων άμεσων ή έμμεσων πλεονεκτημάτων·
- β) την άρνηση χορήγησης σε δικαιούχο των δικαιωμάτων ή πλεονεκτημάτων τα οποία δικαιούται·
- γ) την εκπλήρωση αδικαιολόγητων ή καταχρηστικών πράξεων ή την παράλειψη εκπλήρωσης των αναγκαίων πράξεων.

2. Η αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 52 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού είναι ο προϊστάμενος του οικείου υπαλλήλου. Βεβαιώνει εγγράφως κατά πόσον υφίσταται ή όχι

▼B

σύγκρουση συμφερόντων. Σε καταφατική περίπτωση, ο εν λόγω προϊστάμενος λαμβάνει ο ίδιος την δέουσα απόφαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Τρόποι εκτέλεσης

Τμήμα 1

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 35

Εκ των προτέρων έλεγχοι ασκούμενοι από την Επιτροπή

(Άρθρα 53 και 56 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Όταν η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό με επιμερισμένη ή αποκεντρωμένη διαχείριση ή με έμμεση κεντρική διαχείριση, βεβαιώνεται, με εκ των προτέρων εξέταση βάσει δικαιολογητικών και επιτόπου, για την ύπαρξη, την καταλληλότητα και την ορθή λειτουργία στο πλαίσιο των οντοτήτων, στις οποίες αναθέτει τη διαχείριση, σύμφωνα με τους κανόνες της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και, στις περιπτώσεις αποκεντρωμένης διαχείρισης, εν όλω ή εν μέρει ανάλογα με το συμφωνηθέντα βαθμό αποκέντρωσης:

- α) των εφαρμοζόμενων διαδικασιών·
 - β) των συστημάτων ελέγχου·
 - γ) των συστημάτων λογιστικής·
 - δ) των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων και χορήγησης επιδοτήσεων.
2. Η Επιτροπή προβαίνει στις αναγκαίες επανεξετάσεις επ' ευκαιρία κάθε ουσιαστικής μεταβολής των διαδικασιών ή συστημάτων, προκειμένου να βεβαιώνεται ότι εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι που προβλέπονται στην παράγραφο 1.
3. Οι οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ανακοινώνουν στην Επιτροπή εντός καθορισμένης προθεσμίας τις πληροφορίες που τους ζητεί και την ενημερώνουν αμελλητί για κάθε ουσιαστική μεταβολή των διαδικασιών ή συστημάτων τους. Η Επιτροπή διευκρινίζει αυτές τις υποχρεώσεις, ανάλογα με την περίπτωση, στις πράξεις μεταβίβασης καθηκόντων ή στις συμβάσεις που συνάπτει με τις εν λόγω οντότητες.
4. Όταν η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό με από κοινού διαχείριση, εφαρμόζονται οι συμφωνίες επαλήθευσης που έχουν συναφθεί με τους οικείους διεθνείς οργανισμούς.

Τμήμα 2

Ειδικές διατάξεις

Άρθρο 36

Απευθείας κεντρική διαχείριση

(Άρθρο 53 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Όταν η Επιτροπή εκτελεί απευθείας τον προϋπολογισμό στις υπηρεσίες της με κεντρική διαχείριση, τα καθήκοντα εκτέλεσης ασκούνται από τους δημοσιονομικούς παράγοντες κατά την έννοια των άρθρων 58 έως 68 του Δημοσιονομικού Κανονισμού και υπό τους όρους που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 37

Άσκηση της μεταβίβασης καθηκόντων σε εκτελεστικούς οργανισμούς

(Άρθρα 54 παράγραφος 2 στοιχείο α) και 55 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι αποφάσεις μεταβίβασης καθηκόντων στους εκτελεστικούς οργανισμούς επιτρέπουν στους εν λόγω οργανισμούς να εκτελούν, με

▼B

την ιδιότητα των κύριων διατακτών, τις πιστώσεις που αφορούν το κοινοτικό πρόγραμμα του οποίου τους έχει ανατεθεί η διαχείριση.

2. Η μεταβίβαση καθηκόντων σε εκτελεστικό οργανισμό υλοποιείται από το διευθυντή του οργανισμού κατ' εφαρμογή του άρθρου 55 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

3. Η πράξη μεταβίβασης καθηκόντων της Επιτροπής περιλαμβάνει τις ίδιες διατάξεις με αυτές που αναφέρονται στο άρθρο 41 παράγραφος 2. Η εν λόγω πράξη αποτελεί αντικείμενο έγγραφης επίσημης αποδοχής από το διευθυντή εξ ονόματος του οικείου εκτελεστικού οργανισμού.

Άρθρο 38

Επιλεξιμότητα και όροι της μεταβίβασης καθηκόντων προς δημόσιους εθνικούς οργανισμούς ή οντότητες ιδιωτικού δικαίου επιφορτισμένες με δημόσια υπηρεσία

(Άρθρο 54 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η Επιτροπή δεν μπορεί να αναθέσει καθήκοντα δημόσιας εξουσίας σε δημόσιους εθνικούς οργανισμούς ή σε οντότητες ιδιωτικού δικαίου επιφορτισμένες με δημόσια υπηρεσία παρά μόνο εφόσον οι εν λόγω οργανισμοί ή οντότητες διέπονται από το δίκαιο των κρατών μελών, ή των κρατών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) ή των χωρών που είναι υποψήφιες προς προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εκτός αν η βασική πράξη ορίζει διαφορετικά.

2. Η Επιτροπή βεβαιώνεται ότι οι εν λόγω οργανισμοί ή οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 παρέχουν επαρκείς χρηματικές εγγυήσεις, προερχόμενες κατά προτίμηση από δημόσια αρχή, ιδίως όσον αφορά την πλήρη είσπραξη των οφειλόμενων στην Επιτροπή ποσών.

3. Όταν η Επιτροπή προτίθεται να αναθέσει καθήκοντα δημόσιας εξουσίας, και ιδίως τα καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού, σε οργανισμό που αναφέρεται στο άρθρο 54 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του Δημοσιονομικού Κανονισμού, προβαίνει σε ανάλυση της τήρησης των αρχών της οικονομίας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας. Αν από την ανάλυση αυτή προκύπτει ότι η μεταβίβαση καθηκόντων αποδεικνύεται ότι ανταποκρίνεται στις ανάγκες της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η Επιτροπή, πριν να προβεί στη μεταβίβαση, ζητεί τη γνώμη της αρμόδιας επιτροπής που προβλέπεται στη βασική πράξη, η οποία μπορεί επίσης να αποφανθεί σχετικά με την προβλεπόμενη εφαρμογή των κριτηρίων επιλογής.

Άρθρο 39

Διορισμός των δημόσιων εθνικών οργανισμών ή των οντοτήτων ιδιωτικού δικαίου των επιφορτισμένων με δημόσια υπηρεσία

(Άρθρο 54 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι δημόσιοι εθνικοί οργανισμοί ή οι οντότητες ιδιωτικού δικαίου οι επιφορτισμένες με δημόσια υπηρεσία υπόκεινται στο δίκαιο του κράτους μέλους ή της χώρας όπου διέπονται.

2. Η επιλογή αυτών των οργανισμών ή οντοτήτων γίνεται με τρόπο αντικειμενικό και διαφανή, μετά από ανάλυση κόστους-αποτελεσματικότητας, και ανταποκρίνεται στις ανάγκες εκτέλεσης που εντοπίστηκαν από την Επιτροπή. Η επιλογή αυτή δεν μπορεί να καταλήγει στην εισαγωγή διακρίσεων μεταξύ των διαφόρων κρατών μελών ή ενδιαφερομένων χωρών.

3. Στην περίπτωση διαχείρισης μέσω δικτύου, η οποία συνεπάγεται το διορισμό τουλάχιστον ενός οργανισμού ή μίας οντότητας ανά κράτος μέλος ή ενδιαφερόμενη χώρα, ο διορισμός αυτός γίνεται από το κράτος μέλος ή την ενδιαφερόμενη χώρα σύμφωνα με τις διατάξεις των βασικών πράξεων.

▼B

Στις άλλες περιπτώσεις, η Επιτροπή διορίζει αυτούς τους οργανισμούς ή τις οντότητες σε συμφωνία με τα κράτη μέλη ή τις ενδιαφερόμενες χώρες και σύμφωνα με τις διατάξεις των βασικών πράξεων.

*Άρθρο 40***Τήρηση των κανόνων σύναψης των συμβάσεων**

(Άρθρο 57 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Όταν η Επιτροπή αναθέτει καθήκοντα σε οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου, σύμφωνα με το άρθρο 57 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, συνάπτει σύμβαση σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους I, Τίτλος V του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

*Άρθρο 41***Τρόποι υλοποίησης της έμμεσης κεντρικής διαχείρισης**

(Άρθρο 54 παράγραφος 2 στοιχεία β) και γ) του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Όταν η Επιτροπή αναθέτει καθήκοντα εκτέλεσης σε οργανισμούς ή οντότητες κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 54 παράγραφος 2 στοιχεία β) και γ) του Δημοσιονομικού Κανονισμού, συνάπτει σύμβαση με αυτούς.

2. Η σύμβαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνει ιδίως τις ακόλουθες διατάξεις:

- α) τον καθορισμό των ανατιθέμενων καθηκόντων·
- β) τους όρους και τους τρόπους εκτέλεσής τους, συμπεριλαμβανομένων και των κατάλληλων διατάξεων για την οριοθέτηση των ευθυνών και τη διοργάνωση των προς δημιουργία ελέγχων·
- γ) τους κανόνες λογοδοσίας στην Επιτροπή σχετικά με την εκτέλεση αυτή·
- δ) τους όρους υπό τους οποίους τερματίζεται η εκτέλεση αυτή·
- ε) τις λεπτομέρειες των ελέγχων που ασκούνται από την Επιτροπή.
- στ) τους όρους χρησιμοποίησης των ξεχωριστών τραπεζικών λογαριασμών, τον προορισμό και τη χρήση των παραγόμενων τόκων·
- ζ) τις διατάξεις που εξασφαλίζουν την προβολή της κοινοτικής δράσης σε σύγκριση ιδίως με τις υπόλοιπες δραστηριότητες του οργανισμού·
- η) τη δέσμευση να απέχουν από κάθε πράξη που οδηγεί σε σύγκρουση συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 52 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού·

3. Οι οργανισμοί ή οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν έχουν την ιδιότητα των κύριων διατακτών.

*Άρθρο 42***Διαδικασίες εκκαθάρισης των λογαριασμών κατά την επιμερισμένη ή αποκεντρωμένη διαχείριση**

(Άρθρο 53 παράγραφος 5 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η διαδικασία εκκαθάρισης των λογαριασμών που αναφέρεται στο άρθρο 53 παράγραφος 5 του Δημοσιονομικού Κανονισμού εξασφαλίζει ότι οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης ή από τις τρίτες χώρες στο πλαίσιο της αποκεντρωμένης διαχείρισης και οι οποίες ενδέχεται να βαρύνουν τον κοινοτικό προϋπολογισμό, πραγματοποιήθηκαν κανονικά και σύμφωνα με την εφαρμοστέα κοινοτική ρύθμιση.

▼B

2. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που περιέχονται στους τομεακούς κανονισμούς, η διαδικασία εκκαθάρισης των λογαριασμών περιλαμβάνει:

- α) την δήλωση, από τα κράτη μέλη ή τις τρίτες χώρες, των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν, με τη μορφή λογαριασμών πιστοποιημένων από υπηρεσία ή όργανο λειτουργικά ανεξάρτητο από τους οργανισμούς που πραγματοποίησαν τις δαπάνες και το οποίο διαθέτει τις αναγκαίες τεχνικές ικανότητες·
- β) τον έλεγχο, από την Επιτροπή, των λογαριασμών καθώς και των πράξεων που καταγράφονται σε αυτούς, βάσει δικαιολογητικών και ενδεχομένως επιτόπου, χωρίς όρια και περιορισμούς, συμπεριλαμβανομένου και του ελέγχου στους δικαιούχους·
- γ) τον καθορισμό από την Επιτροπή, στο πλαίσιο διαδικασιών αντιπαραθέσης και με κοινοποίηση στα κράτη μέλη ή στις τρίτες χώρες, του ποσού των δαπανών που αναγνωρίζονται ότι βαρύνουν τον προϋπολογισμό·
- δ) τον υπολογισμό της δημοσιονομικής διόρθωσης που προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ των δαπανών που δηλώθηκαν και αυτών που αναγνωρίστηκαν ότι βαρύνουν τον προϋπολογισμό·
- ε) την είσπραξη ή επανακαταβολή του υπολοίπου που προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ των δαπανών που αναγνωρίστηκαν και των ποσών που έχουν ήδη καταβληθεί στα κράτη μέλη ή στις τρίτες χώρες· η είσπραξη γίνεται με συμψηφισμό υπό τους όρους που αναφέρονται στο άρθρο 83.

3. Στο πλαίσιο της αποκεντρωμένης διαχείρισης, η διαδικασία εκκαθάρισης των λογαριασμών που περιγράφεται στις παραγράφους 1 και 2 εφαρμόζεται ανάλογα με τον συμφωνηθέντα βαθμό αποκέντρωσης.

Άρθρο 43

Από κοινού διαχείριση

(Άρθρα 53 και 165 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι πιστώσεις που διατίθενται στο πλαίσιο της διαχείρισης από κοινού με τους διεθνείς οργανισμούς, κατά την έννοια των άρθρων 53 και 165 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, χρηματοδοτούν ενέργειες των οποίων η υλοποίηση επιβάλλει τη συγκέντρωση πόρων πολλών δωρητών χωρίς να είναι λογικά δυνατός ή ενδεδειγμένος ο καταλογισμός του μεριδίου που συνεισφέρει κάθε δωρητής σε κάθε είδος δαπάνης.

Η Επιτροπή βεβαιώνεται για την ύπαρξη κατάλληλων μηχανισμών ελέγχου και λογιστικού ελέγχου της ενέργειας στο σύνολό της.

2. Οι διεθνείς οργανισμοί που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι οι εξής:

- α) οι οργανισμοί δημοσίου διεθνούς δικαίου που ιδρύονται με διακυβερνητικές συμφωνίες καθώς και οι ειδικευμένοι οργανισμοί τους οποίους αυτοί δημιουργούν·
- β) η Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού (ΔΕΕΣ)·
- γ) η Διεθνής Ομοσπονδία Εθνικών Εταιρειών του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς Ημισελήνου.



ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Δημοσιονομικοί παράγοντες

Τμήμα 1

Δικαιώματα και υποχρεώσεις των δημοσιονομικών παραγόντων

Άρθρο 44

Δικαιώματα και υποχρεώσεις των δημοσιονομικών παραγόντων

(Άρθρο 58 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Κάθε όργανο θέτει στη διάθεση κάθε δημοσιονομικού παράγοντα τους αναγκαίους πόρους για την εκπλήρωση της αποστολής του καθώς και χάρτη αποστολής που περιγράφει λεπτομερώς τα καθήκοντα, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του.

Τμήμα 2

Διατάκτης

Άρθρο 45

Συνδρομή στους κύριους και δευτερεύοντες διατάκτες

(Άρθρο 59 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί να επικουρείται κατά την άσκηση των καθηκόντων του από μόνιμους υπαλλήλους ή μέλη του λοιπού προσωπικού, εφεξής «υπαλλήλους», επιφορτισμένους να πραγματοποιούν, υπό την ευθύνη του, ορισμένες πράξεις αναγκαίες για την εκτέλεση του προϋπολογισμού και για την παρουσίαση των δημοσιονομικών και διαχειριστικών πληροφοριών. Για την πρόληψη κάθε κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων, οι υπάλληλοι που επικουρούν τους κύριους ή δευτερεύοντες διατάκτες υπόκεινται στις υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 52 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

2. Κάθε όργανο ενημερώνει την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή κάθε φορά που ένας κύριος διατάκτης βαθμού Α1 αναλαμβάνει καθήκοντα, αλλάζει καθήκοντα ή παύει τα καθήκοντά του.

Άρθρο 46

Εσωτερικές διατάξεις για τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων

(Άρθρο 59 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Δημοσιονομικού Κανονισμού και του παρόντος κανονισμού, κάθε όργανο θεσπίζει στους εσωτερικούς κανόνες του τα μέτρα διαχείρισης των πιστώσεων που του φαίνονται αναγκαία για την ορθή εκτέλεση του τμήματος του προϋπολογισμού που το αφορά.

Άρθρο 47

Διαχωρισμός των καθηκόντων έναρξης και επαλήθευσης μιας πράξης

(Άρθρο 60 παράγραφος 4 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Ως έναρξη μιας πράξης νοείται το σύνολο των πράξεων οι οποίες μπορούν να διενεργούνται από τους υπαλλήλους που αναφέρονται στο άρθρο 45 και οι οποίες προετοιμάζουν τη θέσπιση των πράξεων εκτέλεσης του προϋπολογισμού από τους αρμόδιους διατάκτες, κατόχους κύριας ή δευτερεύουσας μεταβίβασης αρμοδιοτήτων.

2. Ως εκ των προτέρων επαλήθευση μιας πράξης νοείται το σύνολο των εκ των προτέρων ελέγχων τους οποίους δημιουργεί ο αρμόδιος διατάκτης προκειμένου να επαληθεύει τις επιχειρησιακές και δημοσιονομικές πτυχές της.

3. Κάθε πράξη αποτελεί αντικείμενο μίας τουλάχιστον εκ των προτέρων επαλήθευσης. Σκοπός της επαλήθευσης αυτής είναι να βεβαιωθούν ιδίως:

▼B

- α) η κανονικότητα και η συμμόρφωση της δαπάνης και του εσόδου προς τις εφαρμοστέες διατάξεις, ιδίως του προϋπολογισμού και των οικείων ρυθμίσεων, καθώς και προς κάθε πράξη που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή των συνθηκών και των κανονισμών και, ενδεχομένως προς τους συμβατικούς όρους·
 - β) η εφαρμογή των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης που αναφέρονται στον Τίτλο II, κεφάλαιο 7 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.
4. Οι εκ των υστέρων επαληθεύσεις, βάσει δικαιολογητικών και, εφόσον είναι αναγκαίο, επιτόπου, αποβλέπουν στην επαλήθευση της ορθής εκτέλεσης των πράξεων που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό και ιδίως της τήρησης των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Οι εν λόγω επαληθεύσεις μπορούν να διοργανώνονται δειγματοληπτικά βάσει ανάλυσης των κινδύνων.
5. Οι μόνιμοι και λοιποί υπάλληλοι, οι επιφορτισμένοι με τις επαληθεύσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 4, είναι διαφορετικοί από αυτούς που εκτελούν τα καθήκοντα έναρξης τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 1, και δεν είναι υφιστάμενοί τους.

*Άρθρο 48***Διαδικασίες διαχείρισης και εσωτερικού ελέγχου**

(Άρθρο 60 παράγραφος 4 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Τα συστήματα και οι διαδικασίες διαχείρισης και εσωτερικού ελέγχου αποβλέπουν:

- α) στην υλοποίηση των στόχων των πολιτικών, προγραμμάτων και ενεργειών του οργάνου σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης·
- β) στην τήρηση των κανόνων του κοινοτικού δικαίου καθώς και των ελάχιστων κανόνων ελέγχου οι οποίοι καθορίζονται από το όργανο·
- γ) στη διαφύλαξη των στοιχείων του ενεργητικού του οργάνου και των πληροφοριών·
- δ) στην πρόληψη και την ανίχνευση των παρατυπιών, των σφαλμάτων και της απάτης·
- ε) στον εντοπισμό και την πρόληψη των διαχειριστικών κινδύνων·
- στ) στην αξιόπιστη παρουσίαση των δημοσιονομικών και διαχειριστικών πληροφοριών·
- ζ) στη διατήρηση των δικαιολογητικών εγγράφων που συνδέονται με την εκτέλεση του προϋπολογισμού και τα επακόλουθά της και με τις πράξεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού·
- η) στη διατήρηση των εγγράφων που αφορούν τις προαπαιτούμενες εγγυήσεις υπέρ του οργάνου και στην κατάρτιση χρονοδιαγράμματος το οποίο επιτρέπει την ενδεδειγμένη παρακολούθηση αυτών των εγγυήσεων.

*Άρθρο 49***Διατήρηση των δικαιολογητικών εγγράφων από τους διατάκτες**

(Άρθρο 60 παράγραφος 4 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Τα συστήματα και οι διαδικασίες διαχείρισης που αφορούν την διατήρηση των πρωτοτύπων δικαιολογητικών εγγράφων προβλέπουν:

- α) την αρίθμησή τους·
- β) τη χρονολόγησή τους·
- γ) την τήρηση μητρώων, ενδεχομένως μηχανογραφικών, που επιτρέπουν τον εντοπισμό της ακριβούς θέσης τους·
- δ) τη διατήρηση των εγγράφων αυτών επί περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών από την ημερομηνία χορήγησης της απαλλαγής εκ μέρους του

▼B

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για το οικονομικό έτος στο οποίο αναφέρονται τα έγγραφα αυτά.

Τα έγγραφα που αφορούν πράξεις οι οποίες δεν έχουν κλείσει οριστικά, διατηρούνται πέραν από την περίοδο που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, στοιχείο δ) και μέχρι το τέλος του έτους που ακολουθεί το έτος κλεισίματος αυτών των πράξεων.

*Άρθρο 50***Κώδικας επαγγελματικών προτύπων**

(Άρθρο 60 παράγραφος 5 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι υπάλληλοι που ορίζονται από τον αρμόδιο διατάκτη για να επαληθεύουν τις δημοσιονομικές πράξεις επιλέγονται λόγω των γνώσεων, ικανοτήτων και ιδιαίτερων προσόντων τους που πιστοποιούνται με τίτλους ή κατάλληλη επαγγελματική εμπειρία ή μετά από κατάλληλο πρόγραμμα κατάρτισης.
2. Κάθε όργανο θεσπίζει κώδικα επαγγελματικών προτύπων που καθορίζει, στο πεδίο του εσωτερικού ελέγχου:
 - α) το επίπεδο τεχνικών και χρηματοοικονομικών προσόντων που απαιτείται από τους υπαλλήλους που αναφέρονται στην παράγραφο 1·
 - β) την υποχρέωση των υπαλλήλων αυτών να παρακολουθούν συνεχή κατάρτιση·
 - γ) τις αποστολές, το ρόλο και τα καθήκοντα που τους ανατίθενται·
 - δ) τους κανόνες συμπεριφοράς και ειδικότερα δεοντολογίας και ακεραιότητας που πρέπει να τηρούν, καθώς και τα δικαιώματα που τους αναγνωρίζονται.
3. Κάθε όργανο δημιουργεί τις ενδεδειγμένες δομές προκειμένου να διαδίδει στις διατάκτριες υπηρεσίες και να αναπροσαρμόζει περιοδικά τις κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με τα πρότυπα ελέγχου, καθώς και τις διαθέσιμες για το σκοπό αυτό μεθόδους και τεχνικές.

*Άρθρο 51***Αδράνεια του κύριου διατάκτη**

(Άρθρο 60 παράγραφος 6 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Η αδράνεια του κύριου διατάκτη που αναφέρεται στο άρθρο 60 παράγραφος 6 του Δημοσιονομικού Κανονισμού σημαίνει την απουσία οποιασδήποτε απάντησης μέσα σε εύλογη προθεσμία σε συνάρτηση με τη συγκεκριμένη περίπτωση, και οπωσδήποτε μέσα σε προθεσμία που δεν υπερβαίνει τον ένα μήνα.

*Άρθρο 52***Εκ των υστέρων επαλήθευση και ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων**

(Άρθρο 60 παράγραφος 7 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Το αποτέλεσμα των εκ των υστέρων επαληθεύσεων παρουσιάζεται, μεταξύ άλλων στοιχείων, στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων που υποβάλλεται από τον κύριο διατάκτη στο οικείο όργανο.

*Άρθρο 53***Διαβίβαση στον υπόλογο των δημοσιονομικών και διαχειριστικών πληροφοριών**

(Άρθρο 60 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Ο κύριος διατάκτης διαβιβάζει στον υπόλογο, με τήρηση των κανόνων που εκδίδει ο τελευταίος, τις δημοσιονομικές και διαχειριστικές πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση των καθηκόντων του.



Άρθρο 54

Έκθεση για τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση

(Άρθρο 60 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι κύριοι διατάκτες καταγράφουν, ανά οικονομικό έτος, τις συμβάσεις που αποτελούν αντικείμενο διαδικασιών με διαπραγμάτευση κατά την έννοια των άρθρων 126, 127, 242, 244, 246 και 247. Αν η αναλογία των διαδικασιών με διαπραγμάτευση, σε σχέση με τον αριθμό των συμβάσεων που συνάφθηκαν από τον ίδιο κύριο διατάκτη, αυξάνεται αισθητά σε σύγκριση με τα προηγούμενα οικονομικά έτη, ή αν αυτή η αναλογία είναι σημαντικά υψηλότερη από το μέσο όρο που καταγράφει στο επίπεδο του οικείου οργάνου, ο αρμόδιος διατάκτης συντάσσει έκθεση προς το εν λόγω όργανο εκθέτοντας τα μέτρα που έλαβε, ενδεχομένως, για να αναστρέψει αυτή την τάση. Κάθε όργανο διαβιβάζει στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή έκθεση για τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Στην περίπτωση της Επιτροπής, η έκθεση επισυνάπτεται στη σύνοψη των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων που αναφέρεται στο άρθρο 60 παράγραφος 7 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

Τμήμα 3

Υπόλογος

Άρθρο 55

Διορισμός του υπολόγου

(Άρθρο 61 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Ο υπόλογος διορίζεται από κάθε όργανο μεταξύ των υπαλλήλων που υπόκεινται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Ο υπόλογος επιλέγεται υποχρεωτικά από το όργανο λόγω των ιδιαίτερων προσόντων του που πιστοποιούνται με τίτλους ή με ισοδύναμη επαγγελματική εμπειρία.

Άρθρο 56

Παύση των καθηκόντων του υπολόγου

(Άρθρο 61 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Σε περίπτωση παύσης των καθηκόντων του υπολόγου, καταρτίζεται ενδιάμεση λογιστική κατάσταση το συντομότερο δυνατό.

Η κατάσταση αυτή αποτελείται από τους προβλεπόμενους στο Μέρος I, Τίτλος VII του Δημοσιονομικού Κανονισμού λογαριασμούς, οι οποίοι κλείνουν την ημερομηνία που αντιστοιχεί στο τέλος του μηνός κατά τη διάρκεια του οποίου σημειώθηκε η παύση των καθηκόντων του υπολόγου.

2. Δεν χρειάζεται να καταρτισθεί ενδιάμεση κατάσταση όταν η παύση των καθηκόντων του υπολόγου συμπίπτει με το τέλος ενός οικονομικού έτους.

3. Η ενδιάμεση κατάσταση ή, στην περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 2, οι προσωρινοί λογαριασμοί που αναφέρονται στο άρθρο 128 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, διαβιβάζονται από τον υπόλογο του οποίου παύουν τα καθήκοντα, ή σε περίπτωση αδυναμίας, από υπάλληλο των υπηρεσιών του, στο νέο υπόλογο, ο οποίος εντός ανώτατης προθεσμίας ενός μηνός από τη διαβίβαση αυτή οφείλει να υπογράψει, για αποδοχή, και μπορεί να διατυπώσει επιφυλάξεις.

4. Κάθε όργανο ενημερώνει την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή σε περίπτωση διορισμού ή παύσης των καθηκόντων του υπολόγου του.



Άρθρο 57

Γνώμη για τα λογιστικά συστήματα και τα συστήματα απογραφής

(Άρθρο 61 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Όταν τα συστήματα δημοσιονομικής διαχείρισης που ορίζονται από τον διατάκτη παρέχουν δεδομένα στη λογιστική του οργάνου ή όταν καλούνται να δικαιολογήσουν τα δεδομένα της λογιστικής αυτής, ο υπόλογος πρέπει να συμφωνήσει για τη δημιουργία τους καθώς και για την τροποποίησή τους.

Η γνώμη του υπόλογου ζητείται επίσης σχετικά με τη δημιουργία και την τροποποίηση, από τους αρμόδιους διατάκτες, των συστημάτων απογραφής και αξιολόγησης του ενεργητικού και του παθητικού.

Άρθρο 58

Ταμειακή διαχείριση

(Άρθρο 61 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Ο υπόλογος φροντίζει ώστε το οικείο όργανο να έχει στη διάθεσή του επαρκή χρηματικά ποσά για την κάλυψη των ταμειακών αναγκών που απορρέουν από την εκτέλεση του προϋπολογισμού.
2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ο υπόλογος δημιουργεί συστήματα διαχείρισης των μετρητών που του επιτρέπουν να καταρτίζει ταμειακές προβλέψεις.
3. Ο υπόλογος της Επιτροπής κατανέμει τα διαθέσιμα χρηματικά ποσά σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000.

Άρθρο 59

Διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών

(Άρθρο 61 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Για τις ανάγκες της ταμειακής διαχείρισης, ο υπόλογος μπορεί να ανοίγει ο ίδιος λογαριασμούς εξ ονόματος του οργάνου σε χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς ή στις εθνικές κεντρικές τράπεζες, ή να δίνει εντολή για το άνοιγμα τέτοιων λογαριασμών. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις μπορεί να ανοίγει λογαριασμούς σε νομίσματα διαφορετικά του ευρώ.
2. Ο υπόλογος διαπραγματεύεται τους όρους λειτουργίας των λογαριασμών που έχουν ανοιχθεί σε χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της απόδοσης και του ανταγωνισμού.
3. Το αργότερο κάθε πέντε έτη, ο υπόλογος υποβάλλει σε διαδικασία ανταγωνισμού τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς στους οποίους έχουν ανοιχθεί λογαριασμοί.
4. Ο υπόλογος φροντίζει για την αυστηρή τήρηση των όρων λειτουργίας των λογαριασμών που έχουν ανοιχθεί στους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.
5. Ο υπόλογος της Επιτροπής επιφορτίζεται, μετά από διαβούλευση με τους υπολόγους των άλλων οργάνων, με την εναρμόνιση των όρων λειτουργίας των λογαριασμών που έχουν ανοίξει τα διάφορα όργανα.

Άρθρο 60

Υπογραφές των λογαριασμών

(Άρθρο 61 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι όροι ανοίγματος, τήρησης και χρησιμοποίησης των λογαριασμών προβλέπουν, σε συνάρτηση με τις ανάγκες εσωτερικού ελέγχου, για τις επιταγές, τα εντάλματα εμβάσματος και κάθε άλλη τραπεζική πράξη, την υπογραφή ενός ή περισσότερων δεόντως εξουσιοδοτημένων υπαλλήλων.

▼B

Για το σκοπό αυτό, κάθε όργανο ανακοινώνει σε όλους τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς στους οποίους έχει ανοίξει λογαριασμούς, τα ονόματα και τα υποδείγματα υπογραφών των εξουσιοδοτημένων υπαλλήλων.

*Άρθρο 61***Διαχείριση των υπολοίπων των λογαριασμών**

(Άρθρο 61 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Ο υπόλογος βεβαιώνεται ότι το υπόλοιπο των τραπεζικών λογαριασμών που προβλέπονται στο άρθρο 59 δεν αποκλίνει σημαντικά από τις ταμειακές προβλέψεις που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 και, οπωσδήποτε,

- α) ότι κανένα υπόλοιπο των λογαριασμών αυτών δεν είναι χρεωστικό·
 - β) ότι, όταν πρόκειται για λογαριασμούς σε ξένα νομίσματα, το υπόλοιπο μετατρέπεται περιοδικά σε ευρώ.
2. Ο υπόλογος δεν μπορεί να διατηρεί, σε λογαριασμούς σε ξένα νομίσματα, υπόλοιπα τα οποία θα μπορούσαν να προξενήσουν στο όργανο υπερβολικές απώλειες λόγω της μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

*Άρθρο 62***Μεταφορές και πράξεις μετατροπής**

(Άρθρο 61 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Με την επιφύλαξη του άρθρου 69, ο υπόλογος πραγματοποιεί μεταφορές μεταξύ λογαριασμών που έχουν ανοιχθεί εξ ονόματος του οργάνου σε χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και τις πράξεις μετατροπής ξένων νομισμάτων.

*Άρθρο 63***Τρόποι πληρωμής**

(Άρθρο 61 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι πληρωμές πραγματοποιούνται με έμβασμα ή με επιταγή.

*Άρθρο 64***Αρχεία τρίτων**

(Άρθρο 61 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι πληρωμές με έμβασμα μπορούν να πραγματοποιούνται από τον υπόλογο μόνο εάν τα τραπεζικά στοιχεία του δικαιούχου της πληρωμής έχουν εγγραφεί εκ των προτέρων σε κοινό αρχείο ανά όργανο.

Η εγγραφή, στο αρχείο αυτό, των τραπεζικών στοιχείων του δικαιούχου ή η τροποποίηση των στοιχείων αυτών πραγματοποιείται βάσει εγγράφου, σε γραπτό ή ηλεκτρονικό μέσο, το οποίο πιστοποιείται από την τράπεζα του δικαιούχου.

2. Ενόψει πληρωμής με έμβασμα, οι διατάκτες δεν μπορούν να δεσμεύσουν το οικείο όργανο έναντι τρίτου παρά μόνο εάν ο τελευταίος τους παρέχει την αναγκαία τεκμηρίωση για την εγγραφή του στο αρχείο.

Οι διατάκτες επαληθεύουν ότι τα τραπεζικά στοιχεία τα οποία ανακοινώθηκαν από τον δικαιούχο εξακολουθούν να ισχύουν τη στιγμή έκδοσης κάθε εντάλματος πληρωμής.

Στην περίπτωση των προενταξιακών ενισχύσεων, μπορούν να συνάπτονται ατομικές δεσμεύσεις με τις δημόσιες αρχές στις χώρες που είναι υπονήμες για προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, χωρίς προηγούμενη εγγραφή στο αρχείο τρίτων. Στην περίπτωση αυτή, ο διατάκτης καταβάλλει κάθε προσπάθεια ώστε να γίνεται η εγγραφή το συντομότερο δυνατό. Η σύμβαση προβλέπει ότι η ανακοίνωση στην

▼B

Επιτροπή των τραπεζικών στοιχείων του δικαιούχου αποτελεί προϋπόθεση για την πρώτη πληρωμή.

*Άρθρο 65***Διατήρηση των δικαιολογητικών εγγράφων από τον υπόλογο**

(Άρθρο 61 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Τα δικαιολογητικά έγγραφα που αφορούν τη λογιστική και την κατάρτιση των λογαριασμών που αναφέρονται στο άρθρο 121 του Δημοσιονομικού Κανονισμού διατηρούνται επί περίοδο πέντε ετών από την ημερομηνία χορήγησης της απαλλαγής εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για το οικονομικό έτος στο οποίο αναφέρονται τα εν λόγω έγγραφα.

Ωστόσο, τα έγγραφα που αφορούν πράξεις οι οποίες δεν έχουν κλείσει οριστικά, διατηρούνται πέραν από την περίοδο αυτή και μέχρι το τέλος του έτους που ακολουθεί το έτος κλεισίματος αυτών των πράξεων.

Κάθε όργανο καθορίζει σε ποιά υπηρεσία διατηρούνται τα δικαιολογητικά έγγραφα.

Τμήμα 4

Υπόλογος παγίων προκαταβολών*Άρθρο 66***Όροι προσφυγής στις πάγιες προκαταβολές**

(Άρθρο 63 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Όταν οι πράξεις πληρωμών μέσω της οδού του προϋπολογισμού είναι υλικά αδύνατες ή αναποτελεσματικές, λόγω ιδίως του περιορισμένου ύψους των ποσών προς πληρωμή, είναι δυνατόν να συσταθούν πάγιες προκαταβολές για την εξασφάλιση της πληρωμής αυτών των δαπανών.

2. Ο υπόλογος παγίων προκαταβολών εξουσιοδοτείται να πραγματοποιεί, κατόπιν εντολής του αρμόδιου διατάκτη, την προσωρινή εκκαθάριση και την πληρωμή των δαπανών.

3. Η σύσταση πάγιας προκαταβολής και ο διορισμός υπολόγου παγίων προκαταβολών αποτελούν αντικείμενο απόφασης του υπόλογου, κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης πρότασης του αρμόδιου διατάκτη. Η απόφαση αυτή υπενθυμίζει τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις του υπολόγου παγίων προκαταβολών και του διατάκτη.

Η τροποποίηση των όρων λειτουργίας πάγιας προκαταβολής αποτελεί επίσης αντικείμενο απόφασης του υπόλογου κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης πρότασης του αρμόδιου διατάκτη.

*Άρθρο 67***Όροι σύστασης και πληρωμής**

(Άρθρο 63 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η απόφαση περί σύστασης πάγιας προκαταβολής και διορισμού υπολόγου παγίων προκαταβολών, καθώς και η απόφαση περί τροποποίησης των όρων λειτουργίας πάγιας προκαταβολής, καθορίζουν ιδίως:

- α) το αντικείμενο και το ανώτατο ποσό της αρχικής προκαταβολής που μπορεί να επιτραπεί·
- β) το άνοιγμα, ενδεχομένως, τραπεζικού λογαριασμού ή τρεχούμενου ταχυδρομικού λογαριασμού στο όνομα του οργάνου·
- γ) τη φύση και το ανώτατο ποσό κάθε δαπάνης που μπορεί να πληρωθεί από τον υπόλογο παγίων προκαταβολών σε τρίτους ή να εισπραχθεί από τρίτους·

▼B

- δ) την περιοδικότητα, τις λεπτομέρειες προσκόμισης των δικαιολογητικών εγγράφων και τη διαβίβαση αυτών των δικαιολογητικών εγγράφων στο διατάκτη για τακτοποίηση·
- ε) τις λεπτομέρειες ενδεχόμενης ανασύστασης της προκαταβολής·
- στ) ότι οι πράξεις της πάγιας προκαταβολής τακτοποιούνται από το διατάκτη το αργότερο στο τέλος του επόμενου μηνός, προκειμένου να διασφαλίζεται η προσέγγιση μεταξύ λογιστικού και τραπεζικού υπολοίπου·
- ζ) τη διάρκεια ισχύος της έγκρισης που παρέχεται από τον υπόλογο στον υπόλογο παγίων προκαταβολών·
- η) την ταυτότητα του διορισθέντος υπολόγου παγίων προκαταβολών.

2. Στις προτάσεις απόφασης περί σύστασης πάγιας προκαταβολής, ο αρμόδιος διατάκτης υποχρεούται να μεριμνά ώστε:

- α) να χρησιμοποιείται κατά προτεραιότητα η οδός του προϋπολογισμού, όταν υπάρχει πρόσβαση στο κεντρικό μηχανογραφικό σύστημα λογιστικής·
- β) να μην γίνεται προσφυγή στις πάγιες προκαταβολές παρά μόνο στις αιτιολογημένες περιπτώσεις.

Με εξαίρεση των ειδικών παγίων προκαταβολών στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας και της διαχείρισης κρίσεων κατά την έννοια του άρθρου 168 παράγραφος 2 το ανώτατο ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1, στοιχείο γ) δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 30 000 ευρώ για κάθε δαπάνη.

3. Οι πληρωμές προς τρίτους μπορούν να πραγματοποιούνται από τον υπόλογο παγίων προκαταβολών βάσει και εντός των ορίων:

- α) των εκ των προτέρων δημοσιονομικών και νομικών δεσμεύσεων, οι οποίες υπογράφονται από τον αρμόδιο διατάκτη·
- β) του θετικού υπολοίπου της πάγιας προκαταβολής, στο ταμείο ή στην τράπεζα.

4. Οι πληρωμές των παγίων προκαταβολών μπορούν να εξοφλούνται με έμβασμα, επιταγή ή άλλα μέσα πληρωμής.

5. Οι διενεργούμενες πληρωμές ακολουθούνται από επίσημες αποφάσεις τελικής εκκαθάρισης ή/και από εντάλματα πληρωμής για τακτοποίηση υπογραφόμενα από τον αρμόδιο διατάκτη.

Άρθρο 68

Επιλογή των υπολόγων παγίων προκαταβολών

(Άρθρο 63 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι υπόλογοι παγίων προκαταβολών επιλέγονται μεταξύ των μονίμων υπαλλήλων κατηγορίας Α, Β ή C, που διέπονται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης. Σε περίπτωση ανάγκης, οι υπόλογοι παγίων προκαταβολών μπορούν να επιλέγονται μεταξύ των υπαλλήλων αντίστοιχου επιπέδου με τις κατηγορίες αυτές, που διέπονται από το καθεστώς που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού. Οι υπόλογοι επιλέγονται λόγω των ιδιαίτερων γνώσεων, ικανοτήτων και προσόντων τους που πιστοποιούνται με τίτλους ή κατάλληλη επαγγελματική εμπειρία ή μετά από κατάλληλο πρόγραμμα κατάρτισης.

Άρθρο 69

Τροφοδότηση των παγίων προκαταβολών

(Άρθρο 63 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Ο υπόλογος εκτελεί την πληρωμή τροφοδότησης των παγίων προκαταβολών και διασφαλίζει τη δημοσιονομική παρακολούθησή τους στο επίπεδο τόσο του ανοίγματος των τραπεζικών λογαριασμών και των εξουσιοδοτήσεων υπογραφής όσο και των ελέγχων επιτόπου και στην κεντρική λογιστική. Ο υπόλογος τροφοδοτεί τις πάγιες

▼B

προκαταβολές. Οι προκαταβολές καταβάλλονται στον τραπεζικό λογαριασμό που ανοίγεται για την πάγια προκαταβολή.

Οι σχετικές πάγιες προκαταβολές μπορούν να τροφοδοτούνται απευθείας από διάφορα τοπικά έσοδα, όπως αυτά που προκύπτουν από:

- α) πωλήσεις υλικών,
- β) δημοσιεύσεις,
- γ) διάφορες επιστροφές,
- δ) προϊόντα τόκων.

Η τακτοποίηση ως προς τις δαπάνες και τα έσοδα, τόσο τα διάφορα έσοδα όσο και τα έσοδα για ειδικό προορισμό, γίνεται σύμφωνα με την απόφαση περί σύστασης που αναφέρεται στο άρθρο 67 και με τις διατάξεις του Δημοσιονομικού Κανονισμού. Τα εν λόγω ποσά αφαιρούνται από τον διατάκτη κατά τη μεταγενέστερη ανασύσταση των ίδιων παγίων προκαταβολών.

2. Προκειμένου ιδίως να αποφεύγονται συναλλαγματικές απώλειες, ο υπόλογος παγίων προκαταβολών μπορεί να προβαίνει σε μεταφορές μεταξύ των διαφόρων τραπεζικών λογαριασμών που αφορούν την ίδια πάγια προκαταβολή.

*Άρθρο 70***Έλεγχοι εκ μέρους των διατακτών και υπολόγων**

(Άρθρο 63 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Ο υπόλογος παγίων προκαταβολών τηρεί λογιστική των χρηματικών ποσών που διαθέτει, στο ταμείο και στην τράπεζα, των πραγματοποιούμενων πληρωμών και των εισπραττόμενων εσόδων, σύμφωνα με τους κανόνες και ακολουθώντας τις οδηγίες που εκδίδονται από τον υπόλογο. Ο αρμόδιος διατάκτης έχει πρόσβαση σε οποιαδήποτε στιγμή στις καταστάσεις αυτής της λογιστικής και ο υπόλογος παγίων προκαταβολών του διαβιβάζει μηνιαία κατάσταση των πράξεων μαζί με τα δικαιολογητικά έγγραφα εντός του επόμενου μηνός για την τακτοποίηση των πράξεων παγίων προκαταβολών.

2. Ο υπόλογος διενεργεί ο ίδιος, ή αναθέτει σε ειδικά εξουσιοδοτημένο για το σκοπό αυτό μόνιμο ή άλλο υπάλληλο των υπηρεσιών του ή των διατακτριών υπηρεσιών, κατά κανόνα επιτόπου και απρόοπτα, την επαλήθευση της ύπαρξης των χρηματικών ποσών που έχουν ανατεθεί στους υπολόγους παγίων προκαταβολών, την επαλήθευση της τήρησης της λογιστικής και την επαλήθευση της τακτοποίησης των πράξεων παγίων προκαταβολών με τήρηση των επιβαλλόμενων προθεσμιών. Ο υπόλογος ανακοινώνει στον αρμόδιο διατάκτη τα αποτελέσματα των επαληθεύσεών του.

*Άρθρο 71***Διαδικασία σύναψης συμβάσεων**

(Άρθρο 63 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι πληρωμές που διενεργούνται στο πλαίσιο πάγιας προκαταβολής μπορούν, εντός των ορίων που αναφέρονται στο άρθρο 129 παράγραφος 4 να διενεργούνται για την απλή εξόφληση τιμολογίου, χωρίς προηγούμενη αποδοχή προσφοράς.



ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Ευθύνη των δημοσιονομικών παραγόντων

Τμήμα 1

γενικοί κανόνες

Άρθρο 72

Αρμόδιες υπηρεσίες για θέματα απάτης

(Άρθρα 60 παράγραφος 6 και 65 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι αρχές και οι υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 60 παράγραφος 6 και στο άρθρο 65 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού είναι οι αρχές που ορίζονται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων και από το καθεστώς που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Κοινοτήτων (εφεξής «κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης») καθώς και από τις αποφάσεις των κοινοτικών οργάνων που αφορούν τους όρους και τις λεπτομέρειες των εσωτερικών ερευνών για την καταπολέμηση της απάτης, της δωροδοκίας και κάθε παράνομης δραστηριότητας που είναι επιζήμια για τα οικονομικά συμφέροντα των Κοινοτήτων.

Τμήμα 2

Κανόνες που εφαρμόζονται για τους κύριους και τους δευτερεύοντες διατάκτες

Άρθρο 73

Επιβεβαίωση εντολής

(Άρθρο 66 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Όταν ένας διατάκτης θεωρεί ότι μία εντολή που του επιβάλλεται είναι παράτυπη ή αντιβαίνει προς τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ιδίως διότι η εκτέλεσή της είναι ασυμβίβαστη με το επίπεδο των πόρων που του έχουν διατεθεί, οφείλει να το επισημάνει εγγράφως στην αρχή από την οποία έλαβε την κύρια ή τη δευτερεύουσα μεταβίβαση αρμοδιοτήτων. Εάν η εντολή επιβεβαιωθεί εγγράφως, εάν η επιβεβαίωση αυτή σημειωθεί εγκαίρως και εάν είναι επαρκώς ακριβής υπό την έννοια ότι αναφέρεται ρητά στις πτυχές τις οποίες αμφισβητεί ο κύριος ή ο δευτερεύων διατάκτης, αυτός απαλλάσσεται από την ευθύνη του· εκτελεί την εντολή, εκτός αν αυτή είναι αντίθετη προς το ποινικό δίκαιο ή προς τους εφαρμοστέους κανόνες ασφαλείας.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 εφαρμόζονται επίσης όταν ένας διατάκτης πληροφορείται, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης εντολής που του επιβάλλεται, ότι οι περιστάσεις του φακέλου οδηγούν σε παράτυπη κατάσταση.

3. Οι εντολές που επιβεβαιώνονται υπό τους όρους του άρθρου 66 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, καταγράφονται από τον αρμόδιο κύριο διατάκτη και αναφέρονται στην ετήσια έκθεση δραστηριότητάς του.

Άρθρο 74

Δημοσιονομικές παρατυπίες

(Άρθρα 60 παράγραφος 6 και 66 παράγραφος 4 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της απάτης (OLAF), η ειδικευμένη υπηρεσία σε θέματα δημοσιονομικών παρατυπιών είναι αρμόδια για κάθε παράβαση διάταξης του Δημοσιονομικού Κανονισμού ή κάθε διάταξης που αφορά τη δημοσιονομική διαχείριση και τον έλεγχο των πράξεων και που προκύπτει από πράξη ή παράλειψη υπαλλήλου ή μέλους του λοιπού προσωπικού.



Άρθρο 75

Ειδικευμένη υπηρεσία σε θέματα δημοσιονομικών παρατυπιών

(Άρθρα 60 παράγραφος 6 και 66 παράγραφος 4 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Στην ειδικευμένη υπηρεσία που αναφέρεται στο άρθρο 66 παράγραφος 4 του Δημοσιονομικού Κανονισμού προσφεύγει, για γνωμοδότηση, η Αρμόδια για τους Διορισμούς Αρχή (AIPN) ή, ανάλογα με την περίπτωση, η Αρμόδια Αρχή για τη σύναψη συμβάσεων πρόσληψης (AHCC) στις περιπτώσεις δημοσιονομικών παρατυπιών που αναφέρονται στο άρθρο 74.

Όταν καλείται από την AIPN ή, ανάλογα με την περίπτωση, από την AHCC, η εν λόγω υπηρεσία διατυπώνει γνώμη στην οποία προσπαθεί να εκτιμήσει την ύπαρξη παρατυπιών που αναφέρονται στο άρθρο 74 το βαθμό σοβαρότητάς τους και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις τους. Σε περίπτωση που η ανάλυση της εν λόγω υπηρεσίας την οδηγεί να κρίνει ότι η υπόθεση της οποίας επιλαμβάνεται υπάγεται στην αρμοδιότητα της OLAF, παραπέμπει αμελλητί το φάκελο στην AIPN ή την AHCC και ενημερώνει αμέσως την OLAF.

Όταν η υπηρεσία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο ενημερώνεται απευθείας από υπάλληλο σύμφωνα με το άρθρο 60 παράγραφος 6 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, διαβιβάζει το φάκελο στην AIPN, ή, ανάλογα με την περίπτωση, στην AHCC, και ενημερώνει για τη διαβίβαση αυτή τον υπάλληλο που προσέφυγε στην εν λόγω υπηρεσία.

2. Κάθε όργανο διευκρινίζει, ανάλογα με τον τρόπο εσωτερικής του οργάνωσης, τις λεπτομέρειες λειτουργίας της ειδικευμένης υπηρεσίας που αναφέρεται στο άρθρο 66 παράγραφος 4 του Δημοσιονομικού Κανονισμού καθώς και τη σύνθεσή της, που συμπεριλαμβάνει εξωτερική προσωπικότητα με τα απαιτούμενα προσόντα και εμπειρία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Πράξεις εσόδων

Τμήμα 1

Ίδιοι πόροι

Άρθρο 76

Καθεστώς που εφαρμόζεται στους ίδιους πόρους

(Άρθρο 69 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Ο διατάκτης καταρτίζει χρονοδιάγραμμα προβλέψεων της απόδοσης, στην Επιτροπή, των ιδίων πόρων που καθορίζονται στην απόφαση για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Η βεβαίωση και η είσπραξη των ιδίων πόρων πραγματοποιούνται σύμφωνα με τη ρύθμιση που εκδίδεται κατ' εφαρμογή της αναφερόμενης στο πρώτο εδάφιο απόφασης.

Τμήμα 2

Πρόβλεψη απαιτήσεων

Άρθρο 77

Πρόβλεψη απαιτήσεων

(Άρθρο 70 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η πρόβλεψη απαιτήσεων αναφέρει τη φύση και τον καταλογισμό στον προϋπολογισμό του εσόδου καθώς και, στο μέτρο του δυνατού, τον προσδιορισμό του οφειλέτη και την εκτίμηση του ποσού του.

Κατά την κατάρτιση της πρόβλεψης απαιτήσεων, ο αρμόδιος διατάκτης εξακριβώνει ιδίως:

α) την ακρίβεια του καταλογισμού στον προϋπολογισμό·

▼B

β) την κανονικότητα και τη συμμόρφωση της πρόβλεψης σε συνάρτηση με τις εφαρμοστέες διατάξεις και με την αρχή της χρηστής δημοσιο-νομικής διαχείρισης.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 161 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, η πρόβλεψη απαιτήσεων δεν έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 18 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, οι πιστώσεις μπορούν να δημιουργηθούν μόνο μετά την πραγματική είσπραξη από τις Κοινότητες των οφειλόμενων ποσών.

Τμήμα 3

Βεβαίωση των απαιτήσεων*Άρθρο 78***Διαδικασία**

(Άρθρο 71 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η βεβαίωση απαίτησης από το διατάκτη είναι η αναγνώριση του δικαιώματος των Κοινοτήτων έναντι ενός οφειλέτη και η κατάρτιση του τίτλου με τον οποίο μπορεί να απαιτηθεί από αυτό τον οφειλέτη η πληρωμή της οφειλής του.

2. Το ένταλμα είσπραξης είναι η πράξη με την οποία ο αρμόδιος διατάκτης δίνει εντολή στον υπόλογο να εισπράξει τη βεβαιωθείσα απαίτηση.

3. Το χρεωστικό σημείωμα είναι η πληροφορία που παρέχεται στον οφειλέτη ότι:

- α) οι Κοινότητες βεβαίωσαν την απαίτηση αυτή·
- β) η πληρωμή της οφειλής του προς τις Κοινότητες απαιτείται σε συγκεκριμένη ημερομηνία (εφεξής «καταληκτική ημερομηνία»)·
- γ) ελλείπει πληρωμής την καταληκτική ημερομηνία, η οφειλή του παράγει τόκους με το επιτόκιο που αναφέρεται στο άρθρο 86, με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων ειδικών κανονιστικών διατάξεων·
- δ) σε όλες τις περιπτώσεις που είναι δυνατό, το όργανο θα προβεί στην είσπραξη με συμψηφισμό αφού ενημερώσει τον οφειλέτη·
- ε) ελλείπει πληρωμής την καταληκτική ημερομηνία, το όργανο θα προβεί στην είσπραξη με την εκτέλεση κάθε προϋπάρχουσας εγγύησης·
- στ) αν, μετά το πέρας των προαναφερθέντων σταδίων, δεν επιτευχθεί η πλήρης είσπραξη, το όργανο θα προβεί στην είσπραξη με αναγκαστική εκτέλεση του τίτλου που θα αποκτήσει, είτε σύμφωνα με το άρθρο 72 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, είτε δια της δικαστικής οδού.

Το χρεωστικό σημείωμα αποστέλλεται από το διατάκτη στον οφειλέτη, με αντίγραφο στον υπόλογο.

*Άρθρο 79***Βεβαίωση απαιτήσεων**

(Άρθρο 71 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Προκειμένου να βεβαιώσει απαίτηση, ο αρμόδιος διατάκτης βεβαιώνεται για:

- α) τον βέβαιο χαρακτήρα της απαίτησης, η οποία δεν πρέπει να συνοδεύεται από όρους·
- β) τον εκκαθαρισμένο χαρακτήρα της απαίτησης, το ποσό της οποίας πρέπει να είναι προσδιορισμένο σε χρήμα και με ακρίβεια·
- γ) τον ληξιπρόθεσμο χαρακτήρα της απαίτησης, η οποία δεν πρέπει να υπόκειται σε προθεσμία·
- δ) την ακρίβεια του προσδιορισμού του οφειλέτη·

▼B

- ε) την ακρίβεια του καταλογισμού στον προϋπολογισμό των προς είσπραξη ποσών·
- στ) την κανονικότητα των δικαιολογητικών εγγράφων· και
- ζ) τη συμμόρφωση με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ιδίως σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 87 παράγραφος 1 στοιχείο α).

*Άρθρο 80***Δικαιολογητικά έγγραφα προς στήριξη της βεβαίωσης απαιτήσεων**

(Άρθρο 71 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Κάθε βεβαίωση απαίτησης στηρίζεται στα δικαιολογητικά έγγραφα που πιστοποιούν τα δικαιώματα των Κοινοτήτων.
2. Πριν να βεβαιώσει κάθε απαίτηση, ο αρμόδιος διατάκτης προβαίνει προσωπικά στην εξέταση των δικαιολογητικών εγγράφων, ή εξακριβώνει, υπ' ευθύνη του, ότι πραγματοποιήθηκε αυτή η εξέταση.
3. Τα δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται από το διατάκτη σύμφωνα με τα άρθρα 48 και 49.

Τμήμα 4**Εντολή είσπραξης***Άρθρο 81***Κατάρτιση του εντάλματος είσπραξης**

(Άρθρο 72 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Το ένταλμα είσπραξης αναφέρει:
 - α) το οικονομικό έτος καταλογισμού·
 - β) τα στοιχεία της πράξης ή της νομικής δέσμευσης που αποτελεί το γενεσιουργό αίτιο της απαίτησης και παρέχει δικαίωμα είσπραξης·
 - γ) το άρθρο του προϋπολογισμού και, ενδεχομένως, κάθε άλλη αναγκαία υποδιαίρεση, περιλαμβανομένων, εφόσον συντρέχει περίπτωση, των στοιχείων της αντίστοιχης δημοσιονομικής δέσμευσης·
 - δ) το προς είσπραξη ποσό, εκφρασμένο σε ευρώ·
 - ε) το όνομα και τη διεύθυνση του οφειλέτη·
- στ) την καταληκτική ημερομηνία·
- ζ) τον δυνατό τρόπο είσπραξης, περιλαμβανομένης ειδικότερα της είσπραξης με συμψηφισμό ή με εκτέλεση κάθε προϋπάρχουσας εγγύησης.
2. Το ένταλμα είσπραξης χρονολογείται και υπογράφεται από τον αρμόδιο διατάκτη και στη συνέχεια διαβιβάζεται στον υπόλογο.

Τμήμα 5**Είσπραξη***Άρθρο 82***Διατυπώσεις είσπραξης**

(Άρθρο 73 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η είσπραξη των απαιτήσεων οδηγεί στην πραγματοποίηση, από μέρους του υπόλογου, εγγραφής στους λογαριασμούς και στην ενημέρωση του αρμόδιου διατάκτη.
2. Κάθε καταβολή σε μετρητά που πραγματοποιείται στο ταμείο του υπόλογου ή του υπόλογου παγίων προκαταβολών οδηγεί στην έκδοση αποδεικτικού.



Άρθρο 83

Είσπραξη με συμφηφισμό

(Άρθρο 73 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, ο υπόλογος, αφού ενημερώσει τον αρμόδιο διατάκτη και τον οφειλέτη, προβαίνει στην είσπραξη με συμφηφισμό της βεβαιωθείσας απαίτησης σε περίπτωση που ο οφειλέτης είναι επίσης κάτοχος, έναντι των Κοινοτήτων, απαίτησης βεβαίας, εκκαθαρισμένης και απαιτητής η οποία έχει ως αντικείμενο χρηματικό ποσό βεβαιωμένο με ένταλμα πληρωμής.

Άρθρο 84

Διαδικασία είσπραξης ελλείπει εκούσιας πληρωμής

(Άρθρα 72 και 73 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 83, αν κατά την καταληκτική ημερομηνία που εμφανίζεται στο χρεωστικό σημείωμα, δεν επιτεύχθηκε η πλήρης είσπραξη, ο υπόλογος ενημερώνει σχετικά τον αρμόδιο διατάκτη και κινεί αμέσως τη διαδικασία ανάκτησης, με κάθε έννομο μέσο, περιλαμβανομένης, εφόσον συντρέχει περίπτωση, και της ανάκτησης με εκτέλεση κάθε προϋπάρχουσας εγγύησης.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 83, όταν ο τρόπος είσπραξης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν είναι δυνατός και όταν ο οφειλέτης δεν εκτέλεσε την πληρωμή μετά την αποστολή της προειδοποιητικής επιστολής από τον υπόλογο, ο τελευταίος προβαίνει στην αναγκαστική εκτέλεση του τίτλου, σύμφωνα με το άρθρο 72 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού ή βάσει τίτλου αποκτηθέντος δια της δικαστικής οδού.

Άρθρο 85

Χορήγηση προθεσμιών πληρωμής

(Άρθρο 73 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Συμπληρωματική προθεσμία για την πληρωμή μπορεί να χορηγηθεί από τον υπόλογο, σε σύνδεση με τον αρμόδιο διατάκτη, μόνο μετά από έγγραφο δεόντως αιτιολογημένο αίτημα του οφειλέτη και υπό τον ακόλουθο διττό όρο:

- α) ότι ο οφειλέτης δεσμεύεται να καταβάλει τόκους με το επιτόκιο που προβλέπεται στο άρθρο 86, για όλη την περίοδο της συμπληρωματικής προθεσμίας αρχίζοντας από την αρχική καταληκτική ημερομηνία·
- β) και ότι συνιστά, προκειμένου να προστατευθούν τα δικαιώματα των Κοινοτήτων, χρηματική εγγύηση, αποδεκτή από τον υπόλογο του οργάνου, η οποία καλύπτει την οφειλή που δεν έχει εισπραχθεί ακόμη ως προς το κεφάλαιο και ως προς τους τόκους.

Η εγγύηση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, στοιχείο β) μπορεί να αντικατασταθεί από προσωπική και εις ολόκληρον εγγύηση τρίτου την οποία εγκρίνει ο υπόλογος του οργάνου.

Άρθρο 86

Τόκοι υπερημερίας

(Άρθρο 71 παράγραφος 4 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που απορρέουν από την εφαρμογή της τομεακής ρύθμισης, κάθε απαίτηση που δεν έχει πληρωθεί κατά την καταληκτική ημερομηνία, παράγει τόκους σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3.

2. Το επιτόκιο για τις μη αποπληρωθείσες απαιτήσεις κατά την καταληκτική ημερομηνία είναι το επιτόκιο που εφαρμόζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις κύριες πράξεις αναχρηματοδότησης, όπως αυτό δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών*

▼B

Κοινοτήτων, σειρά C, που ισχύει την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του μηνός της λήξης της προθεσμίας, προσαυξημένο κατά:

- α) επτά εκατοστιαίες μονάδες όταν το γενεσιουργό αίτιο της απαίτησης είναι δημόσια σύμβαση προμηθειών και υπηρεσιών που αναφέρονται στον τίτλο V·
 - β) τρειςήμισι εκατοστιαίες μονάδες σε όλες τις άλλες περιπτώσεις.
3. Το ποσό των τόκων υπολογίζεται από την ημερολογιακή ημέρα που έπεται της καταληκτικής ημερομηνίας η οποία εμφανίζεται στο χρεωστικό σημείωμα, μέχρι την ημερολογιακή ημέρα της πλήρους αποπληρωμής της οφειλής.
4. Κάθε επιμέρους πληρωμή καταλογίζεται πρώτα στους τόκους υπερημερίας που καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3.
5. Στην περίπτωση των προστίμων, όταν ο οφειλέτης συνιστά χρηματική εγγύηση αποδεκτή από τον υπόλογο στη θέση της προσωρινής πληρωμής, το επιτόκιο που εφαρμόζεται από την καταληκτική ημερομηνία είναι το επιτόκιο που αναφέρεται στην παράγραφο 2, προσαυξημένο μόνο κατά μιάμιση εκατοστιαία μονάδα.

Άρθρο 87

Παραίτηση από την είσπραξη βεβαιωθείσας απαίτησης

(Άρθρο 73 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί να παραιτηθεί, εν όλω ή εν μέρει, από την είσπραξη βεβαιωθείσας απαίτησης μόνον στις ακόλουθες περιπτώσεις:
- α) όταν το προβλέψιμο κόστος της είσπραξης υπερβαίνει το ποσό της προς είσπραξη απαίτησης και η παραίτηση δεν θίγει την εικόνα των Κοινοτήτων·
 - β) όταν είναι αδύνατη η είσπραξη της απαίτησης λόγω της παλαιότητάς της ή της αφερεγγυότητας του οφειλέτη·
 - γ) όταν η είσπραξη θίγει την αρχή της αναλογικότητας.
2. Στην περίπτωση που προβλέπεται στην παράγραφο 1, στοιχείο γ), ο αρμόδιος διατάκτης τηρεί τις προκαθορισμένες διαδικασίες στο πλαίσιο κάθε οργάνου και εφαρμόζει τα ακόλουθα υποχρεωτικά κριτήρια σε κάθε περίπτωση:
- α) η φύση των περιστατικών λαμβανομένης υπόψη της σοβαρότητας της παρατυπίας που οδήγησε στη βεβαίωση απαίτησης (απάτη, υποτροπή, πρόθεση, επιμέλεια, καλή πίστη, πρόδηλο σφάλμα)·
 - β) ο αντίκτυπος που θα είχε η παραίτηση από την είσπραξη της απαίτησης στη λειτουργία των Κοινοτήτων και στα οικονομικά τους συμφέροντα (ενεχόμενο ποσό, κίνδυνος δημιουργίας προηγούμενου, υπονόμησης των κανόνων).

Σε συνάρτηση με τις κατά περίπτωση συνθήκες, ο διατάκτης μπορεί να πρέπει να λάβει επίσης υπόψη και τα ακόλουθα πρόσθετα κριτήρια:

- α) την ενδεχόμενη στρέβλωση του ανταγωνισμού που θα συνεπαγόταν η παραίτηση από την είσπραξη της απαίτησης·
 - β) την οικονομική και κοινωνική ζημία που θα προέκυπτε από την πλήρη είσπραξη της απαίτησης.
3. Η παραίτηση που αναφέρεται στο άρθρο 73 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού είναι αιτιολογημένη και αναφέρει τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν για την είσπραξη και τα νομικά και πραγματικά περιστατικά στα οποία βασίζεται. Ο αρμόδιος διατάκτης προβαίνει σε αυτή την παραίτηση σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 81.

▼B

4. Το όργανο δεν μπορεί να μεταβιβάσει περαιτέρω την εξουσία παραίτησης από την είσπραξη βεβαιωθείσας απαίτησης, όταν η παραίτηση αφορά:

- α) είτε ποσό ίσο ή ανώτερο του ενός εκατομμυρίου ευρώ·
- β) είτε ποσό ίσο ή ανώτερο των 100 000 ευρώ, εφόσον αυτό αντιπροσωπεύει ή υπερβαίνει το 25 % της βεβαιωθείσας απαίτησης.

Κάτω από τα όρια που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, κάθε όργανο ορίζει στους εσωτερικούς κανόνες του τους όρους και τις λεπτομέρειες περαιτέρω μεταβίβασης της εξουσίας παραίτησης από την είσπραξη βεβαιωθείσας απαίτησης.

5. Κάθε όργανο διαβιβάζει κάθε έτος στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή έκθεση για τις παραιτήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 4 και που αφορούν ποσό 100 000 ευρώ και άνω. Στην περίπτωση της Επιτροπής, η έκθεση αυτή επισυνάπτεται στη σύνοψη των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων που αναφέρεται στο άρθρο 60 παράγραφος 7 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

*Άρθρο 88***Ακύρωση βεβαιωθείσας απαίτησης**

(Άρθρο 73 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Σε περίπτωση νομικού σφάλματος, ο αρμόδιος διατάκτης ακυρώνει τη βεβαιωθείσα απαίτηση σύμφωνα με τα άρθρα 80 και 81 η ακύρωση αυτή αποτελεί αντικείμενο ενδεδειγμένης αιτιολόγησης.
2. Κάθε όργανο ορίζει στους εσωτερικούς κανόνες του τους όρους και τις λεπτομέρειες περαιτέρω μεταβίβασης της εξουσίας ακύρωσης βεβαιωθείσας απαίτησης.

*Άρθρο 89***Τεχνική και λογιστική προσαρμογή του ποσού της βεβαιωθείσας απαίτησης**

(Άρθρο 73 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Ο αρμόδιος διατάκτης προσαρμόζει προς τα άνω ή προς τα κάτω το ποσό βεβαιωθείσας απαίτησης όταν η ανακάλυψη πραγματικού σφάλματος συνεπάγεται την τροποποίηση του ποσού της απαίτησης, υπό την προϋπόθεση ότι η διόρθωση αυτή δεν συνεπάγεται την εγκατάλειψη του βεβαιωθέντος δικαιώματος προς όφελος των Κοινοτήτων. Η προσαρμογή αυτή πραγματοποιείται σύμφωνα με τα άρθρα 80 και 81 και αποτελεί αντικείμενο ενδεδειγμένης αιτιολόγησης.
2. Κάθε όργανο ορίζει στους εσωτερικούς κανόνες του τους όρους και τις λεπτομέρειες περαιτέρω μεταβίβασης της εξουσίας διενέργειας τεχνικής και λογιστικής προσαρμογής σε βεβαιωθείσα απαίτηση.

*ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6***Πράξεις δαπανών***Άρθρο 90***Απόφαση χρηματοδότησης**

(Άρθρο 75 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Η απόφαση χρηματοδότησης καθορίζει τα ουσιώδη στοιχεία μιας ενέργειας που συνεπάγεται δαπάνη εις βάρος του προϋπολογισμού.

▼B

Τμήμα 1

Ανάληψη των δαπανών

Άρθρο 91

Συνολικές και προσωρινές δεσμεύσεις

(Άρθρο 76 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η συνολική δημοσιονομική δέσμευση υλοποιείται είτε με τη σύναψη χρηματοδοτικής σύμβασης —η οποία προβλέπει τη μεταγενέστερη σύναψη περισσότερων νομικών δεσμεύσεων— είτε με τη σύναψη μιας ή περισσότερων νομικών δεσμεύσεων.

Οι χρηματοδοτικές συμβάσεις, που υπάγονται στον τομέα της οικονομικής συνδρομής και της δημοσιονομικής στήριξης και που αποτελούν νομικές δεσμεύσεις, μπορούν να οδηγούν σε πληρωμές χωρίς σύναψη άλλων νομικών δεσμεύσεων.

2. Η προσωρινή δημοσιονομική δέσμευση υλοποιείται είτε με τη σύναψη μιας ή περισσότερων νομικών δεσμεύσεων που παρέχουν το δικαίωμα για μεταγενέστερες πληρωμές είτε, στις περιπτώσεις που συνδέονται με τις δαπάνες διαχείρισης του προσωπικού ή με τις δαπάνες επικοινωνίας που αποβλέπουν στην κάλυψη της κοινοτικής επικαιρότητας από τα όργανα, απευθείας με πληρωμές.

Άρθρο 92

Θέσπιση της συνολικής δέσμευσης

(Άρθρο 76 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η συνολική δέσμευση πραγματοποιείται βάσει απόφασης χρηματοδότησης.

Η δέσμευση αυτή πραγματοποιείται το αργότερο πριν από την απόφαση επιλογής των δικαιούχων και, όταν η εκτέλεση των σχετικών πιστώσεων συνεπάγεται την έγκριση προγράμματος εργασίας κατά την έννοια του άρθρου 166, το νωρίτερο μετά την έγκριση του εν λόγω προγράμματος.

2. Στην περίπτωση που η συνολική δέσμευση υλοποιείται με τη σύναψη χρηματοδοτικής σύμβασης, η παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο δεν εφαρμόζεται.

Άρθρο 93

Αποδέσμευση ελλείπει πληρωμής εντός τριετίας

(Άρθρο 77 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Αποδεσμεύεται το δέον ποσό δημοσιονομικής δέσμευσης το οποίο αντιστοιχεί σε νομική δέσμευση για την οποία δεν διενεργήθηκε καμία πληρωμή κατά την έννοια του άρθρου 81 του Δημοσιονομικού Κανονισμού εντός τριετίας από την υπογραφή της εν λόγω νομικής δέσμευσης.

Άρθρο 94

Υπογραφές από το ίδιο πρόσωπο

(Άρθρο 76 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Ο κανόνας της υπογραφής από το ίδιο πρόσωπο της δημοσιονομικής δέσμευσης και της αντίστοιχης νομικής δέσμευσης μπορεί να μην εφαρμόζεται αποκλειστικά στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) όταν πρόκειται για προσωρινές δεσμεύσεις·
- β) όταν οι συνολικές δεσμεύσεις αφορούν χρηματοδοτικές συμβάσεις με τρίτες χώρες·
- γ) όταν η απόφαση του οργάνου συνιστά τη νομική δέσμευση·

▼B

- δ) όταν η συνολική δέσμευση υλοποιείται με πολλές νομικές δεσμεύσεις, η ευθύνη των οποίων ανατίθεται σε διαφορετικούς αρμόδιους διατάκτες·
- ε) όταν, στο πλαίσιο παγίων προκαταβολών στον τομέα των εξωτερικών ενεργειών, οι νομικές δεσμεύσεις υπογράφονται από υπαλλήλους υπαγόμενους στις τοπικές διοικητικές μονάδες που αναφέρονται στο άρθρο 254.
2. Σε περίπτωση κωλύματος του αρμόδιου διατάκτη που υπέγραψε τη δημοσιονομική δέσμευση και όταν το κώλυμα αυτό είναι διάρκειας ασυμβίβαστης με τις προθεσμίες σύναψης της νομικής δέσμευσης, η νομική δέσμευση συνάπτεται από τον υπάλληλο που ορίζεται σύμφωνα με τους κανόνες αναπλήρωσης που θεσπίζει κάθε όργανο, εφόσον ο υπάλληλος αυτός έχει την ιδιότητα του διατάκτη σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

*Άρθρο 95***Εγγραφή των ατομικών νομικών δεσμεύσεων**

(Άρθρο 77 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Στην περίπτωση συνολικής δημοσιονομικής δέσμευσης ακολουθούμενης από περισσότερες της μιας ατομικές νομικές δεσμεύσεις, ο αρμόδιος διατάκτης εγγράφει στην κεντρική λογιστική τα ποσά αυτών των διαδοχικών ατομικών νομικών δεσμεύσεων. Ο αρμόδιος διατάκτης επαληθεύει ότι το σωρευτικό τους ποσό δεν υπερβαίνει το ποσό της συνολικής δέσμευσης που τις καλύπτει.

Αυτές οι λογιστικές εγγραφές μνημονεύουν τα στοιχεία της συνολικής δέσμευσης στην οποία καταλογίζονται.

Ο αρμόδιος διατάκτης προβαίνει σε αυτή τη λογιστική εγγραφή πριν να υπογράψει την αντίστοιχη ατομική νομική δέσμευση.

*Άρθρο 96***Διοικητικές δαπάνες καλυπτόμενες από προσωρινές δεσμεύσεις**

(Άρθρο 76 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Ως τρέχουσες δαπάνες διοικητικής φύσης, οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν σε προσωρινές δεσμεύσεις θεωρούνται ιδίως:

- α) οι δαπάνες προσωπικού, διεπόμενου και μη διεπόμενου από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, και οι δαπάνες που αφορούν τους λοιπούς ανθρώπινους πόρους, καθώς και οι συντάξεις και η αμοιβή εμπειρογνομόνων·
- β) οι δαπάνες για τα μέλη του οργάνου·
- γ) οι δαπάνες επιμόρφωσης·
- δ) οι δαπάνες διαγωνισμών, επιλογής και πρόσληψης·
- ε) τα έξοδα αποστολών·
- στ) τα έξοδα παράστασης·
- ζ) τα έξοδα συνεδριάσεων·
- η) οι διερμηνείς ή/και οι μεταφραστές free-lance·
- θ) οι ανταλλαγές υπαλλήλων·
- ι) οι επαναλαμβανόμενες μισθώσεις κινητών και ακινήτων·
- ια) οι διάφορες ασφάλειες·
- ιβ) ο καθαρισμός και η συντήρηση·
- ιγ) οι δαπάνες στον κοινωνικό τομέα·
- ιδ) η χρήση των υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών·
- ιε) τα χρηματοπιστωτικά έξοδα·
- ιστ) τα δικαστικά έξοδα·

▼B

- ιζ) οι αποζημιώσεις και οι τόκοι·
- ιη) οι εξοπλισμοί εργασίας·
- ιθ) το νερό, το φωταέριο και το ηλεκτρικό ρεύμα·
- κ) οι περιοδικές δημοσιεύσεις σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.

Τμήμα 2

Εκκαθάριση των δαπανών*Άρθρο 97***Εκκαθάριση και «έγκριση πληρωμής»**

(Άρθρο 79 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Κάθε εκκαθάριση δαπάνης στηρίζεται σε δικαιολογητικά έγγραφα, κατά την έννοια του άρθρου 104 που πιστοποιούν τα δικαιώματα του πιστωτή, βάσει της βεβαίωσης υπηρεσιών που έχουν πράγματι παρασχεθεί, προμηθειών που έχουν πράγματι παραδοθεί ή εργασιών που έχουν πράγματι εκτελεστεί, ή βάσει άλλων τίτλων που δικαιολογούν την πληρωμή.
2. Ο αρμόδιος διατάκτης εξετάζει προσωπικά τα δικαιολογητικά ή επαληθεύει, υπ' ευθύνη του, ότι η εξέταση αυτή πραγματοποιήθηκε, πριν να λάβει την απόφαση εκκαθάρισης της δαπάνης.
3. Η απόφαση εκκαθάρισης εκφράζεται με την υπογραφή «έγκρισης πληρωμής», από τον αρμόδιο διατάκτη ή από τεχνικά αρμόδιο μόνιμο ή άλλο υπάλληλο, εξουσιοδοτημένο με επίσημη απόφαση του αρμόδιου διατάκτη. Αυτές οι αποφάσεις εξουσιοδότησης διατηρούνται με σκοπό τη μεταγενέστερη αναφορά.

*Άρθρο 98***Έγκριση πληρωμής για τις δημόσιες συμβάσεις**

(Άρθρο 79 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Για τις πληρωμές που αντιστοιχούν στις δημόσιες συμβάσεις, η «έγκριση πληρωμής» πιστοποιεί ότι:

- α) το τιμολόγιο που εξέδωσε ο αντισυμβαλλόμενος παραλήφθηκε από το όργανο και η παραλαβή αυτή αποτέλεσε αντικείμενο επίσημης καταγραφής·
- β) η ένδειξη «βεβαιώνεται η ακρίβεια» έχει τεθεί έγκυρα στο ίδιο το τιμολόγιο ή σε εσωτερικό έγγραφο το οποίο συνοδεύει το παραληφθέν τιμολόγιο, και έχει υπογραφεί από ένα τεχνικά αρμόδιο, μόνιμο ή άλλο, υπάλληλο δεόντως εξουσιοδοτημένο από τον αρμόδιο διατάκτη·
- γ) το τιμολόγιο εξακριβώθηκε ως προς όλες τις πτυχές του, από τον αρμόδιο διατάκτη ή υπ' ευθύνη του, για τον προσδιορισμό ιδίως του προς πληρωμή ποσού και του εξοφλητικού χαρακτήρα της προς διενέργεια πληρωμής.

Με την ένδειξη «βεβαιώνεται η ακρίβεια», που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, στοιχείο β), πιστοποιείται ότι οι προβλεπόμενες στη σύμβαση υπηρεσίες έχουν όντως παρασχεθεί, ή ότι οι προβλεπόμενες στη σύμβαση προμήθειες έχουν όντως παραδοθεί, ή ότι οι προβλεπόμενες στη σύμβαση εργασίες έχουν όντως εκτελεστεί. Για τις προμήθειες και τις εργασίες, ο τεχνικά αρμόδιος μόνιμος ή άλλος υπάλληλος εκδίδει πιστοποιητικό προσωρινής παραλαβής και στη συνέχεια πιστοποιητικό οριστικής παραλαβής μετά το πέρας της περιόδου εγγύησης που προβλέπεται στη σύμβαση. Αυτά τα δύο πιστοποιητικά ισοδυναμούν με την ένδειξη «βεβαιώνεται η ακρίβεια».



Άρθρο 99

Έγκριση πληρωμής για τις επιδοτήσεις

(Άρθρο 79 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Για τις πληρωμές που αντιστοιχούν στις επιδοτήσεις, η «έγκριση πληρωμής» πιστοποιεί ότι:

- α) η αίτηση πληρωμής που κατάρτισε ο δικαιούχος παραλήφθηκε από το όργανο και η παραλαβή αυτή αποτέλεσε αντικείμενο επίσημης καταγραφής·
- β) η ένδειξη «βεβαιώνεται η ακρίβεια» έχει τεθεί έγκυρα στην ίδια την αίτηση πληρωμής ή σε εσωτερικό έγγραφο το οποίο συνοδεύει την παραληφθείσα αίτηση πληρωμής, και έχει υπογραφεί από ένα τεχνικά αρμόδιο, μόνιμο ή άλλο, υπάλληλο εξουσιοδοτημένο από τον αρμόδιο διατάκτη. Με την ένδειξη αυτή, ο εν λόγω υπάλληλος πιστοποιεί ότι η ενέργεια που πραγματοποιεί ή το πρόγραμμα εργασίας που υλοποιεί ο δικαιούχος είναι καθ'όλα σύμφωνα με τη σύμβαση επιδότησης·
- γ) η αίτηση πληρωμής εξακριβώθηκε ως προς όλες τις πτυχές της, από τον αρμόδιο διατάκτη ή υπ' ευθύνη του, για τον προσδιορισμό ιδίως του προς πληρωμή ποσού και του εξοφλητικού χαρακτήρα της προς διενέργεια πληρωμής.

Άρθρο 100

Έγκριση πληρωμής για τις δαπάνες προσωπικού

(Άρθρο 79 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Για τις πληρωμές που αντιστοιχούν στις δαπάνες προσωπικού, η «έγκριση πληρωμής» πιστοποιεί ότι υπάρχουν τα ακόλουθα δικαιολογητικά έγγραφα:

- α) για το μηνιαίο μισθό:
 - i) ο πλήρης κατάλογος του προσωπικού, που διευκρινίζει όλα τα στοιχεία των αποδοχών·
 - ii) έντυπο (προσωπικό δελτίο), καταρτιζόμενο βάσει των αποφάσεων που εκδίδονται για κάθε ιδιαίτερη περίπτωση, στο οποίο εμφανίζονται, κάθε φορά που συντρέχει περίπτωση, όλες οι τροποποιήσεις οποιουδήποτε στοιχείου των αποδοχών·
 - iii) εάν πρόκειται για προσλήψεις ή διορισμούς, επικυρωμένο αντίγραφο της απόφασης πρόσληψης ή διορισμού που συνοδεύει την εκκαθάριση του πρώτου μισθού·
- β) για τις άλλες αποδοχές (προσωπικό αμειβόμενο με την ώρα ή με την ημέρα): κατάσταση, υπογεγραμμένη από τον εξουσιοδοτημένο, μόνιμο ή άλλο, υπάλληλο, η οποία αναφέρει τις ημέρες και τις ώρες παρουσίας·
- γ) για τις υπερωρίες: κατάσταση, υπογεγραμμένη από τον εξουσιοδοτημένο, μόνιμο ή άλλο, υπάλληλο, η οποία πιστοποιεί τις πραγματοποιηθείσες υπερωρίες·
- δ) για τα έξοδα αποστολής:
 - i) η εντολή αποστολής υπογεγραμμένη από την αρμόδια αρχή·
 - ii) η ανάλυση των εξόδων αποστολής, υπογεγραμμένη από τον υπάλληλο που πραγματοποιεί την αποστολή και από την εξουσιοδοτηθείσα προϊσταμένη αρχή, που αναφέρει ιδίως τον τόπο της αποστολής, την ημερομηνία και την ώρα αναχώρησης και άφιξης στον τόπο της αποστολής, τα έξοδα μεταφοράς, τα έξοδα διαμονής, τα υπόλοιπα δεόντως εγκεκριμένα έξοδα, βάσει δικαιολογητικών·
- ε) για τις λοιπές δαπάνες προσωπικού: τα δικαιολογητικά που παραπέμπουν στην απόφαση στην οποία βασίζεται η δαπάνη και που αποδεικνύουν όλα τα στοιχεία υπολογισμού.



Άρθρο 101

Υλοποίηση της έγκρισης πληρωμής

(Άρθρο 79 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Σε μη μηχανοργανωμένο σύστημα, η «έγκριση πληρωμής» εκφράζεται με σφραγίδα η οποία περιλαμβάνει την υπογραφή του αρμόδιου διατάκτη ή ενός τεχνικά αρμόδιου μόνιμου ή άλλου υπαλλήλου, εξουσιοδοτημένου από τον αρμόδιο διατάκτη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 97. Σε μηχανοργανωμένο σύστημα, η «έγκριση πληρωμής» εκφράζεται με την επικύρωση, μέσω του προσωπικού κωδικού αναγνώρισης, του αρμόδιου διατάκτη ή ενός τεχνικά αρμόδιου μόνιμου ή άλλου υπαλλήλου, εξουσιοδοτημένου από τον αρμόδιο διατάκτη.

Τμήμα 3

Εντολή πληρωμής

Άρθρο 102

Έλεγχοι του διατάκτη στις πληρωμές

(Άρθρο 80 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Κατά την κατάρτιση του εντάλματος πληρωμής, ο αρμόδιος διατάκτης βεβαιώνεται για:

- α) την κανονικότητα της έκδοσης του εντάλματος πληρωμής, που συνεπάγεται την προπαρξη αντίστοιχης απόφασης εκκαθάρισης η οποία εκφράζεται με την «έγκριση πληρωμής», την ακρίβεια του προσδιορισμού του δικαιούχου και το απαιτητό της απαίτησής του·
- β) την αντιστοιχία του εντάλματος πληρωμής με τη δημοσιονομική δέσμευση στην οποία καταλογίζεται·
- γ) την ακρίβεια του καταλογισμού στον προϋπολογισμό·
- δ) τη διαθεσιμότητα των πιστώσεων.

Άρθρο 103

Υποχρεωτικές ενδείξεις και διαβίβαση στον υπόλογο των ενταλμάτων πληρωμής

(Άρθρο 80 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Το ένταλμα πληρωμής αναφέρει:
 - α) το οικονομικό έτος καταλογισμού·
 - β) το άρθρο του προϋπολογισμού και, ενδεχομένως, κάθε άλλη αναγκαία υποδιαίρεση·
 - γ) τα στοιχεία της νομικής δέσμευσης η οποία παρέχει δικαίωμα πληρωμής·
 - δ) τα στοιχεία της δημοσιονομικής δέσμευσης στην οποία καταλογίζεται·
 - ε) το προς πληρωμή ποσό εκφρασμένο σε ευρώ·
 - στ) το όνομα, τη διεύθυνση και τα τραπεζικά στοιχεία του δικαιούχου·
 - ζ) το αντικείμενο της δαπάνης·
 - η) τον τρόπο πληρωμής·
 - θ) την εγγραφή των αγαθών στο βιβλίο απογραφής σύμφωνα με το άρθρο 222.
2. Το ένταλμα πληρωμής χρονολογείται και υπογράφεται από τον αρμόδιο διατάκτη και στη συνέχεια διαβιβάζεται στον υπόλογο.

▼B

Τμήμα 4

Πληρωμή των δαπανών*Άρθρο 104***Δικαιολογητικά έγγραφα**

(Άρθρο 81 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι προχρηματοδοτήσεις, συμπεριλαμβανομένων και των περιπτώσεων κατάτμησης των καταβολών, πληρώνονται είτε βάσει της σύμβασης, της συμφωνίας ή της βασικής πράξης, είτε βάσει δικαιολογητικών εγγράφων που επιτρέπουν να εξακριβώνεται η συμμόρφωση των χρηματοδοτούμενων ενεργειών με τους όρους της οικείας σύμβασης ή συμφωνίας. Οι ενδιάμεσες πληρωμές και οι πληρωμές υπολοίπων στηρίζονται σε δικαιολογητικά έγγραφα τα οποία επιτρέπουν να εξακριβώνεται η υλοποίηση των χρηματοδοτούμενων ενεργειών με τήρηση των όρων της σύμβασης ή της συμφωνίας που συνάπτεται με το δικαιούχο ή της βασικής πράξης.

2. Ο αρμόδιος διατάκτης καθορίζει, τηρώντας την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, τη φύση των δικαιολογητικών εγγράφων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, σύμφωνα με τη βασική πράξη και με τις συμβάσεις και συμφωνίες που συνάπτονται με το δικαιούχο. Οι τεχνικές και οικονομικές εκθέσεις εκτέλεσης, οι ενδιάμεσες και οι τελικές, αποτελούν δικαιολογητικά έγγραφα για τους σκοπούς της παραγράφου 1.

3. Τα δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται από τον αρμόδιο διατάκτη σύμφωνα με τα άρθρα 48 και 49.

*Άρθρο 105***Καταλογισμός των προχρηματοδοτήσεων και των ενδιάμεσων πληρωμών**

(Άρθρο 81 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η προχρηματοδότηση αποβλέπει στην παροχή χρηματικού αποθέματος στο δικαιούχο. Μπορεί να υποδιαιρείται σε περισσότερες καταβολές.

2. Η ενδιάμεση πληρωμή, που μπορεί να επαναλαμβάνεται, αποβλέπει στην επιστροφή των δαπανών του δικαιούχου ιδίως βάσει αναλυτικής κατάστασης, όταν η χρηματοδοτούμενη ενέργεια έχει φθάσει σε ορισμένο βαθμό εκτέλεσης. Η ενδιάμεση πληρωμή μπορεί να εκκαθαρίζει εν όλω ή εν μέρει την προχρηματοδότηση, με την επιφύλαξη των διατάξεων που προβλέπονται στη βασική πράξη.

3. Το κλείσιμο της δαπάνης λαμβάνει τη μορφή είτε πληρωμής του υπολοίπου, η οποία δεν μπορεί να επαναληφθεί και η οποία εκκαθαρίζει τις προηγηθείσες πληρωμές, είτε εντάλματος είσπραξης.

Τμήμα 5

Προθεσμίες των πράξεων δαπανών*Άρθρο 106***Προθεσμίες πληρωμής και τόκοι υπερημερίας**

(Άρθρο 83 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η πληρωμή των οφειλόμενων ποσών διενεργείται εντός ανώτατης προθεσμίας σαράντα πέντε ημερολογιακών ημερών που υπολογίζονται από την ημερομηνία καταγραφής μιας παραδεκτής αίτησης πληρωμής από την εξουσιοδοτημένη υπηρεσία του αρμόδιου διατάκτη· ως ημερομηνία πληρωμής νοείται η ημερομηνία κατά την οποία χρεώνεται ο λογαριασμός του οργάνου.

Η αίτηση πληρωμής δεν είναι παραδεκτή όταν λείπει τουλάχιστον ένα ουσιώδες στοιχείο.

▼B

2. Η προθεσμία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ορίζεται σε τριάντα ημερολογιακές ημέρες για τις πληρωμές που συνδέονται με τις συμβάσεις υπηρεσιών ή προμηθειών, εκτός αν η σύμβαση ορίζει διαφορετικά.

3. Για τις συμβάσεις ή συμφωνίες στις οποίες η πληρωμή εξαρτάται από την έγκριση έκθεσης, οι αναφερόμενες στις παραγράφους 1 και 2 προθεσμίες αρχίζουν να τρέχουν μόνο από την έγκριση της σχετικής έκθεσης, είτε ρητά διότι ο δικαιούχος ενημερώθηκε σχετικά, είτε σιωπηρά διότι έληξε η συμβατική προθεσμία έγκρισης χωρίς να ανασταλεί από επίσημο έγγραφο απευθυνόμενο στο δικαιούχο.

Η εν λόγω προθεσμία έγκρισης δεν μπορεί να υπερβαίνει τις:

- α) είκοσι ημερολογιακές ημέρες για τις απλές συμβάσεις που αφορούν την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών·
- β) σαράντα πέντε ημερολογιακές ημέρες για τις λοιπές συμβάσεις και τις συμβάσεις επιδοτήσεων·
- γ) εξήντα ημερολογιακές ημέρες για τις συμβάσεις στο πλαίσιο των οποίων η αξιολόγηση των τεχνικών παροχών είναι ιδιαίτερα πολύπλοκη.

4. Η προθεσμία πληρωμής μπορεί να ανασταλεί από τον αρμόδιο διατάκτη εάν αυτός ενημερώσει, οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, τους πιστωτές ότι η αίτηση πληρωμής δεν μπορεί να γίνει δεκτή, είτε διότι δεν οφείλεται το ποσό είτε διότι δεν έχουν προσκομισθεί τα ενδεδειγμένα δικαιολογητικά. Αν περιέλθει σε γνώση του αρμόδιου διατάκτη πληροφορία που δημιουργεί αμφιβολίες ως προς την επιλεξιμότητα των δαπανών που εμφανίζονται σε αίτηση πληρωμής, ο εν λόγω διατάκτης μπορεί να αναστείλει την προθεσμία πληρωμής με σκοπό συμπληρωματικές επαληθεύσεις, συμπεριλαμβανομένου και του ελέγχου επιτόπου, προκειμένου να βεβαιωθεί, πριν από την πληρωμή, για την επιλεξιμότητα των δαπανών. Ο διατάκτης ενημερώνει το συντομότερο δυνατό τον ενδιαφερόμενο δικαιούχο.

Η υπολειπόμενη προθεσμία πληρωμής αρχίζει πάλι να τρέχει από την ημερομηνία κατά την οποία καταγράφεται για πρώτη φορά η ορθώς καταρτισθείσα αίτηση πληρωμής.

5. Κατά την εκπνοή των προβλεπόμενων στις παραγράφους 1 και 2 προθεσμιών, ο πιστωτής μπορεί, εντός δύο μηνών από την παραλαβή της καθυστερημένης πληρωμής, να ζητήσει τόκους υπερημερίας σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις:

- α) τα επιτόκια είναι εκείνα που αναφέρονται στο άρθρο 86 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο·
- β) οι τόκοι οφείλονται για το διάστημα από την ημερολογιακή ημέρα που έπεται της εκπνοής της προθεσμίας πληρωμής μέχρι και την ημέρα πληρωμής.

Η διάταξη του πρώτου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στα κράτη μέλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Συστήματα πληροφορικής

Άρθρο 107

Περιγραφή των συστημάτων πληροφορικής

(Άρθρο 84 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Όταν τα συστήματα και τα υποσυστήματα πληροφορικής χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία των πράξεων εκτέλεσης του προϋπολογισμού, απαιτείται πλήρης και ενημερωμένη περιγραφή κάθε συστήματος ή υποσυστήματος.

Κάθε περιγραφή ορίζει το περιεχόμενο όλων των πεδίων δεδομένων και διευκρινίζει τον τρόπο με τον οποίο το σύστημα επεξεργάζεται κάθε μεμονωμένη πράξη. Εκθέτει λεπτομερώς τον τρόπο με τον οποίο το

▼B

σύστημα διασφαλίζει την τήρηση πλήρους διαδρομής του ελέγχου για κάθε πράξη.

*Άρθρο 108***Τακτική αποθήκευση**

(Άρθρο 84 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Τα δεδομένα των συστημάτων και υποσυστημάτων πληροφορικής αποθηκεύονται περιοδικά και διατηρούνται σε ασφαλές μέρος.

*ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8***Εσωτερικός ελεγκτής***Άρθρο 109***Διορισμός του εσωτερικού ελεγκτή**

(Άρθρο 85 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Κάθε όργανο διορίζει τον εσωτερικό ελεγκτή του σύμφωνα με κανόνες προσαρμοσμένους στις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες του. Το όργανο ενημερώνει την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή για το διορισμό του εσωτερικού ελεγκτή.
2. Κάθε όργανο ορίζει, ανάλογα με την ιδιαιτερότητα και τις ανάγκες του, το πεδίο αποστολής του εσωτερικού ελεγκτή και θεσπίζει λεπτομερώς τους στόχους και τις διαδικασίες άσκησης του έργου του εσωτερικού ελέγχου, με τήρηση των ισχυόντων διεθνών προτύπων στον τομέα του εσωτερικού ελέγχου.
3. Το όργανο μπορεί να διορίζει ως εσωτερικό ελεγκτή, λόγω των ιδιαίτερων προσόντων του, μόνιμο ή άλλο υπάλληλο διεπόμενο από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, επιλεγόμενο μεταξύ των υπηκόων των κρατών μελών.
4. Όταν περισσότερα όργανα διορίζουν τον ίδιο εσωτερικό ελεγκτή, λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε η επίκληση της ευθύνης του να γίνεται υπό τους όρους που αναφέρονται στο άρθρο 114.
5. Όταν παύουν τα καθήκοντα του εσωτερικού ελεγκτή, το όργανο ενημερώνει σχετικά την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.

*Άρθρο 110***Μέσα λειτουργίας**

(Άρθρο 86 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Το όργανο θέτει στη διάθεση του εσωτερικού ελεγκτή τους αναγκαίους πόρους για την αίσια διεκπεραίωση του έργου του ελέγχου, καθώς και χάρτη αποστολής που περιγράφει λεπτομερώς τα καθήκοντα, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του.

*Άρθρο 111***Πρόγραμμα εργασίας**

(Άρθρο 86 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Ο εσωτερικός ελεγκτής θεσπίζει το πρόγραμμα εργασίας του και το υποβάλλει στο όργανο.
2. Το όργανο μπορεί να ζητεί από τον εσωτερικό ελεγκτή να διενεργεί ελέγχους που δεν μνημονεύονται στο πρόγραμμα εργασίας που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

*Άρθρο 112***Εκθέσεις του εσωτερικού ελεγκτή**

(Άρθρο 86 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Ο εσωτερικός ελεγκτής υποβάλλει στο οικείο όργανο την ετήσια έκθεση εσωτερικού ελέγχου που προβλέπεται στο άρθρο 86

▼B

παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού, η οποία αναφέρει τον αριθμό και τον τύπο των διεξαχθέντων εσωτερικών ελέγχων, τις κυριότερες από τις διατυπωθείσες συστάσεις και τη συνέχεια που εδόθη στις συστάσεις αυτές.

Αυτή η ετήσια έκθεση, μνημονεύει επίσης τα συστημικά προβλήματα που επισημάνθηκαν από την ειδικευμένη υπηρεσία η οποία συστάθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 66 παράγραφος 4 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

2. Κάθε όργανο εξετάζει, αν οι συστάσεις του που διατυπώθηκαν στις εκθέσεις του εσωτερικού ελεγκτή του, μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο ανταλλαγής ορθών πρακτικών με τα άλλα όργανα.

*Άρθρο 113***Ανεξαρτησία**

(Άρθρο 87 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Ο εσωτερικός ελεγκτής απολαύει πλήρους ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των ελέγχων του. Δεν μπορεί να λάβει καμία εντολή ούτε να του αντιταχθεί κανένα όριο όσον αφορά την άσκηση των καθηκόντων τα οποία, λόγω του διορισμού του, του ανατίθενται δυνάμει των διατάξεων του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

*Άρθρο 114***Ευθύνη του εσωτερικού ελεγκτή**

(Άρθρο 87 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Επίκληση της ευθύνης του εσωτερικού ελεγκτή, ως μόνιμου ή άλλου υπαλλήλου διεπόμενου από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, μπορεί να γίνει μόνο από το ίδιο το όργανο υπό τους όρους που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.

Το όργανο λαμβάνει αιτιολογημένη απόφαση για την έναρξη έρευνας. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο. Το όργανο μπορεί να αναθέσει την έρευνα, υπό την άμεση ευθύνη του, σε έναν ή περισσότερους υπαλλήλους βαθμού ίσου ή ανώτερου προς το βαθμό του ενδιαφερόμενου υπαλλήλου. Κατά τη διάρκεια αυτής της έρευνας, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλεται υποχρεωτικά σε ακρόαση.

Η έκθεση της έρευνας ανακοινώνεται στον ενδιαφερόμενο, ο οποίος υποβάλλεται στη συνέχεια σε ακρόαση από το όργανο σε σχέση με αυτή την έκθεση.

Βάσει της έκθεσης και της ακρόασης, το όργανο εκδίδει, είτε αιτιολογημένη απόφαση αρχειοθέτησης της διαδικασίας, είτε αιτιολογημένη απόφαση που λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 22 και 86 έως 89 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης. Οι αποφάσεις που επιβάλλουν πειθαρχικές ή χρηματικές κυρώσεις κοινοποιούνται στον ενδιαφερόμενο και ανακοινώνονται, προς ενημέρωση, στα λοιπά όργανα και στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Οι αποφάσεις αυτές μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής του ενδιαφερόμενου ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, υπό τους όρους που προβλέπονται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης.

*Άρθρο 115***Προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**

(Άρθρο 87 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Με την επιφύλαξη των ενδίκων βοηθημάτων που παρέχονται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, παρέχεται στον εσωτερικό ελεγκτή δικαίωμα άμεσης προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά κάθε πράξης που αφορά την άσκηση των καθηκόντων του ως εσωτερικού ελεγκτή. Η προσφυγή αυτή πρέπει να ασκείται εντός προθεσμίας τριών μηνών, από την ημερολογιακή ημέρα της κοινοποίησης της σχετικής πράξης.

▼ **B**

Η προσφυγή εξετάζεται και κρίνεται υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 91 παράγραφος 5 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΑΝΑΘΕΣΗ/ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Γενικές διατάξεις

Τμήμα 1

Πεδίο εφαρμογής και αρχές ανάθεσης

Άρθρο 116

Ορισμοί και πεδίο εφαρμογής

(Άρθρο 88 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι συμβάσεις επί ακινήτων έχουν ως αντικείμενο την αγορά, την μακροχρόνια μίσθωση με εμπράγματο δικαίωμα (εμφύτευση), τη χρηματοδοτική μίσθωση, την απλή μίσθωση ή τη μίσθωση-πώληση, με ή χωρίς δικαίωμα προαίρεσης για αγορά, οικοπέδων, υφισταμένων κτιρίων ή άλλων ακινήτων.
2. Οι συμβάσεις προμηθειών έχουν ως αντικείμενο την αγορά, τη χρηματοδοτική μίσθωση, την απλή μίσθωση ή τη μίσθωση-πώληση, με ή χωρίς δικαίωμα προαίρεσης για αγορά, προϊόντων. ► **M1** Σύμβαση η οποία έχει ως αντικείμενο την προμήθεια προϊόντων και, δευτερευόντως, τις εργασίες τοποθέτησης και εγκατάστασης των προϊόντων αυτών, θεωρείται ως σύμβαση προμηθειών. ◄
3. ► **M1** Οι συμβάσεις έργων έχουν ως αντικείμενο είτε την εκτέλεση είτε τόσο τη μελέτη όσο και την εκτέλεση εργασιών ή έργων σχετιζόμενων με μία από τις δραστηριότητες που απαριθμούνται στο παράρτημα I της οδηγίας 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, αλλά και την κατασκευή με οποιοδήποτε μέσο ενός έργου ανταποκρινόμενου στις συγκεκριμένες ανάγκες της αναθέτουσας αρχής. ◄ Ένα τεχνικό έργο είναι το αποτέλεσμα ενός συνόλου εργασιών, οικοδομικών ή πολιτικού μηχανικού, και προορίζεται αφ' εαυτού για την κάλυψη μιας οικονομικής ή τεχνικής λειτουργίας.
4. Οι συμβάσεις υπηρεσιών έχουν ως αντικείμενο όλες τις περιπτώσεις παροχής πνευματικών ή μη πνευματικών υπηρεσιών που δεν καλύπτονται από τις συμβάσεις προμηθειών, έργων και ακινήτων. ► **M1** Οι υπηρεσίες αυτές απαριθμούνται στα παραρτήματα ΠΑ και ΠΒ της οδηγίας 2004/18/EK. ◄
5. Σύμβαση που έχει ως αντικείμενο τόσο προϊόντα όσο και υπηρεσίες θεωρείται σύμβαση υπηρεσιών εφόσον η αξία των αντίστοιχων υπηρεσιών υπερβαίνει την αξία των προϊόντων που εντάσσονται στη σύμβαση αυτή.

▼ **M1**

Σύμβαση η οποία έχει ως αντικείμενο υπηρεσίες, τα δε έργα είναι παρεπόμενα του κυρίου αντικειμένου της σύμβασης, θεωρείται σύμβαση υπηρεσιών.

Σύμβαση η οποία έχει ως αντικείμενο υπηρεσίες τόσο του παραρτήματος ΠΑ όσο και του παραρτήματος ΠΒ της οδηγίας 2004/18/EK θεωρείται ότι υπάγεται στο παράρτημα ΠΑ εφόσον η αξία των υπηρεσιών που υπάγονται στο παράρτημα αυτό υπερβαίνει την αξία των υπηρεσιών που υπάγονται στο παράρτημα ΠΒ.

⁽¹⁾ ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 114.

▼ M1

5α. Ο χαρακτηρισμός των διαφόρων ειδών σύμβασης βασίζεται στην ονοματολογία αναφοράς την οποία συνιστά το κοινό λεξιλόγιο των δημοσίων συμβάσεων (CPV) κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2195/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾.

Σε περίπτωση αποκλίσεων μεταξύ της ονοματολογίας CPV και της ονοματολογίας της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (NACE) του παραρτήματος I της οδηγίας 2004/18/ΕΚ, ή μεταξύ της ονοματολογίας CPV και της ονοματολογίας κεντρικής ταξινόμησης των προϊόντων (CPC προσωρινή εκδοχή) του παραρτήματος II της ίδιας ως άνω οδηγίας, υπερισχύει, αντίστοιχα, η ονοματολογία NACE ή η ονοματολογία CPC.

6. Οι όροι «εργολήπτης», «προμηθευτής» και «πάροχος υπηρεσιών» προσδιορίζουν κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή φορέα του δημοσίου, ή κοινοπραξία αυτών των προσώπων ή/και οργανισμών που προσφέρει, αντίστοιχα, την εκτέλεση έργων ή/και εργασιών, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών στην αγορά. Ο όρος «οικονομικός παράγων» καλύπτει ταυτόχρονα τους όρους «εργολήπτης», «προμηθευτής» και «πάροχος υπηρεσιών». Ο οικονομικός παράγων που έχει υποβάλει προσφορά προσδιορίζεται ως «προσφέρων». Εκείνος που ζητεί να κληθεί να συμμετάσχει σε κλειστή διαδικασία, συμπεριλαμβανόμενου του ανταγωνιστικού διαλόγου, ή σε διαδικασία με διαπραγμάτευση προσδιορίζεται ως «υποψήφιος».

Οι κοινοπραξίες οικονομικών παραγόντων επιτρέπεται να υποβάλουν προσφορά ή υποψηφιότητα. Για την υποβολή προσφοράς ή αίτησης υποψηφιότητας, οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να απαιτήσουν από τις κοινοπραξίες οικονομικών παραγόντων συγκεκριμένη νομική μορφή, αλλά η προκρινθείσα κοινοπραξία μπορεί να υποχρεωθεί να περιβληθεί συγκεκριμένη νομική μορφή μετά την ανάθεση της σύμβασης σε αυτήν, και ενόσω τούτο είναι αναγκαίο για την καλή εκτέλεση της σύμβασης.

7. Ως αναθέτουσες αρχές νοούνται οι υπηρεσίες των κοινοτικών θεσμικών οργάνων, εκτός εάν συνομολογούν μεταξύ τους διοικητικές ρυθμίσεις με σκοπό την παροχή υπηρεσιών, την προμήθεια αγαθών ή την εκτέλεση έργων

Άρθρο 117

Συμβάσεις-πλαίσια και συμβάσεις συγκεκριμένου αντικειμένου

(Άρθρο 88 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Σύμβαση-πλαίσιο είναι η σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ μιας ή πλειόνων αναθετουσών αρχών και ενός ή πλειόνων οικονομικών παραγόντων με σκοπό τον καθορισμό των ουσιαστών όρων που θα διέπουν μια σειρά από επιμέρους συμβάσεις προς ανάθεση κατά τη διάρκεια μιας δεδομένης χρονικής περιόδου, με αναφορά ιδίως στις τιμές και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, στις προβλεπόμενες ποσότητες. Οσάκις σύμβαση-πλαίσιο συνάπτεται με πλείονες οικονομικούς παράγοντες, αυτοί οι οικονομικοί παράγοντες πρέπει να είναι τουλάχιστον τρεις, ενόσω υπάρχει επαρκής αριθμός οικονομικών παραγόντων που ικανοποιούν τα κριτήρια επιλογής ή/και παραδεκτών προσφορών που ικανοποιούν τα κριτήρια ανάθεσης.

Η σύμβαση-πλαίσιο με πλείονες οικονομικούς παράγοντες μπορεί να λάβει τη μορφή συμβάσεων χωριστών μεν αλλά συναπτόμενων με πανομοιότυπους όρους.

Η διάρκεια των συμβάσεων-πλαisiών δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα έτη, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες, ιδίως από το αντικείμενο της σύμβασης-πλαisiού.

Οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να προσφεύγουν στις συμβάσεις-πλαίσια κατά τρόπο καταχρηστικό ή έτσι ώστε αυτές να έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού.

⁽¹⁾ ΕΕ L 340 της 16.12.2002, σ. 1.

▼ **M1**

Οι συμβάσεις-πλαίσια εξομοιώνονται με δημόσιες συμβάσεις ως προς τη διαδικασία ανάθεσης, συμπεριλαμβανόμενης της δημοσιότητας.

2. Οι συμβάσεις συγκεκριμένου αντικειμένου που βασίζονται σε συμβάσεις-πλαίσια ανατίθενται υπό τους όρους που καθορίζονται στην εκάστοτε σύμβαση-πλαίσιο, και μόνο μεταξύ των αναθετουσών αρχών και των οικονομικών παραγόντων που έχουν αρχικά συμβληθεί στη σύμβαση-πλαίσιο.

Κατά την ανάθεση συμβάσεων συγκεκριμένου αντικειμένου, τα μέρη δεν μπορούν να επιφέρουν ουσιώδεις τροποποιήσεις στους όρους που καθορίζονται στη σύμβαση-πλαίσιο, ιδίως στην περίπτωση στην οποία αναφέρεται η παράγραφος 3.

3. Οσάκις σύμβαση-πλαίσιο συνάπτεται με έναν και μοναδικό οικονομικό παράγοντα, οι συμβάσεις συγκεκριμένου αντικειμένου ανατίθενται εντός των ορίων που καθορίζονται στη σύμβαση-πλαίσιο.

Για την ανάθεση των συμβάσεων συγκεκριμένου αντικειμένου, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να διαβουλεύονται εγγράφως με τον αντι-συμβαλλόμενο της σύμβασης-πλαισίου και να του ζητούν, εφόσον συντρέχει περίπτωση, να συμπληρώσει την προσφορά του.

4. Η ανάθεση συμβάσεων συγκεκριμένου αντικειμένου βασιζόμενων σε συμβάσεις-πλαίσια συναφθείσες με πλείονες οικονομικούς παράγοντες πραγματοποιείται βάσει των ακόλουθων κανόνων:

- α) εφαρμογή των όρων που καθορίζονται στην εκάστοτε σύμβαση-πλαίσιο, χωρίς διεξαγωγή διαγωνισμού·
- β) οσάκις στη σύμβαση-πλαίσιο δεν καθορίζονται όλοι οι όροι, αφού διεξαχθεί διαγωνισμός μεταξύ των αντισυμβαλλόμενων υπό τους ίδιους όρους, οι οποίοι, εφόσον απαιτείται, αποσαφηνίζονται ή και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, υπό άλλους όρους, οι οποίοι προσδιορίζονται στη συγγραφή υποχρεώσεων της σύμβασης-πλαισίου.

Για κάθε σύμβαση συγκεκριμένου αντικειμένου προς ανάθεση βάσει των κανόνων του πρώτου εδαφίου του στοιχείου β), οι αναθέτουσες αρχές διαβουλεύονται εγγράφως με τους οικονομικούς παράγοντες που διαθέτουν την ικανότητα να εκτελέσουν το αντικείμενο της σύμβασης, τάσσοντας σε αυτούς διορία επαρκή για να υποβάλουν τις προσφορές τους. Οι προσφορές υποβάλλονται εγγράφως. Οι αναθέτουσες αρχές αναθέτουν κάθε σύμβαση συγκεκριμένου αντικειμένου στον προσφέροντα που έχει υποβάλει την καλύτερη προσφορά βάσει των κριτηρίων ανάθεσης που προσδιορίζονται στη συγγραφή υποχρεώσεων της σύμβασης-πλαισίου.

5. Δημοσιονομική δέσμευση προηγείται μόνο των συμβάσεων συγκεκριμένου αντικειμένου που συνάπτονται κατ' εφαρμογή συμβάσεων-πλαισίων.

▼ **B**

Τμήμα 2

Δημοσιότητα▼ **M1***Άρθρο 118*

Μέτρα δημοσιότητας των συμβάσεων που εμπίπτουν στην οδηγία 2004/18/EK, εξαιρούμενων των συμβάσεων που αναφέρονται στο παράρτημα IIΒ

(Άρθρο 90 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Η δημοσίευση για τις συμβάσεις των οποίων το ποσό είναι ίσο ή μεγαλύτερο των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στα άρθρα 157 και 158 περιλαμβάνει την προκήρυξη προκαταρκτικής ενημέρωσης, την προκήρυξη διαγωνισμού ή την απλοποιημένη προκήρυξη διαγωνισμού, και την προκήρυξη ανάθεσης.

2. Προκήρυξη προκαταρκτικής ενημέρωσης είναι η προκήρυξη με την οποία οι αναθέτουσες αρχές γνωστοποιούν, ενδεικτικά, το προβλεπόμενο συνολικό ύψος των συμβάσεων και των συμβάσεων-πλαισίων, κατά κατηγορία υπηρεσιών ή κατά ομάδα αγαθών, καθώς και τα

▼M1

ουσιώδη χαρακτηριστικά των συμβάσεων έργων που προτίθενται να αναθέσουν κατά τη διάρκεια ενός οικονομικού έτους, με την εξαίρεση των συμβάσεων που ανατίθενται με διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς να προηγείται προκήρυξη. Εφόσον το συνολικό αυτό ύψος είναι ίσο ή μεγαλύτερο των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 157, η δε αναθέτουσα αρχή προτίθεται να χρησιμοποιήσει τη δυνατότητα μείωσης των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο 140 παράγραφος 4 για την παραλαβή των προσφορών, τότε μόνο είναι υποχρεωτική η δημοσίευση τέτοιας προκήρυξης.

Η προκήρυξη προκαταρκτικής ενημέρωσης δημοσιεύεται είτε από την Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΥΕΕΕΚ) είτε από τις ίδιες τις αναθέτουσες αρχές στο «προφίλ αγοραστή», κατά το παράρτημα VIII σημείο 2 στοιχείο β) της οδηγίας 2004/18/EK.

Η προκήρυξη προκαταρκτικής ενημέρωσης αποστέλλεται στην (ΥΕΕΕΚ) ή δημοσιεύεται στο «προφίλ αγοραστή» το ταχύτερο δυνατόν, και σε κάθε περίπτωση το αργότερο στις 31 Μαρτίου κάθε οικονομικού έτους, για τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, και το ταχύτερο δυνατόν μετά την απόφαση έγκρισης του σχετικού προγράμματος για τις συμβάσεις έργων.

Οι αναθέτουσες αρχές που δημοσιεύουν την προκήρυξη προκαταρκτικής ενημέρωσης στο «προφίλ αγοραστή» αποστέλλουν την ΥΕΕΕΚ, με ηλεκτρονικό μέσο και σύμφωνα με τη μορφή και τους κανόνες διαβίβασης που προβλέπονται στο παράρτημα VIII σημείο 3 της οδηγίας 2004/18/EK, προκήρυξη η οποία αναγγέλλει τη δημοσίευση προκήρυξης προκαταρκτικής ενημέρωσης στο «προφίλ αγοραστή».

3. Η προκήρυξη διαγωνισμού επιτρέπει στις αναθέτουσες αρχές να γνωστοποιήσουν την πρόθεσή τους να διεξάγουν διαδικασία ανάθεσης σύμβασης ή σύμβασης-πλαισίου, ή να συστήσουν δυναμικό σύστημα αγορών κατά το άρθρο 125α. Είναι δε υποχρεωτική για τις συμβάσεις των οποίων το εκτιμώμενο ύψος είναι ίσο ή μεγαλύτερο των κατώτατων ορίων που καθορίζονται στο άρθρο 158 παράγραφος 1 στοιχεία α) και γ), με την επιφύλαξη των συμβάσεων που συνάπτονται μετά τη διεξαγωγή διαδικασίας με διαπραγμάτευση κατά το άρθρο 126. Δεν είναι υποχρεωτική για τις συμβάσεις συγκεκριμένου αντικειμένου που βασίζονται σε συμβάσεις-πλαίσια.

Οι αναθέτουσες αρχές που επιθυμούν να αναθέσουν σύμβαση βάσει δυναμικού συστήματος αγορών γνωστοποιούν την πρόθεσή τους αυτή μέσω απλοποιημένης προκήρυξης διαγωνισμού.

Σε περίπτωση ανοικτής διαδικασίας, η προκήρυξη διαγωνισμού προσδιορίζει την ημερομηνία, την ώρα και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, τον τόπο της συνεδρίασης της επιτροπής αποσφράγισης· η συνεδρίαση είναι ανοικτή για τους προσφέροντες.

Οι αναθέτουσες αρχές διευκρινίζουν αν επιτρέπουν ή όχι τις εναλλακτικές προσφορές, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα ικανοτήτων που απαιτούν, εφόσον κάνουν χρήση της δυνατότητας που προβλέπεται στο άρθρο 135 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο. Προσδιορίζουν δε ποια από τα κριτήρια επιλογής που προβλέπονται στο άρθρο 135 προτίθενται να εφαρμόσουν, τον ελάχιστο αριθμό υποψηφίων που πρόκειται να καλέσουν και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, τον μέγιστο αριθμό τους, καθώς και τα αντικειμενικά και χωρίς διακρίσεις κριτήρια που προτίθενται να εφαρμόσουν για τον περιορισμό του αριθμού των υποψηφίων, σύμφωνα με το άρθρο 123 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο.

Στις περιπτώσεις όπου τα έγγραφα του διαγωνισμού είναι ελεύθερα, απευθείας και πλήρως προσπελάσιμα με ηλεκτρονικά μέσα, ιδίως στα δυναμικά συστήματα αγορών κατά το άρθρο 125α, στην προκήρυξη του διαγωνισμού εμφανίζεται η διεύθυνση του Διαδικτύου στην οποία τα έγγραφα αυτά είναι διαθέσιμα.

Οι αναθέτουσες αρχές που επιθυμούν να διεξάγουν διαγωνισμό μελετών γνωστοποιούν την πρόθεσή τους αυτή μέσω προκήρυξης.

4. Η προκήρυξη ανάθεσης γνωστοποιεί τα αποτελέσματα της διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης, σύμβασης-πλαισίου ή σύμβασης βάσει δυναμικού συστήματος αγορών. Είναι υποχρεωτική για τις

▼M1

συμβάσεις των οποίων το εκτιμώμενο ύψος είναι ίσο ή μεγαλύτερο των κατώτατων ορίων που καθορίζονται στο άρθρο 158. Δεν είναι υποχρεωτική για τις συμβάσεις συγκεκριμένου αντικειμένου που ανατίθενται βάσει σύμβασης-πλαισίου.

Η ως άνω προκήρυξη αποστέλλεται στην YEEEEK το αργότερο σαράντα οκτώ ημερολογιακές ημέρες μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, δηλαδή μετά την υπογραφή της σύμβασης ή της σύμβασης-πλαισίου. Ωστόσο, οι προκηρύξεις για συμβάσεις που βασίζονται σε δυναμικό σύστημα αγορών μπορούν να ομαδοποιούνται σε τριμηνιαία βάση. Αποστέλλονται δε στην YEEEEK το αργότερο σαράντα οκτώ ημερολογιακές ημέρες μετά το τέλος κάθε τριμήνου.

Οι αναθέτουσες αρχές που έχουν διεξαγάγει διαγωνισμό μελετών αποστέλλουν στην YEEEEK προκήρυξη με τα σχετικά αποτελέσματα.

5. Οι προκηρύξεις συντάσσονται σύμφωνα με τα τυποποιημένα έντυπα που καταρτίζονται από την Επιτροπή κατ' εφαρμογή της οδηγίας 2004/18/EK.

Άρθρο 119

Δημοσιότητα των συμβάσεων που δεν εμπίπτουν στην οδηγία 2004/18/EK, και των συμβάσεων που αναφέρονται στο παράρτημα ΠΒ αυτής

(Άρθρο 90 του δημοσιονομικού κανονισμού)

▼B

1. ►**M1** Οι συμβάσεις των οποίων το ύψος είναι μικρότερο των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 158, καθώς και οι συμβάσεις υπηρεσιών που αναφέρονται στο παράρτημα ΠΒ της οδηγίας 2004/18/EK αποτελούν το αντικείμενο κατάλληλης δημοσιότητας, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται το άνοιγμα των συμβάσεων στον ανταγωνισμό και το αδιάβλητο των διαδικασιών ανάθεσής τους. ◀ Μια τέτοια δημοσιότητα περιλαμβάνει:

α) εάν δεν προβλέπεται προκήρυξη διαγωνισμού κατά το άρθρο 118 παράγραφος 3 πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τις συμβάσεις με αντικείμενο παρόμοιο και με ύψος ίσο ή ανώτερο του ποσού που αναφέρεται στο άρθρο 128 παράγραφος 1·

▼M1

β) την ετήσια δημοσίευση καταλόγου αναδόχων, με προσδιορισμό του αντικείμενου και του ύψους των συμβάσεων που ανετέθησαν, για τις συμβάσεις με ύψος ίσο ή μεγαλύτερο των 13 800 ευρώ.

Η δημοσίευση που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο β) δεν είναι υποχρεωτική για τις συμβάσεις συγκεκριμένου αντικειμένου που ανατίθενται βάσει σύμβασης-πλαισίου.

2. Οι συμβάσεις επί ακινήτων και οι συμβάσεις που χαρακτηρίζονται απόρρητες κατά το άρθρο 126 παράγραφος 1 στοιχείο θ) αποτελούν το αντικείμενο μόνο ειδικής ετήσιας δημοσίευσης καταλόγου αναδόχων, όπου προσδιορίζεται το αντικείμενο και το ύψος των συμβάσεων που ανετέθησαν. Ο κατάλογος αυτός διαβιβάζεται στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή. Εφόσον πρόκειται για την Επιτροπή, επισυνάπτεται ως παράρτημα στη σύνοψη των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων που προβλέπεται στο άρθρο 60 παράγραφος 7 του δημοσιονομικού κανονισμού.

▼B

3. Τα πληροφοριακά στοιχεία για τις συμβάσεις με ύψος ίσο ή ανώτερο του ποσού που αναφέρεται στο άρθρο 128 παράγραφος 1 διαβιβάζονται στην YEEEEK. Για τους ετήσιους καταλόγους αναδόχων, τούτο πραγματοποιείται το αργότερο στις 31 Μαρτίου μετά τη λήξη του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρονται.

Η εκ των προτέρων δημοσίωσης και η δημοσίευση των ετήσιων καταλόγων αναδόχων για τις λοιπές συμβάσεις πραγματοποιούνται στον δικτυακό τόπο των θεσμικών οργάνων. Η εκ των υστέρων δημοσίωσης πραγματοποιείται το αργότερο στις 31 Μαρτίου που επόμενου οικονομικού έτους. Μπορεί να πραγματοποιείται επίσης

▼B

μέσω δημοσίευσης στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

*Άρθρο 120***Δημοσίευση των προκηρύξεων**

(Άρθρο 90 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η YEEEE δημοσιεύει στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* τις προκηρύξεις που αναφέρονται στα άρθρα 118 και 119 το αργότερο δώδεκα ημερολογιακές ημέρες μετά την αποστολή τους.

▼M1

Η προθεσμία που αναφέρεται στη παράγραφο 1 μειώνεται σε πέντε ημέρες για τις επισπευσμένες διαδικασίες που αναφέρονται στο άρθρο 142.

▼B

2. Οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να είναι σε θέση να αποδείξουν την ημερομηνία αποστολής.

*Άρθρο 121***Άλλες μορφές δημοσιότητας**

(Άρθρο 90 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Εκτός των μέτρων δημοσιότητας που προβλέπονται στα άρθρα 118, 119 και 120, οι συμβάσεις μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο και κάθε άλλης μορφής δημοσιότητα, ιδίως ηλεκτρονικής. Η δημοσιότητα αυτή παραπέμπει, εφόσον συντρέχει περίπτωση, στην προκήρυξη που έχει δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* που αναφέρεται στο άρθρο 120 της οποίας δεν μπορεί να προηγείται και η οποία είναι η μόνη αυθεντική.

Η δημοσιότητα αυτή δεν μπορεί να δημιουργεί διακρίσεις μεταξύ υποψηφίων ή προσφερόντων, ούτε να περιέχει πληροφορίες άλλες από εκείνες που περιλαμβάνονται στην ως άνω δημοσιευθείσα προκήρυξη, εφόσον υπάρχει τέτοια.

Τμήμα 3

Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων*Άρθρο 122***Τυπολογία των διαδικασιών ανάθεσης**

(Άρθρο 91 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η ανάθεση μιας σύμβασης γίνεται είτε με πρόσκληση συμμετοχής σε διαδικασία ανταγωνισμού, ανοικτή, κλειστή ή με διαπραγμάτευση, αφού προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης, είτε με διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς να προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης, εφόσον δε συντρέχει περίπτωση μετά από σχετικό διαγωνισμό.

▼M1

2. Η διαδικασία ανταγωνισμού μετά από πρόσκληση συμμετοχής χαρακτηρίζεται ανοικτή εφόσον κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός παράγων μπορεί να υποβάλει προσφορά. Τούτο ισχύει και για τα δυναμικά συστήματα αγορών του άρθρου 125α.

Χαρακτηρίζεται δε κλειστή εφόσον όλοι μεν οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς μπορούν να υποβάλουν αίτηση συμμετοχής, μόνο όμως όσοι πληρούν τα κριτήρια επιλογής που αναφέρονται στο άρθρο 135 και καλούνται, ταυτόχρονα και εγγράφως, από την αναθέτουσα αρχή μπορούν να υποβάλουν προσφορά ή λύση στο πλαίσιο διαδικασίας ανταγωνιστικού διαλόγου του άρθρου 125β.

Η φάση της επιλογής μπορεί να διεξαχθεί είτε κατά σύμβαση, ακόμη και στο πλαίσιο διαδικασίας ανταγωνιστικού διαλόγου, είτε με σκοπό την κατάρτιση καταλόγου δυνητικών υποψηφίων, κατά τη διαδικασία του άρθρου 128.

▼B

3. Σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, οι αναθέτουσες αρχές διεξάγουν διαβουλεύσεις με τους ενδιαφερόμενους που αυτές έχουν επιλέξει με γνώμονα τα κριτήρια επιλογής που παρατίθενται στο άρθρο 135, διαπραγματεύονται δε τους όρους ανάθεσης της σύμβασης με έναν ή περισσότερους από αυτούς.

Στις διαδικασίες με διαπραγμάτευση αφού προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης, κατά το άρθρο 127, οι αναθέτουσες αρχές καλούν ταυτόχρονα και εγγράφως τους προκριθέντες υποψηφίους σε διαπραγματεύσεις.

4. Διαγωνισμοί είναι οι διαδικασίες που επιτρέπουν στην αναθέτουσα αρχή να αποκτήσει, κατά κύριο λόγο στους τομείς της αρχιτεκτονικής, των έργων πολιτικού μηχανικού και της επεξεργασίας δεδομένων, ένα σχέδιο ή μια μελέτη, τα οποία επιλέγει κριτική επιτροπή μετά από προσφυγή σε διαδικασία ανταγωνισμού και με ή χωρίς την απονομή βραβείων.

*Άρθρο 123***Αριθμός υποψηφίων σε διαδικασία κλειστή ή με διαπραγμάτευση**

(Άρθρο 91 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Κατά την κλειστή διαδικασία, συμπεριλαμβανόμενης της διαδικασίας του άρθρου 128, ο αριθμός των υποψηφίων που καλούνται να υποβάλουν προσφορά δεν μπορεί να είναι κατώτερος του πέντε, υπό τον όρο ότι υπάρχει ικανός αριθμός υποψηφίων που ικανοποιούν τα κριτήρια επιλογής.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, εξάλλου, να προβλέψει μέγιστο αριθμό υποψηφίων είκοσι, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης και βάσει κριτηρίων επιλογής αντικειμενικών και μη δημιουργούντων διακρίσεις. Στην περίπτωση αυτή, τα όρια του αριθμού των υποψηφίων και τα κριτήρια επιλογής αναφέρονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, που αναφέρεται στα άρθρα 118 και 119.

Σε κάθε περίπτωση, ο αριθμός των υποψηφίων που γίνονται δεκτοί για να υποβάλουν προσφορά πρέπει να είναι επαρκής για την εξασφάλιση πραγματικού ανταγωνισμού.

▼M1

2. Κατά τη διαδικασία με διαπραγμάτευση και κατά την κλειστή διαδικασία μετά από ανταγωνιστικό διάλογο, οι υποψήφιοι που καλούνται προς διαπραγμάτευση ή προς υποβολή προσφορών δεν μπορεί να είναι λιγότεροι από τρεις, υπό τον όρο ότι υπάρχει ικανός αριθμός υποψηφίων που ικανοποιούν τα κριτήρια επιλογής.

Ο αριθμός των υποψηφίων που γίνονται δεκτοί για να υποβάλουν προσφορά πρέπει να είναι επαρκής για την εξασφάλιση πραγματικού ανταγωνισμού.

Οι διατάξεις του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου δεν εφαρμόζονται:

- α) στις συμβάσεις πολύ μικρού ύψους στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 129 παράγραφος 3·
- β) στις συμβάσεις νομικών υπηρεσιών κατά την έννοια του παραρτήματος IIB της οδηγίας 2004/18/EK·
- γ) στις συμβάσεις που χαρακτηρίζονται απόρρητες κατά το άρθρο 126 παράγραφος 1 στοιχείο ι).

3. Οσάκις ο αριθμός των υποψηφίων που ικανοποιούν τα κριτήρια επιλογής και τα ελάχιστα επίπεδα ικανότητας είναι μικρότερος του ελάχιστου αριθμού που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συνεχίσει τη διαδικασία, προσκαλώντας τον ή τους υποψηφίους που διαθέτουν τις απαιτούμενες ικανότητες. Δεν μπορεί όμως να συμπεριλάβει σε αυτούς άλλους οικονομικούς παράγοντες που δεν έχουν ζητήσει να συμμετάσχουν, ή υποψηφίους που δεν διαθέτουν τις απαιτούμενες ικανότητες.

▼B*Άρθρο 124***Διεξαγωγή των διαδικασιών με διαπραγμάτευση**

(Άρθρο 91 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι αναθέτουσες αρχές διαπραγματεύονται με τους προσφέροντες τις προσφορές που αυτοί έχουν υποβάλει, έτσι ώστε να τις προσαρμόσουν στις απαιτήσεις που περιέχονται στην προκήρυξη διαγωνισμού κατά το άρθρο 118 ή στις συγγραφές υποχρεώσεων και στα ενδεχόμενα συμπληρωματικά έγγραφα, με σκοπό τον εντοπισμό της πλέον συμφέρουσας προσφοράς.

Κατά τη διάρκεια της διαπραγμάτευσης, οι αναθέτουσες αρχές φροντίζουν για την ίση μεταχείριση όλων των προσφερόντων.

▼M1

Οσάκις οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέσουν τις συμβάσεις τους με διαδικασία με διαπραγμάτευση αφού προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης, σύμφωνα με το άρθρο 127, μπορούν να προβλέψουν ότι η διαδικασία με διαπραγμάτευση θα διεξαχθεί σε διαδοχικές φάσεις, έτσι ώστε να μειωθεί ο αριθμός των προς διαπραγμάτευση προσφορών, με εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που απαριθμούνται στην προκήρυξη ή στη συγγραφή υποχρεώσεων. Η προσφυγή στη δυνατότητα αυτή επισημαίνεται στην προκήρυξη ή στη συγγραφή υποχρεώσεων.

▼B*Άρθρο 125***Διαγωνισμοί μελετών**

(Άρθρο 91 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι κανόνες που διέπουν τη διοργάνωση ενός διαγωνισμού μελετών τίθενται στη διάθεση όσων ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν σ' αυτόν.

Ο αριθμός των ενδιαφερομένων που καλούνται να συμμετάσχουν πρέπει να επιτρέπει την εξασφάλιση πραγματικού ανταγωνισμού.

2. Η κριτική επιτροπή διορίζεται από τον αρμόδιο διατάκτη και απαρτίζεται αποκλειστικά από φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν σχέση με τους συμμετέχοντες στον διαγωνισμό. Εφόσον απαιτείται συγκεκριμένο επαγγελματικό προσόν για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό, τουλάχιστον το ένα τρίτο των μελών της κριτικής επιτροπής πρέπει να διαθέτει το ίδιο ή ισοδύναμο προσόν.

Η κριτική επιτροπή διαθέτει ανεξαρτησία γνώμης. Οι γνώμες της διατυπώνονται επί των μελετών, που της υποβάλλονται ανωνύμως από τους υποψηφίους, και με αποκλειστικό γνώμονα τα κριτήρια που αναφέρονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού.

3. Η κριτική επιτροπή καταγράφει, σε πρακτικό που υπογράφεται από όλα τα μέλη της, τις επιλογές της, οι οποίες βασίζονται στην αξία κάθε μελέτης, μαζί με τις παρατηρήσεις της.

Η ανωνυμία των υποψηφίων διαφυλάσσεται μέχρις ότου η κριτική επιτροπή διατυπώσει τη γνώμη της.

▼M1

Οι υποψήφιοι είναι δυνατόν να κληθούν από την κριτική επιτροπή να απαντήσουν στα ερωτήματα που έχουν εγγραφεί στα πρακτικά με σκοπό την αποσαφήνιση ενός σχεδίου ή έργου. Συντάσσονται πλήρη πρακτικά των αντίστοιχων στιχομυθιών.

▼B

4. Στη συνέχεια, η αναθέτουσα αρχή εκδίδει απόφαση, η οποία προσδιορίζει την επωνυμία/όνομα και τη διεύθυνση του προκριθέντος υποψηφίου, καθώς και τους λόγους της επιλογής της με γνώμονα τα κριτήρια που έχουν ήδη γνωστοποιηθεί μέσω της προκήρυξης του διαγωνισμού, και τούτο ιδίως εφόσον αποκλίνει από τις προτάσεις που έχουν διατυπωθεί από την κριτική επιτροπή.

▼M1

Άρθρο 125α

Δυναμικό σύστημα αγορών

(Άρθρο 91 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Το δυναμικό σύστημα αγορών όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 6 και στο άρθρο 33 της οδηγίας 2004/18/EK είναι μια διαδικασία αγορών εξ ολοκλήρου ηλεκτρονική, η οποία καλύπτει την αγορά τρεχόντων ειδών και είναι ανοικτή καθ' όλη τη διάρκειά της σε όλους τους οικονομικούς παράγοντες που ικανοποιούν τα κριτήρια επιλογής και έχουν υποβάλει ενδεικτική προσφορά σύμφωνη με τη συγγραφή υποχρεώσεων και τα ενδεχόμενα συμπληρωματικά έγγραφα. Οι ενδεικτικές προσφορές μπορούν να βελτιώνονται ανά πάσα στιγμή, υπό τον όρο να παραμένουν σύμφωνες με τη συγγραφή υποχρεώσεων.

2. Για τους σκοπούς της σύστασης δυναμικού συστήματος αγορών, οι αναθέτουσες αρχές δημοσιεύουν προκήρυξη η οποία διευκρινίζει ότι πρόκειται για δυναμικό σύστημα αγορών και περιλαμβάνει παραπομπή στη διεύθυνση του Διαδικτύου στην οποία η συγγραφή υποχρεώσεων και κάθε συμπληρωματικό έγγραφο είναι διαθέσιμα ελεύθερα, απευθείας και πλήρως, από τη δημοσίευση της προκήρυξης μέχρι τη λήξη της εφαρμογής του συστήματος.

Προσδιορίζουν δε στη συγγραφή υποχρεώσεων, μεταξύ άλλων, τη φύση των προβλεπόμενων αγορών που αποτελούν το αντικείμενο του συστήματος καθώς και όλα τα αναγκαία στοιχεία σχετικά με το σύστημα αγορών, τον χρησιμοποιούμενο ηλεκτρονικό εξοπλισμό και τις ρυθμίσεις και τεχνικές προδιαγραφές σύνδεσης με το σύστημα.

3. Οι αναθέτουσες αρχές παρέχουν καθ' όλη τη διάρκεια του δυναμικού συστήματος αγορών τη δυνατότητα σε κάθε οικονομικό παράγοντα να υποβάλει ενδεικτική προσφορά με σκοπό την ένταξή του στο σύστημα υπό τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 1. Περαιώνουν δε την αξιολόγηση εντός δεκαπέντε το πολύ ημερών από την υποβολή της ενδεικτικής προσφοράς. Ωστόσο, μπορούν να παρατείνουν την περίοδο αξιολόγησης εφόσον εν τω μεταξύ δεν διεξάγεται κανένας διαγωνισμός.

Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή ενημερώνει το ταχύτερο δυνατόν τον κάθε προσφέροντα για την αποδοχή του στο δυναμικό σύστημα αγορών ή για την απόρριψη της προσφοράς του.

4. Κάθε επιμέρους σύμβαση αποτελεί το αντικείμενο διαγωνισμού (αποκαλούμενη και «διαδικασία ανταγωνισμού»). Πριν από την έναρξή της, οι αναθέτουσες αρχές δημοσιεύουν απλοποιημένη προκήρυξη με την οποία καλούν τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς παράγοντες να υποβάλουν ενδεικτική προσφορά, και τούτο εντός προθεσμίας η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε ημερών από την αποστολή της απλοποιημένης προκήρυξης. Οι αναθέτουσες αρχές προχωρούν στο διαγωνισμό μόνο αφού ολοκληρώσουν την αξιολόγηση όλων των ενδεικτικών προσφορών που υποβάλλονται εμπρόθεσμα.

Οι αναθέτουσες αρχές καλούν στη συνέχεια όλους τους προσφέροντες που έγιναν δεκτοί στο σύστημα να υποβάλουν προσφορά εντός εύλογης προθεσμίας. Αναθέτουν δε τη σύμβαση στον προσφέροντα που υποβάλλει την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των κριτηρίων ανάθεσης που προσδιορίζονται στην προκήρυξη σύστασης του δυναμικού συστήματος αγορών. Τα κριτήρια αυτά μπορούν, εφόσον συντρέχει περίπτωση, να αποσαφηνίζονται στην πρόσκληση υποβολής προσφορών.

5. Η διάρκεια ενός δυναμικού συστήματος αγορών δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα έτη, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες.

Οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να προσφεύγουν σε ένα τέτοιο σύστημα κατά τρόπο που εμποδίζει, περιορίζει ή νοθεύει τον ανταγωνισμό.

Στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς παράγοντες καθώς και στους συμμετέχοντες στο σύστημα δεν μπορεί να επιβάλλεται κανένα έξοδο φακέλου.

▼ M1

Άρθρο 125β

Ανταγωνιστικός διάλογος

(Άρθρο 91 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Σε περίπτωση που η σύμβαση είναι ιδιαίτερα πολύπλοκη, η αναθέτουσα αρχή, ενόσω εκτιμά ότι η άμεση προσφυγή σε ανοικτή διαδικασία ή στους ισχύοντες κανόνες που διέπουν την κλειστή διαδικασία δεν θα επιτρέψει την ανάθεση της σύμβασης στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, μπορεί να προσφύγει στον ανταγωνιστικό διάλογο που αναφέρεται στο άρθρο 29 της οδηγίας 2004/18/EK.

Σύμβαση χαρακτηρίζεται ιδιαίτερα πολύπλοκη οσάκις η αναθέτουσα αρχή δεν είναι αντικειμενικά σε θέση να ορίσει τα τεχνικά μέσα που μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες και τους στόχους της, ή να προσδιορίσει σαφώς τη νομική ή την οικονομική διάρθρωση του σχεδίου ή έργου.

2. Οι αναθέτουσες αρχές δημοσιεύουν προκήρυξη στην οποία γνωστοποιούν τις ανάγκες και απαιτήσεις τους, τις οποίες προσδιορίζουν στην ίδια την προκήρυξη ή/και σε περιγραφικό έγγραφο.

3. Οι αναθέτουσες αρχές αρχίζουν με τους υποψήφιους που ικανοποιούν τα κριτήρια επιλογής του άρθρου 135, διάλογο με σκοπό τον εντοπισμό και τον προσδιορισμό των μέσων που είναι σε θέση να ικανοποιήσουν καλύτερα τις ανάγκες τους.

Κατά τη διάρκεια του διαλόγου, οι αναθέτουσες αρχές εξασφαλίζουν την ίση μεταχείριση όλων των υποψήφιων και τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των προτεινόμενων λύσεων, καθώς και των άλλων στοιχείων που τυχόν γνωστοποιούνται από υποψήφιο που μετέχει στον διάλογο, εκτός εάν αυτός συγκατατεθεί στην κοινολόγησή τους.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προβλέψουν τη διεξαγωγή του διαλόγου σε διαδοχικές φάσεις, έτσι ώστε να μειώνεται ο αριθμός των προς συζήτηση λύσεων μέσω της εφαρμογής των κριτηρίων ανάθεσης που καθορίζονται στην προκήρυξη ή στο περιγραφικό έγγραφο, εάν η δυνατότητα αυτή προβλέπεται στην προκήρυξη ή στο περιγραφικό έγγραφο.

4. Αφού γνωστοποιήσουν στους συμμετέχοντες ότι ο διάλογος ολοκληρώθηκε, οι αναθέτουσες αρχές τους καλούν να υποβάλουν την τελική προσφορά τους βάσει της λύσης ή των λύσεων που παρουσιάστηκαν και εξειδικεύθηκαν κατά τη διάρκεια του διαλόγου. Οι τελικές προσφορές περιλαμβάνουν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται και είναι αναγκαία για την υλοποίηση του σχεδίου ή έργου.

Κατόπιν αιτήματος της αναθέτουσας αρχής, οι ως άνω προσφορές μπορούν να διευκρινισθούν, αποσαφηνισθούν και τελειοποιηθούν, χωρίς ωστόσο να μεταβληθούν τα θεμελιώδη στοιχεία των προσφορών ή της πρόσκλησης υποβολής προσφορών, η μεταβολή των οποίων είναι σε θέση να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού ή να επιφέρει διακρίσεις.

Κατόπιν αιτήματος της αναθέτουσας αρχής, ο υποψήφιος που εκρίθη ότι υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μπορεί να διευκρινίσει ορισμένες πλευρές της προσφοράς του ή να επιβεβαιώσει τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνει στο πλαίσιο της προσφοράς, υπό τον όρο ότι τούτο δεν έχει ως αποτέλεσμα την μεταβολή των θεμελιωδών στοιχείων της προσφοράς ή της πρόσκλησης υποβολής προσφορών, τη στρέβλωση του ανταγωνισμού ή τη δημιουργία διακρίσεων.

5. Οι αναθέτουσες αρχές είναι δυνατόν να προβλέπουν την απονομή βραβείων ή την καταβολή ποσών για τους συμμετέχοντες στον ανταγωνιστικό διάλογο.

▼B

Άρθρο 126

Προσφυγή σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης

(Άρθρο 91 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. ►**M1** Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφύγουν σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς να προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης, και ανεξάρτητα από το εκτιμώμενο ύψος της σύμβασης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) οσάκις καμία προσφορά ή καμία κατάλληλη προσφορά ή καμία υποψηφιότητα δεν κατετέθη στο πλαίσιο κλειστής ή ανοικτής διαδικασίας, αφού ολοκληρωθεί η αρχική διαδικασία και υπό την προϋπόθεση ότι οι αρχικοί όροι της σύμβασης, όπως αυτοί προσδιορίζονταν στα έγγραφα της πρόσκλησης σε διαδικασία ανταγωνισμού που αναφέρονται στο άρθρο 130, δεν μεταβάλλονται ουσιωδώς· ◀
- β) για τις συμβάσεις των οποίων η εκτέλεση, για λόγους τεχνικούς, καλλιτεχνικούς ή από μόνον δικαιώματος αποκλειστικότητας, μπορεί να ανατεθεί σε συγκεκριμένο μόνο οικονομικό παράγοντα·

▼M1

- γ) ενόσω τούτο είναι απολύτως αναγκαίο, οσάκις επιτακτική επείγουσα ανάγκη, οφειλόμενη σε απρόβλεπτα συμβάντα μη δυνάμενα να αποδοθούν στην αναθέτουσα αρχή, δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που απαιτούνται από τις λοιπές διαδικασίες και που προβλέπονται στα άρθρα 140, 141 και 142·

▼B

- δ) οσάκις μια σύμβαση υπηρεσιών έπεται διαγωνισμού και, σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες, πρέπει να ανατεθεί στον επιτυχόντα ή σε έναν από τους επιτυχόντες του διαγωνισμού· στην τελευταία αυτή περίπτωση, καλούνται να συμμετάσχουν στις διαπραγματεύσεις όλοι οι επιτυχόντες του διαγωνισμού·

▼M1

- ε) για τις πρόσθετες υπηρεσίες ή εργασίες που δεν εμφανίζονται στο αρχικό σχέδιο ή μελέτη ούτε στην αρχική σύμβαση, αλλά, λόγω περιστάσεων απρόβλεπτης, έχουν καταστεί αναγκαίες για την παροχή της υπηρεσίας ή την εκτέλεση του έργου, υπό τους όρους που αναφέρονται στην παράγραφο 2·
- στ) για νέες υπηρεσίες ή εργασίες που προβλέπουν επανάληψη παρόμοιων υπηρεσιών ή εργασιών που έχουν ανατεθεί στον ανάδοχο της αρχικής σύμβασης από την ίδια αναθέτουσα αρχή, υπό τον όρο ότι αυτές οι υπηρεσίες ή εργασίες ανταποκρίνονται σ' ένα σχέδιο ή μελέτη βάσης και ότι αυτό το σχέδιο ή μελέτη είχε αποτελέσει το αντικείμενο ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας, υπό τους όρους της παραγράφου 3·

▼B

- ζ) για τις συμβάσεις προμηθειών:

- i) σε περίπτωση πρόσθετων παραδόσεων με σκοπό είτε τη μερική ανανέωση προμηθειών ή εγκαταστάσεων σε τρέχουσα χρήση είτε την επέκταση των υφιστάμενων προμηθειών ή εγκαταστάσεων, εφόσον η αλλαγή προμηθευτή θα υποχρέωνε την αναθέτουσα αρχή να αποκτήσει υλικό διαφορετικής τεχνικής και ασύμβατο ή με δυσανάλογες τεχνικές δυσχέρειες κατά τη χρήση ή τη συντήρηση· η διάρκεια των συμβάσεων αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία έτη·
- ii) οσάκις τα προϊόντα παράγονται μόνο για έρευνα, πειράματα, μελέτη ή ανάπτυξη, εξαιρουμένων των δοκιμών εμπορευσιμότητας και της παραγωγής σε ποσότητες που να αποσβένουν τα έξοδα έρευνας και ανάπτυξης·

▼M1

- iii) προϊόντων που είναι εισηγμένα και αγοράζονται σε χρηματιστήριο πρώτων υλών·

▼M1

- iv) αγαθών υπό όρους ιδιαίτερα ευνοϊκούς, είτε από προμηθευτή που παύει οριστικά τις εμπορικές δραστηριότητές του είτε από συνδίκους ή εκκαθαριστές μιας πτώχευσης, ενός δικαστικού συμβιβασμού ή άλλης ανάλογης διαδικασίας κατά το οικείο εθνικό δίκαιο·

▼B

- η) για τις συμβάσεις ακινήτων, αφού προηγηθεί διερεύνηση της τοπικής αγοράς·

▼M1

- θ) για τις συμβάσεις νομικών υπηρεσιών κατά την έννοια του παραρτήματος IIB της οδηγίας 2004/18/EK, οι οποίες ωστόσο, αποτελούν το αντικείμενο κατάλληλης δημοσιότητας·
- ι) για τις συμβάσεις που χαρακτηρίζονται απόρρητες από το θεσμικό όργανο ή τις εξουσιοδοτημένες από αυτό αρχές, ή για τις συμβάσεις των οποίων η εκτέλεση πρέπει να συνοδεύεται από ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διοικητικές διατάξεις, ή οσάκις η προστασία των ουσιωδών συμφερόντων των Κοινοτήτων ή της Ένωσης το απαιτεί.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν επιπλέον να προσφύγουν σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς να προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης για όλες τις συμβάσεις με ύψος μικρότερο των 13 800 ευρώ.

▼B

2. Για τις πρόσθετες υπηρεσίες ή εργασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στοιχείο ε), οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφύγουν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς να προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης υπό τον όρο ότι η ανάθεση θα γίνει στον ανάδοχο που εκτελεί την αρχική σύμβαση:

- α) οσάκις αυτές οι πρόσθετες εργασίες ή υπηρεσίες δεν μπορούν, από τεχνική ή οικονομική άποψη, να διαχωρισθούν από την αρχική σύμβαση χωρίς να προκύψει μείζων δυσχέρεια για την αναθέτουσα αρχή· ή
- β) οσάκις αυτές οι πρόσθετες εργασίες ή υπηρεσίες, αν και είναι δυνατόν να διαχωρισθούν από την αρχική σύμβαση, είναι απολύτως αναγκαίες για την τελειοποίησή της.

Η σωρευτική αξία αυτών των πρόσθετων εργασιών ή υπηρεσιών δεν πρέπει να υπερβαίνει το 50 % του ύψους της αρχικής σύμβασης.

3. ►**M1** Στις περιπτώσεις της παραγράφου 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ), η δυνατότητα προσφυγής σε διαδικασία με διαπραγμάτευση επισημαίνεται ήδη κατά την πρώτη διαδικασία ανταγωνισμού, το δε συνολικό εκτιμώμενο ποσό για τη συνέχιση των υπηρεσιών ή εργασιών λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό των κατώτατων ορίων του άρθρου 158. ◄ Η διαδικασία αυτή μπορεί να εφαρμοσθεί μόνο κατά την περίοδο των τριών ετών που έπονται της σύναψης της αρχικής σύμβασης.

*Άρθρο 127***Προσφυγή σε διαδικασία με διαπραγμάτευση μετά τη δημοσίευση προκήρυξης**

(Άρθρο 91 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. ►**M1** Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφύγουν σε διαδικασία με διαπραγμάτευση αφού δημοσιεύσουν προκήρυξη, και ανεξάρτητα από το εκτιμώμενο ύψος της σύμβασης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) σε περίπτωση υποβολής προσφορών παράτυπων ή απαράδεκτων, ιδίως με γνώμονα τα κριτήρια επιλογής ή ανάθεσης, αφού προηγηθεί και ολοκληρωθεί κλειστή ή ανοικτή διαδικασία, ή ανταγωνιστικός διάλογος, και υπό την προϋπόθεση ότι οι αρχικοί όροι της σύμβασης, όπως αυτοί προσδιορίζονταν στα έγγραφα της πρόσκλησης σε διαδικασία ανταγωνισμού που αναφέρονται διαγωνισμού κατά το άρθρο 130, δεν μεταβάλλονται ουσιωδώς, με την επιφύλαξη της εφαρμογής της παραγράφου 2·

▼B

- β) σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οσάκις πρόκειται για έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες τον οποίων τα χαρακτηριστικά ή τα απρόβλεπτα δεν επιτρέπουν τον εκ των προτέρων υπολογισμό όλων των τιμών από τον προσφέροντα· ◀
- γ) οσάκις, ιδίως στον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και των πνευματικών υπηρεσιών, η φύση της προς παροχή υπηρεσίας είναι τέτοια που οι προδιαγραφές της σύμβασης δεν μπορούν να καθορισθούν με σαφήνεια επαρκή για να γίνει η ανάθεση της σύμβασης με επιλογή της καλύτερης προσφοράς σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν την κλειστή ή την ανοικτή διαδικασία·
- δ) για τις συμβάσεις έργων, οσάκις τα έργα πραγματοποιούνται μόνο για λόγους έρευνας, πειραματισμού ή ρύθμισης, και όχι με σκοπό την εξασφάλιση οικονομικής απόδοσης ή την κάλυψη εξόδων έρευνας και ανάπτυξης·

▼M1

- ε) για τις συμβάσεις υπηρεσιών του παραρτήματος IIB της οδηγίας 2004/18/EK, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 126 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο θ) και ι) και δεύτερο εδάφιο του παρόντος κανονισμού.
2. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 1 στοιχείο α), οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να μη δημοσιεύσουν προκήρυξη εάν συμπεριλαμβάνουν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση όλους τους προσφέροντες, και μόνο τους προσφέροντες, οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια επιλογής και κατά την προγενέστερη διαδικασία υπέβαλαν προσφορές ανταποκρινόμενες στις τυπικές απαιτήσεις της διαδικασίας ανάθεσης.

▼B*Άρθρο 128***Κλειστή διαδικασία μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος**

(Άρθρο 91 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος αποτελεί έναν τρόπο προεπιλογής των υποψηφίων που θα κληθούν να υποβάλουν προσφορά κατά τις μελλοντικές κλειστές διαδικασίες για συμβάσεις ύψους ίσου ή ανώτερου των 50 000 ευρώ, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 126 και 127.
 2. Ο κατάλογος υποψηφίων που προκύπτει από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ισχύει το πολύ για τρία έτη από την ημερομηνία αποστολής στην YEEEK της σχετικής προκήρυξης που αναφέρεται στο άρθρο 119 παράγραφος 1 στοιχείο α).
- Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να υποβάλει υποψηφιότητα ανά πάσα στιγμή κατά την περίοδο ισχύος του ως άνω καταλόγου, εξαιρουμένων των τριών τελευταίων μηνών της περιόδου αυτής.
3. Με την ευκαιρία συγκεκριμένης σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή καλεί να υποβάλουν προσφορά είτε όλους τους υποψήφιους που έχουν εγγραφεί στον κατάλογο είτε ορισμένους από αυτούς, βάσει αντικειμενικών και μη δημιουργούντων διακρίσεις κριτηρίων επιλογής, τα οποία καθορίζονται για την εκάστοτε σύμβαση.

*Άρθρο 129***Συμβάσεις μικρού ύψους**

(Άρθρο 91 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι συμβάσεις ύψους κατώτερου των 50 000 ευρώ μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο κλειστής διαδικασίας με διαβουλεύσεις με πέντε τουλάχιστον υποψήφιους χωρίς να προηγηθεί πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 126 και 127.
2. Οι συμβάσεις ύψους κατώτερου των 13 800 ευρώ μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο διαδικασίας με διαπραγμάτευση με τουλάχιστον τρεις υποψήφιους.

▼ M1

3. Οι συμβάσεις ύψους μικρότερου των 3 500 ευρώ μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο μιας μόνο προσφοράς.
4. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για δαπάνες μικρότερες των 200 ευρώ μπορούν να έχουν τη μορφή απλής εξόφλησης τιμολογίου, χωρίς να έχει προηγηθεί έγκριση προσφοράς.

▼ B*Άρθρο 130***Τα έγγραφα της πρόσκλησης σε διαδικασία ανταγωνισμού**

(Άρθρο 92 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Τα έγγραφα της πρόσκλησης σε διαδικασία ανταγωνισμού περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

▼ M1

- α) πρόσκληση για υποβολή προσφοράς ή για διαπραγμάτευση, ή για συμμετοχή σε διάλογο στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 125β·
- β) συγγραφή υποχρεώσεων ή την περίπτωση ανταγωνιστικού διαλόγου που αναφέρεται στο άρθρο 125β, η συγγραφή υποχρεώσεων αντικαθίσταται με περιγραφή των αναγκών και απαιτήσεων της αναθέτουσας αρχής, η οποία επισυνάπτεται στην πρόσκληση και στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση στο Διαδίκτυο όπου είναι διαθέσιμες·

▼ B

- γ) υπόδειγμα σύμβασης.

Τα έγγραφα της πρόσκλησης σε διαδικασία ανταγωνισμού περιλαμβάνουν παραπομπή στα μέτρα δημοσιότητας που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή των άρθρων 118 έως 121.

2. ► **M1** Η πρόσκληση για υποβολή προσφοράς, για διαπραγμάτευση ή για συμμετοχή σε ανταγωνιστικό διάλογο προσδιορίζει τουλάχιστον:

- α) τους κανόνες κατάθεσης ή υποβολής των προσφορών, ιδίως την καταληκτική ημερομηνία και ώρα, την ενδεχόμενη απαίτηση συμπλήρωσης τυποποιημένου εντύπου, τα έγγραφα που πρέπει να επισυναφθούν, συμπεριλαμβανόμενων των δικαιολογητικών που τεκμηριώνουν την οικονομική, χρηματοδοτική, επαγγελματική και τεχνική ικανότητα κατά το άρθρο 135, εφόσον αυτά δεν προσδιορίζονται στη σχετική προκήρυξη, καθώς και τη διεύθυνση στην οποία πρέπει να διαβιβασθούν·
- β) ότι η υποβολή προσφοράς συνεπάγεται αποδοχή της συγγραφής υποχρεώσεων της παραγράφου 1, στην οποία και παραπέμπει, καθώς και ότι η προσφορά δεσμεύει τον προσφέροντα κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης, εφόσον αναδειχθεί ανάδοχος· ◀
- γ) την περίοδο ισχύος των προσφορών, κατά τη διάρκεια της οποίας ο προσφέρων υποχρεώνεται να διατηρήσει όλους τους όρους της προσφοράς του·
- δ) την απαγόρευση κάθε επαφής μεταξύ αναθέτουσας αρχής και προσφέροντος κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, εκτός, κατ' εξαίρεση, υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 148 καθώς και τους ακριβείς όρους επίσκεψης, εφόσον προβλέπεται τέτοια επίσκεψη·

▼ M1

- ε) στην περίπτωση του ανταγωνιστικού διαλόγου, η τιθέμενη προθεσμία και η διεύθυνση για την έναρξη της φάσης των διαβουλεύσεων.

▼B

3. Η συγγραφή υποχρεώσεων προσδιορίζει τουλάχιστον:

▼M1

- α) τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής που ισχύουν για την εκάστοτε σύμβαση, εκτός από τις περιπτώσεις κλειστής διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένου του ανταγωνιστικού διαλόγου, και διαδικασίας με διαπραγμάτευση μετά τη δημοσίευση προκήρυξης που αναφέρονται στο άρθρο 127· στις περιπτώσεις αυτές, τα ως άνω κριτήρια αναφέρονται μόνο στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος·
- β) τα κριτήρια ανάθεσης της σύμβασης και τη σχετική τους στάθμιση ή, εφόσον ενδείκνυται, τη φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας των κριτηρίων αυτών, εφόσον αυτά δεν εμφανίζονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού·

▼B

γ) τις τεχνικές προδιαγραφές του άρθρου 131·

▼M1

- δ) τις ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να καλύπτονται από τις εναλλακτικές προσφορές, κατά τις διαδικασίες ανάθεσης στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά που αναφέρονται στο άρθρο 138 παράγραφος 2, εφόσον η αναθέτουσα αρχή αναφέρει στην προκήρυξη του διαγωνισμού ότι επιτρέπονται οι εναλλακτικές προσφορές·

▼B

ε) την εφαρμογή του πρωτοκόλλου περί προνομίων και ασυλιών ή, εφόσον συντρέχει περίπτωση, της Σύμβασης της Βιέννης περί διπλωματικών και προξενικών σχέσεων·

στ) τις λεπτομέρειες απόδειξης της πρόσβασης στις συμβάσεις, υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 159·

▼M1

- ζ) στα δυναμικά συστήματα αγορών που αναφέρονται στο άρθρο 125α, τη φύση των προβλεπόμενων αγορών καθώς και όλες τις πληροφορίες που αναφέρονται στο σύστημα αγορών, τον χρησιμοποιούμενο ηλεκτρονικό εξοπλισμό και τις ρυθμίσεις και τεχνικές προδιαγραφές σύνδεσης με το σύστημα.

▼B

4. Το υπόδειγμα σύμβασης προσδιορίζει ιδίως:

- α) τις ποινές που προβλέπονται ως κυρώσεις σε περίπτωση αθέτησης των ρητρών της σύμβασης·
- β) τα στοιχεία που πρέπει να αναγράφονται στα τιμολόγια ή στα δικαιολογητικά που τα συνοδεύουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 98·
- γ) το εφαρμοστέο στη σύμβαση δίκαιο και την αρμόδια δικαιοδοτική αρχή σε περίπτωση διαφορών.

5. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτήσουν πληροφορίες σχετικά με το μέρος της σύμβασης που ο υποψήφιος προτίθεται να αναθέσει υπεργοληπτικά, καθώς και σχετικά με την ταυτότητα του υπεργολήπτη.

*Άρθρο 131***Τεχνικές προδιαγραφές**

(Άρθρο 92 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι τεχνικές προδιαγραφές πρέπει να επιτρέπουν την επί ίσοις όροις πρόσβαση των υποψηφίων και των προσφερόντων και να μην έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων προσκομμάτων στο άνοιγμα των συμβάσεων στον ανταγωνισμό.

Καθορίζουν τα χαρακτηριστικά που απαιτείται να έχει ένα προϊόν, μια υπηρεσία, ένα υλικό ή ένα τεχνικό έργο, σε συνάρτηση με τη χρήση για την οποία προορίζονται από την αναθέτουσα αρχή.

▼B

2. Στα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνονται:

- α) οι βαθμίδες ποιότητας·
- β) οι περιβαλλοντικές επιδόσεις·

▼M1

γ) οσάκις είναι δυνατόν, τα κριτήρια πρόσβασης των ατόμων με ειδικές ανάγκες, ή ο σχεδιασμός για όλους τους χρήστες·

▼B

- δ) οι βαθμίδες και οι διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης·
- ε) η καταλληλότητα προς χρήση·

στ) η ασφάλεια και οι διαστάσεις, συμπεριλαμβανόμενων των προδιαγραφών που εφαρμόζονται στις προμήθειες σχετικά με την εμπορική ονομασία και τις οδηγίες χρήσης, για όλες δε τις συμβάσεις η ορολογία, τα σύμβολα, οι δοκιμές και οι μέθοδοι δοκιμής, η συσκευασία, η σήμανση και επισήμανση, οι μέθοδοι και διαδικασίες παραγωγής·

ζ) για τις συμβάσεις έργων, οι διαδικασίες διασφάλισης της ποιότητας, οι κανόνες μελέτης και προμέτρησης των τεχνικών έργων, οι όροι δοκιμής, ελέγχου και παραλαβής των έργων, καθώς και οι κατασκευαστικές τεχνικές και μέθοδοι κατασκευής και κάθε άλλος όρος τεχνικού χαρακτήρα που η αναθέτουσα αρχή είναι σε θέση να θέσει, μέσω γενικών ή ειδικών κανονιστικών διατάξεων, σχετικά με τα ολοκληρωμένα έργα καθώς και με τα υλικά ή τα στοιχεία που αποτελούν τα έργα αυτά.

3. Οι τεχνικές προδιαγραφές ορίζονται ως εξής:

α) είτε με παραπομπή σε ευρωπαϊκά πρότυπα, σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, εφόσον υπάρχουν, σε διεθνή πρότυπα ή σε άλλα τεχνικά στοιχεία αναφοράς που έχουν καταρτισθεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης, ή, ελλείψει τέτοιων, στα ισοδύναμα εθνικά τους· κάθε παραπομπή συνοδεύεται από την ένδειξη «ή ισοδύναμο»·

▼M1

β) είτε με όρους επιδόσεων ή λειτουργικών απαιτήσεων, στους οποίους είναι δυνατόν να συμπεριλαμβάνονται περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, ενώ πρέπει να είναι επαρκώς ακριβείς για να μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να προσδιορίσουν το αντικείμενο της σύμβασης και οι αναθέτουσες αρχές να κατακυρώσουν την εκάστοτε σύμβαση·

▼B

γ) είτε με συνδυασμό των δύο ως άνω μεθόδων.

4. Οσάκις οι αναθέτουσες αρχές κάνουν χρήση της δυνατότητας να αναφέρονται στις προδιαγραφές της παραγράφου 3 στοιχείο α), δεν μπορούν να απορρίψουν προσφορά με το αιτιολογικό ότι δεν συμμορφώνεται με τις εν λόγω προδιαγραφές εφόσον ο υποψήφιος ή ο προσφέρων αποδεικνύει, σε ικανοποιητικό βαθμό για την αναθέτουσα αρχή και με κάθε πρόσφορο μέσον, ότι ανταποκρίνεται κατά ισοδύναμο τρόπο στις ισχύουσες απαιτήσεις.

▼M1

Μπορεί να αποτελέσει πρόσφορο μέσο ένας τεχνικός φάκελος του κατασκευαστή ή μια έκθεση δοκιμών από ανεγνωρισμένο οργανισμό.

▼B

5. Οσάκις οι αναθέτουσες αρχές κάνουν χρήση της δυνατότητας, που προβλέπεται στην παράγραφο 3, στοιχείο β), να θέτουν προδιαγραφές με όρους επιδόσεων ή λειτουργικών απαιτήσεων, δεν μπορούν να απορρίψουν προσφορά που ανταποκρίνεται με εθνικό πρότυπο το οποίο ενσωματώνει ευρωπαϊκό πρότυπο, με ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση, με κοινή τεχνική προδιαγραφή, με διεθνές πρότυπο ή με τεχνικό στοιχείο αναφοράς που έχει καταρτισθεί από ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης, εφόσον οι προδιαγραφές αυτές αφορούν τις απαιτούμενες λειτουργικές επιδόσεις ή απαιτήσεις.

▼M1

Ο προσφέρων οφείλει να αποδείξει, προς ικανοποίηση της αναθέτουσας αρχής και με κάθε πρόσφορο μέσο, ότι η προσφορά του ανταποκρίνεται στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή. Μπορεί να αποτελέσει πρόσφορο μέσο ένας τεχνικός φάκελος του κατασκευαστή ή μια έκθεση δοκιμών από ανεγνωρισμένο οργανισμό.

5α. Οσάκις οι αναθέτουσες αρχές θέτουν περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά με όρους επιδόσεων ή λειτουργικών απαιτήσεων, μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις λεπτομερείς προδιαγραφές ή, εν ανάγκη, τμήματα αυτών, όπως καθορίζονται από τα ευρωπαϊκά, εθνικά ή διεθνή οικολογικά σήματα, ή από οποιαδήποτε άλλο τέτοιο σήμα, υπό τον όρο ότι ικανοποιούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) οι προδιαγραφές είναι κατάλληλες για τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών των προϊόντων ή των υπηρεσιών που αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης·
- β) οι απαιτήσεις του σήματος βασίζονται σε επιστημονικά στοιχεία·
- γ) τα οικολογικά σήματα εγκρίνονται με διαδικασία στην οποία μπορούν να συμμετάσχουν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, όπως οι κυβερνητικοί οργανισμοί, οι καταναλωτές, οι κατασκευαστές, οι διανομείς και οι περιβαλλοντικές οργανώσεις·
- δ) τα οικολογικά σήματα είναι προσίτα σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να δηλώνουν ότι τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που διαθέτουν οικολογικό σήμα τεκμαίρεται ότι πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονται στη συγγραφή υποχρεώσεων. Αποδέχονται ωστόσο και κάθε άλλο πρόσφορο αποδεικτικό μέσο, όπως τεχνικό φάκελο του κατασκευαστή ή έκθεση δοκιμών από ανεγνωρισμένο οργανισμό.

5β. Ως ανεγνωρισμένος οργανισμός για τους σκοπούς των παραγράφων 4, 5 και 5α νοείται ένα εργαστήριο δοκιμών ή βαθμονόμησης, ή ένας οργανισμός επιθεωρήσεων και πιστοποίησης που ανταποκρίνεται στα ισχύοντα ευρωπαϊκά πρότυπα.

▼B

6. Εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες από το αντικείμενο της σύμβασης, οι τεχνικές προδιαγραφές δεν μπορούν να μνημονεύουν κατασκευή ή προέλευση συγκεκριμένη ή προκύπτουσα από ειδικές μεθόδους, ούτε να παραπέμπουν σε συγκεκριμένο εμπορικό σήμα, ευρεσιτεχνία, τύπο, καταγωγή ή παραγωγή, πράγμα που θα είχε ως αποτέλεσμα την ευνοϊκή αντιμετώπιση ή την απόρριψη ορισμένων προϊόντων ή οικονομικών παραγόντων.

Στις περιπτώσεις όπου δεν είναι δυνατός ο επαρκώς σαφής και κατανοητός προσδιορισμός του αντικειμένου της σύμβασης, η μνεία ή παραπομπή κατά τα ανωτέρω συνοδεύεται από τη φράση «ή ισοδύναμο».

*Άρθρο 132***Αναθεώρηση των τιμών**

(Άρθρο 92 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Τα έγγραφα της πρόσκλησης σε διαδικασία ανταγωνισμού προσδιορίζουν αν η προσφορά πρέπει να περιλαμβάνει τιμές σταθερές και μη αναθεωρήσιμες.
2. Σε αντίθετη περίπτωση, προσδιορίζουν τους όρους και τους μαθηματικούς τύπους βάσει οποίων οι τιμές είναι δυνατόν να αναθεωρηθούν κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης. Τότε, η αναθέτουσα αρχή λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη:
 - α) τη φύση της σύμβασης και την οικονομική συγκυρία μέσα στην οποία θα εκτελεσθεί·
 - β) τη φύση και τη διάρκεια των εργασιών και της σύμβασης·
 - γ) τα οικονομικά της συμφέροντα.



Άρθρο 133

Διοικητικές και οικονομικές κυρώσεις

(Άρθρα 93 έως 96 και 114 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Με την επιφύλαξη της επιβολής συμβατικών κυρώσεων, οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες που εκρίθησαν ένοχοι ψευδών δηλώσεων ή σοβαρού παραπτώματος κατά την εκτέλεση λόγω μη τήρησης των συμβατικών τους υποχρεώσεων στο πλαίσιο προγενέστερης σύμβασης, αποκλείονται από την ανάθεση συμβάσεων και τη χορήγηση επιδοτήσεων χρηματοδοτούμενων από τον κοινοτικό προϋπολογισμό για χρονικό διάστημα το πολύ δύο ετών από την ημερομηνία βεβαίωσης της παράβασης, η οποία επέρχεται μετά την ακρόαση του αντισυμβαλλόμενου.

Το διάστημα αυτό μπορεί να αυξηθεί σε τρία έτη σε περίπτωση υποτροπής κατά τα πέντε έτη που έπονται της πρώτης παράβασης.

Εξάλλου, οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες που εκρίθησαν ένοχοι ψευδών δηλώσεων υφίστανται και οικονομικές κυρώσεις, οι οποίες αντιστοιχούν στο 2 έως 10 % του συνολικού ύψους της σύμβασης που πρόκειται να ανατεθεί.

Οι αντισυμβαλλόμενοι οι οποίοι εκρίθη ότι διέπραξαν βαρύ παράπτωμα κατά την εκπλήρωση των συμβατικών τους υποχρεώσεων υφίστανται επίσης οικονομικές κυρώσεις, οι οποίες αντιστοιχούν στο 2 έως 10 % του ύψους της εκάστοτε σύμβασης.

Τα ποσοστά αυτά μπορούν να αυξηθούν σε 4 έως 20 % σε περίπτωση υποτροπής κατά τα πέντε έτη που έπονται της πρώτης παράβασης.

2. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 93 παράγραφος 1 στοιχεία α), γ) και δ) του Δημοσιονομικού Κανονισμού, οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες αποκλείονται από τις συμβάσεις και επιδοτήσεις για χρονικό διάστημα το πολύ δύο ετών από την ημερομηνία βεβαίωσης του παραπτώματος, η οποία επέρχεται μετά την ακρόαση του αντισυμβαλλόμενου.

Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 93 παράγραφος 1 στοιχεία β) και ε) του Δημοσιονομικού Κανονισμού, οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες αποκλείονται από τις συμβάσεις και επιδοτήσεις για χρονικό διάστημα το λιγότερο ενός έτους και το πολύ τεσσάρων ετών από την ημερομηνία κοινοποίησης της δικαστικής απόφασης.

Τα διαστήματα αυτά μπορούν να αυξηθούν σε πέντε έτη σε περίπτωση υποτροπής κατά τα πέντε έτη που έπονται της πρώτης παράβασης ή της πρώτης δικαστικής απόφασης.

3. Οι περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 93 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του Δημοσιονομικού Κανονισμού καλύπτουν το ακόλουθο πεδίο:

- α) τις περιπτώσεις απάτης που προβλέπονται στο άρθρο 1 της σύμβασης περί προστασίας των οικονομικών συμφερόντων των Κοινοτήτων, η οποία θεσπίστηκε με την πράξη του Συμβουλίου της 26ης Ιουλίου 1995 ⁽¹⁾.
- β) τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 της σύμβασης περί καταπολέμησης της διαφθοράς στην οποία εμπλέκονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή υπάλληλοι των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία θεσπίστηκε με πράξη του Συμβουλίου της 26ης Μαΐου 1997 ⁽²⁾.
- γ) τις περιπτώσεις συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση, κατά τον ορισμό του άρθρου 2 παράγραφος 1 της κοινής δράσης 98/733/JAI του Συμβουλίου ⁽³⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ C 316 της 27.11.1995, σ. 48.

⁽²⁾ ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 315 της 29.12.1998, σ. 1.

▼B

- δ) τις περιπτώσεις νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, κατά τον ορισμό του άρθρου 1 της οδηγίας 91/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

▼M1*Άρθρο 134***Αποδεικτικά μέσα**

(Άρθρα 93 έως 96 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται ως επαρκή απόδειξη ότι υποψήφιος ή προσφέρων δεν εμπίπτει σε καμία από τις περιπτώσεις στις οποίες αναφέρονται τα στοιχεία α), β) και ε) της παραγράφου 1 του άρθρου 93 του δημοσιονομικού κανονισμού, πρόσφατο απόσπασμα ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμο έγγραφο εκδοθέν από δικαστική ή διοικητική αρχή της χώρας καταγωγής ή προέλευσης, από το οποίο να προκύπτει ότι ικανοποιούνται οι ως άνω απαιτήσεις. Η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται ως επαρκή απόδειξη ότι υποψήφιος ή προσφέρων δεν εμπίπτει στην περίπτωση στην οποία αναφέρεται το στοιχείο δ) της παραγράφου 1 του άρθρου 93 του δημοσιονομικού κανονισμού, πρόσφατο πιστοποιητικό εκδοθέν από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους.

2. Εφόσον δεν έχει εκδοθεί από το οικείο κράτος μέλος το έγγραφο ή το πιστοποιητικό που προβλέπεται στην παράγραφο 1, καθώς και στις λοιπές περιπτώσεις αποκλεισμού που προβλέπονται στα άρθρα 93 και 94 του δημοσιονομικού κανονισμού, μπορεί αυτό να αντικατασταθεί με ένορκη δήλωση ή, ελλείψει αυτής, υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερόμενου ενώπιον δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή εντεταλμένου επαγγελματικού φορέα της χώρας καταγωγής ή προέλευσης.

Για τις συμβάσεις ύψους μικρότερου των 50 000 ευρώ, η αναθέτουσα αρχή, σε συνάρτηση με την ανάλυση των διαχειριστικών κινδύνων που πραγματοποιεί, μπορεί να ζητήσει από τους υποψήφιους ή προσφέροντες μόνο μια υπεύθυνη βεβαίωση η οποία να βεβαιώνει ότι αυτοί δεν εμπίπτουν σε καμία από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 93 και 94 του δημοσιονομικού κανονισμού.

3. Ανάλογα με την εθνική νομοθεσία της χώρας εγκατάστασης του υποψήφιου ή προσφέροντος, τα έγγραφα που απαριθμούνται στις παραγράφους 1 και 2 αναφέρονται σε νομικά ή σε φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανόμενων, εφόσον η αναθέτουσα αρχή κρίνει τούτο αναγκαίο, των επικεφαλής επιχειρήσεων και κάθε προσώπου εξουσιοδοτημένου να εκπροσωπεί, να λαμβάνει αποφάσεις ή να ελέγχει την επιχείρηση του υποψήφιου ή προσφέροντος.

4. Οι αναθέτουσες αρχές, οσάκις έχουν αμφιβολίες ως προς την κατάσταση των υποψηφίων ή προσφερόντων, μπορούν να απευθυνθούν οι ίδιες στις αρμόδιες αρχές της παραγράφου 1 για να λάβουν τα πληροφοριακά στοιχεία που κρίνουν αναγκαία σχετικά με την κατάσταση αυτή.

▼B*Άρθρο 135***Κριτήρια επιλογής**

(Άρθρο 97 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι αναθέτουσες αρχές καθορίζουν κριτήρια επιλογής σαφή και μη δημιουργούντα διακρίσεις.

2. Σε κάθε διαδικασία σύναψης σύμβασης, εφαρμόζονται τα ακόλουθα κριτήρια επιλογής:

- α) το αποδεκτό του υποψήφιου ή προσφέροντος στην εκάστοτε διαδικασία, μετά από επαλήθευση των περιπτώσεων αποκλεισμού

⁽¹⁾ ΕΕ L 166 της 28.6.1991, σ. 77.

▼B

που προβλέπονται στα άρθρα 93 και 94 του Δημοσιονομικού Κανονισμού·

- β) κριτήρια που επιτρέπουν την εκτίμηση της χρηματοδοτικής, οικονομικής, τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καθορίσει ελάχιστα επίπεδα ικανότητας κάτω των οποίων δεν είναι δυνατόν να προκρίνει υποψηφίους.

3. Κάθε υποψήφιος ή προσφέρων μπορεί να κληθεί να αποδείξει ότι διαθέτει άδεια παραγωγής του είδους που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία της χώρας του: εγγραφή στο οικείο εμπορικό ή επαγγελματικό μητρώο, ένορκη δήλωση ή πιστοποιητικό, συμμετοχή σε συγκεκριμένο οργανισμό, ειδική άδεια, εγγραφή στο μητρώο ΦΠΑ.

4. Στην προκήρυξη διαγωνισμού, στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή στην πρόσκληση υποβολής προσφοράς, οι αναθέτουσες αρχές προσδιορίζουν τις προκριθείσες συστάσεις για την τεκμηρίωση του καθεστώτος και της επάρκειας των υποψηφίων ή προσφερόντων.

▼M1

5. Η έκταση των ζητούμενων από την αναθέτουσα αρχή πληροφοριακών στοιχείων για την τεκμηρίωση της χρηματοδοτικής, οικονομικής, τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του υποψηφίου ή προσφέροντος, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα ικανότητας που απαιτούνται σύμφωνα με την παράγραφο 2 δεν μπορούν να υπερβαίνουν το αντικείμενο της σύμβασης, λαμβάνουν δε υπόψη τα έννομα συμφέροντα των εμπλεκόμενων οικονομικών παραγόντων σε ό,τι αφορά ιδίως την προστασία των τεχνικών και επαγγελματικών απορρήτων της επιχείρησής τους.

6. Για τις συμβάσεις ύψους μικρότερου των 50 000 ευρώ, η αναθέτουσα αρχή, σε συνάρτηση με την ανάλυση των διαχειριστικών κινδύνων που πραγματοποιεί, μπορεί να μη ζητήσει τα έγγραφα τεκμηρίωσης της χρηματοδοτικής, οικονομικής, τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του υποψηφίου ή προσφέροντος. Στην περίπτωση αυτή δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί καμία προχρηματοδότηση ή ενδιάμεση πληρωμή.

▼B*Άρθρο 136***Οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα**

(Άρθρο 97, παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. ►**M1** Ως τεκμήρια της χρηματοδοτικής και οικονομικής ικανότητας του υποψηφίου ή προσφέροντος μπορούν να υποβληθούν ιδίως ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα έγγραφα: ◀

- α) Κατάλληλες δηλώσεις τραπεζών ή αποδεικτικό ασφάλισης έναντι επαγγελματικών κινδύνων.
- β) Ισολογισμοί ή αποσπάσματα ισολογισμών τουλάχιστον των δύο τελευταίων οικονομικών ετών που έχουν κλείσει, στην περίπτωση όπου η δημοσίευση των ισολογισμών προβλέπεται από το εταιρικό δίκαιο της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός παράγων.
- γ) Δήλωση περί του συνολικού κύκλου εργασιών και του κύκλου εργασιών σε έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες όπως αυτά που αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης και τα οποία υλοποιήθηκαν κατά χρονικό διάστημα εντασσόμενο στα τρία το πολύ τελευταία οικονομικά έτη.

2. Εάν, για εξαιρετικό λόγο τον οποίο η αναθέτουσα αρχή κρίνει δικαιολογημένο, ο υποψήφιος ή προσφέρων δεν είναι σε θέση να παρουσιάσει τις απαιτούμενες συστάσεις, του επιτρέπεται να αποδείξει την οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητά του με κάθε άλλο έγγραφο που η αναθέτουσα αρχή κρίνει κατάλληλο.

▼B

3. Ένας οικονομικός παράγων μπορεί, εφόσον συντρέχει περίπτωση και για συγκεκριμένη σύμβαση, να τεκμηριώσει τις ικανότητες άλλων οντοτήτων, ανεξάρτητα από τη νομική φύση των δεσμών μεταξύ αυτού και των εκάστοτε οντοτήτων. Στην περίπτωση αυτή, οφείλει να αποδείξει στην αναθέτουσα αρχή ότι θα διαθέτει τα μέσα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση της σύμβασης, π.χ. παρουσιάζοντας τη δέσμευση των οντοτήτων αυτών να του διαθέσουν τα μέσα αυτά.

▼M1

Υπό τους ίδιους όρους, μια κοινοπραξία οικονομικών παραγόντων που αναφέρεται στο άρθρο 116 παράγραφος 6 μπορεί να τεκμηριώσει τις ικανότητες των μελών της κοινοπραξίας ή άλλων οντοτήτων.

▼B*Άρθρο 137***Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα**

(Άρθρο 97 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών παραγόντων αξιολογείται και επαληθεύεται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3. Στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων με αντικείμενο προμήθειες που απαιτούν εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, την παροχή υπηρεσιών και/ή την εκτέλεση έργων, η ως άνω ικανότητα αξιολογείται βάσει ιδίως της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητάς τους, της εμπειρίας τους και της αξιοπιστίας τους.

2. ►**M1** Ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα και την έκταση ή τη χρήση των προϊόντων, υπηρεσιών ή έργων της σύμβασης, η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών παραγόντων μπορεί να τεκμηριωθεί βάσει ενός ή περισσότερων από τα ακόλουθα έγγραφα: ◀

α) αναφορά των τίτλων σπουδών και των επαγγελματικών τίτλων του παρόχου ή του εργολήπτη και/ή των στελεχών της αντίστοιχης επιχείρησης, ιδιαίτερα δε εκείνων που θα έχουν την ευθύνη για την παροχή των υπηρεσιών ή προμηθειών, ή για την εκτέλεση των έργων·

β) υποβολή καταλόγου:

i) των κυριότερων υπηρεσιών και προμηθειών που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων ετών, με αναφορά του ποσού, της ημερομηνίας και του αποδέκτη, του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα,

ii) των έργων που εκτελέστηκαν κατά τη διάρκεια των πέντε τελευταίων ετών, με αναφορά του ποσού, της ημερομηνίας και του τόπου εκτέλεσης. Ο κατάλογος των σημαντικότερων έργων συνοδεύεται από πιστοποιητικά καλής εκτέλεσης, όπου διευκρινίζεται αν εκτελέστηκαν σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης και ολοκληρώθηκαν κανονικά·

γ) περιγραφή του τεχνικού εξοπλισμού, των εργαλείων και των μηχανημάτων που θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση μιας σύμβασης υπηρεσιών ή έργων·

▼M1

δ) περιγραφή του τεχνικού εξοπλισμού και των μέτρων που θα ληφθούν για τη διασφάλιση της ποιότητας των προμηθειών και υπηρεσιών, καθώς και των μέσων μελέτης και έρευνας της επιχείρησης·

▼B

ε) αναφορά του εμπλεκόμενου τεχνικού προσωπικού ή τεχνικών φορέων, είτε αποτελούν μέρος της επιχείρησης είτε όχι, ιδίως εκείνων που είναι υπεύθυνοι για τον ποιοτικό έλεγχο·

στ) όσον αφορά τις προμήθειες: δείγματα, περιγραφές και/ή αυθεντικές φωτογραφίες και/ή πιστοποιητικά ιδρυμάτων ή επισήμων υπηρεσιών επιφορτισμένων με τον ποιοτικό έλεγχο και με αναγνωρισμένη αρμοδιότητα, όπου να βεβαιώνεται η συμμόρφωση των προϊόντων με τα ισχύοντα πρότυπα ή προδιαγραφές·

▼B

- ζ) δήλωση που να αναφέρει τον ετήσιο μέσον όρο του προσωπικού και τον αριθμό των στελεχών που απασχόλησε ο πάροχος ή ο εργολήπτης κατά τα τρία τελευταία έτη·
- η) αναφορά του μέρους της σύμβασης που ο πάροχος των υπηρεσιών προτίθεται ενδεχομένως να αναθέσει σε τρίτους·

▼M1

- θ) για τις δημόσιες συμβάσεις έργων και υπηρεσιών, και μόνο στις ενδεικνυόμενες περιπτώσεις, αναφορά των μέτρων διαχείρισης του περιβάλλοντος τα οποία ο οικονομικός παράγων θα είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει κατά την εκτέλεση της σύμβασης.

▼B

Όταν ο αποδέκτης των υπηρεσιών και προμηθειών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, στοιχείο β), σημείο i), ήταν αναθέτουσα αρχή, η τεκμηρίωση πρέπει να έχει τη μορφή πιστοποιητικών εκδοθέντων ή προσυπογραφέντων από την αρμόδια αρχή.

3. Οσάκις οι υπηρεσίες ή τα προϊόντα προς παροχή είναι περίπλοκα ή, κατ' εξαίρεση, πρέπει να ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένο σκοπό, η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα μπορεί να τεκμηριωθεί με έλεγχο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής ή, εξ ονόματος της, από αρμόδιο επίσημο φορέα της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο πάροχος ή ο προμηθευτής, με την επιφύλαξη της συναίνεσης του φορέα αυτού. Ο έλεγχος αυτός αφορά την τεχνική ικανότητα του παρόχου και την παραγωγική ικανότητα του προμηθευτή, καθώς και, εφόσον είναι αναγκαίο, τα μέσα μελέτης και έρευνας που αυτοί διαθέτουν και τα μέτρα που λαμβάνουν για τον ποιοτικό έλεγχο.

▼M1

3α. Οσάκις οι αναθέτουσες αρχές ζητούν την υποβολή πιστοποιητικών τα οποία έχουν εκδοθεί από ανεξάρτητους φορείς και βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός παράγων συμμορφώνεται με ορισμένα πρότυπα εγγύησης της ποιότητας, παραπέμπουν στα συστήματα διασφάλισης της ποιότητας τα οποία βασίζονται στις σχετικές σειρές ευρωπαϊκών προτύπων και έχουν πιστοποιηθεί από φορείς που ακολουθούν τις σειρές ευρωπαϊκών προτύπων που διέπουν την πιστοποίηση.

3β. Οσάκις οι αναθέτουσες αρχές ζητούν την υποβολή πιστοποιητικών τα οποία έχουν εκδοθεί από ανεξάρτητους φορείς και βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός παράγων συμμορφώνεται με ορισμένα πρότυπα διαχείρισης του περιβάλλοντος, παραπέμπουν στο κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS), το οποίο προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 761/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, ή στα πρότυπα διαχείρισης του περιβάλλοντος που βασίζονται στα σχετικά ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα και έχουν πιστοποιηθεί από φορείς που ακολουθούν την κοινοτική νομοθεσία ή τα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα που διέπουν την πιστοποίηση. Αναγνωρίζουν δε και τα ισοδύναμα πιστοποιητικά φορέων εγκατεστημένων σε άλλα κράτη μέλη. Αποδέχονται ωστόσο και άλλα αποδεικτικά στοιχεία ισοδύναμων μέτρων διαχείρισης του περιβάλλοντος υποβαλλόμενα από τους οικονομικούς παράγοντες.

▼B

4. Ένας οικονομικός παράγων μπορεί, εφόσον συντρέχει περίπτωση και για συγκεκριμένη σύμβαση, να τεκμηριώσει τις ικανότητες άλλων οντοτήτων, ανεξάρτητα από τη νομική φύση των δεσμών μεταξύ αυτού και των εκάστοτε οντοτήτων. Στην περίπτωση αυτή, οφείλει να αποδείξει στην αναθέτουσα αρχή ότι θα διαθέτει τα μέσα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση της σύμβασης, π.χ. παρουσιάζοντας τη δέσμευση των οντοτήτων αυτών να του διαθέσουν τα μέσα αυτά.

▼M1

Υπό τους ίδιους όρους, μια κοινοπραξία οικονομικών παραγόντων που αναφέρεται στο άρθρο 116 παράγραφος 6 μπορεί να τεκμηριώσει τις ικανότητες των μελών της κοινοπραξίας ή άλλων οντοτήτων.

(¹) ΕΕ L 114 της 24.4.2001, σ. 1.

▼B*Άρθρο 138***Τρόποι και κριτήρια ανάθεσης**

(Άρθρο 97 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η ανάθεση μιας σύμβασης μπορεί να γίνει με δύο τρόπους:

- α) με μειοδοτικό διαγωνισμό, οπότε η σύμβαση κατακυρώνεται στην προσφορά που περιλαμβάνει την χαμηλότερη τιμή μεταξύ των κανονικών και σύμφωνων προσφορών που έχουν κατατεθεί·
- β) στον προσφέροντα που υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

2. Πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά είναι εκείνη που παρουσιάζει την καλύτερη σχέση μεταξύ ποιότητας και τιμής, με κριτήρια δικαιολογούμενα από το αντικείμενο της σύμβασης, όπως είναι η προτεινόμενη τιμή, η τεχνική αξία, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, το κόστος χρήσης, η προθεσμία εκτέλεσης ή παράδοσης, η εξυπηρέτηση μετά την πώληση και η τεχνική υποστήριξη.

▼M1

3. Η αναθέτουσα αρχή προσδιορίζει τη σχετική στάθμιση που αποδίδει σε καθένα από τα κριτήρια που εφαρμόζει για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, και τούτο είτε στην προκήρυξη είτε στη συγγραφή υποχρεώσεων είτε στο περιγραφικό έγγραφο. Η στάθμιση αυτή μπορεί να εκφράζεται μέσω ενός περιθωρίου διακύμανσης, του οποίου η ανώτατη τιμή πρέπει να είναι η ενδεδειγμένη.

Η σχετική στάθμιση του κριτηρίου της τιμής σε σύγκριση με τα λοιπά κριτήρια δεν πρέπει να οδηγεί σε εξουδετέρωση του κριτηρίου της τιμής κατά την επιλογή του αναδόχου της σύμβασης, με την επιφύλαξη των πινάκων τιμών (τιμολογίων) που καταρτίζονται από το εκάστοτε θεσμικό όργανο για την αμοιβή ορισμένων υπηρεσιών, όπως εκείνων που παρέχονται από εμπειρογνώμονες-αξιολογητές.

▼B

Εάν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η στάθμιση των κριτηρίων δεν είναι τεχνικά εφικτή, ιδίως λόγω του αντικειμένου του διαγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή διευκρινίζει μόνο τη φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας των κριτηρίων κατά την εφαρμογή τους.

▼M1*Άρθρο 138α***Ηλεκτρονικός πλειστηριασμός**

(Άρθρο 97 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Στις ανοικτές και στις κλειστές διαδικασίες, καθώς και στις διαδικασίες με διαπραγμάτευση στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 127 παράγραφος 1 στοιχείο α), οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποφασίσουν ότι η ανάθεση της σύμβασης θα γίνει μετά από ηλεκτρονικό πλειστηριασμό, όπως αναφέρεται στο άρθρο 54 της οδηγίας 2004/18/EK, οσάκις οι προδιαγραφές της σύμβασης μπορούν να προσδιορισθούν επακριβώς.

Υπό τους ίδιους όρους, ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός μπορεί να χρησιμοποιηθεί και κατά τη διεξαγωγή διαγωνισμού μεταξύ των μερών σύμβασης-πλαίσιου που αναφέρεται στο άρθρο 117 παράγραφος 4 στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού, καθώς και διαγωνισμού στο πλαίσιο δυναμικού συστήματος αγορών που αναφέρονται στο άρθρο 125α.

Ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός αφορά είτε μόνο τις τιμές, οσάκις η σύμβαση ανατίθεται με κριτήριο τη χαμηλότερη προσφορά,· είτε τις τιμές ή/και την αξία των επιμέρους στοιχείων των προσφορών τα οποία αναφέρονται στη συγγραφή υποχρεώσεων, οσάκις η σύμβαση ανατίθεται με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

▼M1

2. Οι αναθέτουσες αρχές που αποφασίζουν να προσφύγουν σε ηλεκτρονικό πλειστηριασμό αναφέρουν τούτο στην προκήρυξη του διαγωνισμού.

Στη συγγραφή υποχρεώσεων περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα πληροφοριακά στοιχεία:

- α) τα στοιχεία των οποίων η αξία θα αποτελέσει το αντικείμενο του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, ενόσω τα στοιχεία αυτά μπορούν να προσδιορισθούν ποσοτικά είτε με αριθμούς είτε με ποσοστά·
- β) τα ενδεχόμενα όρια του ποσού που μπορεί να προσφερθεί, όπως τα όρια αυτά προκύπτουν από τις προδιαγραφές του αντικειμένου της σύμβασης·
- γ) τα πληροφοριακά στοιχεία που θα τεθούν στη διάθεση των προσφερόντων κατά τη διάρκεια του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, καθώς και η χρονική στιγμή κατά την οποία θα συμβεί τούτο·
- δ) οι ενδεδειγμένες πληροφορίες ως προς τη διεξαγωγή του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού·
- ε) οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι προσφέροντες μπορούν να μειοδοτήσουν, και ιδίως οι κατ' ελάχιστον αποκλίσεις που, εφόσον συντρέχει περίπτωση, απαιτούνται προς τούτο·
- στ) οι ενδεδειγμένες πληροφορίες ως προς τον χρησιμοποιούμενο ηλεκτρονικό μηχανισμό, καθώς και ως προς τις τεχνικές λεπτομέρειες και προδιαγραφές της σύνδεσης με αυτόν.

3. Πριν αρχίσει ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός, οι αναθέτουσες αρχές πραγματοποιούν μια πρώτη πλήρη αξιολόγηση των προσφορών σύμφωνα με τα κριτήρια ανάθεσης και τη στάθμισή τους, όπως έχουν καθορισθεί.

Όλοι οι προσφέροντες που έχουν υποβάλει παραδεκτές προσφορές καλούνται ταυτόχρονα, με ηλεκτρονικά μέσα, να υποβάλουν νέες τιμές ή/και νέες αξίες. Η πρόσκληση περιέχει κάθε ενδεδειγμένο πληροφοριακό στοιχείο για τη σύνδεση κάθε προσφέροντος με τον χρησιμοποιούμενο ηλεκτρονικό σύστημα και προσδιορίζει την ημερομηνία και την ώρα έναρξης του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού. Ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός μπορεί να διεξαχθεί σε πλείονες διαδοχικές φάσεις, δεν μπορεί όμως να αρχίσει πριν παρέλθουν δύο εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία αποστολής των προσκλήσεων.

4. Οσάκις η ανάθεση της σύμβασης γίνεται στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, η πρόσκληση συνοδεύεται από το αποτέλεσμα της πλήρους αξιολόγησης της προσφοράς του εκάστοτε προσφέροντος, η οποία πραγματοποιείται σύμφωνα με τη στάθμιση που προβλέπεται στο άρθρο 138 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο.

Στην πρόσκληση αναφέρεται και ο μαθηματικός τύπος που θα χρησιμοποιηθεί κατά τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό για την αυτόματη ανακατάταξη των προσφορών σε συνάρτηση με τις νέες τιμές ή/και τις νέες αξίες που θα υποβληθούν. Ο τύπος αυτός ενσωματώνει τη στάθμιση όλων των κριτηρίων που καθορίζονται για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, όπως αυτή η στάθμιση αναφέρεται στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων. Προς τούτο, τα ενδεχόμενα περιθώρια διακύμανσης πρέπει να καθορίζονται εκ των προτέρων με συγκεκριμένες τιμές.

Εφόσον επιτρέπονται οι εναλλακτικές προσφορές, για κάθε εναλλακτική προσφορά πρέπει να δίδεται χωριστός μαθηματικός τύπος.

5. Κατά τη διάρκεια κάθε φάσης του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, οι αναθέτουσες αρχές γνωστοποιούν αμέσως σε όλους τους προσφέροντες τουλάχιστον τα πληροφοριακά στοιχεία που τους επιτρέπουν να γνωρίζουν ανά πάσα στιγμή την κατάταξή τους. Ακόμη, μπορούν να τους γνωστοποιούν και άλλα πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με άλλες προσφερόμενες τιμές ή ποσά, υπό τον όρο ότι τούτο προβλέπεται στη συγγραφή υποχρεώσεων. Επίσης, μπορούν ανά πάσα στιγμή να ανακοινώσουν τον αριθμό των προσφερόντων που μετέχουν στην εκάστοτε φάση του πλειστηριασμού. Ωστόσο, σε καμία

▼ **M1**

περίπτωση δεν μπορούν να κοινολογήσουν την ταυτότητα των προσφερόντων κατά τη διάρκεια των φάσεων του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού.

6. Οι αναθέτουσες αρχές περατώνουν τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό με έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τρόπους:

- α) αναφέρουν στην πρόσκληση συμμετοχής στον πλειστηριασμό την προκαθορισμένη ημερομηνία και ώρα λήξης·
- β) όταν δεν δέχονται νέες τιμές ή νέες αξίες που να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις σχετικά με τις κατ' ελάχιστον αποκλίσεις. Για την περίπτωση αυτή, οι αναθέτουσες αρχές επισημαίνουν στην πρόσκληση συμμετοχής στον πλειστηριασμό την προθεσμία που θα τηρήσουν μετά τη λήψη της τελευταίας προσφοράς πριν κλείσουν τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό·
- γ) όταν οι φάσεις του πλειστηριασμού που προβλέπονται στην πρόσκληση συμμετοχής έχουν όλες εξαντληθεί.

Οσάκις οι αναθέτουσες αρχές έχουν αποφασίσει να περατώσουν τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό σύμφωνα με το στοιχείο γ), ενδεχομένως σε συνδυασμό με τον τρόπο που προβλέπεται στο στοιχείο β), η πρόσκληση συμμετοχής στον πλειστηριασμό αναφέρει το χρονοδιάγραμμα κάθε φάσης του πλειστηριασμού.

7. Αφού περατώσουν τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό, οι αναθέτουσες αρχές αναθέτουν τη σύμβαση σύμφωνα με το άρθρο 138 και σε συνάρτηση με τα αποτελέσματα του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού.

Οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να προσφεύγουν σε ηλεκτρονικό πλειστηριασμό κατά τρόπο καταχρηστικό ή συνεπαγόμενο την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού, ή την τροποποίηση του αντικειμένου της σύμβασης, όπως αυτό καθορίζεται στην προκήρυξη του διαγωνισμού και ορίζεται στη συγγραφή υποχρεώσεων.

▼ **B***Άρθρο 139***Υπερβολικά χαμηλές προσφορές**

(Άρθρο 97 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Εάν, για συγκεκριμένη σύμβαση, οι προσφορές φαίνονται υπερβολικά χαμηλές, η αναθέτουσα αρχή, πριν απορρίψει γι' αυτόν και μόνο τον λόγο τις προσφορές αυτές, ζητεί εγγράφως τις διευκρινίσεις που αυτή θεωρεί ενδεδειγμένες σχετικά με τα στοιχεία της προσφοράς και επαληθεύει, με την αυτοπρόσωπη παράσταση των προσφερόντων, τα στοιχεία αυτά λαμβάνοντας υπόψη και την παρεχόμενη από αυτούς τεκμηρίωση. ► **M1** Οι εν λόγω διευκρινίσεις μπορούν να αναφέρονται ιδίως στην τήρηση των διατάξεων σχετικά με την προσαρτία και τους όρους εργασίας που ισχύουν στον τόπο όπου θα εκτελεσθεί η σύμβαση. ◀

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πιο συγκεκριμένα, να λάβει υπόψη της την τεκμηρίωση που αναφέρεται:

- α) στα οικονομικά χαρακτηριστικά της παραγωγικής διαδικασίας, της παροχής των ζητούμενων υπηρεσιών ή της κατασκευαστικής μεθόδου·
- β) στις εφαρμοζόμενες τεχνικές λύσεις και στους κατ' εξαίρεση ευνοϊκούς όρους που ισχύουν για τον προσφέροντα·
- γ) στην πρωτοτυπία της εκάστοτε προσφοράς του προσφέροντος.

2. Εάν η αναθέτουσα αρχή διαπιστώσει ότι μια υπερβολικά χαμηλή προσφορά προκύπτει από τη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης, μπορεί να απορρίψει γι' αυτόν και μόνο τον λόγο την προσφορά αυτή μόνο εάν ο υποψήφιος δεν μπορέσει να αποδείξει εντός εύλογης προθεσμίας καθοριζόμενης από την αναθέτουσα αρχή ότι αυτή η ενίσχυση έχει χορηγηθεί οριστικά και σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται

▼B

στις κοινοτικές κανονιστικές ρυθμίσεις που διέπουν τις κρατικές ενισχύσεις.

*Άρθρο 140***Προθεσμίες παραλαβής των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής**

(Άρθρο 98 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι προθεσμίες παραλαβής των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής, τις οποίες οι αναθέτουσες αρχές καθορίζουν σε ημερολογιακές ημέρες, είναι επαρκείς ώστε οι ενδιαφερόμενοι να διαθέτουν εύλογο και κατάλληλο χρονικό διάστημα για να συντάξουν και να καταθέσουν τις προσφορές τους, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της πολυπλοκότητας του αντικειμένου της σύμβασης ή της ανάγκης επιτόπιας επίσκεψης ή επιτόπιας εξέτασης των εγγράφων που προσαρτώνται στη συγγραφή υποχρεώσεων.

▼M1

2. Στις ανοικτές διαδικασίες που αφορούν συμβάσεις με ύψος ίσο ή ανώτερο των κατώτατων ορίων που αναφέρονται στο άρθρο 158, η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών ανέρχεται σε πενήντα δύο ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης προς δημοσίευση.

3. Στις κλειστές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένου του ανταγωνιστικού διαλόγου που αναφέρονται στο άρθρο 125β, και στις διαδικασίες με διαπραγμάτευση μετά από δημοσίευση προκήρυξης, οι οποίες αφορούν συμβάσεις με ύψος ίσο ή ανώτερο των κατώτατων ορίων που αναφέρονται στο άρθρο 158, η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε τριάντα επτά ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης προς δημοσίευση.

Στις κλειστές διαδικασίες που αφορούν συμβάσεις με ύψος ίσο ή ανώτερο των κατώτατων ορίων που αναφέρονται στο άρθρο 158, η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών ανέρχεται σε σαράντα ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς.

Ωστόσο, στις κλειστές διαδικασίες μετά από πρόκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που αναφέρονται στο άρθρο 128, η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών ανέρχεται σε είκοσι μία ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς.

4. Στις περιπτώσεις όπου, σύμφωνα με το άρθρο 118 παράγραφος 2, οι αναθέτουσες αρχές έχουν αποστείλει προς δημοσίευση προκήρυξη προκαταρκτικής ενημέρωσης, ή έχουν δημοσιεύσει οι ίδιες προκήρυξη προκαταρκτικής ενημέρωσης σχετικά με τα χαρακτηριστικά του αγοραστή («προφίλ αγοραστή»), η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών μπορεί εν γένει να περιορίζεται σε τριάντα έξι ημέρες, σε καμία όμως περίπτωση κάτω των είκοσι δύο ημερών, από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης προς δημοσίευση ή της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς.

Η σύντμηση της προθεσμίας που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο είναι δυνατή μόνο εφόσον η προκήρυξη προκαταρκτικής ενημέρωσης πληροί του ακόλουθους όρους:

- α) περιλαμβάνει όλα τα απαιτούμενα στην προκήρυξη πληροφοριακά στοιχεία, ενόσω τα στοιχεία αυτά είναι διαθέσιμα κατά τη δημοσίευση της προκήρυξης αυτής·
- β) έχει αποσταλεί προς δημοσίευση μεταξύ ενός ελάχιστου διαστήματος πενήντα δύο ημερών και ενός μέγιστου διαστήματος δώδεκα μηνών πριν από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης.

5. Οι προθεσμίες για την παραλαβή των προσφορών μπορούν να συντμηθούν κατά πέντε ημέρες εάν, αμέσως μετά τη δημοσίευση της προκήρυξης ή της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, όλα τα έγγραφα της πρόσκλησης σε διαδικασία ανταγωνισμού διατίθενται απευθείας και ελεύθερα μέσω ηλεκτρονικών μέσων.

▼B*Άρθρο 141***Προθεσμίες πρόσβασης στα έγγραφα πρόσκλησης σε διαδικασία ανταγωνισμού**

(Άρθρο 98 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

▼M1

1. Υπό την προϋπόθεση ότι έχουν ζητηθεί εγκαίρως, πριν από την εκπνοή της προθεσμίας υποβολής των προσφορών, οι συγγραφές υποχρεώσεων, τα περιγραφικά έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο 125β και τα συμπληρωματικά έγγραφα αποστέλλονται σε όλους τους οικονομικούς παράγοντες που έχουν ζητήσει κάποια συγγραφή υποχρεώσεων ή έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για να υποβάλουν προσφορά, και τούτο εντός των έξι ημερολογιακών ημερών που έπονται της παραλαβής της σχετικής αίτησης, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 4. Οι αναθέτουσες αρχές δεν είναι υποχρεωμένες να απαντήσουν στις αιτήσεις αποστολής που υποβάλλονται σε λιγότερο από πέντε εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών.

2. Υπό την προϋπόθεση ότι έχουν ζητηθεί εγκαίρως πριν από την εκπνοή της προθεσμίας υποβολής των προσφορών, οι συμπληρωματικές πληροφορίες για τις συγγραφές υποχρεώσεων, τα περιγραφικά έγγραφα ή τα συμπληρωματικά έγγραφα του διαγωνισμού γνωστοποιούνται ταυτόχρονα σε όλους τους οικονομικούς παράγοντες που έχουν ζητήσει κάποια συγγραφή υποχρεώσεων ή έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για να συμμετάσχουν σε ανταγωνιστικό διάλογο ή να υποβάλουν προσφορά, και τούτο το αργότερο έξι ημερολογιακές ημέρες πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας για την παραλαβή των προσφορών, ή για τις αιτήσεις πληροφοριών που έχουν ληφθεί σε λιγότερο από οκτώ ημερολογιακές ημέρες πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας για την παραλαβή των προσφορών, το ταχύτερο δυνατόν μετά την παραλαβή των αιτήσεων πληροφόρησης. Οι αναθέτουσες αρχές δεν είναι υποχρεωμένες να απαντήσουν στις αιτήσεις συμπληρωματικών πληροφοριών που υποβάλλονται σε λιγότερο από πέντε εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών.

▼B

3. Οσάκις, για οποιονδήποτε λόγο, οι συγγραφές υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά έγγραφα ή πληροφορίες δεν μπορούν να δοθούν εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2, ή οσάκις οι προσφορές δεν μπορούν να συνταχθούν παρά μόνο μετά από επιτόπια επίσκεψη ή επιτόπια εξέταση των εγγράφων που προσαρτώνται στη συγγραφή υποχρεώσεων, οι προθεσμίες για την παραλαβή των προσφορών που καθορίζονται στο άρθρο 140 παρατείνονται, έτσι ώστε όλοι οι οικονομικοί παράγοντες να μπορέσουν να λάβουν γνώση όλων των πληροφοριακών στοιχείων που είναι αναγκαία για τη σύνταξη των προσφορών, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 240. Η παράταση αυτή αποτελεί το αντικείμενο κατάλληλης δημοσίευσης, σύμφωνα με τις λεπτομέρειες που προβλέπονται στα άρθρα 118 έως 121.

▼M1

4. Κατά την ανοικτή διαδικασία, συμπεριλαμβανόμενων των δυναμικών συστημάτων αγορών που αναφέρονται στο άρθρο 125α, και εφόσον όλα τα έγγραφα της πρόσκλησης σε διαδικασία ανταγωνισμού και τα συμπληρωματικά έγγραφα διατίθενται ελεύθερα, πλήρως και απευθείας μέσω ηλεκτρονικών μέσων, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1. Η προκήρυξη που προβλέπεται στο άρθρο 118 παρ. 3 αναφέρει τότε τη διεύθυνση του Διαδικτύου στην οποία μπορούν να εξετασθούν τα έγγραφα αυτά.

*Άρθρο 142***Προθεσμίες σε επείγουσες περιπτώσεις**

(Άρθρο 98 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Στις περιπτώσεις των οποίων ο επείγων χαρακτήρας, δεόντως αιτιολογημένος, καθιστά ανεφάρμοστες τις ελάχιστες προθεσμίες που

▼M1

προβλέπονται στο άρθρο 140 παράγραφος 3, για τις κλειστές διαδικασίες καθώς και για τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση αφού προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να καθορίσουν, σε ημερολογιακές ημέρες, τις ακόλουθες προθεσμίες:

- α) για την παραλαβή των αιτήσεων συμμετοχής, προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης του διαγωνισμού στην ΥΕΕΕΚ προς δημοσίευση, ή των δέκα ημερών εάν η αποστολή αυτή γίνεται με ηλεκτρονικά μέσα·
- β) για την παραλαβή των προσφορών, προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα ημερών από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής των προσφορών.

2. Στις κλειστές διαδικασίες και στις επισπευσμένες διαδικασίες με διαπραγμάτευση, και υπό την προϋπόθεση ότι έχουν ζητηθεί εγκαίρως, οι συμπληρωματικές πληροφορίες για τις συγγραφές υποχρεώσεων γνωστοποιούνται ταυτόχρονα σε όλους τους υποψήφιους και προσφέροντες, και τούτο το αργότερο τέσσερις ημερολογιακές ημέρες πριν από την καταληκτική ημερομηνία για την παραλαβή των προσφορών.

▼B*Άρθρο 143***Λεπτομέρειες υποβολής**

(Άρθρο 98 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

▼M1

1. Οι τρόποι υποβολής των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής καθορίζονται από την αναθέτουσα αρχή, η οποία μπορεί να επιλέξει έναν αποκλειστικό για την περίπτωση τρόπο επικοινωνίας. Οι προσφορές και οι αιτήσεις συμμετοχής μπορούν να υποβάλλονται με επιστολή ή με ηλεκτρονικά μέσα. Εξάλλου, οι αιτήσεις συμμετοχής μπορούν να υποβάλλονται με τηλεομοιοτυπία (φαξ).

Τα επιλεγόμενα μέσα επικοινωνίας δεν δημιουργούν διακρίσεις και δεν μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα τον περιορισμό της πρόσβασης των οικονομικών παραγόντων στη διαδικασία ανάθεσης.

Τα επιλεγόμενα μέσα επικοινωνίας εγγυώνται την τήρηση των ακόλουθων όρων:

- α) κάθε υποβαλλόμενο έγγραφο περιέχει όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που είναι αναγκαία για την αξιολόγησή του·
- β) διαφυλάσσεται η ακεραιότητα των δεδομένων·
- γ) διαφυλάσσεται ο εμπιστευτικός χαρακτήρας των προσφορών και η αναθέτουσα αρχή λαμβάνει γνώση των προσφορών αυτών μόνο μετά την εκπνοή της προβλεπόμενης προθεσμίας υποβολής τους.

Εάν είναι αναγκαίο για λόγους νομικής απόδειξης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτήσουν την επιβεβαίωση, με επιστολή ή με ηλεκτρονικό μέσο, των αιτήσεων συμμετοχής που διαβιβάζονται με φαξ, και τούτο το ταχύτερο δυνατόν, και εν πάση περιπτώσει πριν από την καταληκτική ημερομηνία που προβλέπεται στα άρθρα 140 και 251.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτήσουν, οι προσφορές που αποστέλλονται με ηλεκτρονικά μέσα να συνοδεύονται από προηγμένης ηλεκτρονικής συγκρότησης υπογραφή κατά την έννοια της οδηγίας 1999/93/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

1α. Οσάκις η αναθέτουσα αρχή επιτρέπει τη διαβίβαση των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής με ηλεκτρονικά μέσα, οι χρησιμοποιούμενοι μηχανισμοί και τα τεχνικά τους χαρακτηριστικά πρέπει να μη δημιουργούν διακρίσεις, να είναι ευχερώς προσίτα στο κοινό και να είναι συμβατά με τις τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας που χρησιμοποιούνται ευρέως. Τα πληροφοριακά

⁽¹⁾ ΕΕ L 13 της 19.1.2000, σ. 12.

▼ M1

στοιχεία σχετικά με τις αναγκαίες προδιαγραφές για την υποβολή των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής, συμπεριλαμβανόμενης της κρυπτογράφησης τους, τίθενται στη διάθεση των προσφερόντων και των αιτούντων.

Εξάλλου, οι μηχανισμοί παραλαβής των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής πρέπει να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του παραρτήματος X της οδηγίας 2004/18/EK.

2. Η υποβολή των προσφορών με επιστολή γίνεται, κατά την επιλογή των προσφερόντων:

- α) είτε ταχυδρομικώς είτε μέσω υπηρεσίας ταχυμεταφοράς, οπότε τα έγγραφα πρόσκλησης σε διαδικασία ανταγωνισμού διευκρινίζουν ότι ισχύει η ημερομηνία αποστολής και ότι ως αποδεικτικό στοιχείο λαμβάνεται η ταχυδρομική σφραγίδα ή η ημερομηνία της απόδειξης κατάθεσης·
- β) είτε με κατάθεση στις υπηρεσίες του θεσμικού οργάνου, απευθείας ή μέσω εντολοδόχου του προσφέροντος, οπότε τα έγγραφα του διαγωνισμού διευκρινίζουν, πέρα από τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 130 παράγραφος 2 στοιχείο α), την υπηρεσία στην οποία πρέπει να κατατεθούν οι προσφορές έναντι απόδειξης παραλαβής με ημερομηνία και υπογραφή.

▼ B

3. Για να διαφυλάσσεται το απόρρητο και για να αποφεύγονται τυχόν δυσχέρειες κατά την αποστολή των προσφορών με επιστολή, στις προσκλήσεις υποβολής προσφορών περιλαμβάνεται και η ακόλουθη επισήμανση:

«Η αποστολή πρέπει να γίνει με διπλό φάκελο. Και οι δύο φάκελοι θα είναι κλειστοί, ο δε εσωτερικός θα φέρει, πέρα από τα στοιχεία του αποδέκτη, όπως αυτά αναφέρονται στην πρόσκληση υποβολής προσφορών, την ένδειξη Πρόσκληση υποβολής προσφορών — Να μην ανοιγεί από την υπηρεσία αλληλογραφίας. Εάν χρησιμοποιηθούν αυτοκόλλητοι φάκελοι, πρέπει να κλεισθούν με κολλητική ταινία, η οποία πρέπει να φέρει εγκάρσια την υπογραφή του αποστολέα.»

*Άρθρο 144***Εγγυήσεις προσφοράς**

(Άρθρο 98 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει εγγύηση προσφοράς ανερχόμενη στο 1 έως 2 % του συνολικού ύψους της σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 150.

Η ως άνω εγγύηση ελευθερώνεται κατά την κατακύρωση της σύμβασης. Καταπίπτει δε εφόσον δεν υποβληθεί προσφορά μέχρι την καταληκτική ημερομηνία που προβλέπεται προς τούτο, ή σε περίπτωση απόσυρσης προσφοράς που έχει ήδη υποβληθεί.

*Άρθρο 145***Αποσφράγιση των προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής**

(Άρθρο 98 παράγραφος 3 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

▼ M1

1. Όλες οι προσφορές και αιτήσεις συμμετοχής που τήρησαν τις διατάξεις του άρθρου 143 αποσφραγίζονται.

▼ B

2. Για τις συμβάσεις των οποίων το ύψος υπερβαίνει το κατώτατο όριο που καθορίζεται στο άρθρο 129 παράγραφος 2 ο αρμόδιος διατάκτης διορίζει επιτροπή αποσφράγισης των προσφορών.

▼ M1

Η εν λόγω επιτροπή συγκροτείται από τρία τουλάχιστον πρόσωπα, τα οποία ανήκουν σε δύο τουλάχιστον οργανικές οντότητες του εμπλεκόμενου θεσμικού οργάνου χωρίς μεταξύ τους ιεραρχική σχέση, και από

▼M1

τα οποία τουλάχιστον το ένα δεν εξαρτάται από τον αρμόδιο διατάκτη. Για να προλαμβάνεται κάθε κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων, τα πρόσωπα αυτά υπόκεινται στις υποχρεώσεις του άρθρου 52 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Στις αντιπροσωπείες και στις τοπικές διοικητικές μονάδες, που αναφέρονται στο άρθρο 254, ή είναι αυτοτελείς σε κράτος μέλος, και ελλείψει διακριτών οργανικών οντοτήτων, η υποχρέωση ύπαρξης οργανικών οντοτήτων χωρίς μεταξύ τους ιεραρχική σχέση δεν ισχύει.

3. Σε περίπτωση αποστολής των προσφορών με επιστολή, ένα ή περισσότερα από τα μέλη της επιτροπής αποσφράγισης μονογραφούν τα έγγραφα που αποδεικνύουν την ημερομηνία και την ώρα αποστολής κάθε προσφοράς.

▼B

Επιπλέον μονογραφούν:

- α) είτε κάθε σελίδα κάθε προσφοράς·
- β) είτε το εξώφυλλο και τις σελίδες της οικονομικής προσφοράς για κάθε προσφορά, την δε ακεραιότητα της πρωτότυπης προσφοράς εγγυάται κάθε κατάλληλη τεχνική εφαρμοζόμενη από υπηρεσία ανεξάρτητη της υπηρεσίας του διατάκτη, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2.

Σε περίπτωση ανάθεσης με μειοδοτικό διαγωνισμό, σύμφωνα με το άρθρο 138 παράγραφος 1 στοιχείο α) οι τιμές που περιλαμβάνονται στις προσφορές δημοσιοποιούνται.

Τα μέλη της επιτροπής αποσφράγισης υπογράφουν το πρακτικό αποσφράγισης των παραληφθεισών προσφορών, το οποίο προσδιορίζει τις σύμφωνες και τις μη σύμφωνες προσφορές και αιτιολογεί την απόρριψη των μη σύμφωνων προσφορών με γνώμονα τις λεπτομέρειες υποβολής που προβλέπονται στο άρθρο 143.

*Άρθρο 146***Επιτροπή αξιολόγησης των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής**

(Άρθρο 98 παράγραφος 4 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. ►**M1** Όλες οι προσφορές και αιτήσεις συμμετοχής που έχουν κριθεί σύμφωνες αξιολογούνται και κατατάσσονται από επιτροπή αξιολόγησης, η οποία συγκροτείται, για καθεμία από τις δύο φάσεις, βάσει των ήδη καθορισμένων κριτηρίων αποκλεισμού και επιλογής, αφενός, και των κριτηρίων ανάθεσης, αφετέρου. ◀

Η εν λόγω επιτροπή διορίζεται από τον αρμόδιο διατάκτη και έχει ως αποστολή τη διατύπωση συμβουλευτικής γνώμης σχετικά με τις συμβάσεις ύψους ανώτερου του κατώτατου ορίου που προβλέπεται στο άρθρο 129 παράγραφος 2.

▼M1

2. Η επιτροπή αξιολόγησης συγκροτείται από τρία τουλάχιστον πρόσωπα, τα οποία ανήκουν σε δύο τουλάχιστον οργανικές οντότητες του εμπλεκόμενου θεσμικού οργάνου χωρίς μεταξύ τους ιεραρχική σχέση, και από τα οποία τουλάχιστον το ένα δεν εξαρτάται από τον αρμόδιο διατάκτη. Για να προλαμβάνεται κάθε κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων, τα πρόσωπα αυτά υπόκεινται στις υποχρεώσεις του άρθρου 52 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Στις αντιπροσωπείες και στις τοπικές διοικητικές μονάδες που προβλέπονται στο άρθρο 254, ή είναι αυτοτελείς σε κράτος μέλος, και ελλείψει διακριτών οργανικών οντοτήτων, η υποχρέωση ύπαρξης οργανικών οντοτήτων χωρίς μεταξύ τους ιεραρχική σχέση δεν ισχύει.

▼B

Η σύνθεση της επιτροπής αυτής μπορεί να είναι όμοια με τη σύνθεση της επιτροπής αποσφράγισης των προσφορών.

▼M1

Μετά από απόφαση του αρμόδιου διατάκτη, την ως άνω επιτροπή μπορούν να συνδράμουν εξωτερικοί εμπειρογνώμονες. Ο αρμόδιος

▼ M1

διατάκτης μεριμνά ώστε οι εμπειρογνώμονες αυτοί να τηρούν τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 52 του δημοσιονομικού κανονισμού.

▼ B

3. Οι αιτήσεις συμμετοχής και οι προσφορές που δεν περιέχουν όλα τα ουσιώδη στοιχεία που απαιτούνται στα έγγραφα του διαγωνισμού, ή που δεν ανταποκρίνονται στις ειδικές απαιτήσεις που καθορίζονται σ' αυτά απορρίπτονται.

▼ M1

Ωστόσο, η επιτροπή αξιολόγησης ή η αναθέτουσα αρχή μπορούν να καλέσουν τον υποψήφιο ή τον προσφέροντα να συμπληρώσει ή να επεξηγήσει τα υποβληθέντα δικαιολογητικά που έχουν σχέση με τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής, και τούτο εντός προθεσμίας που καθορίζουν οι ίδιες.

Κρίνονται παραδεκτές οι προσφορές των προσφερόντων που δεν έχουν αποκλεισθεί και που πληρούν τα κριτήρια επιλογής.

▼ B

4. Σε περίπτωση υπερβολικά χαμηλών προσφορών κατά το άρθρο 139 η επιτροπή αξιολόγησης ζητεί τις προσήκουσες διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση των προσφορών.

▼ M1*Άρθρο 147***Αποτέλεσμα της αξιολόγησης**

(Άρθρο 99 του δημοσιονομικού κανονισμού)

▼ B

1. Συντάσσεται και χρονολογείται πρακτικό αξιολόγησης και κατάταξης των αιτήσεων συμμετοχής και των προσφορών που έχουν κριθεί σύμφωνες. Το πρακτικό τούτο υπογράφεται από όλα τα μέλη της επιτροπής αξιολόγησης και φυλάσσεται για να χρησιμοποιείται στο μέλλον ως έγγραφο αναφοράς.

2. ► **M1** Το πρακτικό που αναφέρεται στη παράγραφο 1 περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- α) την ονομασία και τη διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής, το αντικείμενο και το ποσό της σύμβασης, της σύμβασης-πλαισίου ή του δυναμικού συστήματος αγορών· ◀
- β) το όνομα ή την επωνυμία των αποκλεισθέντων υποψηφίων ή προσφερόντων και την αιτιολόγηση του αποκλεισμού τους·
- γ) το όνομα ή την επωνυμία των υποψηφίων ή προσφερόντων που προκρίθηκαν για εξέταση και την αιτιολόγηση της πρόκρισής τους·
- δ) τους λόγους απόρριψης των προσφορών που εκρίθησαν υπερβολικά χαμηλές·
- ε) το όνομα ή την επωνυμία των προκριθέντων υποψηφίων ή του προκριθέντος αναδόχου και την αιτιολόγηση της πρόκρισής τους, καθώς και, εφόσον είναι γνωστό, το τμήμα της σύμβασης ή της σύμβασης-πλαισίου που ο ανάδοχος προτίθεται να αναθέσει υπεργοληπτικά σε τρίτους·

3. Στη συνέχεια, η αναθέτουσα αρχή εκδίδει τη απόφασή της, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον:

▼ M1

- α) την ονομασία και τη διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής, το αντικείμενο και το ύψος της σύμβασης, της σύμβασης-πλαισίου ή του δυναμικού συστήματος αγορών·

▼ B

- β) το όνομα ή την επωνυμία των αποκλεισθέντων υποψηφίων ή προσφερόντων και την αιτιολόγηση του αποκλεισμού τους·
- γ) το όνομα ή την επωνυμία των υποψηφίων ή προσφερόντων που προκρίθηκαν για εξέταση και την αιτιολόγηση της πρόκρισής τους·

▼B

- δ) τους λόγους απόρριψης των προσφορών που εκρίθησαν υπερβολικά χαμηλές·
- ε) το όνομα ή την επωνυμία των επιλεγέντων υποψηφίων ή του επιλεγέντος αναδόχου και την αιτιολόγηση της επιλογής τους βάσει των ήδη καθορισμένων κριτηρίων επιλογής ή ανάθεσης, καθώς και, εφόσον είναι γνωστό, το τμήμα της σύμβασης ή της σύμβασης-πλασίου που ο ανάδοχος προτίθεται να αναθέσει υπεργοληπτικά σε τρίτους·

▼M1

- στ) όσον αφορά τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση και τον ανταγωνιστικό διάλογο, τις περιστάσεις που αναφέρονται στα άρθρα 125β, 126, 127, 242, 244, 246 και 247 που τις δικαιολογούν·

▼B

- ζ) εφόσον συντρέχει περίπτωση, τους λόγους για τους οποίους η αναθέτουσα αρχή εγκατέλειψε την ανάθεση της σύμβασης.

*Άρθρο 148***Επαφές μεταξύ αναθετουσών αρχών και προσφερόντων**

(Άρθρο 99 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης, επιτρέπονται κατ' εξαίρεση οι επαφές μεταξύ κοινοτικών θεσμικών οργάνων και προσφερόντων υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3.
2. Πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών, για τα συμπληρωματικά έγγραφα και πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 141 η αναθέτουσα αρχή μπορεί:
 - α) με πρωτοβουλία των προσφερόντων, να παράσχει πρόσθετες πληροφορίες με αποκλειστικό σκοπό την αποσαφήνιση της φύσης της σύμβασης· οι πληροφορίες αυτές γνωστοποιούνται ταυτόχρονα σε όλους τους προσφέροντες που έχουν ζητήσει τη συγγραφή υποχρεώσεων·
 - β) με δική της πρωτοβουλία, και εφόσον διαπιστώσει σφάλμα, ανακρίβεια, παράλειψη ή οποιαδήποτε άλλη ουσιώδη ανεπάρκεια στο κείμενο της προκήρυξης του διαγωνισμού, της πρόσκλησης υποβολής προσφορών ή της συγγραφής υποχρεώσεων, να ενημερώσει τους ενδιαφερόμενους ταυτόχρονα και με όρους απολύτως ταυτόσημους με εκείνους της προκήρυξης της διαγωνιστικής διαδικασίας.
3. Μετά την αποσφράγιση των προσφορών, και σε περίπτωση που μια προσφορά προκαλέσει αιτήματα αποσαφήνισης ή που πρόκειται να διορθωθούν προφανή ουσιώδη σφάλματα στο κείμενο της προσφοράς, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να λάβει την πρωτοβουλία μιας επαφής με τον προσφέροντα, χωρίς η επαφή αυτή να μπορεί να οδηγήσει σε τροποποίηση του περιεχομένου της προσφοράς.
4. Σε όλες τις περιπτώσεις όπου πραγματοποιούνται τέτοιες επαφές, συντάσσεται «σημείωμα για τον φάκελο».

▼M1

5. Στην περίπτωση των συμβάσεων νομικών υπηρεσιών κατά την έννοια του παραρτήματος ΠΒ της οδηγίας 2004/18/ΕΚ, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να έχει με τους προσφέροντες τις επαφές που είναι αναγκαίες για την επαλήθευση των κριτηρίων επιλογής ή/και ανάθεσης.

▼B*Άρθρο 149***Ενημέρωση των υποψηφίων και των προσφερόντων**

(Άρθρο 100 παράγραφος 2 και 101 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

▼M1

1. Οι αναθέτουσες αρχές γνωστοποιούν το ταχύτερο δυνατόν στους υποψήφιους και στους προσφέροντες τις αποφάσεις που λαμβάνονται σχετικά με την ανάθεση της σύμβασης ή της σύμβασης-πλασίου, ή με την αποδοχή σε δυναμικό σύστημα αγορών, καθώς και τους λόγους για τους οποίους ενδεχομένως αποφάσισαν να μην αναθέσουν τη σύμβαση ή τη σύμβαση-πλαίσιο, ή να μη συστήσουν το δυναμικό σύστημα αγορών που αποτέλεσε το αντικείμενο διαγωνισμού, ή να αρχίσουν εκ νέου τη διαδικασία.

▼B

2. Η αναθέτουσα αρχή γνωστοποιεί, εντός το πολύ δεκαπέντε ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή σχετικής γραπτής αίτησης, τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 100 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

▼M1

3. Για τις συμβάσεις που ανατίθενται από τα κοινοτικά θεσμικά όργανα για ίδιο λογαριασμό, δυνάμει του άρθρου 105 του δημοσιονομικού κανονισμού, οι αναθέτουσες αρχές γνωστοποιούν το ταχύτερο δυνατόν μετά την απόφαση ανάθεσης, και το αργότερο εντός της εβδομάδας που έπεται, ταυτόχρονα και ατομικά σε κάθε υποψήφιο ή προσφέροντα που έχει απορριφθεί, με επιστολή, ή φαξ ή ηλεκτρονικό μέσο, ότι η προσφορά ή η αίτηση συμμετοχής τους δεν έγινε δεκτή, διευκρινίζοντας σε κάθε περίπτωση τους λόγους της απόρριψης της προσφοράς ή της αίτησης συμμετοχής.

Οι αναθέτουσες αρχές ταυτόχρονα γνωστοποιούν με τη γνωστοποίηση της απόρριψης προς τους απορριφθέντες υποψήφιους ή προσφέροντες, την απόφαση ανάθεσης προς τον ανάδοχο, διευκρινίζοντας ότι η γνωστοποιούμενη απόφαση δεν αποτελεί δέσμευση της αντίστοιχης αναθέτουσας αρχής.

Οι απορριφθέντες υποψήφιοι ή προσφέροντες μπορούν να λάβουν επιπλέον πληροφορίες για τους λόγους της απόρριψής τους, υποβάλλοντας γραπτώς σχετικό αίτημα με επιστολή, φαξ ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, καθώς και, για κάθε προκριθείσα προσφορά, πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά και τα σχετικά πλεονεκτήματα της προσφοράς, όπως και το όνομα του αναδόχου, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 100 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του δημοσιονομικού κανονισμού. Οι αναθέτουσες αρχές απαντούν στα υποβαλλόμενα αιτήματα εντός το πολύ δεκαπέντε ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της σχετικής αίτησης.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προβούν στην υπογραφή σύμβασης ή σύμβασης-πλασίου με τον ανάδοχο μόνο αφού παρέλθουν δύο ημερολογιακές εβδομάδες από την επομένη της ημερομηνίας της ταυτόχρονης κοινοποίησης των αποφάσεων απόρριψης και ανάθεσης. Εφόσον συντρέχει περίπτωση, μπορούν να αναστείλουν την υπογραφή της σύμβασης με σκοπό τη συμπληρωματική εξέταση στοιχείων, εάν τούτο δικαιολογείται είτε από τα αιτήματα και τις παρατηρήσεις που τυχόν διατυπώνονται από τους απορριφθέντες υποψήφιους ή προσφέροντες κατά τις δύο ημερολογιακές εβδομάδες μετά την κοινοποίηση των αποφάσεων απόρριψης και ανάθεσης, είτε από οποιαδήποτε σχετική πληροφορία που λαμβάνεται κατά την εν λόγω περίοδο. Στην περίπτωση αυτή, όλοι οι υποψήφιοι ή προσφέροντες ενημερώνονται εντός τριών εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της απόφασης αναστολής.



Τμήμα 4

Εγγυήσεις και έλεγχος

Άρθρο 150

Χαρακτηριστικά των εκ των προτέρων εγγυήσεων

(Άρθρο 102 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οσάκις απαιτείται από τους προμηθευτές, εργολήπτες ή παρόχους υπηρεσιών ή εκ των προτέρων κατάθεση εγγύησης, αυτή πρέπει να καλύπτει ποσό και περίοδο επαρκή για να είναι δυνατή η ενεργοποίησή της.
2. Η εγγύηση παρέχεται από εγκεκριμένη τράπεζα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, μπορεί δε να αντικατασταθεί με από κοινού και εις ολόκληρον εγγύηση τρίτου προσώπου.

Το ποσό της εγγύησης αυτής αναγράφεται σε ευρώ.

Σκοπό δε έχει να καταστήσει την τράπεζα, τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό ή το τρίτο πρόσωπο ανέκκλητους και αλληλέγγυους εγγυητές, ή εγγυητές σε πρώτη ζήτηση, της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του αντισυμβαλλόμενου.

Άρθρο 151

Εγγύηση καλής εκτέλεσης

(Άρθρο 102 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 250 μπορεί να ζητηθεί από τον διατάκτη εγγύηση καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με τους συνήθεις εμπορικούς όρους, για τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, και σύμφωνα με τις ειδικές συγγραφές υποχρεώσεων για τις συμβάσεις έργων.

Η εγγύηση αυτή είναι υποχρεωτική για συμβάσεις ύψους άνω των 345 000 ευρώ και για τις συμβάσεις έργων.

2. Είναι δυνατόν να συσταθεί σταδιακά, με παρακράτηση επί των πραγματοποιούμενων πληρωμών, εγγύηση ίση με το 10 % του συνολικού ποσού της σύμβασης.

Η ως άνω εγγύηση είναι δυνατόν να αντικατασταθεί με παρακράτηση επί της τελικής πληρωμής, με σκοπό τη σύσταση εγγύησης μέχρι την οριστική παραλαβή των υπηρεσιών, των προμηθειών ή των έργων.

3. Οι εγγυήσεις ελευθερώνονται υπό τους όρους που προβλέπονται στη σύμβαση, εκτός των περιπτώσεων μη εκτέλεσης, κακής εκτέλεσης ή καθυστέρησης στην εκτέλεση της σύμβασης. Στις περιπτώσεις αυτές καταπίπτουν κατ' αναλογία προς τη βαρύτητα της διαπιστωθείσας ζημίας.

Άρθρο 152

Εγγυήσεις για προχρηματοδοτήσεις

(Άρθρο 102 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Απαιτείται εγγύηση ως ανταπόδοση καταβολών προχρηματοδότησης ανώτερων των 150 000 ευρώ.

Η εγγύηση ελευθερώνεται σταδιακά, ανάλογα με την εκκαθάριση της προχρηματοδότησης, με αφαίρεση των ενδιάμεσων πληρωμών ή των καταβολών υπολοίπων που πραγματοποιούνται προς τον αντισυμβαλλόμενο κατά τους όρους της σύμβασης.

▼B*Άρθρο 153***Αναστολή εκτέλεσης σε περίπτωση σφαλμάτων ή παρατυπιών**

(Άρθρο 103 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η αναστολή της εκτέλεσης σύμβασης κατά το άρθρο 103 του Δημοσιονομικού Κανονισμού σκοπό έχει την επαλήθευση της υπόστασης των εικαζόμενων ουσιωδών σφαλμάτων και παρατυπιών, ή απατών. Εάν δεν επιβεβαιωθούν οι εικασίες, η εκτέλεση της σύμβασης συνεχίζεται μόλις ολοκληρωθεί η ως άνω επαλήθευση.
2. Συνιστά ουσιώδη παρατυπία ή ουσιώδες σφάλμα κάθε παραβίαση συμβατικής ή κανονιστικής διάταξης που απορρέει από πράξη ή παράλειψη η οποία έχει, ή θα μπορούσε να έχει, ως αποτέλεσμα ζημία του κοινοτικού προϋπολογισμού.

*ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2***Διατάξεις εφαρμοζόμενες στις συμβάσεις που συνάπτονται από τα κοινοτικά θεσμικά όργανα για ίδιο λογαριασμό****▼M1***Άρθρο 154***Προσδιορισμός του προσήκοντος επιπέδου για τον υπολογισμό των κατώτατων ορίων**

(Άρθρα 104 και 105 του δημοσιονομικού κανονισμού)

▼B

Εναπόκειται σε κάθε διατάκη κύριας ή δευτερεύουσας μεταβίβασης αρμοδιοτήτων σε καθένα από τα θεσμικά όργανα να εκτιμά αν τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 105 του Δημοσιονομικού Κανονισμού έχουν καλυφθεί.

*Άρθρο 155***Αυτοτελείς συμβάσεις και συμβάσεις υποδιαιρούμενες σε μέρη**

(Άρθρο 105 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Το προεκτιμώμενο ύψος μιας σύμβασης δεν μπορεί να προκύπτει από πρόθεση μη υπαγωγής της σύμβασης στις υποχρεώσεις που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Καμία σύμβαση δεν μπορεί να υποδιαιρεθεί σε μέρη με την ίδια ως άνω πρόθεση.

▼M1

2. Οσάκις το αντικείμενο μιας σύμβασης προμηθειών, υπηρεσιών ή έργων υποδιαιρείται σε περισσότερα του ενός μέρη, καθένα από τα οποία αποτελεί το αντικείμενο χωριστής σύμβασης, το ποσό κάθε μέρους πρέπει να συνυπολογίζεται κατά τον συνολικό προσδιορισμό του εφαρμοστέου κατώτατου ορίου.

Οσάκις το συνολικό ποσό των μερών είναι ίσο ή μεγαλύτερο των κατώτατων ορίων που καθορίζονται στο άρθρο 158, οι διατάξεις του άρθρου 90 παράγραφος 1 και του άρθρου 91 παράγραφοι 1 και 2 του δημοσιονομικού κανονισμού εφαρμόζονται για καθένα από τα μέρη, εκτός από τα μέρη των οποίων το εκτιμώμενο ύψος είναι μικρότερο των 80 000 ευρώ, για τις συμβάσεις υπηρεσιών και προμηθειών, ή του ενός εκατομμυρίου ευρώ για τις συμβάσεις έργων, αρκεί το άθροισμα των ποσών των μερών αυτών να μην υπερβαίνει το 20 % του αθροίσματος των ποσών όλων των μερών της εκάστοτε σύμβασης.

▼B

3. Οσάκις σκοπούμενη αγορά ομοιογενών προμηθειών μπορεί να οδηγήσει στην ταυτόχρονη ανάθεση χωριστών μερών, ως βάση για τον προσδιορισμό του εφαρμοστέου κατώτατου ορίου λαμβάνεται το προεκτιμώμενο ποσό όλων μαζί των μερών.

▼B*Άρθρο 156***Λεπτομέρειες αξιολόγησης του ύψους ορισμένων συμβάσεων**

(Άρθρο 105 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

▼M1

1. Κατά τον υπολογισμό του προεκτιμώμενου ύψους μιας σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή συμπεριλαμβάνει τις συνολικές εκτιμώμενες απολαβές του αναδόχου.

Οσάκις μια σύμβαση προβλέπει δικαιώματα προαίρεσης ή την πιθανότητα ανανέωσής της, ως βάση υπολογισμού λαμβάνεται το μέγιστο ποσό που επιτρέπεται, συμπεριλαμβανόμενης της άσκησης του δικαιώματος προαίρεσης και της ανανέωσης.

Η εκτίμηση αυτή πραγματοποιείται κατά την αποστολή της προκήρυξης προς δημοσίευση ή, οσάκις δεν προβλέπεται δημοσίευση, κατά τη στιγμή που η αναθέτουσα αρχή αρχίζει τη διαδικασία ανάθεσης.

1α. Για τις συμβάσεις-πλαίσια και τα δυναμικά συστήματα αγορών λαμβάνεται υπόψη το μέγιστο ποσό όλων των συμβάσεων που προβλέπεται να ανατεθούν κατά τη συνολική διάρκεια ισχύος της σύμβασης-πλαισίου ή του δυναμικού συστήματος αγορών.

▼B

2. Για τις συμβάσεις υπηρεσιών, συνυπολογίζονται:

▼M1

α) για τις ασφαλίσεις, τα καταβλητέα ασφάλιστρα και οι άλλες μορφές ανταπόδοσης·

▼B

β) για τις τραπεζικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, οι αμοιβές, οι προμήθειες, οι τόκοι και οι άλλες μορφές ανταπόδοσης·

▼M1

γ) για τις συμβάσεις που συνεπάγονται μελέτη, οι αμοιβές, οι προμήθειες και οι και οι άλλες μορφές ανταπόδοσης.

▼B

3. Για συμβάσεις υπηρεσιών που δεν αναφέρουν συνολικό ύψος ή για συμβάσεις προμηθειών που έχουν ως αντικείμενο χρηματοδοτική μίσθωση, απλή μίσθωση ή μίσθωση-πώληση, ως βάση για τον υπολογισμό του προεκτιμώμενου ύψους τους λαμβάνεται:

α) για τις συμβάσεις ορισμένου χρόνου:

i) διάρκειας ίσης ή κατώτερης των σαράντα οκτώ μηνών, για τις συμβάσεις υπηρεσιών, ή των δώδεκα μηνών για τις συμβάσεις προμηθειών: το συνολικό ποσό για όλη τη διάρκεια αυτή·

ii) διάρκειας ανώτερης των δώδεκα μηνών, για τις συμβάσεις προμηθειών: το συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανόμενης της προεκτιμώμενης υπολειμματικής αξίας·

β) για τις συμβάσεις αορίστου χρόνου ή, όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών, ανώτερου των σαράντα οκτώ μηνών, το μηνιαίο ποσό επί σαράντα οκτώ.

4. Για τις συμβάσεις υπηρεσιών ή προμηθειών που παρουσιάζουν επαναληπτικότητα ή που πρόκειται να ανανεωθούν εντός συγκεκριμένης χρονικής περιόδου, λαμβάνεται ως βάση υπολογισμού:

α) είτε το συνολικό πραγματικό ύψος των διαδοχικών παρεμφερών συμβάσεων που συνήφθησαν, για την ίδια κατηγορία υπηρεσιών ή προμηθειών, κατά τους προηγούμενους δώδεκα μήνες ή το προηγούμενο οικονομικό έτος, διορθωμένο, ει δυνατόν, για να ληφθούν υπόψη οι μεταβολές των ποσοτήτων ή των τιμών που τυχόν επήλθαν κατά τη διάρκεια των δώδεκα μηνών μετά τη σύναψη της αρχικής σύμβασης·

β) είτε το συνολικό προεκτιμώμενο ποσό των διαδοχικών συμβάσεων που πρόκειται να συναφθούν κατά τους δώδεκα μήνες μετά την πρώτη παροχή υπηρεσιών ή παράδοση, ή κατά τη διάρκεια της σύμβασης, εφόσον αυτή υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες.

▼B

5. Για τις συμβάσεις έργων, λαμβάνεται υπόψη, πέρα από την αξία των έργων, η συνολική προεκτιμώμενη αξία των προμηθειών που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των εργασιών και παραδίδονται στον εργολήπτη από την αναθέτουσα αρχή.

▼M1*Άρθρο 157***Κατώτατα όρια για τις προκηρύξεις προκαταρκτικής ενημέρωσης**

(Άρθρο 105 του δημοσιονομικού κανονισμού)

Τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 118 για τη δημοσίευση προκήρυξης προκαταρκτικής ενημέρωσης καθορίζονται σε:

- α) 750 000 ευρώ για τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών του παραρτήματος ΙΑ της οδηγίας 2004/18/EK·
- β) 5 923 000 ευρώ για τις συμβάσεις έργων.

*Άρθρο 158***Κατώτατα όρια για την εφαρμογή των διαδικασιών της οδηγίας 2004/18/EK**

(Άρθρο 105 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 105 του δημοσιονομικού κανονισμού καθορίζονται σε:
 - α) 154 000 ευρώ για τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών του παραρτήματος ΙΑ της οδηγίας 2004/18/EK, εξαιρουμένων των συμβάσεων έρευνας και ανάπτυξης που εμφανίζονται στην κατηγορία 8 του παραρτήματος αυτού·
 - β) 236 000 ευρώ για τις συμβάσεις υπηρεσιών του παραρτήματος ΙΙΒ της οδηγίας 2004/18/EK και για τις συμβάσεις έρευνας και ανάπτυξης που εμφανίζονται στην κατηγορία 8 του παραρτήματος ΙΑ της οδηγίας 2004/18/EK·
 - γ) 5 923 000 ευρώ για τις συμβάσεις έργων.

▼B

2. Οι προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 105 του Δημοσιονομικού Κανονισμού συγκεκριμενοποιούνται στα άρθρα 140, 141 και 142.

*Άρθρο 159***Αποδεικτικά στοιχεία ως προς την πρόσβαση στις αγορές**

(Άρθρα 106 και 107 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι συγγραφές υποχρεώσεων επιβάλλουν στους υποψήφιους να αναφέρουν το κράτος όπου έχουν την έδρα ή τον τόπο διαμονής τους, υποβάλλοντας τα αποδεικτικά που απαιτεί σχετικά η οικεία νομοθεσία.

ΤΙΤΛΟΣ VI**ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ***ΚΕΦΑΛΑΙΟ I***Πεδίο εφαρμογής***Άρθρο 160***Πεδίο εφαρμογής**

(Άρθρο 108 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η διαδικασία ανάθεσης και σύναψης συμβάσεων και συμφωνιών από την Επιτροπή με τους οργανισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 54 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησης των δαπανών τους διοικητικής λειτουργίας και με σκοπό τη διάθεση των επιχειρησιακών πιστώσεων των οποίων τους έχει ανατεθεί

▼B

η διαχείριση, καθώς και με τους δικαιούχους του άρθρου 166 του ίδιου κανονισμού δεν υπάρχει στις διατάξεις του παρόντος τίτλου.

Αντίθετα, οι επιδοτήσεις ή επιχορηγήσεις που καταβάλλονται από τους ως άνω δικαιούχους κατ' εφαρμογή των αντίστοιχων συμβάσεων και συμφωνιών διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος τίτλου.

2. Από τις διατάξεις του παρόντος τίτλου διέπονται και:

α) το όφελος που προκύπτει από την επιδότηση επιτοκίου για ορισμένα δάνεια·

β) οι κεφαλαιακές συμμετοχές, εξαιρουμένων εκείνων προς όφελος διεθνών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, όπως της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ETAA), καθώς και οι υπό όρους επιστρεπτές επιδοτήσεις.

3. Οι συνεισφορές των Κοινοτήτων που καταβάλλονται ως συνδρομή τους σε οργανισμούς στους οποίους μετέχουν δεν διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος τίτλου.

*Άρθρο 161***Ενέργειες δυνάμενες να επιδοτηθούν**

(Άρθρο 108 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Μια ενέργεια που είναι δυνατόν να επιδοτηθεί κατά την έννοια του άρθρου 108 του Δημοσιονομικού Κανονισμού πρέπει να είναι σαφώς προσδιορισμένη.

Καμία ενέργεια δεν είναι δυνατόν να υποδιαιρείται σε μέρη με πρόθεση την μη υπαγωγή της στους κανόνες χρηματοδότησης που θεσπίζονται με τον παρόντα κανονισμό.

*Άρθρο 162***Οργανισμοί που επιδιώκουν σκοπούς γενικού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος**

(Άρθρο 108 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οργανισμός που επιδιώκει σκοπούς γενικού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος είναι:

α) είτε ένας ευρωπαϊκός οργανισμός με αποστολή την εκπαίδευση, την κατάρτιση, την ενημέρωση ή την έρευνα και τη μελέτη των ευρωπαϊκών πολιτικών, καθώς και ένας ευρωπαϊκός οργανισμός τυποποίησης·

β) είτε ένα ευρωπαϊκό δίκτυο που εκπροσωπεί οργανισμούς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που δραστηριοποιούνται στα κράτη μέλη ή σε υποψήφιες τρίτες χώρες και προωθούν αρχές και πολιτικές σύμφωνες με τους στόχους των Συνθηκών.

*Άρθρο 163***Εταίροι**

(Άρθρο 108 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι επιμέρους συμβάσεις επιδότησης μπορούν να πλαισιώνονται από συμφωνίες-πλαίσια εταιρικής σχέσης.

2. Μια συμφωνία-πλαίσιο εταιρικής σχέσης μπορεί να συναφθεί με δικαιούχους για τη δημιουργία σχέσης συνεργασίας με την Επιτροπή με μακροχρόνια προοπτική.

Η συμφωνία-πλαίσιο συγκεκριμενοποιεί τους κοινούς στόχους, τη φύση των σχεδιαζόμενων ενεργειών, κατά περίπτωση ή στο πλαίσιο εγκεκριμένου ετήσιου προγράμματος εργασίας, τη διαδικασία χορήγησης των επιμέρους επιδοτήσεων, με τήρηση των αρχών και των διαδικαστικών κανόνων του παρόντος τίτλου, καθώς και τα γενικά δικαιώματα και υποχρεώσεις κάθε μέρους στο πλαίσιο των επιμέρους συμβάσεων.

▼B

Η διάρκεια μιας τέτοιας συμφωνίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα έτη, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες, ιδίως από το αντικείμενο της συμφωνίας-πλαίσιου.

Οι διατάκτες δεν μπορούν να προσφεύγουν στις συμφωνίες-πλαίσια καταχρηστικά ή κατά τέτοιο τρόπο που αυτές να έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παραβίαση των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των αιτούντων.

3. Οι συμφωνίες-πλαίσια εταιρικής σχέσης εξομοιώνονται με επιδοτήσεις ως προς τη διαδικασία κατακύρωσής τους, υπόκεινται δε στις διαδικασίες εκ των προτέρων δημοσιότητας που αναφέρονται στο άρθρο 167.

4. Οι επιμέρους επιδοτήσεις που βασίζονται σε συμφωνίες-πλαίσια εταιρικής σχέσης χορηγούνται με τις διαδικασίες που προβλέπονται στις συμφωνίες αυτές, με τήρηση των αρχών του παρόντος τίτλου.

Αποτελούν το αντικείμενο εκ των υστέρων δημοσιότητας που προβλέπεται στο άρθρο 169.

5. Δημοσιονομική δέσμευση προηγείται μόνο των επιμέρους συμβάσεων που βασίζονται στις συμφωνίες-πλαίσια.

*Άρθρο 164***Περιεχόμενο των συμβάσεων επιδότησης**

(Άρθρο 108 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Μια σύμβαση προσδιορίζει ιδίως:
 - α) το αντικείμενό της·
 - β) τον δικαιούχο·
 - γ) τη διάρκειά της, και συγκεκριμένα:
 - i) την ημερομηνία έναρξης και λήξης της ισχύος της,
 - ii) την ημερομηνία έναρξης και τη διάρκεια της επιδοτούμενης ενέργειας ή οικονομικού έτους·
 - δ) το μέγιστο δυνατό ύψος χρηματοδότησης, με αναφορά:
 - i) του μέγιστου ύψους της επιδότησης· και

▼M1

- ii) του ανώτατου ποσοστού χρηματοδότησης των εξόδων της ενέργειας ή του εγκεκριμένου προγράμματος εργασίας, εκτός των περιπτώσεων συνεισφοράς κατ' αποκοπή ποσού και πινάκων κόστους ανά μονάδα που αναφέρονται στο άρθρο 181 παράγραφος 1·

▼B

- ε) την αναλυτική περιγραφή της ενέργειας ή, εφόσον πρόκειται για λειτουργική επιδότηση, του προγράμματος εργασίας που έχει εγκρίνει ο διατάκτης για το αντίστοιχο οικονομικό έτος·
- στ) τους γενικούς όρους που εφαρμόζονται σε όλες τις συμβάσεις του ίδιου τύπου· σ' αυτούς περιλαμβάνονται ιδίως ο προσδιορισμός του εφαρμοστέου στη συμφωνία δικαίου, την αρμόδια δικαιοδοτική αρχή σε περίπτωση διαφοράς και την αποδοχή από τον δικαιούχο των ελέγχων της Επιτροπής, της Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και των κανόνων εκ των υστέρων δημοσιότητας που αναφέρονται στο άρθρο 169 σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾. Η σύμβαση μπορεί να προβλέπει τις λεπτομέρειες και τις προθεσμίες αναστολής κατά το άρθρο 183·

⁽¹⁾ ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 1.

▼M1

- ζ) τον συνολικό προσωρινό προϋπολογισμό και την ανάλυση των επιλέξιμων δαπανών της ενέργειας ή του εγκεκριμένου προγράμματος εργασίας εκτός από τις περιπτώσεις κατ' αποκοπή χρηματοδοτήσεων και πινάκων κόστους ανά μονάδα που αναφέρονται στο άρθρο 181 παράγραφος 1.

▼B

- η) εφόσον η υλοποίηση της ενέργειας απαιτεί την ανάθεση συμβάσεων, τις αρχές που προβλέπονται στο άρθρο 184 ή τους κανόνες ανάθεσης συμβάσεων που οφείλει να τηρεί ο δικαιούχος.

- θ) τις ευθύνες του δικαιούχου, ιδίως σε θέματα χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και υποβολής των εκθέσεων δραστηριότητας και των δημοσιονομικών εκθέσεων.

- ι) τις λεπτομέρειες της διαδικασίας έγκρισης των εκθέσεων αυτών και πληρωμής εκ μέρους της Επιτροπής.

2. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 163, η συμφωνία-πλαίσιο συγκεκριμενοποιεί τα πληροφοριακά στοιχεία που προβλέπονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), β), γ) σημείο i), δ) σημείο ii), στ), η), θ) και ι) του παρόντος άρθρου.

Η επιμέρους σύμβαση περιλαμβάνει τα πληροφοριακά στοιχεία που προβλέπονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), β), γ), δ), ε), ζ) και, εφόσον απαιτείται, θ).

3. Οι συμβάσεις επιδότησης μπορούν να τροποποιηθούν μόνο με γραπτές τροποποιητικές ρήτρες. Οι ρήτρες αυτές δεν μπορούν να έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τροποποιήσεις της σύμβασης δυνάμει να θέσουν εν αμφιβόλω την απόφαση χορήγησης της επιδότησης, ούτε να παραβιάζουν την ίση μεταχείριση των υποβαλλόντων σχετική αίτηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2**Αρχές χορήγησης****Άρθρο 165****Ο κανόνας της μη παροχής κέρδους**

(Άρθρο 109 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η επιδότηση δεν μπορεί να έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παροχή κέρδους στον δικαιούχο. Ως κέρδος ορίζεται:

- α) το πλεόνασμα του συνόλου των εσόδων έναντι των δαπανών της εκάστοτε ενέργειας κατά την υποβολή της αίτησης τελικής πληρωμής στο πλαίσιο επιδότησης της ενέργειας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του δευτέρου εδαφίου.

- β) το πλεονασματικό υπόλοιπο του προϋπολογισμού διοικητικής λειτουργίας ενός οργανισμού που δέχεται λειτουργική επιδότηση.

Για τις ενέργειες που έχουν ως αντικείμενο την ενίσχυση της χρηματοδοτικής ικανότητας του δικαιούχου, στον τομέα των εξωτερικών ενεργειών, θεωρείται επίσης κέρδος η διανομή στα μέλη του δικαιούχου οργανισμού του πλεονάσματος των εσόδων που προκύπτουν από τις δραστηριότητές του, με αποτέλεσμα τον προσωπικό πλουτισμό τους, στο πλαίσιο επιδότησης ενέργειας.

▼M1

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν έχουν εφαρμογή για τις υποτροφίες σπουδών, έρευνας ή επαγγελματικής κατάρτισης που καταβάλλονται σε φυσικά πρόσωπα, ούτε για τα βραβεία που απονέμονται μετά από διαγωνισμό, ούτε για τις συνεισφορές κατ' αποκοπή ποσών και για τους πίνακες κόστους ανά μονάδα που αναφέρονται στο άρθρο 181 παράγραφος 1.

▼M1

*Άρθρο 166***Ετήσιος προγραμματισμός**

(Άρθρο 110 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας στον τομέα των επιδοτήσεων καταρτίζεται από τον εκάστοτε αρμόδιο διατάκτη και εγκρίνεται από την Επιτροπή, δημοσιεύεται δε στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής τον αναφερόμενο στις επιδοτήσεις, και τούτο το συντομότερο δυνατόν κατά την έναρξη του οικονομικού έτους και το αργότερο στις 31 Μαρτίου κάθε οικονομικού έτους.

Το πρόγραμμα εργασίας συγκεκριμενοποιεί τη βασική πράξη, τους στόχους, το χρονοδιάγραμμα των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, με το αντίστοιχο ενδεικτικό ποσό, και τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

2. Κάθε ουσιαστική τροποποίηση του προγράμματος εργασίας κατά τη διάρκεια του αντίστοιχου οικονομικού έτους αποτελεί το αντικείμενο συμπληρωματικής έγκρισης και δημοσίευσης, υπό τους όρους της παραγράφου 1.

▼B

*Άρθρο 167***Περιεχόμενο των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων**

(Άρθρο 110 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων προσδιορίζουν:

- α) τους επιδιωκόμενους στόχους·
- β) τα κριτήρια επιλεξιμότητας, επιλογής και κατακύρωσης, όπως αυτά προβλέπονται στα άρθρα 114 και 115 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, καθώς και τα αντίστοιχα δικαιολογητικά·
- γ) τις λεπτομέρειες της κοινοτικής χρηματοδότησης·
- δ) τις λεπτομέρειες και την καταληκτική ημερομηνία για την κατάθεση των προτάσεων, την ημερομηνία πιθανής έναρξης των ενεργειών καθώς και την προβλεπόμενη ημερομηνία περαίωσης της διαδικασίας κατακύρωσης.

2. Οι ως άνω προσκλήσεις δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο των κοινοτικών οργάνων και, ενδεχομένως, σε κάθε άλλο ενδεδειγμένο μέσον, όπως είναι η *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ευρύτερη δυνατή δημοσιότητα στους δυνητικούς δικαιούχους.

*Άρθρο 168***Εξαιρέσεις από τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων**

(Άρθρο 110 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Είναι δυνατή η χορήγηση επιδοτήσεων χωρίς να προηγηθεί πρόσκληση υποβολής προτάσεων μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) στο πλαίσιο ανθρωπιστικής βοήθειας, κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/96 του Συμβουλίου (⁽¹⁾), και βοήθειας σε καταστάσεις κρίσης, κατά την έννοια της παραγράφου 2·
- β) σε άλλες εξαιρετικές και επείγουσες περιπτώσεις, δεόντως αιτιολογημένες·
- γ) προς όφελος οργανισμών που βρίσκονται σε κατάσταση μονοπωλίου, εκ των πραγμάτων ή εκ του νόμου, με τη δέουσα αιτιολόγηση στην αντίστοιχη απόφαση χορήγησης της Επιτροπής·

(¹) ΕΕ L 163 της 2.7.1996, σ. 1.

▼M1

- δ) προς όφελος οργανισμών που προσδιορίζονται σε βασική πράξη, κατά την έννοια του άρθρου 49 του δημοσιονομικού κανονισμού, όπως αυτό εξειδικεύεται με το άρθρο 31 του παρόντος κανονισμού, ως αποδέκτες επιδότησης.

▼B

2. Ως καταστάσεις κρίσεις, για τρίτες χώρες, νοούνται καταστάσεις που απειλούν τη δημόσια τάξη και την ασφάλεια των προσώπων, υπάρχει κίνδυνος να καταλήξουν σε ένοπλη σύγκρουση ή απειλούν να αποσταθεροποιήσουν την αντίστοιχη χώρα και θα μπορούσαν να βλάψουν σοβαρά:

- α) τη διαφύλαξη των κοινών αξιών, των θεμελιωδών συμφερόντων, της ανεξαρτησίας και της ακεραιότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- β) την ασφάλεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, την προώθηση της διεθνούς συνεργασίας και την ανάπτυξη και ενίσχυση της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, κατά την έννοια του άρθρου 11 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 381/2000 του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

*Άρθρο 169***Δημοσιότητα εκ των υστέρων**

(Άρθρο 110 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Όλες οι επιδοτήσεις που χορηγούνται κατά τη διάρκεια ενός οικονομικού έτους, εξαιρουμένων των υποτροφιών που χορηγούνται σε φυσικά πρόσωπα, δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο των κοινοτικών οργάνων κατά το πρώτο εξάμηνο μετά το κλείσιμο του οικονομικού έτους στο πλαίσιο του οποίου εχορηγήθησαν.

Στις περιπτώσεις διαχείρισης που έχει ανατεθεί στους οργανισμούς του άρθρου 54 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, υπάρχει τουλάχιστον μία παραπομπή στη διεύθυνση του δικτυακού τόπου όπου περιλαμβάνονται τα σχετικά πληροφοριακά στοιχεία, εφόσον αυτά δεν δημοσιεύονται απευθείας στον δικτυακό τόπο των κοινοτικών θεσμικών οργάνων.

Μπορούν επίσης να δημοσιευθούν και σε κάθε άλλο κατάλληλο μέσον, όπως είναι η *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

2. Δημοσιεύονται, με τη συγκατάθεση του εκάστοτε δικαιούχου, κατά το άρθρο 164 παράγραφος 1, στοιχείο στ):

- α) το όνομα ή η επωνυμία και η διεύθυνση των δικαιούχων·
- β) το αντικείμενο της επιδότησης·

▼M1

- γ) το χορηγούμενο ποσό και, εκτός από τις περιπτώσεις κατ' αποκοπή χρηματοδότησης και πινάκων κόστους ανά μονάδα που αναφέρονται στο άρθρο 181 παράγραφος 1, το ποσοστό χρηματοδότησης των δαπανών της ενέργειας ή του εγκεκριμένου προγράμματος εργασίας.

▼B

Είναι δυνατή παρέκκλιση από την υποχρέωση που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, εάν η κοινολόγηση των πληροφοριακών στοιχείων υπάρχει κίνδυνος να βλάψει την ασφάλεια των δικαιούχων ή να ζημιώσει τα επαγγελματικά τους συμφέροντα.

⁽¹⁾ ΕΕ L 57 της 27.2.2001, σ. 5.

▼B*Άρθρο 170***Από κοινού χρηματοδοτήσεις**

(Άρθρο 111 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Μια ενέργεια μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο από κοινού χρηματοδότησης εκ μέρους πολλών διατακτών και από χωριστές γραμμές του προϋπολογισμού.

*Άρθρο 171***Αναδρομικότητα για τη διαχείριση της ανθρωπιστικής βοήθειας και της βοήθειας σε καταστάσεις κρίσης**

(Άρθρο 112 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Για την εξασφάλιση της καλής διεξαγωγής των επιχειρήσεων ανθρωπιστικής βοήθειας, ή των επιχειρήσεων σε καταστάσεις κρίσης κατά την έννοια του άρθρου 168, παράγραφος 2, οι δαπάνες στις οποίες υποβάλλεται ένας δικαιούχος πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης είναι επιλέξιμες για κοινοτική χρηματοδότηση μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) οσάκις οι δαπάνες σχετίζονται με τη σύσταση, εκ μέρους του αιτούντος, αποθεμάτων προς χρήση στο πλαίσιο της επιδοτούμενης ενέργειας·
- β) κατ' εξαίρεση, και για λόγους δεόντως αιτιολογημένους, οσάκις η απόφαση χρηματοδότησης και η σύμβαση επιδότησης το προβλέπουν ρητά, καθορίζοντας ημερομηνία επιλεξιμότητας προγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης.

*Άρθρο 172***Εξωτερικές συγχρηματοδοτήσεις**

(Άρθρο 113 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

▼M1

1. Ο δικαιούχος της επιδότησης τεκμηριώνει το ύψος της εκ μέρους του συγχρηματοδότησης, με τη μορφή είτε ιδίων πόρων είτε χρηματοοικονομικών μεταφορών εκ μέρους τρίτων, είτε και σε είδος, εκτός από τις περιπτώσεις κατ' αποκοπή χρηματοδότησης και πινάκων κόστους ανά μονάδα που αναφέρονται στο άρθρο 181 παράγραφος 1.

▼B

2. Ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί να αποδεχθεί, σε εξαιρετικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες, συγχρηματοδοτήσεις σε είδος. Στις περιπτώσεις αυτές, η αξία της συνεισφοράς δεν πρέπει να υπερβαίνει:

- α) είτε τα πραγματικά έξοδα, δεόντως τεκμηριωμένα με λογιστικά παραστατικά·
- β) είτε τα έξοδα που γίνονται εν γένει αποδεκτά στην αντίστοιχη αγορά.

Αποκλείονται από τον υπολογισμό του ύψους της συγχρηματοδότησης οι συνεισφορές σε ακίνητα, που αναφέρονται στο άρθρο 116 παράγραφος 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3**Διαδικασία χορήγησης***Άρθρο 173***Αιτήσεις χρηματοδότησης**

(Άρθρο 114 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η αίτηση συντάσσεται με τη βοήθεια του εντύπου που διανέμεται προς τούτο από τους αρμόδιους διατάκτες και σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στη βασική πράξη και στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων.

▼B

2. Η αίτηση επιτρέπει να καταδειχθεί η νομική υπόσταση και η οικονομική και επιχειρησιακή ικανότητα του αιτούντος να φέρει σε πέρας την προτεινόμενη ενέργεια ή πρόγραμμα εργασίας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 176 παράγραφος 4.

Προς τούτο, ο διατάκτης ζητεί υπεύθυνη δήλωση των δυνητικών δικαιούχων. Στην αίτηση επισυνάπτονται επίσης ο λογαριασμός εσόδων/εξόδων, ο ισολογισμός του τελευταίου οικονομικού έτους που έκλεισε και κάθε άλλο δικαιολογητικό που ζητείται στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων, σύμφωνα με την ανάλυση διαχειριστικών κινδύνων που πραγματοποιείται από τον αρμόδιο διατάκτη με δική του ευθύνη.

3. Ο προϋπολογισμός της ενέργειας ή ο λειτουργικός προϋπολογισμός που επισυνάπτεται στην αίτηση πρέπει να είναι ισοσκελισμένος κατά τα έσοδα και τις δαπάνες και να εμφανίζει σαφώς τις δαπάνες που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από τον κοινοτικό προϋπολογισμό, εκτός από τις περιπτώσεις κατ' αποκοπή χρηματοδότησης που αναφέρονται στο άρθρο 181 παράγραφος 1.

4. Για τις ενέργειες των οποίων οι προς χρηματοδότηση δαπάνες υπερβαίνουν τα 300 000 ευρώ, ή για τις λειτουργικές επιδοτήσεις που υπερβαίνουν τα 75 000 ευρώ, η αίτηση συνοδεύεται από έκθεση εξωτερικού λογιστικού ελέγχου από εγκεκριμένο ελεγκτή. Η εν λόγω έκθεση πρέπει να επικυρώνει τους λογαριασμούς του τελευταίου με διαθέσιμα στοιχεία οικονομικού έτους και να παρέχει μιαν εκτίμηση της οικονομικής βιωσιμότητας του αιτούντος, κατά την έννοια του άρθρου 176, παράγραφος 2.

Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου εφαρμόζονται μόνο για την πρώτη αίτηση που υποβάλλεται από έναν και τον αυτό δικαιούχο στον αρμόδιο διατάκτη κατά τη διάρκεια ενός και του αυτού οικονομικού έτους.

Στην περίπτωση συμβάσεων μεταξύ Επιτροπής και πλειόνων δικαιούχων, τα ως άνω κατώτατα όρια πρέπει να εφαρμόζονται για καθένα από τους δικαιούχους.

Στην περίπτωση εταιρικών σχέσεων που αναφέρεται στο άρθρο 163, στην υποχρεωτική η προσκόμιση έκθεσης εξωτερικού λογιστικού ελέγχου για τα δύο τελευταία με διαθέσιμα στοιχεία οικονομικά έτη, πριν από τη σύναψη της συμφωνίας-πλαισίου.

Ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί, βάσει της ανάλυσης διαχειριστικών κινδύνων που πραγματοποιεί, να εξαιρέσει από την ως άνω υποχρέωση τους δημόσιους οργανισμούς, καθώς και τα ιδρύματα δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τους διεθνείς οργανισμούς του άρθρου 43 και τους δικαιούχους μεταξύ των οποίων υπάρχει ευθύνη από κοινού και εις ολόκληρον, στην περίπτωση συμβάσεων με πλείονες δικαιούχους.

5. Ο αιτών αναφέρει τις λοιπές χρηματοδοτήσεις τις οποίες έχει λάβει ή έχει ζητήσει κατά τη διάρκεια του ίδιου οικονομικού έτους, και για την ίδια ή άλλες ενέργειες, ή στο πλαίσιο των τρεχουσών δραστηριοτήτων του.

Άρθρο 174

Αποδεικτικά στοιχεία της επιλεξιμότητας των αιτούντων

(Άρθρο 114 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι αιτούντες οφείλουν να βεβαιώνουν υπεύθυνα ότι δεν εμπίπτουν σε καμία από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 93 του Δημοσιονομικού Κανονισμού. Ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί να ζητήσει, βάσει της ανάλυσης διαχειριστικών κινδύνων που πραγματοποιεί, τα αποδεικτικά στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 134. Οι αιτούντες οφείλουν να παράσχουν τα στοιχεία αυτά, εκτός εάν υφίσταται ουσιάδης αδυναμία αναγνωριζόμενη από τον αρμόδιο διατάκτη.



Άρθρο 175

Οικονομικές και διοικητικές κυρώσεις

(Άρθρο 114 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι αιτούντες που έχουν κηρυχθεί ένοχοι ψευδών δηλώσεων είναι δυνατόν να υποστούν οικονομικές κυρώσεις υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 133, κατ' αναλογία προς το ύψος των αντίστοιχων επιδοτήσεων.

Οι δικαιούχοι που έχουν κηρυχθεί υπαίτιοι σοβαρού παραπτώματος κατά την εκπλήρωση των συμβατικών τους υποχρεώσεων είναι δυνατόν να υποστούν οικονομικές κυρώσεις υπό τους ίδιους όρους.

2. Οι αιτούντες και οι δικαιούχοι που εμπίπτουν σε μια από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στα άρθρα 93 έως 96 του Δημοσιονομικού Κανονισμού είναι δυνατόν, εξάλλου, να εξαιρεθούν από τις κοινοτικές επιδοτήσεις και συμβάσεις, υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 133.

Άρθρο 176

Κριτήρια επιλογής

(Άρθρο 115, παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Τα κριτήρια επιλογής δημοσιεύονται στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων και επιτρέπουν την αξιολόγηση της χρηματοδοτικής και επιχειρησιακής ικανότητας του αιτούντος να φέρει σε πέρας την προτεινόμενη ενέργεια ή πρόγραμμα εργασίας.

2. Ο αιτών πρέπει απαραίτητα να διαθέτει σταθερές και επαρκείς πηγές χρηματοδότησης έτσι ώστε να είναι σε θέση να ασκεί τις δραστηριότητές τους καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της επιδοτούμενης ενέργειας ή του οικονομικού έτους της επιδότησης, και ώστε να μπορεί να συμβάλει στη χρηματοδότησή της. Οφείλει να διαθέτει τις ικανότητες και τα επαγγελματικά προσόντα που είναι αναγκαία για να φέρει σε πέρας την προτεινόμενη ενέργεια ή το προτεινόμενο πρόγραμμα εργασίας, εκτός εάν η βασική πράξη περιλαμβάνει συγκεκριμένες διατάξεις σχετικά.

3. Η επαλήθευση της χρηματοδοτικής και επιχειρησιακής ικανότητας βασίζεται ιδίως στην εξέταση των δικαιολογητικών που προβλέπονται στο άρθρο 173.

4. Η επαλήθευση της χρηματοδοτικής ικανότητας δεν εφαρμόζεται για τα φυσικά πρόσωπα που λαμβάνουν υποτροφίες σπουδών, ούτε για τους δημόσιους οργανισμούς ούτε για τους διεθνείς οργανισμούς του άρθρου 43.

Στην περίπτωση εταιρικής σχέσης που αναφέρεται στο άρθρο 163, η ως άνω επαλήθευση πραγματοποιείται πριν από τη σύναψη της συμφωνίας-πλαισίου.

Άρθρο 177

Κριτήρια χορήγησης

(Άρθρο 115, παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Τα κριτήρια χορήγησης δημοσιεύονται στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων.

2. Τα κριτήρια χορήγησης επιτρέπουν τη χορήγηση των επιδοτήσεων είτε για ενέργειες που μεγιστοποιούν τη συνολική αποτελεσματικότητα του κοινοτικού προγράμματος των οποίων εξασφαλίζουν την υλοποίηση, είτε για οργανισμούς των οποίων το πρόγραμμα εργασίας επιδιώκει την επίτευξη του ίδιου αποτελέσματος. Τα κριτήρια αυτά καθορίζονται κατά τρόπο που να εξασφαλίζει και τη χρηστή διαχείριση των κοινοτικών κονδυλίων.

▼B

Η εφαρμογή των ως άνω κριτηρίων επιτρέπει την επιλογή των σχεδίων ενεργειών ή προγραμμάτων εργασίας που εξασφαλίζουν στην Επιτροπή την τήρηση των στόχων και προτεραιοτήτων της και εγγυώνται την αναγνωρισιμότητα της κοινοτικής χρηματοδότησης.

3. Τα κριτήρια χορήγησης καθορίζονται κατά τρόπο που να επιτρέπει τη μεταγενέστερη αξιολόγησή τους.

*Άρθρο 178***Αξιολόγηση των αιτήσεων και χορήγηση**

(Άρθρο 116 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Ο αρμόδιος διατάκτης διορίζει μια επιτροπή αξιολόγησης των προτάσεων, εκτός ένα υπάρχει απόφαση της Επιτροπής σχετικά με συγκεκριμένο τομεακό πρόγραμμα.

Η επιτροπή συγκροτείται από τουλάχιστον τρία πρόσωπα, τα οποία εκπροσωπούν τουλάχιστον δύο οργανικές οντότητες της Επιτροπής χωρίς ιεραρχική σχέση μεταξύ τους. Για να προλαμβάνονται καταστάσεις σύγκρουσης συμφερόντων, τα πρόσωπα αυτά υπόκεινται στις υποχρεώσεις του άρθρου 52 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

Στις αντιπροσωπεΐες και στις τοπικές μονάδες που προβλέπονται στο άρθρο 254, καθώς και στους εξουσιοδοτούμενους οργανισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 160 παράγραφος 1, ελλείψει διακριτών οντοτήτων, δεν εφαρμόζεται η υποχρέωση ύπαρξης οργανικών οντοτήτων χωρίς ιεραρχική σχέση μεταξύ τους.

Στην επιτροπή αυτή μπορούν να συμμετέχουν και εξωτερικοί εμπειρογνώμονες, μετά από σχετική απόφαση του αρμόδιου διατάκτη.

2. Η επιτροπή αξιολόγησης μπορεί να καλέσει τον αιτούντα να συμπληρώσει ή να αποσαφηνίσει τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τη χρηματοδοτική και επιχειρησιακή του ικανότητα, και τούτο εντός καθοριζόμενης από αυτήν προθεσμίας.

3. Μετά το πέρας των εργασιών της επιτροπής αξιολόγησης, ο πρόεδρος της συντάσσει πρακτικό, στο οποίο περιλαμβάνονται όλες οι εξετασθείσες προτάσεις, αξιολογείται η ποιότητά τους και προσδιορίζονται εκείνες που είναι δυνατόν να τύχουν χρηματοδότησης. Εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο, το πρακτικό αυτό περιλαμβάνει και κατάταξη των εξετασθεισών προτάσεων.

Το πρακτικό φυλάσσεται, για να χρησιμεύει μεταγενέστερα ως έγγραφο αναφοράς.

4. Ο αρμόδιος διατάκτης εκδίδει στην συνέχεια την απόφασή του, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- α) το αντικείμενο και το συνολικό ποσό της απόφασης χρηματοδότησης·
- β) το όνομα/επωνυμία των δικαιούχων, τον τίτλο των ενεργειών, τα εγκριθέντα ποσά και τους λόγους της έγκρισης, ακόμη και στην περίπτωση που αυτοί αποκλίνουν από τη γνώμη της επιτροπής αξιολόγησης·
- γ) το όνομα/επωνυμία των αποκλεισθέντων αιτούντων και τους λόγους του αποκλεισμού τους.

5. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 4 δεν εφαρμόζονται για τους δικαιούχους επιδοτήσεων οι οποίοι προσδιορίζονται στη βασική πράξη.

*Άρθρο 179***Ενημέρωση των αιτούντων**

(Άρθρο 116 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Η ενημέρωση των αιτούντων πραγματοποιείται εντός δεκαπέντε ημερολογιακών ημερών από την κοινοποίηση στους δικαιούχους της απόφασης χρηματοδότησης.

▼B

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Πληρωμή και έλεγχος

Άρθρο 180

Αιτιολόγηση των αιτήσεων πληρωμής

(Άρθρο 117 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Για κάθε επιδότηση, σε περίπτωση κατάτμησης της προχρηματοδότησης κάθε νέα καταβολή υπόκειται στην απορρόφηση της προγενέστερης προχρηματοδότησης τουλάχιστον κατά το 70 % του συνολικού ποσού της. Μαζί με την αίτησή του για νέα καταβολή, ο δικαιούχος της επιδότησης υποβάλλει αναλυτικό λογαριασμό των εξόδων στα οποία έχει υποβληθεί.

▼M1

1α. Ο δικαιούχος δηλώνει υπεύθυνα τον πλήρη, αξιόπιστο και ειλικρινή χαρακτήρα των πληροφοριακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στις αιτήσεις του πληρωμής, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 104. Ακόμη, πιστοποιεί ότι οι δαπάνες στις οποίες έχει υποβληθεί μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες σύμφωνα με τις διατάξεις της σύμβασης επιδότησης, καθώς και ότι οι αιτήσεις πληρωμής συνοδεύονται από τα κατάλληλα δικαιολογητικά, τα οποία είναι δυνατόν να υποβληθούν σε έλεγχο.

2. Ως δικαιολογητικό κάθε πληρωμής από τον αρμόδιο διατάκτη, και βάσει της εκ μέρους του ανάλυσης των διαχειριστικών κινδύνων, είναι δυνατόν να ζητείται εξωτερικός έλεγχος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και των συναφών λογαριασμών από επίσημο εξωτερικό ελεγκτή. Η έκθεση ελέγχου επισυνάπτεται στην αίτηση πληρωμής, στο πλαίσιο επιδότησης λειτουργίας ή ενέργειας, σκοπό δε έχει να πιστοποιεί ότι οι δαπάνες που δηλώνονται από τον δικαιούχο στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και στις οποίες βασίζεται η αίτηση πληρωμής είναι πραγματικές, ακριβείς και επιλέξιμες σύμφωνα με τις διατάξεις της σύμβασης επιδότησης.

Αυτός ο εξωτερικός λογιστικός έλεγχος είναι υποχρεωτικός για τις ενδιάμεσες πληρωμές και τις πληρωμές υπολοίπων στην περίπτωση:

- α) επιδότησης ενεργειών ύψους 750 000 ευρώ και άνω·
- β) επιδότησης λειτουργίας ύψους 100 000 ευρώ και άνω.

Ο αρμόδιος διατάκτης, βασιζόμενος στην ανάλυση των διαχειριστικών κινδύνων που πραγματοποιεί, μπορεί επιπλέον να απαλλάσσει από την υποχρέωση εξωτερικού λογιστικού ελέγχου:

- α) τους δημόσιους οργανισμούς και τους διεθνείς οργανισμούς του άρθρου 43·
- β) τους δικαιούχους επιδοτήσεων στους τομείς της ανθρωπιστικής βοήθειας και της διαχείρισης των καταστάσεων κρίσης, εκτός της περίπτωσης πληρωμών υπολοίπων·
- γ) σε περίπτωση πληρωμών υπολοίπων, τους δικαιούχους επιδοτήσεων στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας οι οποίοι έχουν υπογράψει συμφωνία-πλαίσιο εταιρικής σχέσης που αναφέρεται στο άρθρο 163, και διαθέτουν σύστημα ελέγχου που να παρέχει ισοδύναμες εγγυήσεις για τις πληρωμές αυτές.

▼B

Σε περίπτωση σύμβασης μεταξύ Επιτροπής και πλειόνων δικαιούχων, τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στο δεύτερο εδάφιο, στοιχεία α) και β) πρέπει να εφαρμόζονται ανά δικαιούχο.

▼ **M1***Άρθρο 181***Κατ' αποκοπή χρηματοδοτήσεις**

(Άρθρο 117 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Πέρα από τις περιπτώσεις υποτροφιών και βραβείων, η Επιτροπή μπορεί να επιτρέπει κατ' αποκοπή χρηματοδοτήσεις ύψους ίσου ή μικρότερου των 10 000 ευρώ ή πίνακες κόστους ανά μονάδα. Εξάλλου μπορεί να επιτρέπει, βάσει του πίνακα ημερησίων εξόδων που προσαρτάται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης ή εκδίδεται ετησίως από την Επιτροπή, ημερήσιες αποζημιώσεις για την κάλυψη των εξόδων αποστολής.

2. Για έναν και τον αυτό δικαιούχο, και για την κάλυψη επιλέξιμων εξόδων διαφόρων κατηγοριών, είναι δυνατόν να συνδυάζονται πλείονες μορφές χρηματοδότησης κατά την παράγραφο 1.

Η απόφαση της Επιτροπής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 προσδιορίζει το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος για το σύνολο των χρηματοδοτήσεων αυτών ανά επιδότηση ή κατηγορία επιδότησης.

3. Η σύμβαση επιδότησης μπορεί να επιτρέπει την κατ' αποκοπή κάλυψη των έμμεσων εξόδων του δικαιούχου, και με μέγιστο όριο το 7 % των άμεσων επιλέξιμων δαπανών της αντίστοιχης ενέργειας, εκτός εάν ο δικαιούχος λαμβάνει επιδότηση λειτουργίας χρηματοδοτούμενη από τον κοινοτικό προϋπολογισμό. Το ανώτατο όριο του 7 % μπορεί να υπερβληθεί με αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής.

4. Για την εξασφάλιση της τήρησης των αρχών της συγχρηματοδότησης, της μη παροχής κέρδους και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η αξιολόγηση και ο προσδιορισμός των μορφών χρηματοδότησης της παραγράφου 1, καθώς και οι όροι ενδεχόμενου συνδυασμού αυτών γίνονται από την Επιτροπή, ενώ τουλάχιστον ανά διετία γίνεται επανεξέτασή τους από τον αρμόδιο διατάκτη. Η Επιτροπή επιβεβαιώνει ή τροποποιεί ανάλογα την αρχική της απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

▼ **B***Άρθρο 182***Προκαταρκτικές εγγυήσεις**

(Άρθρο 118 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί να απαιτήσει από τον δικαιούχο προκαταρκτική εγγύηση, έτσι ώστε να περιορίσει τους οικονομικούς κινδύνους που συνδέονται με τις καταβολές προχρηματοδότησης.

▼ **M1**

Επίσης, μια τέτοια εγγύηση μπορεί να απαιτηθεί από τον αρμόδιο διατάκτη, αφού προβεί σε ανάλυση των διαχειριστικών κινδύνων και λάβει υπόψη του το είδος χρηματοδότησης που επελέγη από τη σύμβαση επιδότησης.

▼ **B**

2. Οσάκις η προχρηματοδότηση υπερβαίνει το 80 % του συνολικού ύψους της επιδότησης, η πληρωμή μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο εφόσον ο δικαιούχος παράσχει εκ των προτέρων εγγύηση, η οποία υπόκειται στην αξιολόγηση και αποδοχή του αρμόδιου διατάκτη.

Για τις μη κυβερνητικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των εξωτερικών ενεργειών, η ως άνω εγγύηση απαιτείται για τις προχρηματοδοτήσεις που υπερβαίνουν το ένα εκατομμύριο ευρώ, ή αντιστοιχούν σε άνω του 90 % του συνολικού ποσού της επιδότησης.

Η εγγύηση πρέπει να καλύπτει περίοδο επαρκή για να είναι δυνατή η ενεργοποίησή της.

▼ **M1**

3. Η εγγύηση παρέχεται από τραπεζικό ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό εγκεκριμένο και εγκατεστημένο σε κράτος μέλος. Οσάκις ο δικαιούχος είναι εγκατεστημένος σε τρίτη χώρα, ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί να αποδεχθεί, ένας τραπεζικός ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός εγκατεστημένος σε αυτή την τρίτη χώρα να παράσχει την εγγύηση

▼M1

αυτή, εάν κρίνει ότι η παρεχόμενη εγγύηση παρέχει εξασφαλίσεις και διαθέτει χαρακτηριστικά ισοδύναμα με εκείνα εγγύησης τραπεζικού ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού εγκατεστημένου σε κράτος μέλος.

Κατόπιν αιτήματος του δικαιούχου, η εγγύηση μπορεί να αντικατασταθεί με από κοινού και εις ολόκληρον εγγύηση τρίτου προσώπου, ή με από κοινού ανέκκλητη και σε πρώτη ζήτηση εγγύηση των αλληλέγγυων δικαιούχων μιας ενέργειας που είναι συμβαλλόμενα μέρη στην ίδια σύμβασης επιδότησης, αφού τούτο τύχει της έγκρισης του αρμόδιου διατάκτη.

▼B

Το ποσό της εγγύησης αναγράφεται σε ευρώ.

Σκοπό δε έχει να καταστήσει την τράπεζα, τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό ή το τρίτο πρόσωπο ανέκκλητους και αλληλέγγυους εγγυητές, ή εγγυητές σε πρώτη ζήτηση, της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του αντισυμβαλλόμενου.

4. Η εγγύηση αποδεσμεύεται σταδιακά, ανάλογα με την πορεία της εκκαθάρισης της προχρηματοδότησης, με αφαίρεση των ενδιαμέσων και των τελικών πληρωμών προς τον δικαιούχο, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στη σύμβαση επιδότησης.

▼M1

Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο, η εγγύηση αποδεσμεύεται μόνο κατά την πληρωμή του υπολοίπου.

▼B

5. Ο διατάκτης μπορεί να παρεκκλίνει από την υποχρέωση της παραγράφου 2 υπέρ των δημοσίων οργανισμών και των διεθνών οργανισμών του άρθρου 43.

Επίσης, ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί να εξαιρέσει από την υποχρέωση αυτή τους δικαιούχους που έχουν συνάψει συμφωνία-πλαίσιο εταιρικής σχέσης, σύμφωνα με το άρθρο 163.

▼M1*Άρθρο 183***Αναστολή και μείωση των επιδοτήσεων**

(Άρθρο 119 του δημοσιονομικού κανονισμού)

Ο αρμόδιος διατάκτης αναστέλλει τις πληρωμές στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) σε περίπτωση μη εκτέλεσης, κακής εκτέλεσης, μερικής εκτέλεσης ή καθυστερημένης εκτέλεσης της ενέργειας ή του εγκεκριμένου προγράμματος εργασίας·
- β) οσάκις έχουν καταβληθεί ποσά που υπερβαίνουν τα καθοριζόμενα στη σύμβαση ανώτατα όρια χρηματοδότησης·
- γ) οσάκις τα ποσά που έχουν καταβληθεί βάσει της σύμβασης επιδότησης υπερβαίνουν τα πραγματικά έξοδα που έχουν αναληφθεί από τον δικαιούχο για την ενέργεια, ή ο προϋπολογισμός λειτουργίας παρουσιάζει εκ των υστέρων πλεόνασμα.

Ανάλογα με την πρόοδο της διαδικασίας και αφού δώσει στον ή στους δικαιούχους τη δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, ο διατάκτης είτε μειώνει την επιδότηση είτε ζητεί την επιστροφή της κατά το οφειλόμενο ποσό από τον ή τους δικαιούχους.



ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Υλοποίηση

Άρθρο 184

Συμβάσεις υλοποίησης

(Άρθρο 120 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οσάκις η υλοποίηση των επιχορηγούμενων ενεργειών απαιτεί την ανάθεση σύμβασης, οι δικαιούχοι των επιδοτήσεων κατακυρώνουν τη σύμβαση στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, δηλαδή σε εκείνη που παρουσιάζει την καλύτερη σχέση μεταξύ ποιότητας και τιμής, με τήρηση των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των δυνητικών αναδόχων, και με μέλημα την αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί να επιβάλει στους εν λόγω δικαιούχους επιδότησης την τήρηση ιδιαίτερων κανόνων, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως το ποσό των αντίστοιχων συμβάσεων, το ποσοστό της κοινοτικής συνεισφοράς στο συνολικό κόστος της ενέργειας και τον διαχειριστικό κίνδυνο.

Στην περίπτωση αυτή, οι εφαρμοστέοι κανόνες προβλέπονται στη σύμβαση επιδότησης.

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Απόδοση των λογαριασμών

Άρθρο 185

Έκθεση για τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση του οικονομικού έτους

(Άρθρο 122 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Η έκθεση για τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση του οικονομικού έτους παρέχει πιστή εικόνα:

- α) της επίτευξης των στόχων του οικονομικού έτους, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης·
- β) της χρηματοοικονομικής κατάστασης και των γεγονότων που επηρέασαν σημαντικά τις δραστηριότητες του οικονομικού έτους.

Άρθρο 186

Παρέκκλιση από τις λογιστικές αρχές

(Άρθρο 124 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οσάκις σε συγκεκριμένη περίπτωση ο υπόλογος θεωρεί ότι συντρέχει λόγος παρέκκλισης από τις λογιστικές αρχές που προβλέπονται στα άρθρα 187 έως 194, η παρέκκλιση αυτή πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένη και να επισημαίνεται στο παράρτημα που προβλέπεται στο άρθρο 203.

Άρθρο 187

Η αρχή της συνέχειας των δράσεων

(Άρθρο 124 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η αρχή της συνέχειας των δράσεων ή δραστηριοτήτων σημαίνει ότι, για την κατάρτιση των δημοσιονομικών καταστάσεων, τα κοινοτικά όργανα και οργανισμοί που αναφέρονται στο άρθρο 185 του Δημοσιονομικού Κανονισμού τεκμαίρεται ότι έχουν απεριόριστη διάρκεια ζωής.

▼B

2. Οσάκις από αντικειμενικά στοιχεία προκύπτει ότι ένα κοινοτικό όργανο ή οργανισμός που αναφέρεται στο άρθρο 185 του Δημοσιονομικού Κανονισμού πρόκειται να παύσει τις δραστηριότητές του, ο υπόλογος παρουσιάζει τα σχετικά στοιχεία στο παράρτημα, με μνεία των σχετικών λόγων. Ακόμη, εφαρμόζει τους λογιστικούς κανόνες με σκοπό τον προσδιορισμό της προς εκκαθάριση αξίας του κοινοτικού οργάνου ή οργανισμού.

*Άρθρο 188***Η αρχή της σύνεσης**

(Άρθρο 124 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Η αρχή της σύνεσης σημαίνει ότι τα στοιχεία του ενεργητικού και τα έσοδα δεν υπερεκτιμώνται, ενώ τα στοιχεία του παθητικού και τα έξοδα δεν υποεκτιμώνται. Ωστόσο, η αρχή της σύνεσης δεν επιτρέπει τη σύσταση αφανών αποθεματικών ή υπερβολικών προβλέψεων.

*Άρθρο 189***Η αρχή της σταθερής εφαρμογής των λογιστικών μεθόδων**

(Άρθρο 124 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η αρχή της σταθερής εφαρμογής των λογιστικών μεθόδων σημαίνει ότι η διάρθρωση των στοιχείων που απαρτίζουν τις δημοσιονομικές καταστάσεις, καθώς και οι μέθοδοι λογιστικής καταχώρησης και οι κανόνες αποτίμησης δεν μπορούν να τροποποιηθούν από το ένα οικονομικό έτος στο άλλο.

2. Ο υπόλογος της Επιτροπής δεν μπορεί να παρεκκλίνει από την αρχή αυτή παρά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, και ιδίως:

- α) σε περίπτωση σημαντικής μεταβολής της φύσης των πράξεων της εμπλεκόμενης οντότητας·
- β) όταν η πραγματοποιούμενη τροποποίηση οδηγεί σε καταλλήλότερη παρουσίαση των λογιστικών πράξεων.

*Άρθρο 190***Η αρχή της συγκρισιμότητας των πληροφοριών**

(Άρθρο 124 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η αρχή της συγκρισιμότητας των πληροφοριών σημαίνει ότι κάθε θέση των δημοσιονομικών καταστάσεων πρέπει να περιλαμβάνει ένδειξη του ποσού της αντίστοιχης θέσης του προηγούμενου οικονομικού έτους.

2. Οσάκις, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1, η παρουσίαση ή η κατάταξη ενός από τα στοιχεία των δημοσιονομικών καταστάσεων τροποποιείται, τα αντίστοιχα ποσά του προηγούμενου οικονομικού έτους πρέπει να καθίστανται συγκρίσιμα και να εντάσσονται στη νέα κατάταξη.

Εάν είναι αδύνατη η ανακατάταξη, συντρέχει λόγος σχετικής μνείας στο παράρτημα που αναφέρεται στο άρθρο 203.

*Άρθρο 191***Η αρχή της σχετικής σημασίας**

(Άρθρο 124 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η αρχή της σχετικής σημασίας σημαίνει ότι όλες οι πράξεις που είναι σημαντικές για την επιδιωκόμενη ενημέρωση λαμβάνονται υπόψη στις δημοσιονομικές καταστάσεις. Η σχετική σημασία εκτιμάται ιδίως σε σχέση με τη φύση της εκάστοτε πράξης ή του αντίστοιχου ποσού.

2. Ομαδοποιήσεις πράξεων μπορούν να πραγματοποιηθούν ενόσω:

- α) η φύση των πράξεων είναι πανομοιότυπη, ακόμη και αν αυτές αφορούν σημαντικά ποσά·

▼B

- β) το ποσό των πράξεων είναι αμελητέο·
- γ) οι εν λόγω ομαδοποιήσεις ευνοούν τη σαφήνεια των δημοσιονομικών καταστάσεων.

*Άρθρο 192***Η αρχή του μη συμψηφισμού**

(Άρθρο 124 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Η αρχή του μη συμψηφισμού σημαίνει ότι κανένας συμψηφισμός δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί μεταξύ απαιτήσεων και υποχρεώσεων ή μεταξύ εσόδων και εξόδων, εκτός από την περίπτωση εσόδων και εξόδων που προκύπτουν από την ίδια πράξη, από παρόμοιες πράξεις ή από πράξεις διασφάλισης έναντι κινδύνων, και εφόσον κάθε ποσό χωριστά δεν είναι σημαντικό.

*Άρθρο 193***Αρχή της υπεροχής της πραγματικότητας έναντι των φαινομένων**

(Άρθρο 124 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Η αρχή της υπεροχής της πραγματικότητας έναντι των φαινομένων σημαίνει ότι τα λογιστικά γεγονότα που περιλαμβάνονται στις δημοσιονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε συνάρτηση με την οικονομική τους φύση.

*Άρθρο 194***Η αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων**

(Άρθρο 125 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων σημαίνει ότι οι πράξεις και τα συμβάντα καταχωρούνται κατά τη χρονική στιγμή κατά την οποία λαμβάνουν χώρα, και όχι κατά την πραγματική καταβολή ή είσπραξη. Εγγράφονται δε στους λογαριασμούς των οικονομικών ετών στα οποία αναφέρονται.

2. Οι λογιστικές μέθοδοι που προβλέπονται στο άρθρο 133 του Δημοσιονομικού Κανονισμού προσδιορίζουν τη γενεσιουργό αιτία της λογιστικής καταχώρησης κάθε πράξης.

*Άρθρο 195***Αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού**

(Άρθρο 125 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού βασίζεται στην τιμή κτήσης ή στην τιμή κόστους. Ωστόσο, η αξία των παγίων στοιχείων του ενεργητικού εκτός των χρηματοοικονομικών και των εξόδων εγκατάστασης απομειώνεται κατά το ύψος των αποσβέσεων. Εξάλλου, η απομείωση της αξίας ενός στοιχείου του ενεργητικού μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο μείωσης της εγγραφόμενης αξίας του, ενώ η αύξηση της αξίας απαιτητών στοιχείων του παθητικού μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο πρόβλεψης.

2. Τα λογιστικά πρότυπα και μέθοδοι που προβλέπονται στο άρθρο 133 του Δημοσιονομικού Κανονισμού μπορούν να προσδιορίζουν αν όλα τα στοιχεία ή μόνο ορισμένα από αυτά αποτιμώνται σε τιμή διαφορετική από την τιμή κτήσης.

▼B*Άρθρο 196***Προβλέψεις**

(Άρθρο 125 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Μια πρόβλεψη συνίσταται μόνον εάν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) υπάρχει τρέχουσα υποχρέωση απορρέουσα από γεγονός του παρελθόντος·
- β) είναι πιθανό, για τη διαγραφή της υποχρέωσης να είναι αναγκαία η χρησιμοποίηση πόρων που αντιπροσωπεύουν οικονομικά πλεονεκτήματα·
- γ) το ύψος της υποχρέωσης είναι δυνατόν να υπολογισθεί αξιόπιστα.

*Άρθρο 197***Διάρθρωση του ισολογισμού**

(Άρθρο 126 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Ο ισολογισμός απαρτίζεται από τις διάφορες θέσεις, οι οποίες ομαδοποιούνται σε τίτλους και υπότιτλους.
2. Οι θέσεις του ενεργητικού κατατάσσονται κατά αύξουσα σειρά ρευστότητας, ενώ οι θέσεις του παθητικού κατά αύξουσα σειρά απαιτητού.

*Άρθρο 198***Παρουσίαση του ισολογισμού**

(Άρθρο 126 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Για την παρουσίαση του ισολογισμού, ο υπόλογος αναγράφει τουλάχιστον τους ακόλουθους τομείς:

Ενεργητικό.

- Έξοδα εγκατάστασης
- Άυλα ακινητοποιημένα στοιχεία
- Ενσώματα ακινητοποιημένα στοιχεία
- Χρηματοοικονομικά ακινητοποιημένα στοιχεία
- Απαιτήσεις υπερβαίνουσες το ένα έτος
- Αποθέματα
- Απαιτήσεις μέχρι το πολύ ένα έτος
- Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους
- Λογαριασμοί μεταβατικοί και τάξεως

Παθητικό

- Ίδια κεφάλαια (τα οποία συνίστανται από το οικονομικό αποτέλεσμα του οικονομικού έτους, από το μεταφερόμενο αποτέλεσμα προγενεστέρων οικονομικών ετών και από τα αποθεματικά)
- Προβλέψεις
- Χρέη υπερβαίνοντα το ένα έτος
- Χρέη μέχρι το πολύ ένα έτος
- Λογαριασμοί μεταβατικοί και τάξεως



Άρθρο 199

Λογαριασμός οικονομικού αποτελέσματος

(Άρθρο 126 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Ο λογαριασμός οικονομικού αποτελέσματος αποδίδει τα έσοδα και τα έξοδα του οικονομικού έτους, τα οποία πρέπει να κατατάσσονται ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους.

Άρθρο 200

Παρουσίαση του λογαριασμού οικονομικού αποτελέσματος

(Άρθρο 126 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Για την παρουσίαση του λογαριασμού οικονομικού αποτελέσματος, ο υπόλογος λαμβάνει υπόψη το ακόλουθο συνοπτικό διάγραμμα:

Έσοδα εκμετάλλευσης

- Δαπάνες εκμετάλλευσης

= Αποτέλεσμα εκμετάλλευσης

+/- Χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα

= Αποτέλεσμα τακτικών δραστηριοτήτων

+/- Έκτακτα αποτελέσματα

= Αποτέλεσμα του οικονομικού έτους

Άρθρο 201

Πίνακες ταμειακών ροών

(Άρθρο 126 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Ο πίνακας ταμειακών ροών αποδίδει τις κινήσεις των ταμειακών διαθεσίμων.

Τα ταμειακά διαθέσιμα περιλαμβάνουν:

α) τα ρευστά διαθέσιμα,

β) τους λογαριασμούς και τις τραπεζικές καταθέσεις όψεως, και

γ) τις λοιπές διαθέσιμες αξίες οι οποίες μπορούν ταχέως να μετασχηματισθούν σε χρηματικά ποσά και έχουν σταθερή αξία.

Άρθρο 202

Κατάταξη των ταμειακών ροών

(Άρθρο 126 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Ο πίνακας ταμειακών ροών πρέπει να αποδίδει τις κινήσεις των ταμειακών διαθεσίμων, με κατάταξή τους σε ροές εκμετάλλευσης, επενδύσεων και χρηματοοικονομικές.

2. Οι ταμειακές ροές εκμετάλλευσης περιλαμβάνουν τις κινήσεις ταμειακών διαθεσίμων που προκύπτουν από τις τακτικές δραστηριότητες.

3. Οι ταμειακές ροές επενδύσεων περιλαμβάνουν τις κινήσεις ταμειακών διαθεσίμων που προκύπτουν από την αγορά ή την πώληση παγίων στοιχείων ενεργητικού.

4. Οι χρηματοοικονομικές ταμειακές ροές περιλαμβάνουν τις κινήσεις ταμειακών διαθεσίμων που προκύπτουν από δανειοδοτικές ή δανειοληπτικές πράξεις, καθώς και από κάθε άλλη χρηματοοικονομική πηγή.



Άρθρο 203

Παράρτημα των δημοσιονομικών καταστάσεων

(Άρθρο 126 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Το παράρτημα που προβλέπεται στο άρθρο 126 του Δημοσιονομικού Κανονισμού αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των δημοσιονομικών καταστάσεων και πρέπει να περιλαμβάνονται σ' αυτό τουλάχιστον τα ακόλουθα πληροφοριακά στοιχεία:

- α) οι λογιστικές αρχές, κανόνες και μέθοδοι·
- β) οι επεξηγηματικές σημειώσεις, οι οποίες παρέχουν επιπλέον πληροφοριακά στοιχεία, τα οποία δεν περιλαμβάνονται μεν στον κορμό των δημοσιονομικών καταστάσεων αλλά είναι αναγκαία για την επίτευξη μιας πιστής εικόνας·
- γ) οι εκτός ισολογισμού δεσμεύσεις, οι οποίες αναφέρουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που δεν περιλαμβάνονται μεν στον ισολογισμό αλλά είναι δυνατόν να έχουν σημαντική επίδραση στην περιουσιακή κατάσταση, στη χρηματοοικονομική κατάσταση ή στο οικονομικό αποτέλεσμα της αντίστοιχης οντότητας.

Άρθρο 204

Επεξηγηματικές σημειώσεις

(Άρθρο 126 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις πρέπει να παρουσιάζονται με αντιστοίχιση προς τις θέσεις των δημοσιονομικών καταστάσεων στις οποίες αναφέρονται, και με την ίδια σειρά παρουσίασης.

Άρθρο 205

Ο λογαριασμός δημοσιονομικού αποτελέσματος

(Άρθρο 127 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Ο λογαριασμός δημοσιονομικού αποτελέσματος περιλαμβάνει:
 - α) πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τα έσοδα, με:
 - i) την εξέλιξη των προβλέψεων του τμήματος εσόδων του προϋπολογισμού·
 - ii) τη διαχείριση του τμήματος εσόδων του προϋπολογισμού·
 - iii) την εξέλιξη των βεβαιωμένων δικαιωμάτων είσπραξης·
 - β) πληροφοριακά στοιχεία που εμφανίζουν την εξέλιξη όλων των διαθέσιμων πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών·
 - γ) πληροφοριακά στοιχεία που εμφανίζουν τη χρησιμοποίηση όλων των διαθέσιμων πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών·
 - δ) πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με την εξέλιξη των υποχρεώσεων που μένουν προς εκπλήρωση, αφού έχουν μεταφερθεί από το προηγούμενο οικονομικό έτος ή έχουν αναληφθεί κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους αναφοράς.
2. Όσον αφορά τα πληροφοριακά στοιχεία για τα έσοδα, επισυνάπτεται και κατάσταση στην οποία εμφανίζεται, ανά κράτος μέλος, η κατανομή των ποσών που απομένουν προς είσπραξη κατά τη λήξη του οικονομικού έτους και τα οποία αντιστοιχούν σε ιδίους πόρους για τους οποίους έχει εκδοθεί ένταλμα είσπραξης.



Άρθρο 206

Παράρτημα του λογαριασμού αποτελέσματος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού

(Άρθρο 127 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Το παράρτημα του λογαριασμού αποτελέσματος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 127 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον:

- α) τα πληροφοριακά στοιχεία που αφορούν τις δημοσιονομικές αρχές, τα είδη των πιστώσεων και τη διάρθρωση του προϋπολογισμού·
- β) τα πληροφοριακά στοιχεία που αφορούν τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις που μένουν προς εκκαθάριση·
- γ) τα πληροφοριακά στοιχεία που είναι αναγκαία για την πλήρη κατανόηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

(Κεφάλαιο 3 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Λογιστική

Τμήμα 1

Οργάνωση της λογιστικής

Άρθρο 207

Οργάνωση της λογιστικής

(Άρθρο 132 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Ο υπόλογος κάθε κοινοτικού οργάνου και οργανισμού του άρθρου 185 του Δημοσιονομικού Κανονισμού συντάσσει και ενημερώνει έγγραφα που περιγράφουν την οργάνωση και τις διαδικασίες της λογιστικής που αυτός εφαρμόζει.
2. Για την κατάρτιση των δημοσιονομικών καταστάσεων, η προσφυγή σε εξωλογιστικά πληροφοριακά στοιχεία περιορίζεται κατά το μέγιστο δυνατόν.
3. Τα έσοδα και οι δαπάνες του προϋπολογισμού εγγράφονται στο μηχανογραφικό σύστημα του άρθρου 208 ανάλογα με την οικονομική φύση της πράξης, στα τρέχοντα έσοδα ή δαπάνες, ή στα κεφάλαια.

Άρθρο 208

Μηχανογραφικά συστήματα

(Άρθρο 132 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η λογιστική τηρείται με τη βοήθεια ενός ολοκληρωμένου μηχανογραφικού συστήματος.
2. Η οργάνωση της λογιστικής που τηρείται με τη βοήθεια μηχανογραφικών συστημάτων και υποσυστημάτων απαιτεί πλήρη περιγραφή αυτών των συστημάτων και υποσυστημάτων.

Η περιγραφή αυτή ορίζει το περιεχόμενο όλων των πεδίων δεδομένων και περιγράφει επακριβώς τον τρόπο με τον οποίο το σύστημα επεξεργάζεται τις επιμέρους πράξεις. Αναφέρει, ακόμη, πώς το σύστημα εγγυάται την ύπαρξη πλήρους διαδρομής ελέγχου για κάθε πράξη, καθώς και για κάθε τροποποίηση των μηχανογραφικών συστημάτων και υποσυστημάτων, έτσι ώστε να είναι δυνατός ανά πάσα στιγμή ο εντοπισμός της φύσης των τροποποιήσεων και του προσώπου που τις επέφερε.

Οι περιγραφές των μηχανογραφικών λογιστικών συστημάτων και υποσυστημάτων μνημονεύουν, εφόσον συντρέχει περίπτωση, τους δεσμούς που υφίστανται μεταξύ αυτών και του κεντρικού λογιστικού συστήματος, ιδίως ως προς τη μεταβίβαση δεδομένων και τη συμφωνία των λογιστικών υπολοίπων.

▼B

3. Πρόσβαση στα μηχανογραφικά συστήματα και υποσυστήματα έχουν μόνο τα πρόσωπα που περιλαμβάνονται σε κατάλογο εξουσιοδοτημένων χρηστών, ο οποίος συντάσσεται και ενημερώνεται από κάθε θεσμικό όργανο.

Τμήμα 2

Λογιστικά βιβλία*Άρθρο 209***Λογιστικά βιβλία**

(Άρθρο 135 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Κάθε θεσμικό όργανο και οργανισμός που αναφέρεται στο άρθρο 185 του Δημοσιονομικού Κανονισμού τηρεί ημερολόγιο, καθολικό και βιβλίο απογραφής.
2. Το ημερολόγιο αποτελείται από μηχανογραφικά έγγραφα πλήρως προσδιορισμένα από τον υπόλογο και παρέχοντα κάθε εγγύηση ως αποδεικτικά στοιχεία.
3. Οι εγγραφές του ημερολογίου μεταφέρονται στους λογαριασμούς του καθολικού, οι οποίοι διαρθρώνονται σύμφωνα με το λογιστικό σχέδιο του άρθρου 212.
4. Το ημερολόγιο και το καθολικό μπορούν να υποδιαιρούνται σε τόσα βοηθητικά ημερολόγια και βιβλία όσα απαιτούνται από τον όγκο τους και από τις ανάγκες.
5. Οι εγγραφές στα βοηθητικά ημερολόγια και βιβλία συγκεντρώνονται τουλάχιστον μηνιαίως στο ημερολόγιο και στο καθολικό.

*Άρθρο 210***Ισοζύγιο καθολικού**

(Άρθρο 135 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Κάθε θεσμικό όργανο και οργανισμός που αναφέρεται στο άρθρο 185 του Δημοσιονομικού Κανονισμού καταρτίζει ισοζύγιο των λογαριασμών του καθολικού· το ισοζύγιο αυτό παρουσιάζει όλους τους λογαριασμούς της γενικής λογιστικής, συμπεριλαμβανόμενων των λογαριασμών που εκκαθαρίζονται κατά το οικονομικό έτος αναφοράς, αναφέροντας, για καθέναν από αυτούς:

- α) τον αριθμό του λογαριασμού,
- β) την περιγραφή του,
- γ) το σύνολο των χρεώσεων,
- δ) το σύνολο των πιστώσεων,
- ε) το υπόλοιπο.

*Άρθρο 211***Απογραφή**

(Άρθρο 135 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Το βιβλίο απογραφής καταγράφει όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, καθώς και τις αναλήψεις υποχρεώσεων κάθε είδους, ως προς τα οποία μνημονεύονται η ποσότητα και η αξία κάθε στοιχείου κατά την ημερομηνία απογραφής.
2. Τα δεδομένα του βιβλίου απογραφής διατηρούνται και οργανώνονται κατά τρόπο που να τεκμηριώνει το περιεχόμενο κάθε λογαριασμού που περιλαμβάνεται στο ισοζύγιο του καθολικού.
3. Όσον αφορά το βιβλίο απογραφής των περιουσιακών στοιχείων, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις των άρθρων 220 έως 227.

▼B

Τμήμα 3

Λογιστικό σχέδιο*Άρθρο 212***Λογιστικό σχέδιο**

(Άρθρο 135 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Το λογιστικό σχέδιο εκδίδεται από τον υπόλογο της Επιτροπής.
2. Το λογιστικό σχέδιο ομαδοποιεί τους λογαριασμούς σε τάξεις.
Κάθε τάξη μπορεί να υποδιαιρεθεί σε ομάδες και υποομάδες, ανάλογα με τις ανάγκες.
3. Το λογιστικό σχέδιο πρέπει να προβλέπει τουλάχιστον τις ακόλουθες τάξεις:
 - α) Για τους λογαριασμούς ισολογισμού:
 - i) Τάξη 1: Λογαριασμοί ιδίων κεφαλαίων, προβλέψεων και χρεών που υπερβαίνουν το ένα έτος,
 - ii) Τάξη 2: Λογαριασμοί εξόδων εγκατάστασης, παγίων στοιχείων ενεργητικού και απαιτήσεων που υπερβαίνουν το ένα έτος,
 - iii) Τάξη 3: Λογαριασμοί αποθεμάτων,
 - iv) Τάξη 4: Λογαριασμοί απαιτήσεων και χρεών μέχρι το πολύ ένα έτος,
 - v) Τάξη 5: Χρηματοοικονομικοί λογαριασμοί.
 - β) Για τους λογαριασμούς διαχείρισης (απολογισμούς):
 - i) Τάξη 6: Λογαριασμοί εξόδων,
 - ii) Τάξη 7: Λογαριασμοί εσόδων.
 - γ) Για τους ειδικούς λογαριασμούς:
 Τάξεις 8 και 9: Ειδικοί λογαριασμοί.
 - δ) Για τις πράξεις εκτός ισολογισμού:
 Τάξη 0: Πράξεις εκτός ισολογισμού.
4. Το περιεχόμενο κάθε λογαριασμού και τάξης, καθώς και η λειτουργία τους καθορίζονται από το λογιστικό σχέδιο.

Τμήμα 4

Καταχώρηση*Άρθρο 213***Λογιστικές εγγραφές**

(Άρθρο 135 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι λογιστικές εγγραφές πραγματοποιούνται σύμφωνα με τη διπλή λογιστική μέθοδο, δηλαδή κάθε κίνηση ή μεταβολή στη λογιστική αποδίδεται με εγγραφή η οποία δημιουργεί αντιστοιχία μεταξύ χρέωσης και πίστωσης των διαφόρων λογαριασμών που επηρεάζονται από την εγγραφή αυτή.
2. Το ισόποσο σε ευρώ μιας πράξης σε νόμισμα άλλο από το ευρώ υπολογίζεται και εγγράφεται λογιστικά.
Οι πράξεις σε συνάλλαγμα των λογαριασμών που υπόκεινται σε επανεκτίμηση αποτελούν το αντικείμενο νομισματικής επανεκτίμησης τουλάχιστον κατά το κλείσιμο των λογαριασμών.
Αυτή η επανεκτίμηση πραγματοποιείται βάσει των ισοτιμιών που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 8.
Η συναλλαγματική ισοτιμία που χρησιμοποιείται για τη μετατροπή μεταξύ ευρώ και ενός άλλου νομίσματος με σκοπό την κατάρτιση του

▼B

ισολογισμού στις 31 Δεκεμβρίου του έτους N είναι εκείνη της τελευταίας εργάσιμης ημέρας του έτους N-1.

*Άρθρο 214***Λογιστική καταχώρηση**

(Άρθρο 135 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Κάθε λογιστική καταχώρηση διευκρινίζει την προέλευση, το περιεχόμενο και τον καταλογισμό κάθε δεδομένου, καθώς και τα στοιχεία αναφοράς του σχετικού δικαιολογητικού.

*Άρθρο 215***Δικαιολογητικά έγγραφα**

(Άρθρο 135 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Κάθε εγγραφή βασίζεται σε δικαιολογητικό με ημερομηνία και αρίθμηση, το οποίο συντάσσεται σε χαρτί ή σε άλλο μέσο που εξασφαλίζει την αξιοπιστία και τη διατήρηση του περιεχομένου του κατά τα χρονικά διαστήματα που καθορίζονται στο άρθρο 49.
2. Οι πράξεις της ίδιας φύσης που πραγματοποιούνται στον ίδιο τόπο και κατά την ίδια ημέρα μπορούν να ανακεφαλαιώνονται σε ένα και το αυτό δικαιολογητικό.

*Άρθρο 216***Καταχώρηση στο ημερολόγιο**

(Άρθρο 135 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι λογιστικές πράξεις καταχωρούνται στο ημερολόγιο με μία από τις εξής μεθόδους, οι οποίες δεν αποκλείουν η μία την άλλη:

- α) είτε ανά ημέρα και ανά πράξη,
- β) είτε με μηνιαία ανακεφαλαίωση των συνολικών ποσών των πράξεων, υπό τον όρο να διατηρούνται όλα τα έγγραφα που επιτρέπουν την επαλήθευση των πράξεων αυτών ανά ημέρα και ανά πράξη.

*Άρθρο 217***Επικύρωση της καταχώρησης**

(Άρθρο 135 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Ο οριστικός χαρακτήρας των καταχωρήσεων στο ημερολόγιο και στο βιβλίο απογραφής επέρχεται μέσω διαδικασίας επικύρωσης, η οποία απαγορεύει κάθε τροποποίηση ή διαγραφή της καταχώρησης.
2. Το αργότερο πριν από την παρουσίαση των οριστικών δημοσιονομικών καταστάσεων, εφαρμόζεται μια διαδικασία κλεισίματος, η οποία οριστικοποιεί τις ημερομηνίες και εγγυάται το αμετάβλητο των καταχωρήσεων.

Τμήμα 5

Συμφωνία και επαλήθευση*Άρθρο 218***Συμφωνία των λογαριασμών**

(Άρθρο 135 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Τα υπόλοιπα των λογαριασμών του ισοζυγίου του καθολικού πρέπει να συμφωνούνται περιοδικά, και τουλάχιστον κατά το ετήσιο κλείσιμο των λογαριασμών, με τα δεδομένα των διαχειριστικών συστημάτων που χρησιμοποιούνται από τους διατάκτες για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων και για την ημερήσια τροφοδότηση του λογιστικού συστήματος.

▼B

2. Κατά διαστήματα, και τουλάχιστον κατά το κλείσιμο των λογαριασμών, ο υπόλογος επαληθεύει ότι τα δεδομένα του βιβλίου απογραφής του άρθρου 209 αντιστοιχούν στην πραγματικότητα, και ιδίως ελέγχει:

- α) τις τραπεζικές καταθέσεις, με συμφωνία των αποσπασμάτων λογαριασμού που κοινοποιούνται από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα·
- β) τα μετρητά που διατηρούνται στο ταμείο, με συμφωνία με τα δεδομένα του βιβλίου ταμείου.

Όσον αφορά τους λογαριασμούς των παγίων στοιχείων ενεργητικού, ο ως άνω έλεγχος πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 224.

3. Οι διοργανικοί λογαριασμοί ανταλλαγής συμφωνούνται και εκκαθαρίζονται σε μηνιαία βάση.

4. Οι εκκρεμείς λογαριασμοί εξετάζονται ετησίως από τον υπόλογο, έτσι ώστε να εκκαθαρίζονται το ταχύτερο δυνατόν.

Τμήμα 6

Λογιστική του προϋπολογισμού*Άρθρο 219***Περιεχόμενο και τήρηση της λογιστικής του προϋπολογισμού**

(Άρθρο 137 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Στη λογιστική του προϋπολογισμού καταχωρούνται για κάθε υποδιαίρεσή του:

α) όσον αφορά τις δαπάνες:

- i) οι εγκεκριμένες πιστώσεις του αρχικού προϋπολογισμού, οι πιστώσεις των διορθωτικών προϋπολογισμών, οι εκ μεταφοράς πιστώσεις, οι πιστώσεις που καθίστανται διαθέσιμες μετά την είσπραξη εσόδων με συγκεκριμένο προορισμό, οι πιστώσεις που προκύπτουν από μεταφορές και το άθροισμα των πιστώσεων που καθίστανται έτσι διαθέσιμες·
- ii) οι αναλήψεις υποχρεώσεων και οι πληρωμές του οικονομικού έτους·

β) όσον αφορά τα έσοδα:

- i) οι προβλέψεις του αρχικού προϋπολογισμού, οι προβλέψεις των διορθωτικών προϋπολογισμών, τα έσοδα με συγκεκριμένο προορισμό και το άθροισμα των προβλέψεων αυτών·
 - ii) τα βεβαιωμένα δικαιώματα είσπραξης και οι εισπράξεις του οικονομικού έτους·
- γ) υπολογισμός των υποχρεώσεων που μένουν προς πληρωμή και των εσόδων που μένουν προς είσπραξη, εκ μεταφοράς από προγενέστερα οικονομικά έτη.

Οι πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και οι πιστώσεις πληρωμών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, στοιχείο α) καταχωρούνται και παρακολουθούνται χωριστά.

Στη λογιστική του προϋπολογισμού καταχωρούνται και οι συνολικές προσωρινές αναλήψεις υποχρεώσεων του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), Τμήμα Εγγυήσεων, και οι αντίστοιχες πληρωμές.

Οι ως άνω αναλήψεις υποχρεώσεων παρουσιάζονται έναντι του συνόλου των πιστώσεων του ΕΓΤΠΕ, Τμήμα Εγγυήσεων.

2. Η λογιστική του προϋπολογισμού επιτρέπει τη χωριστή παρακολούθηση:

- α) της χρησιμοποίησης των μεταφερόμενων πιστώσεων και των πιστώσεων του οικονομικού έτους,

▼B

β) της εκκαθάρισης των υποχρεώσεων που μένουν προς εκκαθάριση.

Όσον αφορά τα έσοδα, παρακολουθούνται χωριστά οι προς είσπραξη απαιτήσεις προγενέστερων οικονομικών ετών.

3. Η λογιστική του προϋπολογισμού μπορεί να οργανωθεί κατά τρόπο που να δημιουργεί αναλυτική λογιστική.

4. Η λογιστική του προϋπολογισμού τηρείται σε μηχανογραφικά συστήματα, σε βιβλία ή σε δελτία (καρτέλες).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

(Κεφάλαιο 4 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Απογραφή των ακινητοποιήσεων

Άρθρο 220

Απογραφή των παγίων στοιχείων ενεργητικού (ακινητοποιήσεων)

(Άρθρο 138 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Το σύστημα απογραφής των ακινητοποιήσεων (παγίων στοιχείων ενεργητικού) καταρτίζεται από τον διατάκτη, με τη συνδρομή του υπολόγου. Το εν λόγω σύστημα πρέπει να παρέχει όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την τήρηση της λογιστικής και για τη διαφύλαξη των στοιχείων ενεργητικού.

Άρθρο 221

Διαφύλαξη των περιουσιακών στοιχείων

(Άρθρο 138 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Τα θεσμικά όργανα θεσπίζουν, το καθένα σε ό,τι το αφορά, τις διατάξεις που διέπουν τη διαφύλαξη των περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στους ισολογισμούς τους, και προσδιορίζουν τις διοικητικές υπηρεσίες που είναι υπεύθυνες για το ως άνω σύστημα απογραφής.

Άρθρο 222

Εγγραφές των περιουσιακών στοιχείων στο βιβλίο απογραφής

(Άρθρο 138 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Εγγράφονται στο βιβλίο απογραφής και καταχωρούνται στους λογαριασμούς παγίων στοιχείων ενεργητικού όλες οι αγορές περιουσιακών στοιχείων των οποίων η τιμή κτήσης ή η τιμή κόστους είναι ίση ή ανώτερη των 420 ευρώ, των οποίων η διάρκεια χρήσης υπερβαίνει το ένα έτος και τα οποία δεν έχουν τα χαρακτηριστικά καταναλωτικού αγαθού.

Άρθρο 223

Αναφορά του βιβλίου απογραφής στα περιουσιακά στοιχεία

(Άρθρο 138 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Το βιβλίο απογραφής περιλαμβάνει κατάλληλη περιγραφή των περιουσιακών στοιχείων, προσδιορίζει τη θέση τους, την ημερομηνία αγοράς και το μοναδιαίο κόστος τους.

Άρθρο 224

Έλεγχοι του βιβλίου απογραφής

(Άρθρο 138 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι έλεγχοι του βιβλίου απογραφής από τα κοινοτικά θεσμικά όργανα διενεργούνται κατά τρόπο που να επιβεβαιώνει τη φυσική ύπαρξη κάθε περιουσιακού στοιχείου και την αντιστοίχισή του με την εγγραφή στο βιβλίο απογραφής. Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ετήσιου προγράμματος επαληθεύσεων, εκτός εάν πρόκειται για τα

▼B

ενσώματα και τα άυλα στοιχεία ενεργητικού, των οποίων ο έλεγχος πραγματοποιείται, κατ' ελάχιστον, ανά τριετία.

*Άρθρο 225***Μεταπώληση περιουσιακών στοιχείων**

(Άρθρο 138 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Τα μέλη, οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό των κοινοτικών οργάνων και οργανισμών του άρθρου 185 του Δημοσιονομικού Κανονισμού δεν μπορούν να εμφανισθούν ως αγοραστές περιουσιακών στοιχείων που μεταπωλούνται από τα ως άνω κοινοτικά όργανα και οργανισμούς, εκτός εάν μεταπωλούνται στο πλαίσιο δημοπρασίας.

*Άρθρο 226***Διαδικασία πώλησης παγίων περιουσιακών στοιχείων**

(Άρθρο 138 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων, οσάκις η μοναδιαία αξία αγοράς των στοιχείων αυτών είναι ίση ή μεγαλύτερη των 8 100 ευρώ, δημοσιοποιούνται με τα κατάλληλα μέσα σε τοπικό επίπεδο. Η περίοδος μεταξύ της δημοσίευσης της τελευταίας αγγελίας και της σύναψης της σύμβασης πώλησης πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον σε δεκατέσσερις ημερολογιακές ημέρες·

Οσάκις η μοναδιαία αξία αγοράς των στοιχείων αυτών είναι ίση ή μεγαλύτερη των 391 100 ευρώ, οι πωλήσεις τους αποτελούν το αντικείμενο προκήρυξης πώλησης η οποία δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*. Ακόμη, μπορεί να γίνει κατάλληλη δημοσίευση στον Τύπο των κρατών μελών. Η περίοδος μεταξύ της δημοσίευσης της προκήρυξης στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* και της σύναψης της σύμβασης πώλησης πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον σε ένα μήνα.

2. Οσάκις το κόστος δημοσίευσης υπερβαίνει το αναμενόμενο από την πράξη οικονομικό όφελος, μπορεί να μην γίνει δημοσίευση.

3. Τα κοινοτικά θεσμικά όργανα οφείλουν να αναζητούν κάθε φορά τις καλύτερες τιμές για τις πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων τους.

*Άρθρο 227***Διαδικασία εκχώρησης παγίων περιουσιακών στοιχείων**

(Άρθρο 138 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Η εκχώρηση επί πληρωμή ή δωρεάν, η θέση σε αχρηστία, η μίσθωση και η εξαφάνιση λόγω απώλειας, κλοπής ή οποιασδήποτε άλλης αιτίας, των απογραφέντων περιουσιακών στοιχείων συνεπάγεται τη σύνταξη σχετικής δήλωσης ή πρακτικού εκ μέρους του διατάκτη.

Η δήλωση ή το πρακτικό αναφέρει ειδικότερα την ενδεχόμενη υποχρέωση αντικατάστασης, εκ μέρους υπαλλήλου ή μέλους του λοιπού προσωπικού των Κοινοτήτων, ή οποιουδήποτε άλλου προσώπου.

Η δωρεάν διάθεση ακινήτων ή μεγάλων εγκαταστάσεων απαιτεί την κατάρτιση συμβάσεων και αποτελεί το αντικείμενο ετήσιας ανακοίνωσης προς το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, στο πλαίσιο της παρουσίασης του προσχεδίου του προϋπολογισμού.



ΜΕΡΟΣ II

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΙΤΛΟΣ I

(ΤΙΤΛΟΣ II ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ)

ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

Άρθρο 228

Επιστροφή των προπληρωμών

(Άρθρο 157 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Σύμφωνα με τις κανονιστικές διατάξεις περί Διαρθρωτικών Ταμείων και Ταμείου Συνοχής, η επιστροφή, εν όλω ή εν μέρει, των προπληρωμών που καταβάλλονται στο πλαίσιο μιας παρέμβασης δεν έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της συμμετοχής των εν λόγω ταμείων στην εκάστοτε παρέμβαση.

Τα επιστρεφόμενα ποσά συναπαρτίζουν έσοδα με συγκεκριμένο προορισμό, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο στ) του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

ΤΙΤΛΟΣ II

(ΤΙΤΛΟΣ III ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ)

ΕΡΕΥΝΑ

Άρθρο 229

Τυπολογία των ενεργειών

(Άρθρο 160 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι πιστώσεις έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης απορροφώνται μέσω της εκτέλεσης άμεσων ενεργειών, έμμεσων ενεργειών στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος-πλαισίου που προβλέπεται στο άρθρο 166 της Συνθήκης ΕΚ, καθώς και των ενεργειών που προβλέπονται στο άρθρο 165 της ίδιας συνθήκης, με τη συμμετοχή σε προγράμματα και με δραστηριότητες ανταγωνιστικού χαρακτήρα που ασκεί το Κοινό Κέντρο Έρευνας (ΚΚΕρ).

2. Οι άμεσες ενέργειες υλοποιούνται στις εγκαταστάσεις του ΚΚΕρ και χρηματοδοτούνται κατ' αρχήν εξ ολοκλήρου από τον προϋπολογισμό, συνίστανται δε σε:

- α) ερευνητικά προγράμματα·
- β) διερευνητικές δραστηριότητες έρευνας·
- γ) δραστηριότητες επιστημονικής και ερευνητικής υποστήριξης, θεσμικού χαρακτήρα.

3. Οι έμμεσες ενέργειες συνίστανται σε προγράμματα εκτελούμενα στο πλαίσιο συμβάσεων συναπτόμενων με τρίτους. Το ΚΚΕρ μπορεί να συμμετέχει στις συμβάσεις αυτές με τους ίδιους όρους όπως και οι τρίτοι.

4. Με σκοπό την εξασφάλιση της αμοιβαίας συνεκτικότητας των εθνικών πολιτικών και της κοινοτικής ερευνητικής πολιτικής, η Επιτροπή μπορεί να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 165 της Συνθήκης ΕΚ και να καταλογίζει στον προϋπολογισμό τις δαπάνες με αποκλειστικά και μόνο διοικητικό χαρακτήρα.

5. Πέρα από τα συγκεκριμένα προγράμματα που προβλέπονται στο άρθρο 166 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ, η Κοινότητα μπορεί να εγκρίνει:

- α) συμπληρωματικά προγράμματα στα οποία συμμετέχουν ορισμένα μόνο κράτη μέλη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 168 της Συνθήκης ΕΚ·

▼B

- β) προγράμματα που αναλαμβάνονται από πλείονα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανόμενης της συμμετοχής στις δομές που δημιουργούνται για την εκτέλεση των προγραμμάτων αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΚ·
 - γ) ενέργειες συνεργασίας με τρίτες χώρες ή με διεθνείς οργανισμούς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 170 της Συνθήκης ΕΚ·
 - δ) κοινές επιχειρήσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 171 της Συνθήκης ΕΚ.
6. Οι δραστηριότητες ανταγωνιστικού χαρακτήρα οι οποίες ασκούνται από το ΚΚΕρ συνίστανται σε:
- α) δραστηριότητες επιστημονικής και ερευνητικής υποστήριξης σε προγράμματα-πλαίσια έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, οι οποίες χρηματοδοτούνται κατ' αρχήν εξ ολοκλήρου από τον προϋπολογισμό·
 - β) δραστηριότητες για λογαριασμό τρίτων.

*Άρθρο 230***Κανόνες εφαρμοστέοι στο ΚΚΕρ**

(Άρθρο 161 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι προβλέψεις απαιτήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 161 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού διαβιβάζονται στον υπόλογο με σκοπό την καταχώρησή τους.
2. Οσάκις οι δραστηριότητες που ασκεί το ΚΚΕρ για λογαριασμό τρίτων συνεπάγονται την ανάθεση σύμβασης, η διαδικασία ανάθεσης ακολουθεί τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης.

ΤΙΤΛΟΣ III

(ΤΙΤΛΟΣ IV ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ)**ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ***ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1**Γενικές διατάξεις**Άρθρο 231***Ενέργειες επιδεχόμενες χρηματοδότηση**

(Άρθρο 162 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι πιστώσεις που αφορούν τις ενέργειες που προβλέπονται στον τίτλο IV κεφάλαιο 1 του μέρους II του Δημοσιονομικού Κανονισμού μπορούν να χρησιμοποιηθούν ιδίως για την κάλυψη συμβάσεων, επιδοτήσεων —συμπεριλαμβανομένων των επιδοτήσεων επιτοκίου—, ειδικών δανείων, εγγυήσεων δανείων και ενεργειών για χρηματοδοτική συνδρομή, ενισχύσεων προϋπολογισμού και άλλων συγκεκριμένων μορφών δημοσιονομικής υποστήριξης.

*ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2**Υλοποίηση των ενεργειών**Άρθρο 232***Συμβάσεις χρηματοδότησης κατά την αποκεντρωμένη διαχείριση**

(Άρθρο 166 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Πριν από τη σύναψη μιας σύμβασης χρηματοδότησης για την υλοποίηση ενέργειας η οποία πρόκειται να τύχει αποκεντρωμένης διαχείρισης, ο αρμόδιος διατάκτης βεβαιώνεται, μέσω εξέτασης των δικαιολογητικών και επιτόπου, ότι το διαχειριστικό σύστημα που έχει δημιουργήσει η δικαιούχος τρίτη χώρα για τη διαχείριση των κοινοτικών κονδυλίων είναι σύμφωνο με το άρθρο 164 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

▼B

2. Κάθε σύμβαση χρηματοδότησης που συνάπτεται στο πλαίσιο αποκεντρωμένης διαχείρισης προβλέπει ρητά, εν όλω ή εν μέρει, ανάλογα με τον συμφωνημένο βαθμό αποκεντρωσης, διατάξεις οι οποίες:

- α) εγγυώνται την τήρηση των κριτηρίων που προβλέπονται στο άρθρο 164 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού·
- β) αναφέρουν ότι, εάν τα κατ' ελάχιστον κριτήρια του άρθρου 164 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού παύσουν να εφαρμόζονται, η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει την εκτέλεση της σύμβασης χρηματοδότησης·
- γ) καθορίζουν τη διαδικασία εκκαθάρισης των λογαριασμών με την αυτοπρόσωπη παράσταση των ενδιαφερομένων, διαδικασία η οποία είναι δυνατόν να οδηγήσει σε επίκληση της ευθύνης της τρίτης χώρας, όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 53 παράγραφος 5 του Δημοσιονομικού Κανονισμού·
- δ) καθορίζουν τους μηχανισμούς δημοσιονομικής διόρθωσης που προβλέπονται στο άρθρο 53 παράγραφος 5 του Δημοσιονομικού Κανονισμού και αποσαφηνίζονται στο άρθρο 42, ιδίως δε την προσφυγή σε είσπραξη μέσω συμψηφισμού.

*Άρθρο 233***Ειδικά δάνεια**

(Άρθρο 166 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Κάθε επενδυτικό σχέδιο που χρηματοδοτείται με ειδικό δάνειο συνεπάγεται τη σύναψη δανειακής σύμβασης μεταξύ της Επιτροπής, η οποία ενεργεί εξ ονόματος των Κοινοτήτων, και του δανειολήπτη.

*Άρθρο 234***Τραπεζικοί λογαριασμοί**

(Άρθρο 166 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. ►**M1** Για την εκτέλεση των πληρωμών στο νόμισμα της δικαιούχου χώρας, ανοίγονται σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα της χώρας αυτής ή ενός από τα κράτη μέλη λογαριασμοί σε ευρώ, στο όνομα της Επιτροπής ή, κοινή συναινέσει, στο όνομα του δικαιούχου. ◄ Οι τίτλοι των λογαριασμών αυτών επιτρέπουν την αναγνώριση των αντίστοιχων κονδυλίων.

2. Οι λογαριασμοί που αναφέρονται στην παράγραφο 1 τροφοδοτούνται ανάλογα με τις πραγματικές ταμειακές ανάγκες. Οι μεταφορές ποσών γίνονται σε ευρώ, τα οποία, εφόσον απαιτείται, μετατρέπονται στο νόμισμα της δικαιούχου χώρας, σταδιακά και ανάλογα με το απαιτητό των προς εκτέλεση πληρωμών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 7 και 8.

*ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3***Σύναψη/Ανάθεση των συμβάσεων***Άρθρο 235***Μίσθωση ακινήτων**

(Άρθρο 167 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Με επιχειρησιακές πιστώσεις προοριζόμενες για τις εξωτερικές ενέργειες μπορούν να χρηματοδοτηθούν μόνο οι συμβάσεις ακινήτων που αφορούν τη μίσθωση κτιρίων ήδη κατασκευασμένων κατά την υπογραφή του μισθωτηρίου. Οι συμβάσεις αυτές αποτελούν αντικείμενο δημοσίευσης κατά το άρθρο 119.



Άρθρο 236

Ορισμοί

(Άρθρο 167 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι συμβάσεις υπηρεσιών περιλαμβάνουν τις συμβάσεις μελέτης και τις συμβάσεις τεχνικής βοήθειας.

Πρόκειται περί σύμβασης μελέτης εάν η σύμβαση υπηρεσιών που συνάπτεται μεταξύ ενός παρόχου υπηρεσιών και της αναθέτουσας αρχής αφορά, μεταξύ άλλων, τις μελέτες για τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών και την προετοιμασία των έργων, τις μελέτες σκοπιμότητας, τις οικονομικές μελέτες και τις έρευνες αγοράς, τις τεχνικές μελέτες, τις αξιολογήσεις και τους λογιστικούς ελέγχους.

Πρόκειται περί σύμβασης τεχνικής βοήθειας στις περιπτώσεις όπου ο πάροχος υπηρεσιών αναλαμβάνει να ασκήσει καθήκοντα συμβούλου, καθώς και στις περιπτώσεις όπου καλείται να αναλάβει τη διεύθυνση ή την εποπτεία ενός έργου, ή να διαθέσει τους εμπειρογνώμονες που προσδιορίζονται στη σύμβαση.

2. Οσάκις τρίτη χώρα διαθέτει στις υπηρεσίες της ή σε οντότητες του ευρύτερου δημόσιου τομέα ειδικευμένο προσωπικό διαχείρισης, οι συμβάσεις μπορούν να εκτελούνται απ' ευθείας από αυτές τις υπηρεσίες και οντότητες με αυτεπιστασία.

Άρθρο 237

Συγκεκριμένες διατάξεις για τα κατώτατα όρια και τις λεπτομέρειες ανάθεσης των εξωτερικών συμβάσεων

(Άρθρο 167 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Τα άρθρα 118 έως 121, εκτός για τους ορισμούς, το άρθρο 122 παράγραφοι 3 και 4, τα άρθρα 123, 126 έως 129, 131 παράγραφοι 3 έως 6, το άρθρο 139 παράγραφος 2, τα άρθρα 140 έως 146, το άρθρο 148 και τα άρθρα 151 και 152 δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις προς ανάθεση από ή για λογαριασμό των αναθετουσών αρχών που προβλέπονται στο άρθρο 167 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

Η εφαρμογή των διατάξεων περί συμβάσεων που εμπίπτουν στο παρόν κεφάλαιο αποτελεί το αντικείμενο απόφασης της Επιτροπής.

2. Σε περίπτωση μη τήρησης των διαδικασιών που προβλέπονται από τις διατάξεις της παραγράφου 1, οι δαπάνες των αντίστοιχων πράξεων δεν είναι επιλέξιμες για κοινοτική χρηματοδότηση.

3. Οι συμβάσεις που ανατίθενται στο πλαίσιο επισιτιστικής βοήθειας υπόκεινται στους συγκεκριμένους λεπτομερείς κανόνες του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2519/97 της Επιτροπής⁽¹⁾.

4. Το παρόν κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται για τις αναθέτουσες αρχές του άρθρου 167 παράγραφος 1 στοιχείο β) του Δημοσιονομικού Κανονισμού εφόσον, μετά από τους ελέγχους που προβλέπονται στο άρθρο 35, η Επιτροπή τις έχει εξουσιοδοτήσει να χρησιμοποιήσουν τις δικές τους διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων, στο πλαίσιο αποκεντρωμένης διαχείρισης.

Άρθρο 238

Συμβάσεις προς ανάθεση από αναθέτουσες αρχές του άρθρου 167 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του Δημοσιονομικού Κανονισμού

(Άρθρο 167 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις προς ανάθεση από τις αναθέτουσες αρχές που προβλέπονται

⁽¹⁾ ΕΕ L 346 της 17.12.1997, σ. 23.

▼B

στο άρθρο 167 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

2. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου δεν εφαρμόζονται στις ενέργειες που υλοποιούνται στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/96.

3. Οι συγκεκριμένες διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων που εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου αποτελούν το αντικείμενο απόφασης της Επιτροπής, με τήρηση των αρχών που αναφέρονται στο άρθρο 184.

4. Σε περίπτωση μη τήρησης των διαδικασιών της παραγράφου 3, οι δαπάνες των αντίστοιχων πράξεων δεν είναι επιλέξιμες για κοινοτική χρηματοδότηση.

Άρθρο 239

Δημοσιότητα και μη εφαρμογή διακρίσεων

(Άρθρα 167 και 168 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Η Επιτροπή λαμβάνει τα μέτρα που είναι σε θέση να εξασφαλίσουν, επί ίσοις όροις, την ευρύτερη δυνατή συμμετοχή στις διαδικασίες πρόσκλησης σε ανταγωνισμό που έχουν ως αντικείμενο χρηματοδοτούμενες από την Κοινότητα συμβάσεις. Προς τούτο, μεριμνά ιδίως για:

- α) την εξασφάλιση, με τον ενδεδειγμένο τρόπο, της δημοσίευσης των προκηρύξεων προκαταρκτικής ενημέρωσης, των προκηρύξεων των διαγωνισμών και των προκηρύξεων ανάθεσης, και τούτο εντός επαρκών προθεσμιών·
- β) την αποφυγή κάθε πρακτικής που δημιουργεί διακρίσεις και κάθε τεχνικής προδιαγραφής που είναι δυνατόν να παρεμποδίσει την ευρεία και επί ίσοις όροις συμμετοχή όλων των φυσικών και νομικών προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 168 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

Άρθρο 240

Μέτρα δημοσιότητας

(Άρθρο 167 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Η προκήρυξη προκαταρκτικής ενημέρωσης για τις διεθνείς προσκλήσεις υποβολής προσφορών αποστέλλεται στην YEEEEK το ταχύτερο δυνατόν, και σε κάθε περίπτωση πριν από την 31η Μαρτίου κάθε οικονομικού έτους για τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, και το ταχύτερο δυνατόν μετά την απόφαση έγκρισης του σχετικού προγράμματος για τις συμβάσεις έργων.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, η προκήρυξη διαγωνισμού δημοσιεύεται:

- α) τουλάχιστον στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* και στο Διαδίκτυο (Internet), για τις διεθνείς προσκλήσεις υποβολής προσφορών·
- β) τουλάχιστον στην *Επίσημη Εφημερίδα* της δικαιούχου χώρας, ή σε κάθε άλλο ισοδύναμο μέσον, για τις τοπικές προσκλήσεις υποβολής προσφορών.

Στην περίπτωση όπου η προκήρυξη διαγωνισμού δημοσιεύεται και σε τοπικό επίπεδο, πρέπει να είναι πανομοιότυπη με εκείνη που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* και στο Διαδίκτυο, και να δημοσιεύεται ταυτόχρονα. Για τη δημοσίευση στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* και στο Διαδίκτυο φροντίζει η Επιτροπή. Για την ενδεχόμενη δημοσίευση σε τοπικό επίπεδο φροντίζει ο δικαιούχος.

3. Η προκήρυξη ανάθεσης αποστέλλεται προς δημοσίευση ευθύς μετά την υπογραφή της σύμβασης.

▼B

Άρθρο 241

Κατώτατα όρια και διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων υπηρεσιών

(Άρθρο 167 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Τα κατώτατα όρια και οι διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 167 του Δημοσιονομικού Κανονισμού καθορίζονται ως ακολούθως, για τις συμβάσεις υπηρεσιών:

- α) συμβάσεις ύψους ίσου ή ανώτερου των 200 000 ευρώ: διεθνής πρόσκληση υποβολής προσφορών, κλειστής διαδικασίας, κατά την έννοια των άρθρων 122, παράγραφος 2, στοιχείο β), και 240, παράγραφος 2, στοιχείο α)·
- β) συμβάσεις ύψους κατώτερου των 200 000 ευρώ: διαδικασία με διαπραγμάτευση ανταγωνιστικού χαρακτήρα, κατά την έννοια της παραγράφου 3, υπό τον όρο ότι η προσφυγή σε υφιστάμενη σύμβαση-πλαίσιο είναι αδύνατη ή απέβη άκαρπη·

Οι συμβάσεις ύψους κατώτερου των 5 000 ευρώ μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο και μιας μόνο προσφοράς.

2. Στη διεθνή κλειστή διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 1, στοιχείο α), η προκήρυξη διαγωνισμού αναφέρει τον αριθμό των υποψηφίων που θα κληθούν να υποβάλουν προσφορά. Για τις συμβάσεις υπηρεσιών, ο αριθμός των προσφερόντων τοποθετείται στο εύρος μεταξύ τεσσάρων και οκτώ υποψηφίων. Ο αριθμός των υποψηφίων που καλούνται να υποβάλουν προσφορά πρέπει να είναι επαρκής για την εξασφάλιση πραγματικού ανταγωνισμού.

Ο κατάλογος των υποψηφίων που επιλέγονται δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής.

3. Στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που προβλέπεται στην παράγραφο 1, στοιχείο β), η αναθέτουσα αρχή καταρτίζει κατάλογο με τρεις τουλάχιστον παρόχους υπηρεσιών της επιλογής της. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει και περιορισμένο ανταγωνισμό, χωρίς δημοσίευση, αποκαλείται δε διαδικασία με διαπραγμάτευση με ανταγωνιστικό χαρακτήρα, η οποία δεν εμπίπτει στο άρθρο 124.

Η αποσφράγιση και η αξιολόγηση των προσφορών γίνεται από κριτική επιτροπή, η οποία διαθέτει την αναγκαία τεχνική και διοικητική εμπειρογνωμοσύνη. Τα μέλη της επιτροπής αυτής οφείλουν να υπογράψουν δήλωση αμεροληψίας.

▼M1

Εάν η αναθέτουσα αρχή δεν λάβει τουλάχιστον 3 έγκυρες προσφορές, η διαδικασία πρέπει να ακυρωθεί και να αρχίσει εκ νέου. Εάν και η δεύτερη διαδικασία δεν επιτρέπει τη λήψη τριών έγκυρων προσφορών, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αναθέσει τη σύμβαση ακόμη και σε μία και μοναδική έγκυρη προσφορά.

▼B

4. Οι προσφορές αποστέλλονται μέσα σε διπλό φάκελο, δηλαδή μέσα δε έναν εξωτερικό φάκελο ή δέμα όπου περιέχονται δύο ξεχωριστοί και σφραγισμένοι φάκελοι, με τις ενδείξεις: Φάκελος Α «Τεχνική προσφορά», και Φάκελος Β «Οικονομική προσφορά». Ο εξωτερικός φάκελος φέρει:

- α) τη διεύθυνση που αναφέρεται στον φάκελο της πρόσκλησης υποβολής προσφορών για την κατάθεση των προσφορών·
- β) τα στοιχεία αναφοράς της πρόσκλησης υποβολής προσφορών στην οποία απαντά ο προσφέρων·
- γ) εφόσον συντρέχει περίπτωση, τους αριθμούς των μερών της σύμβασης για τα οποία υποβάλλεται προσφορά·
- δ) την ένδειξη «Να μην ανοιγεί πριν από τη συνεδρίαση αποσφράγισης των προσφορών», στη γλώσσα του φακέλου της πρόσκλησης υποβολής προσφορών.

Εάν στον φάκελο της πρόσκλησης υποβολής προσφορών προβλέπονται συνεντεύξεις, η κριτική επιτροπή μπορεί να προβεί σε συνεντεύξεις με

▼B

το κύριο προσωπικό της ομάδας εμπειρογνομόνων που προτείνεται από κάθε προσφέροντα του οποίου η προσφορά εκρίθη τεχνικώς αποδεκτή μετά τη συναγωγή των προσωρινών συμπερασμάτων της επιτροπής και πριν από την οριστική ολοκλήρωση της αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών. Στην περίπτωση αυτή, οι εμπειρογνώμονες, κατά προτίμηση από κοινού εάν πρόκειται για ομάδα, ερωτώνται από την κριτική επιτροπή, και τούτο με μικρή χρονική διαφορά, για είναι δυνατές οι συγκρίσεις. Οι συνεντεύξεις διεξάγονται βάσει σχεδίασματος συνέντευξης που έχει εκ των προτέρων συμφωνηθεί από την κριτική επιτροπή και εφαρμόζεται για τους διάφορους εμπειρογνώμονες ή ομάδες που καλούνται. Η ημέρα και η ώρα της συνέντευξης γνωστοποιούνται στους προσφέροντες τουλάχιστον δέκα ημερολογιακές ημέρες νωρίτερα. Σε περίπτωση ανωτέρας βίας, η οποία δεν επιτρέπει στον προσφέροντα να παραστεί στη συνέντευξη, αποστέλλεται νέα κλήση.

5. Τα κριτήρια ανάθεσης της σύμβασης συμβάλλουν στον εντοπισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς.

Η επιλογή της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς γίνεται μετά από στάθμιση μεταξύ των τεχνικών πλεονεκτημάτων και της τιμής των προσφορών, σύμφωνα με την αναλογία 80/20. Προς τούτο:

- α) οι βαθμοί που δίδονται στις τεχνικές προσφορές πολλαπλασιάζονται με τον συντελεστή 0,80·
- β) οι βαθμοί που δίδονται στις οικονομικές προσφορές πολλαπλασιάζονται με τον συντελεστή 0,20.

Άρθρο 242

Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση για τις συμβάσεις υπηρεσιών

(Άρθρο 167 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Για τις συμβάσεις υπηρεσιών, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφύγουν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση βάσει μιας και μόνης προσφοράς, και αφού προηγηθεί η συγκατάθεση της Επιτροπής, εφόσον αυτή δεν είναι η αναθέτουσα αρχή, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) οσάκις επείγουσα επιτακτική ανάγκη, οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα για τις εμπλεκόμενες αναθέτουσες αρχές και μη δυνάμενα επ' ουδενί να αποδοθούν σ' αυτές, δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που προβλέπονται για τις διαδικασίες του άρθρου 91 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και γ) του Δημοσιονομικού Κανονισμού·
- β) οσάκις η παροχή των υπηρεσιών ανατίθεται σε δημόσιους οργανισμούς ή σε ιδρύματα ή ενώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και έχει ως αντικείμενο ενέργειες θεσμικού χαρακτήρα ή αποσκοπούσες στη χορήγηση βοήθειας κοινωνικού χαρακτήρα σε πληθυσμούς·
- γ) οσάκις πρόκειται για παροχή υπηρεσιών κατ' επέκταση άλλων, υπό τους όρους της παραγράφου 2·
- δ) εφόσον πρόσκληση υποβολής προσφορών απέβη άκαρπη, δηλαδή δεν ανέδειξε καμία προσφορά που να αξίζει να επιλεγεί από άποψη ποιότητας ή/και οικονομική· στην περίπτωση αυτή, και μετά την ακύρωση της πρόσκλησης υποβολής προσφορών, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αρχίσει διαπραγματεύσεις με τον ή τους υποψήφιους της επιλογής της μεταξύ εκείνων που έλαβαν μέρος στη διαδικασία υποβολής προσφορών, αρκεί οι αρχικοί όροι της σύμβασης να μην μεταβληθούν ουσιαδώς·
- ε) οσάκις η εκάστοτε σύμβαση έπεται διαγωνισμού και, σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες, πρέπει να ανατεθεί στον επιτυχόντα ή σε έναν από τους επιτυγχόντες του διαγωνισμού· στην τελευταία περίπτωση, πρέπει να κληθούν να συμμετάσχουν στις διαπραγματεύσεις όλοι οι επιτυγχόντες του διαγωνισμού·

▼B

στ) για τις υπηρεσίες των οποίων η παροχή, για λόγους τεχνικούς ή απόμεινους της προστασίας δικαιωμάτων αποκλειστικότητας, μπορεί να ανατεθεί μόνο σε συγκεκριμένο ανάδοχο.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, στοιχείο α) εξομοιώνονται με περιστάσεις επείγουσας επιτακτικής ανάγκης οι παρεμβάσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο καταστάσεων κρίσης κατά το άρθρο 168 παράγραφος 2. Ο εντολοδόχος διατάκτης, σε συνεργασία με τους λοιπούς εντολοδόχους διατάκτες, εφόσον συντρέχει περίπτωση, διαπιστώνει την κατάσταση επείγουσας επιτακτικής ανάγκης και επανεξετάζει την απόφασή του τακτικά και με γνώμονα την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

2. Οι υπηρεσίες που παρέχονται κατ' επέκταση άλλων, κατά την παράγραφο 1, στοιχείο γ), έχουν ως εξής:

- α) συμπληρωματικές υπηρεσίες οι οποίες δεν εμφανίζονταν μεν στην κύρια σύμβαση αλλά, λόγω απρόβλεπτης περίπτωσης, κατέστησαν αναγκαίες για την εκτέλεση της σύμβασης, υπό τον όρο ότι η κάθε συμπληρωματική υπηρεσία δεν μπορεί, από τεχνική ή οικονομική άποψη, να διαχωρισθεί από την κύρια σύμβαση χωρίς να προκύψει μείζων δυσχέρεια για την αναθέτουσα αρχή, και ότι το σωρευτικό ποσό των συμπληρωματικών υπηρεσιών δεν υπερβαίνει το 50 % του ποσού της κύριας σύμβασης·
- β) πρόσθετες υπηρεσίες που συνίστανται στην επανάληψη παρόμοιων υπηρεσιών που είχαν ανατεθεί στον ανάδοχο της αρχικής σύμβασης, υπό τον όρο ότι η ανάθεση της πρώτης υπηρεσίας είχε αποτελέσει το αντικείμενο προκήρυξης, και ότι η δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση για τις νέες προς παροχή υπηρεσίες καθώς και το εκτιμώμενο κόστος τους αναφέρονταν σαφώς στη δημοσιευθείσα προκήρυξη της αρχικής σύμβασης.

Είναι δυνατή μία μόνο επέκταση της αρχικής σύμβασης, και τούτο για ποσό και για διάρκεια το πολύ ίσα με το ποσό και τη διάρκεια της αρχικής σύμβασης.

Άρθρο 243

Κατώτατα όρια και διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων προμηθειών

(Άρθρο 167 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Τα κατώτατα όρια και οι διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 167 του Δημοσιονομικού Κανονισμού καθορίζονται ως ακολούθως, για τις συμβάσεις προμηθειών:

- α) συμβάσεις ύψους ίσου ή ανώτερου των 150 000 ευρώ: διεθνής πρόσκληση υποβολής προσφορών, ανοικτής διαδικασίας, κατά την έννοια των άρθρων 122, παράγραφος 2, στοιχείο α), και 240, παράγραφος 2, στοιχείο α)·
- β) συμβάσεις ύψους ίσου ή ανώτερου των 30 000 ευρώ αλλά κατώτερου των 150 000 ευρώ: ανοικτή πρόσκληση υποβολής προσφορών, σε τοπικό επίπεδο, κατά την έννοια των άρθρων 122, παράγραφος 2, στοιχείο α), και 240, παράγραφος 2, στοιχείο β)·
- γ) συμβάσεις ύψους κατώτερου των 30 000 ευρώ: διαδικασία με διαπραγμάτευση με ανταγωνιστικό χαρακτήρα, κατά την έννοια της παραγράφου 2.

Οι συμβάσεις ύψους κατώτερου των 5 000 ευρώ μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο και μιας μόνο προσφοράς.

2. Στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που προβλέπεται στην παράγραφο 1, στοιχείο γ), η αναθέτουσα αρχή καταρτίζει κατάλογο με τρεις τουλάχιστον προμηθευτές της επιλογής του. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει και περιορισμένο ανταγωνισμό, χωρίς δημοσίευση, αποκαλείται δε διαδικασία με διαπραγμάτευση με ανταγωνιστικό χαρακτήρα, η οποία δεν εμπίπτει στο άρθρο 124.

▼B

Η αποσφράγιση και η αξιολόγηση των προσφορών γίνεται από κριτική επιτροπή, η οποία διαθέτει την αναγκαία τεχνική και διοικητική εμπειρογνωμοσύνη. Τα μέλη της επιτροπής αυτής οφείλουν να υπογράφουν δήλωση αμεροληψίας.

Εάν η αναθέτουσα αρχή δεν λάβει τουλάχιστον τρεις έγκυρες προσφορές, η διαδικασία πρέπει να ακυρωθεί και να αρχίσει και πάλι.

3. Κάθε τεχνική και οικονομική προσφορά τοποθετείται, στο εσωτερικό δέματος ή εξωτερικού φακέλου, εντός ενιαίου και σφραγισμένου φακέλου, ο οποίος φέρει:

- α) τη διεύθυνση που αναφέρεται στον φάκελο της πρόσκλησης υποβολής προσφορών για την κατάθεση των προσφορών·
- β) τα στοιχεία αναφοράς της πρόσκλησης υποβολής προσφορών στην οποία απαντά ο προσφέρων·
- γ) εφόσον συντρέχει περίπτωση, τους αριθμούς των μερών της σύμβασης για τα οποία υποβάλλεται προσφορά·
- δ) την ένδειξη «Να μην ανοιγεί πριν από τη συνεδρίαση αποσφράγισης των προσφορών», στη γλώσσα του φακέλου της πρόσκλησης υποβολής προσφορών.

Στον τόπο και την ώρα που καθορίζονται στον φάκελο του διαγωνισμού, και σε δημόσια συνεδρίαση, οι προσφορές αποσφραγίζονται από την επιτροπή αξιολόγησης. Κατά τη δημόσια αποσφράγιση των προσφορών πρέπει να αναγγέλλονται τα ονόματα/επωνυμίες των προσφερόντων, οι προσφερόμενες τιμές, η ύπαρξη της απαιτούμενης για την υποβολή προσφοράς εγγύησης και κάθε άλλο τυπικό στοιχείο που η αναθέτουσα αρχή κρίνει κατάλληλο.

4. Στην περίπτωση σύμβασης προμηθειών χωρίς εξυπηρέτηση μετά την πώληση, μόνο κριτήριο ανάθεσης είναι η τιμή.

Στην περίπτωση όπου προτάσεις για εξυπηρέτηση μετά την πώληση ή για κατάρτιση προσωπικού παρουσιάζουν ιδιαίτερη σημασία, επιλέγεται η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά σε συνδυασμό με τα τεχνικά πλεονεκτήματα της προσφερόμενης εξυπηρέτησης και με την προσφερόμενη τιμή.

Άρθρο 244

Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση για τις συμβάσεις προμηθειών

(Άρθρο 167 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Για τις συμβάσεις προμηθειών, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφύγουν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση βάσει μιας και μόνης προσφοράς, και αφού προηγηθεί η συγκατάθεση της Επιτροπής, εφόσον αυτή δεν είναι η αναθέτουσα αρχή, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) οσάκις επείγουσα επιτακτική ανάγκη, οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα για τις εμπλεκόμενες αναθέτουσες αρχές και μη δυνάμενα επ' ουδενί να αποδοθούν σ' αυτές, δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που προβλέπονται για τις διαδικασίες του άρθρου 91 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και γ) του Δημοσιονομικού Κανονισμού·
- β) οσάκις η φύση ή τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ορισμένων προμηθειών το δικαιολογούν, π.χ. οσάκις η εκτέλεση της σύμβασης επιφυλάσσεται αποκλειστικά στους κατόχους διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ή αδειών που διέπουν τη χρησιμοποίησή τους·
- γ) για συμπληρωματικές παραδόσεις εκ μέρους του αρχικού προμηθευτή, με σκοπό είτε τη μερική ανανέωση προμηθειών ή εγκαταστάσεων τρέχουσας χρήσης είτε την επέκταση υφιστάμενων προμηθειών ή εγκαταστάσεων, και εφόσον η αλλαγή προμηθευτή θα υποχρέωνε την αναθέτουσα αρχή να προμηθευθεί υλικό διαφορετικών τεχνικών χαρακτηριστικών, με αποτέλεσμα ασυμβατότητα ή δυσανάλογες τεχνικές δυσχέρειες χρήσης ή συντήρησης·

▼B

δ) εφόσον πρόσκληση υποβολής προσφορών απέβη άκαρπη, δηλαδή δεν ανέδειξε καμία προσφορά που να αξίζει να επιλεγεί από άποψη ποιότητας ή/και οικονομική· στην περίπτωση αυτή, και μετά την ακύρωση της πρόσκλησης υποβολής προσφορών, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αρχίσει διαπραγματεύσεις με τον ή τους υποψήφιους της επιλογής της μεταξύ εκείνων που έλαβαν μέρος στη διαδικασία υποβολής προσφορών, αρκεί οι αρχικοί όροι της σύμβασης να μην μεταβληθούν ουσιωδώς.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, στοιχείο α) εξομοιώνονται με περιστάσεις επείγουσας επιτακτικής ανάγκης οι παρεμβάσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο καταστάσεων κρίσης κατά το άρθρο 168 παράγραφος 2. Ο εντολοδόχος διατάκτης, σε συνεργασία με τους λοιπούς εντολοδόχους διατάκτες, εφόσον συντρέχει περίπτωση, διαπιστώνει την κατάσταση επείγουσας επιτακτικής ανάγκης και επανεξετάζει την απόφασή του τακτικά και με γνώμονα την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

*Άρθρο 245***Κατώτατα όρια και διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων έργων**

(Άρθρο 167 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Τα κατώτατα όρια και οι διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 167 του Δημοσιονομικού Κανονισμού καθορίζονται ως ακολούθως, για τις συμβάσεις έργων:

α) συμβάσεις ύψους ίσου ή ανώτερου των 5 000 000 ευρώ:

i) κατ' αρχήν, διεθνής πρόσκληση υποβολής προσφορών, ανοικτής διαδικασίας, κατά την έννοια των άρθρων 122, παράγραφος 2, στοιχείο α), και 240, παράγραφος 2, στοιχείο α)·

ii) κατ' εξαίρεση, λαμβανομένης υπόψη της ιδιαιτερότητας ορισμένων έργων και αφού προηγηθεί η συγκατάθεση της Επιτροπής, εφόσον δεν είναι αυτή η αναθέτουσα αρχή, διεθνής πρόσκληση υποβολής προσφορών, κλειστής διαδικασίας, κατά την έννοια των άρθρων 122, παράγραφος 2, στοιχείο β), και 240, παράγραφος 2, στοιχείο α)·

β) συμβάσεις ύψους ίσου ή ανώτερου των 300 000 ευρώ αλλά κατώτερου των 5 000 000 ευρώ: ανοικτή πρόσκληση υποβολής προσφορών, σε τοπικό επίπεδο, κατά την έννοια των άρθρων 122, παράγραφος 2, στοιχείο α), και 240, παράγραφος 2, στοιχείο β)·

γ) συμβάσεις ύψους κατώτερου των 300 000 ευρώ: διαδικασία με διαπραγμάτευση με ανταγωνιστικό χαρακτήρα, κατά την έννοια της παραγράφου 2·

Οι συμβάσεις ύψους κατώτερου των 5 000 ευρώ μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο μιας μόνο προσφοράς.

2. Στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που προβλέπεται στην παράγραφο 1, στοιχείο γ), η αναθέτουσα αρχή καταρτίζει κατάλογο με τρεις τουλάχιστον εργολήπτες της επιλογής του. Η διαδικασία αυτή συνεπάγεται περιορισμένο ανταγωνισμό, χωρίς δημοσίευση, αποκαλείται δε διαδικασία με διαπραγμάτευση με ανταγωνιστικό χαρακτήρα, η οποία δεν εμπίπτει στο άρθρο 124.

Η αποσφράγιση και η αξιολόγηση των προσφορών γίνεται από κριτική επιτροπή, η οποία διαθέτει την αναγκαία τεχνική και διοικητική εμπειρογνομοσύνη. Τα μέλη της επιτροπής αυτής οφείλουν να υπογράφουν δήλωση αμεροληψίας.

Εάν η αναθέτουσα αρχή δεν λάβει τουλάχιστον τρεις έγκυρες προσφορές, η διαδικασία πρέπει να ακυρωθεί και να αρχίσει και πάλι.

3. Τα κριτήρια επιλογής αφορούν την ικανότητα του προσφέροντος να εκτελεί παρόμοιες συμβάσεις, ιδίως με αναφορά σε έργα εκτελεσθέντα κατά τα τελευταία έτη. Αφού πραγματοποιηθεί η επιλογή κατ' αυτόν τον τρόπο και μετά την απόρριψη των μη σύμφωνων προσφορών, το μόνο κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης είναι η προσφερόμενη τιμή.

▼B

4. Κάθε τεχνική και οικονομική προσφορά τοποθετείται, στο εσωτερικό δέματος ή εξωτερικού φακέλου, εντός ενιαίου και σφραγισμένου φακέλου, ο οποίος φέρει:

- α) τη διεύθυνση που αναφέρεται στον φάκελο της πρόσκλησης υποβολής προσφορών για την κατάθεση των προσφορών·
- β) τα στοιχεία αναφοράς της πρόσκλησης υποβολής προσφορών στην οποία απαντά ο προσφέρων·
- γ) εφόσον συντρέχει περίπτωση, τους αριθμούς των μερών της σύμβασης για τα οποία υποβάλλεται προσφορά·
- δ) την ένδειξη «Να μην ανοιγεί πριν από τη συνεδρίαση αποσφράγισης των προσφορών», στη γλώσσα του φακέλου της πρόσκλησης υποβολής προσφορών.

Στον τόπο και την ώρα που καθορίζονται στον φάκελο του διαγωνισμού, και σε δημόσια συνεδρίαση, οι προσφορές αποσφραγίζονται από την επιτροπή αξιολόγησης. Κατά τη δημόσια αποσφράγιση των προσφορών πρέπει να αναγγέλλονται τα ονόματα/επωνυμίες των προσφερόντων, οι προσφερόμενες τιμές, η ύπαρξη της απαιτούμενης για την υποβολή προσφοράς εγγύησης και κάθε άλλο τυπικό στοιχείο που η αναθέτουσα αρχή κρίνει κατάλληλο.

Άρθρο 246

Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση για τις συμβάσεις έργων

(Άρθρο 167 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Για τις συμβάσεις έργων, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφύγουν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση βάσει μιας και μόνης προσφοράς, και αφού προηγηθεί η συγκατάθεση της Επιτροπής, εφόσον αυτή δεν είναι η αναθέτουσα αρχή, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) οσάκις επείγουσα επιτακτική ανάγκη, οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα για τις εμπλεκόμενες αναθέτουσες αρχές και μη δυνάμενα επ' ουδενί να αποδοθούν σ' αυτές, δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που προβλέπονται για τις διαδικασίες του άρθρου 91 παράγραφος 1, στοιχεία α), β) και γ) του Δημοσιονομικού Κανονισμού·
- β) για συμπληρωματικές εργασίες που δεν περιλαμβάνονταν στην αρχική σύμβαση και οι οποίες, λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων, κατέστησαν αναγκαίες για την εκτέλεση του τεχνικού έργου, υπό τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 2·
- γ) εφόσον πρόσκληση υποβολής προσφορών απέβη άκαρπη, δηλαδή δεν ανέδειξε καμία προσφορά που να αξίζει να επιλεγεί από άποψη ποιότητας ή/και οικονομική· στην περίπτωση αυτή, και μετά την ακύρωση της πρόσκλησης υποβολής προσφορών, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αρχίσει διαπραγματεύσεις με τον ή τους υποψήφιους της επιλογής της μεταξύ εκείνων που έλαβαν μέρος στη διαδικασία υποβολής προσφορών, αρκεί οι αρχικοί όροι της σύμβασης να μην μεταβληθούν ουσιωδώς.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, στοιχείο α) εξομοιώνονται με περιστάσεις επείγουσας επιτακτικής ανάγκης οι παρεμβάσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο καταστάσεων κρίσης κατά το άρθρο 168 παράγραφος 2. Ο εντολοδόχος διατάκτης, σε συνεργασία με τους λοιπούς εντολοδόχους διατάκτες, εφόσον συντρέχει περίπτωση, διαπιστώνει την κατάσταση επείγουσας επιτακτικής ανάγκης και επανεξετάζει την απόφασή του τακτικά και με γνώμονα την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

2. Οι συμπληρωματικές εργασίες που προβλέπονται στην παράγραφο 1, στοιχείο β) ανατίθενται στον εργολήπτη που εκτελεί ήδη το αντίστοιχο τεχνικό έργο, υπό τον όρο ότι:

- α) οι εργασίες αυτές δεν μπορούν, από τεχνική ή οικονομική άποψη, να διαχωρισθούν από την κύρια σύμβαση χωρίς να προκύψει μείζων δυσχέρεια για την αναθέτουσα αρχή·

▼B

- β) οι εργασίες αυτές, αν και είναι δυνατόν να διαχωρισθούν από την κύρια σύμβαση, είναι απολύτως αναγκαίες για την ολοκλήρωσή της·
- γ) το άθροισμα των ποσών των συμβάσεων που ανατίθενται με αντικείμενο συμπληρωματικές εργασίες δεν υπερβαίνει το 50 % του ύψους της αρχικής σύμβασης.

*Άρθρο 247***Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση για τις συμβάσεις ακινήτων**

(Άρθρο 167 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι συμβάσεις ακινήτων του άρθρου 235 είναι δυνατόν να ανατίθενται με διαδικασία με διαπραγμάτευση μετά από διερεύνηση της αγοράς, και αφού προηγηθεί η συγκατάθεση της Επιτροπής, εφόσον αυτή δεν είναι η αναθέτουσα αρχή.

*Άρθρο 248***Επιλογή της διαδικασίας ανάθεσης για τις μεικτές συμβάσεις**

(Άρθρο 167 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Στην περίπτωση των συμβάσεων που αφορούν ταυτόχρονα την παροχή υπηρεσιών και την προμήθεια αγαθών ή την εκτέλεση έργων, η αναθέτουσα αρχή, με τη συγκατάθεση της Επιτροπής, εφόσον αυτή δεν είναι η αναθέτουσα αρχή, προσδιορίζει τα εφαρμοστέα κατώτατα όρια και διαδικασίες σε συνάρτηση με τον κυρίαρχο χαρακτήρα της σύμβασης, ο οποίος σταθμίζεται βάσει της σχετικής αξίας και της επιχειρησιακής σημασίας των διαφόρων συνιστωσών της σύμβασης.

*Άρθρο 249***Έγγραφα πρόσκλησης σε διαδικασία ανταγωνισμού**

(Άρθρο 167 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Τα έγγραφα πρόσκλησης σε διαδικασία ανταγωνισμού που αναφέρονται στο άρθρο 130 καταρτίζονται σύμφωνα με τις καλύτερες διεθνείς πρακτικές και με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, όσον αφορά τα μέτρα δημοσιότητας και τις επαφές μεταξύ αναθέτουσας αρχής και διαγωνιζομένων.

2. Για τις συμβάσεις υπηρεσιών, στον φάκελο πρόσκλησης για την υποβολή προσφορών περιέχονται τα ακόλουθα έγγραφα:

- α) οδηγίες προς τους διαγωνιζόμενους, οι οποίες πρέπει να αναφέρουν, μεταξύ άλλων:
 - i) το είδος της σύμβασης,
 - ii) τα κριτήρια ανάθεσης της σύμβασης και την αντίστοιχη στάθμιση,
 - iii) τη δυνατότητα και το πρόγραμμα των ενδεχόμενων συνεντεύξεων,
 - iv) το αν, ενδεχομένως, επιτρέπονται οι εναλλακτικές προσφορές,
 - v) το ποσοστό της σύμβασης που ενδεχομένως επιτρέπεται να εκτελεσθεί υπεργοληπτικά,
 - vi) το μέγιστο ύψος του προϋπολογισμού της σύμβασης,
 - vii) το νόμισμα στο οποίο πρέπει να συνταχθεί η προσφορά·
- β) κατάλογος επιλέκτων προκριθέντων υποψηφίων (ο οποίος αναφέρει ότι απαγορεύεται η συνεργασία τους)·
- γ) γενικές διατάξεις περί συμβάσεων υπηρεσιών·
- δ) ειδικές διατάξεις, οι οποίες εξειδικεύουν, συμπληρώνουν ή αποκλίνουν από τις γενικές διατάξεις·

▼B

- ε) στοιχεία αναφοράς της σύμβασης, με το χρονοδιάγραμμα του προγράμματος εργασιών και τις προβλεπόμενες ημερομηνίες μετά τις οποίες πρέπει να είναι διαθέσιμοι οι κύριοι εμπειρογνώμονες·
- στ) πίνακας τιμών (προς συμπλήρωση από τον προσφέροντα)·
- ζ) έντυπο προσφοράς·
- η) έντυπο σύμβασης·
- θ) έντυπα εγγυήσεων τραπεζικού ή παρόμοιου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, για τις πληρωμές προχρηματοδότησης.
3. Για τις συμβάσεις προμηθειών, στον φάκελο πρόσκλησης για την υποβολή προσφορών περιέχονται τα ακόλουθα έγγραφα:
- α) οδηγίες προς τους διαγωνιζόμενους, οι οποίες πρέπει να αναφέρουν, μεταξύ άλλων:
- i) τα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης της σύμβασης,
 - ii) το αν, ενδεχομένως, επιτρέπονται οι εναλλακτικές προσφορές,
 - iii) το νόμισμα στο οποίο πρέπει να συνταχθεί η προσφορά·
- β) γενικές διατάξεις περί συμβάσεων προμηθειών·
- γ) ειδικές διατάξεις, οι οποίες εξειδικεύουν, συμπληρώνουν ή αποκλίνουν από τις γενικές διατάξεις·
- δ) τεχνικό παράρτημα, το οποίο περιλαμβάνει τυχόν σχέδια, τις τεχνικές προδιαγραφές και το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα της προς εκτέλεση σύμβασης·
- ε) πίνακας τιμών (προς συμπλήρωση από τον προσφέροντα)·
- στ) έντυπο προσφοράς·
- ζ) έντυπο σύμβασης·
- η) έντυπα εγγυήσεων τραπεζικού ή παρόμοιου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, για:
- i) την προσφορά,
 - ii) την πληρωμή των προκαταβολών,
 - iii) την καλή εκτέλεση της σύμβασης.
4. Για τις συμβάσεις έργων, στον φάκελο της πρόσκλησης για την υποβολή προσφορών περιέχονται τα ακόλουθα έγγραφα:
- α) οδηγίες προς τους διαγωνιζόμενους, οι οποίες πρέπει να αναφέρουν, μεταξύ άλλων:
- i) τα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης της σύμβασης,
 - ii) το αν, ενδεχομένως, επιτρέπονται οι εναλλακτικές προσφορές,
 - iii) το νόμισμα στο οποίο πρέπει να συνταχθεί η προσφορά·
- β) γενικές διατάξεις περί συμβάσεων έργων·
- γ) ειδικές διατάξεις, οι οποίες εξειδικεύουν, συμπληρώνουν ή αποκλίνουν από τις γενικές διατάξεις·
- δ) τεχνικά παραρτήματα, τα οποία περιλαμβάνουν τυχόν σχέδια, τις τεχνικές προδιαγραφές και το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα της προς εκτέλεση σύμβασης·
- ε) πίνακας τιμών (προς συμπλήρωση από τον προσφέροντα), με ανάλυση των τιμών·
- στ) έντυπο προσφοράς·
- ζ) έντυπο σύμβασης·
- η) έντυπα εγγυήσεων τραπεζικού ή παρόμοιου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, για:
- i) την προσφορά,

▼B

ii) την πληρωμή των προκαταβολών,

iii) την καλή εκτέλεση της σύμβασης.

5. Σε περίπτωση αντιφάσεων, οι ειδικές διατάξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2, στοιχείο δ), στην παράγραφο 3, στοιχείο γ) και στην παράγραφο 4, στοιχείο γ) υπερισχύουν των γενικών διατάξεων.

*Άρθρο 250***Εγγυήσεις**

(Άρθρα 102 και 167 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 150 οι προκαταρκτικές εγγυήσεις αναφέρουν τα ποσά σε ευρώ ή στο νόμισμα της σύμβασης την οποία καλύπτουν.

2. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει εγγύηση υποβολής προσφοράς, κατά την έννοια του παρόντος κεφαλαίου, ύψους 1 έως 2 % του συνολικού ποσού της σύμβασης, για τις συμβάσεις προμηθειών ή έργων. Η εγγύηση αυτή είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του άρθρου 150 και ελευθερώνεται με την κατακύρωση της σύμβασης, καταπίπτει δε σε περίπτωση απόσυρσης εκ των υστέρων της υποβληθείσας προσφοράς, μετά την ημερομηνία υποβολής άλλης προσφοράς εντός της καταληκτικής προθεσμίας υποβολής.

3. Εγγύηση απαιτείται ως ανταπόδοση για την καταβολή προχρηματοδοτήσεων ανώτερων των 150 000 ευρώ. Η εγγύηση ελευθερώνεται σταδιακά, ανάλογα με την εκκαθάριση της προχρηματοδότησης και με αφαίρεση των ενδιάμεσων πληρωμών ή των υπολοίπων που καταβάλλονται υπέρ του εργολήπτη υπό τους όρους που προβλέπονται στη σύμβαση.

4. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης συνίσταται από τον προσφέροντα κατά την υπογραφή της σύμβασης προμηθειών ή έργων, και με ύψος που καθορίζεται στον φάκελο του διαγωνισμού και αντιστοιχεί το πολύ στο 10 % του συνολικού ποσού της σύμβασης. Η εγγύηση αυτή ισχύει τουλάχιστον μέχρι την οριστική παραλαβή των προμηθειών ή των έργων. Σε περίπτωση κακής εκτέλεσης της σύμβασης, καταπίπτει ολόκληρη η εγγύηση.

*Άρθρο 251***Προθεσμίες των διαδικασιών**

(Άρθρο 167 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Οι προσφορές πρέπει να φθάνουν στην αναθέτουσα αρχή στη διεύθυνση και, το αργότερο, κατά την ημέρα και την ώρα που αναφέρονται στην πρόσκληση υποβολής προσφορών. Οι προθεσμίες παραλαβής των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής, οι οποίες καθορίζονται από την αναθέτουσα αρχή, είναι επαρκείς για να διαθέτουν οι ενδιαφερόμενοι εύλογο και κατάλληλο χρονικό διάστημα για την κατάρτιση και υποβολή των προσφορών τους.

Για τις συμβάσεις υπηρεσιών, η ελάχιστη προθεσμία μεταξύ της ημερομηνίας αποστολής της γραπτής πρόσκλησης και της καταληκτικής ημερομηνίας για την παραλαβή των προσφορών ανέρχεται σε πενήντα ημέρες. Ωστόσο, σε επείγουσες περιπτώσεις, και αφού προηγηθεί η συγκατάθεση της Επιτροπής, είναι δυνατόν να επιτραπούν διαφορετικές προθεσμίες.

2. Οι προσφέροντες μπορούν να υποβάλουν τα ερωτήματά τους γραπτώς και το αργότερο είκοσι μία ημέρες πριν από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών. Η αναθέτουσα αρχή παρέχει τις απαντήσεις στα ερωτήματα των διαγωνιζομένων το αργότερο έντεκα ημέρες πριν από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών.

3. Στις διεθνείς κλειστές διαδικασίες, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε τριάντα ημέρες από τη δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης. Η ελάχιστη προθεσμία μεταξύ της ημερομηνίας αποστολής της γραπτής πρόσκλησης

▼B

υποβολής προσφορών και της καταληκτικής ημερομηνίας για την παραλαβή των προσφορών ανέρχεται σε πενήντα ημέρες. Ωστόσο, σε ορισμένες επείγουσες περιπτώσεις, και αφού προηγηθεί η συγκατάθεση της Επιτροπής, είναι δυνατόν να επιτραπούν διαφορετικές προθεσμίες.

4. Στις διεθνείς ανοικτές διαδικασίες, οι ελάχιστες προθεσμίες παραλαβής των προσφορών, από την ημερομηνία αποστολής προς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, έχουν ως εξής:

- α) ενενήντα ημέρες, για τις συμβάσεις έργων·
- β) εξήντα ημέρες, για τις συμβάσεις προμηθειών.

Ωστόσο, σε ορισμένες επείγουσες περιπτώσεις, και αφού προηγηθεί η συγκατάθεση της Επιτροπής, είναι δυνατόν να επιτραπούν διαφορετικές προθεσμίες.

5. Στις τοπικές ανοικτές διαδικασίες, οι ελάχιστες προθεσμίες παραλαβής των προσφορών, από την ημερομηνία δημοσίευσης της σχετικής προκήρυξης, έχουν ως εξής:

- α) εξήντα ημέρες, για τις συμβάσεις έργων·
- β) τριάντα ημέρες, για τις συμβάσεις προμηθειών.

Ωστόσο, σε ορισμένες επείγουσες περιπτώσεις, και αφού προηγηθεί η συγκατάθεση της Επιτροπής, είναι δυνατόν να επιτραπούν διαφορετικές προθεσμίες.

6. Για τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση και με ανταγωνιστικό χαρακτήρα, κατά το άρθρο 241 παράγραφος 1, στοιχείο β), το άρθρο 243, παράγραφος 1 στοιχείο γ) και το άρθρο 245 παράγραφος 1 στοιχείο γ), στους προκρινόμενους υποψήφιους παρέχεται προθεσμία τουλάχιστον τριάντα ημερών από την ημερομηνία αποστολής της γραπτής πρόσκλησης, για να υποβάλουν τις προσφορές τους.

7. Για τις συμβάσεις υπηρεσιών, η περίοδος ισχύος των προσφορών καθορίζεται σε ενενήντα ημέρες από την καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή των προσφορών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, και πριν από τη λήξη της περιόδου ισχύος των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητήσει από τους προσφέροντες συγκεκριμένη παράταση της περιόδου αυτής, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις σαράντα ημέρες. Τέλος, ο προσφέρων του οποίου η προσφορά προκρίνεται οφείλει, επιπλέον, να διατηρήσει την προσφορά του σε ισχύ επί εξήντα επιπλέον ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της κατακύρωσης της σύμβασης.

8. Για τις συμβάσεις προμηθειών, η περίοδος ισχύος των προσφορών καθορίζεται σε ενενήντα ημέρες από την καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή των προσφορών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, και πριν από τη λήξη της περιόδου ισχύος των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητήσει από τους προσφέροντες συγκεκριμένη παράταση της περιόδου αυτής, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις σαράντα ημέρες. Τέλος, ο προσφέρων του οποίου η προσφορά προκρίνεται οφείλει, επιπλέον, να διατηρήσει την προσφορά του σε ισχύ επί εξήντα επιπλέον ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της κατακύρωσης της σύμβασης.

9. Για τις συμβάσεις έργων, η περίοδος ισχύος των προσφορών καθορίζεται σε ενενήντα ημέρες από την καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή των προσφορών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, και πριν από τη λήξη της περιόδου ισχύος των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητήσει από τους προσφέροντες συγκεκριμένη παράταση της περιόδου αυτής, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις σαράντα ημέρες. Τέλος, ο προσφέρων του οποίου η προσφορά προκρίνεται οφείλει, επιπλέον, να διατηρήσει την προσφορά του σε ισχύ επί εξήντα επιπλέον ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της κατακύρωσης της σύμβασης.

10. Οι προθεσμίες που προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 9 καθορίζονται σε ημερολογιακές ημέρες.



Άρθρο 252

Επιτροπή αξιολόγησης

(Άρθρο 167 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Όλες οι προσφορές και αιτήσεις συμμετοχής που έχουν κριθεί σύμφωνες αξιολογούνται και κατατάσσονται από επιτροπή αξιολόγησης βάσει των ήδη καθορισμένων κριτηρίων αποκλεισμού, επιλογής και κατακύρωσης. Η ως άνω επιτροπή αποτελείται από περितτό αριθμό μελών, τουλάχιστον τρία, τα οποία διαθέτουν κάθε τεχνική και διοικητική εμπειρογνώμοσύνη που είναι αναγκαία για την έγκυρη αξιολόγηση των προσφορών.
2. Εάν η Επιτροπή δεν είναι η αναθέτουσα αρχή, πρέπει να τηρείται συστηματικά ενήμερη. Πάντοτε δε καλείται, ως παρατηρητής, στην αποσφράγιση και ανάλυση των προσφορών και λαμβάνει αντίγραφο καθεμιάς από αυτές. Η αναθέτουσα αρχή διαβιβάζει προς έγκριση στην Επιτροπή το αποτέλεσμα της διαλογής των προσφορών μαζί με πρόταση κατακύρωσης της σύμβασης. Αφού ληφθεί η έγκριση αυτή, υπογράφει τη σύμβαση και την κοινοποιεί στην Επιτροπή.
3. Οι προσφορές που δεν περιέχουν όλα τα ουσιώδη στοιχεία που απαιτούνται στα έγγραφα του διαγωνισμού, ή που δεν ανταποκρίνονται στις ειδικές απαιτήσεις που καθορίζονται σ' αυτά απορρίπτονται.
4. Σε περίπτωση υπερβολικά χαμηλών προσφορών κατά το άρθρο 139, η επιτροπή αξιολόγησης ζητεί τις προσήκουσες διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση των προσφορών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Χορήγηση των επιδοτήσεων

Άρθρο 253

Χρηματοδότηση εξ ολοκλήρου

(Άρθρο 169 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Κατά παρέκκλιση από την υποχρέωση συγχρηματοδότησης σε περίπτωση επιδοτήσεων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 109 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, η εξ ολοκλήρου χρηματοδότηση μιας ενέργειας είναι δυνατόν να επιτραπεί στις ακόλουθες περιπτώσεις, αρκεί να μην απαγορεύεται τούτο από τη βασική πράξη:
 - α) ανθρωπιστική βοήθεια, συμπεριλαμβανόμενης της βοήθειας προς τους πρόσφυγες, προς τους εκτοπισμένους, για την αποκατάσταση τους και για την εξουδετέρωση ναρκών·
 - β) ενισχύσεις σε περιπτώσεις κρίσης, κατά την έννοια του άρθρου 168 παράγραφος 2·
 - γ) ενέργειες για την προστασία της υγείας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πληθυσμών·
 - δ) ενέργειες που προκύπτουν από την υλοποίηση συμβάσεων χρηματοδότησης με τρίτες χώρες, ή ενέργειες από κοινού με διεθνείς οργανισμούς κατά την έννοια του άρθρου 43.
 2. Οι παρεκκλίσεις από την υποχρέωση συγχρηματοδότησης κατά την παράγραφο 1 αποτελούν το αντικείμενο αιτιολόγησης στο πλαίσιο των αποφάσεων χορήγησης για τις αντίστοιχες ενέργειες.
- Ο διατάκτης οφείλει να είναι σε θέση να αιτιολογήσει το ότι η εξ ολοκλήρου χρηματοδότηση είναι αναγκαία για την υλοποίηση της αντίστοιχης ενέργειας.



ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Πάγια προκαταβολές και βιβλία απογραφής

Άρθρο 254

Σύσταση παγίων προκαταβολών

(Άρθρο 63 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 63 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, και για την πληρωμή ορισμένων κατηγοριών δαπανών, είναι δυνατόν να συσταθεί πάγια προκαταβολή για κάθε τοπική διοικητική μονάδα εκτός Κοινότητας. Τοπική διοικητική μονάδα είναι κατά κύριον λόγο ένα γραφείο, μια αντιπροσωπεία ή ένας περιφερειακός σταθμός της Κοινότητας σε τρίτη χώρα.

Η απόφαση για τη σύσταση των ως άνω παγίων προκαταβολών καθορίζει τους σχετικούς όρους λειτουργίας βάσει των συγκεκριμένων αναγκών κάθε τοπικής διοικητικής μονάδας και με τήρηση των διατάξεων του άρθρου 67.

Άρθρο 255

Πρόσωπα με δικαίωμα διαχείρισης λογαριασμών

(Άρθρο 62 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Κάθε θεσμικό όργανο καθορίζει τους όρους υπό τους οποίους οι υπάλληλοι τους οποίους αυτή ορίζει και οι οποίοι αποκτούν το δικαίωμα να διαχειρίζονται τους λογαριασμούς των τοπικών διοικητικών μονάδων του άρθρου 254 επιτρέπεται να γνωστοποιούν τα ονοματεπώνυμα και τα δείγματα υπογραφής τους στους τοπικούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.

Άρθρο 256

Βιβλία απογραφής και δημοσιότητας των πωλήσεων

(Άρθρο 138 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

1. Τα διαρκή βιβλία απογραφής των κινητών αγαθών που αποτελούν την περιουσία των Κοινοτήτων τηρούνται, όσον αφορά τις αντιπροσωπείες, επιτόπου. Κοινοποιούνται κατά τακτά διαστήματα στις κεντρικές υπηρεσίες, σύμφωνα με λεπτομερείς κανόνες που αποφασίζονται από το εκάστοτε θεσμικό όργανο.

Τα κινητά αγαθά που προωθούνται προς τις αντιπροσωπείες αποτελούν το αντικείμενο εγγραφής σε προσωρινή κατάσταση, εν αναμονή της ένταξής τους στα διαρκή βιβλία απογραφής.

2. Η δημοσιότητα των πωλήσεων κινητών αγαθών των αντιπροσωπειών πραγματοποιείται σύμφωνα με τις τοπικές πρακτικές.

ΤΙΤΛΟΣ IV

(ΤΙΤΛΟΣ V ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Άρθρο 257

Πεδίο εφαρμογής

(Άρθρο 171 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι υπηρεσίες στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 171 του Δημοσιονομικού Κανονισμού είναι οι εξής:

- α) η Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων·
- β) η Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)·
- γ) η Υπηρεσία επιλογής του προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων·
- δ) η Υπηρεσία Διαχείρισης και Εκκαθάρισης Ατομικών Δικαιωμάτων·

▼B

ε) η Υπηρεσία Υποδομής και Επιμελητείας στις Βρυξέλλες, και η Υπηρεσία Υποδομής και Επιμελητείας στο Λουξεμβούργο.

Ένα ή περισσότερα θεσμικά όργανα μπορούν να συστήσουν και επιπλέον υπηρεσίες, αρκεί τούτο να αιτιολογείται με μελέτη κόστους-οφέλους και να εγγυάται την αναγνωρισιμότητα της κοινοτικής ενέργειας.

*Άρθρο 258***Συγκεκριμένοι κανόνες για την YEEEEK**

(Άρθρο 171 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Όσον αφορά την YEEEEK, κάθε κοινοτικό θεσμικό όργανο παραμένει διατάκτης των δαπανών που καταλογίζονται στις πιστώσεις δημοσίευσης για όλες τις εργασίες που ανατίθενται, μέσω της ως άνω υπηρεσίας, σε εξωτερικούς συνεργάτες. Σύμφωνα με το άρθρο 18 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, τα καθαρά έσοδα από τις πωλήσεις των εκδόσεων χρησιμοποιούνται ως έσοδα με συγκεκριμένο προορισμό από το θεσμικό όργανο που έχει εκπονήσει τις εκδόσεις αυτές.

*Άρθρο 259***Μεταβίβαση ορισμένων αρμοδιοτήτων από τον υπόλογο**

(Άρθρο 172 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Ο υπόλογος της Επιτροπής, μετά από πρόταση της επιτροπής διευθύνσεως της εκάστοτε υπηρεσίας, μπορεί να μεταβιβάσει σε υπάλληλο της υπηρεσίας αυτής τις αρμοδιότητές για την είσπραξη εσόδων και την πληρωμή δαπανών που πραγματοποιούνται απευθείας από την εν λόγω υπηρεσία.

*Άρθρο 260***Ταμείο — Τραπεζικοί λογαριασμοί**

(Άρθρο 172 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Για τις ίδιες ταμειακές ανάγκες μιας διοργανικής υπηρεσίας, ανοίγονται από την Επιτροπή στο όνομα της υπηρεσίας αυτής, τραπεζικοί λογαριασμοί ή τρεχούμενοι ταχυδρομικοί λογαριασμοί, μετά από πρόταση της επιτροπής διευθύνσεως της υπηρεσίας αυτής.

Οι ως άνω λογαριασμοί τροφοδοτούνται τακτικά με καταθέσεις που πραγματοποιούνται από την Επιτροπή μετά από σχετικό αίτημα της αντίστοιχης υπηρεσίας. Οι καταθέσεις αυτές δεν μπορούν να υπερβαίνουν το συνολικό ποσό των πιστώσεων που έχουν εγγραφεί προς τούτο στον προϋπολογισμό της Επιτροπής.

Το ετήσιο ταμειακό υπόλοιπο συμφωνείται και τακτοποιείται μεταξύ εμπλεκόμενης υπηρεσίας και Επιτροπής κατά τη λήξη του οικονομικού έτους.

*Άρθρο 261***Κανόνες εφαρμογής**

(Άρθρο 175 παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι κανόνες εφαρμογής που εκδίδονται από την επιτροπή διευθύνσεως της εκάστοτε υπηρεσίας, δυνάμει του άρθρου 175, παράγραφος 1 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, τηρούν απολύτως τα προβλεπόμενα στον παρόντα κανονισμό.



ΤΙΤΛΟΣ V

(ΤΙΤΛΟΣ VI ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ)

ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Άρθρο 262

Πεδίο εφαρμογής

(Άρθρο 177 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι πιστώσεις διοικητικής λειτουργίας που καλύπτονται από τον παρόντα τίτλο είναι αυτές που ορίζονται στο άρθρο 27.

Άρθρο 263

Πράξεις ακινήτων

(Άρθρο 179 παράγραφος 3 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Πριν από τη σύναψη των συμβάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 179 παράγραφος 3 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, κάθε κοινοτικό θεσμικό όργανο υποβάλλει στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή ανακοίνωση με την οποία παρουσιάζει όλα τα προσήκοντα πληροφοριακά στοιχεία για την σχεδιαζόμενη πράξη, το κόστος της για τον προϋπολογισμό του οικείου οικονομικού έτους και των επομένων, την αιτιολόγησή της από την άποψη της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, καθώς και τις επιπτώσεις της στις δημοσιονομικές προοπτικές.

Το εμπλεκόμενο θεσμικό όργανο ενημερώνει με την ευκαιρία αυτή την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή για τον προγραμματισμό του στον τομέα των ακινήτων.

Άρθρο 264

Εγγυήσεις μίσθωσης

(Άρθρο 177 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι εγγυήσεις μίσθωσης που καταθέτει η Επιτροπή έχουν τη μορφή τραπεζικής εγγύησης ή κατάθεσης σε δεσμευμένο τραπεζικό λογαριασμό, σε ευρώ, στο όνομα της Επιτροπής και του εκμισθωτή, εκτός από περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες.

Άρθρο 265

Προκαταβολές προς το προσωπικό και τα μέλη των θεσμικών οργάνων

(Άρθρο 177 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Είναι δυνατόν να καταβάλλονται, υπό τους όρους που προβλέπονται στον Κανονισμό Υπηρεσιακής Καταστάσεως, προκαταβολές προς το προσωπικό, καθώς και προκαταβολές προς τα μέλη των θεσμικών οργάνων.

ΜΕΡΟΣ III

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΙΤΛΟΣ I

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 266

Μεταφορές πιστώσεων έρευνας

(Άρθρο 160 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Για τις άμεσες και έμμεσες ενέργειες που προβλέπονται στο άρθρο 229 παράγραφοι 2 έως 5 για τον τομέα της έρευνας, η διαδικασία

▼B

μεταφοράς πιστώσεων του οικονομικού έτους 2003 διέπεται από το άρθρο 95 παράγραφοι 1 και 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού της 21ης Δεκεμβρίου 1977.

*Άρθρο 267***Εκκαθάριση των εγγυητικών λογαριασμών**

1. Το πιστωτικό υπόλοιπο του εγγυητικού λογαριασμού που ανοίγεται στη γενική λογιστική στο όνομα κάθε υπολόγου ή βοηθού υπολόγου και πιστώνεται με το ποσό των ειδικών αποζημιώσεων που εισπράττονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 75 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, της 21ης Δεκεμβρίου 1977, καταβάλλεται στους ενδιαφερόμενους ή στους εξ αυτών έλκοντες δικαιώματα, βάσει απόφασης των θεσμικών οργάνων και αφού χορηγηθεί απαλλαγή για τα οικονομικά έτη 2001 και 2002 βάσει γνωμοδότησης του υπολόγου, εφόσον δεν εμπλέκεται ο ίδιος προσωπικά.

2. Το πιστωτικό υπόλοιπο του εγγυητικού λογαριασμού που ανοίγεται στη γενική λογιστική στο όνομα κάθε υπολόγου παγίων προκαταβολών και πιστώνεται με το ποσό των ειδικών αποζημιώσεων που εισπράττονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 75 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, της 21ης Δεκεμβρίου 1977, καταβάλλεται στους ενδιαφερόμενους ή στους εξ αυτών έλκοντες δικαιώματα, αφού προηγηθεί έγκριση και επαλήθευση εκ μέρους του υπολόγου και του αντίστοιχου διατάκτη.

3. Ο εγγυητικός λογαριασμός πιστώνεται με τόκο που αντιστοιχεί στον ετήσιο μέσον όρο των μηνιαίων επιτοκίων που εφαρμόζονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα κατά τις κύριες πράξεις επαναχρηματοδότησης σε ευρώ, όπως αυτά δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, σειρά C, και τούτο μέχρι την ημερομηνία εκκαθάρισής του.

*Άρθρο 268***Μετατροπή σε ευρώ δεσμεύσεων ή προβλέψεων απαιτήσεων προγενέστερων της 1ης Ιανουαρίου 2003**

(Άρθρο 16 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις και οι προβλέψεις απαιτήσεων του άρθρου 161 παράγραφος 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού που έχουν πραγματοποιηθεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 2003 σε νόμισμα άλλο από το ευρώ υπολογίζονται σε ευρώ το αργότερο στις 30 Ιουνίου 2003, και τούτο βάσει της ισοτιμίας που προβλέπεται στο άρθρο 7 και τίθεται σε εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου 2003.

*Άρθρο 269***Αποκεντρωμένη διαχείριση των προενταξιακών ενισχύσεων**

(Άρθρο 53 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Στο πλαίσιο των προενταξιακών ενισχύσεων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3906/89 του Συμβουλίου⁽¹⁾ και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 555/2000 του Συμβουλίου⁽²⁾, οι κανόνες που αναφέρονται στην προκαταρκτική εξέταση κατά το άρθρο 35 δεν επηρεάζουν τη αποκεντρωμένη διαχείριση που έχει ήδη τεθεί σε εφαρμογή από κοινού με τις αντίστοιχες υποψήφιες προς ένταξη χώρες.

⁽¹⁾ ΕΕ L 375 της 23.12.1989, σ. 11.

⁽²⁾ ΕΕ L 68 της 16.3.2000, σ. 3.



ΤΙΤΛΟΣ II

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 270

Οργανισμοί του άρθρου 185 του Δημοσιονομικού Κανονισμού

(Άρθρο 185 του Δημοσιονομικού Κανονισμού)

Υπόκεινται στις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 14 παράγραφος 2 στο άρθρο 46 παράγραφος 1 στοιχείο 3 σημείο δ) και στο άρθρο 185 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, οι οργανισμοί που λαμβάνουν πράγματι επιδότηση από τον κοινοτικό προϋπολογισμό, και οι οποίοι απαριθμούνται σε κατάλογο που συντάσσεται από την Επιτροπή και επισυνάπτεται στο προσχέδιο προϋπολογισμού για κάθε οικονομικό έτος.

Άρθρο 271

Αναπροσαρμογή των κατώτατων ορίων και ποσών

1. Τα κατώτατα όρια και ποσά που προβλέπονται στα άρθρα 67, 128, 129, 151, 152, 173, 180, 181, 222 και 226 αναπροσαρμόζονται κάθε τρία έτη σε συνάρτηση με τις διακυμάνσεις του δείκτη τιμών καταναλωτή στην Κοινότητα.
2. Τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 157 στοιχείο β) και στο άρθρο 158, παράγραφος 1, στοιχεία α) και γ), σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις, αναθεωρούνται κάθε δύο έτη, κατ' εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β) της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ, του άρθρου 6, παράγραφος 2, στοιχείο α) της οδηγίας 93/37/ΕΟΚ και του άρθρου 5 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της οδηγίας 93/36/ΕΟΚ.
3. Η Επιτροπή, η οποία καθορίζει τα νέα ποσά και κατώτατα όρια σύμφωνα με τους χρονικούς όρους και τα κριτήρια που προαναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, τα γνωστοποιεί στα λοιπά θεσμικά όργανα και φροντίζει για τη δημοσίευσή τους στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 272

Κατάργηση

Ο κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΚ) αριθ. 3418/93 καταργείται.

Οι παραπομπές στον καταργούμενο κανονισμό νοούνται ως παραπομπές στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 273

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2003.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.